

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาเรื่อง ประเทศเพื่อนบ้าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แบบจำลองการสอน และ เพื่อเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนสองกลุ่มซึ่งได้รับการสอน ด้วยวิธีต่างกัน คือ กลุ่มทดลองใช้วิธีการสอนที่เน้นทักษะการใช้แผนที่ สำหรับกลุ่มควบคุมใช้ วิธีการสอนแบบธรรมดาที่ไม่เน้นทักษะการใช้แผนที่ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล ตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

การเลือกตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ปีการศึกษา 2519 จำนวน 70 คน เป็นชาย 46 คน หญิง 24 คน แบ่งตัวอย่างประชากรออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุมและ กลุ่มทดลอง ให้ทั้งสองกลุ่มมีความสัมพันธ์กันเป็นคู่ (Match by pair) โดยถือเกณฑ์ เพศ อายุ และสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนในปี พ.ศ. 2518

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบจำลองการสอนสังคมศึกษา เรื่องประเทศเพื่อนบ้านสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เน้นทักษะการใช้แผนที่รวม 8 ประเทศ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น และนำไปทดลองสอนเพื่อปรับปรุงแก้ไข แล้วจึงนำไปทดลองสอนจริง

2. แบบสอบสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนเรื่องประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น และหาสัมประสิทธิ์ความเที่ยง (Reliability) โดยใช้สูตรของ

คูเคอร์ ริชาร์ดสัน 21 (Kuder Richardson 21)

ไคค่าความเที่ยง 0.90

การเตรียมตัวเพื่อกำเนินการวิจัย

1. ศึกษาลักษณะการสร้างแบบจำลองการสอนสังคมศึกษาของครูศาสตร์มหาบัณฑิต แผนกวิชาประถมศึกษา ที่ทำการวิจัยไว้แล้ว เช่น วิทยานิพนธ์ของ วิไลวรรณ ศรีศรี² เรื่อง "การสร้างแบบจำลองการสอนสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สำหรับครูช่วยสอนเด็กชาวเขา" วิทยานิพนธ์ของ ศิลปชัย กวงแก้ว³ เรื่อง "การสร้างแบบจำลองการสอนสังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำหรับครูช่วยสอนเด็กชาวเขา" และวิทยานิพนธ์ของ ศิริพร ชีรบดี⁴ เรื่อง "การสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมเรื่องการอ่านและเขียนแผนที่ประเทศไทยสำหรับชั้น

---

¹Henry E. Garette, *Statistics in Psychology and Education*.
(New York : Longmans, Green And Co., 1960), P. 341.

²วิไลวรรณ ศรีศรี, "การสร้างแบบจำลองการสอนสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สำหรับครูช่วยสอนเด็กชาวเขา," (วิทยานิพนธ์ครูศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518).

³ศิลปชัย กวงแก้ว, "การสร้างแบบจำลองการสอนสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำหรับครูช่วยสอนเด็กชาวเขา," (วิทยานิพนธ์ครูศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518).

⁴ศิริพร ชีรบดี, "การสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมเรื่องการอ่านและเขียนแผนที่ประเทศไทย สำหรับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย," (วิทยานิพนธ์ครูศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518).

ประณตศึกษาตอนปลาย" นอกจากนี้ยังได้ศึกษาจากหนังสือ เอกสาร บทความเกี่ยวกับการสร้างแบบจำลองการสอนและบันทึกการสอนวิชาสังคมศึกษาทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

2. ศึกษาหลักสูตรประณตศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ปี พ.ศ. 2503 แนวทางการปฏิรูปการศึกษาปี พ.ศ. 2517 รวมทั้งหลักสูตรฉบับใหม่ ตลอดจนศึกษาพัฒนาการของนักเรียนในระดับชั้นต่าง ๆ ทางด้านวิชาสังคมศึกษา

3. ศึกษาหนังสือแบบเรียนวิชาสังคมศึกษาที่ใช้ในระดับประถมศึกษาปีที่ 3 - 6 หนังสืออ่านประกอบ หนังสือแผนที่และสมุดแบบฝึกหัดแผนที่

4. ศึกษาคู่มือครูวิชาสังคมศึกษา โครงการสอนวิชาสังคมศึกษา

5. เลือกและวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องประเทศเพื่อนบ้านซึ่งสามารถเน้นทักษะการใช้แผนที่

การดำเนินงานการวิจัย

1. สร้างโครงสร้างแบบจำลองการสอนสังคมศึกษา เรื่องประเทศเพื่อนบ้านแล้วปรับปรุงแก้ไข

2. สร้างแบบจำลองการสอนสังคมศึกษา เรื่องประเทศเพื่อนบ้านชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยเน้นทักษะการใช้แผนที่ จำนวน 8 เรื่อง คือ

2.1 ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งสหภาพพม่า

2.2 ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2.3 ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

2.4 ประเทศกัมพูชาประชาธิปไตย

2.5 ประเทศสหพันธรัฐมาเลเซีย

2.6 ประเทศสาธารณรัฐสิงคโปร์

2.7 ประเทศสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

2.8 ประเทศสาธารณรัฐฟิลิปปินส์

3. สร้างแบบสอบสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนโดยถือเอาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) เป็นเกณฑ์ แบบสอบนี้มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 150 ข้อ

4. นำแบบสอบที่สร้างขึ้นไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม จำนวน 200 คน เป็นเวลา 1 ชั่วโมง 20 นาที

5. นำแบบสอบมาวิเคราะห์เป็นรายข้อ (Item Analysis) หาค่าระดับความยาก (Level of Difficulty) และหาค่าอำนาจจำแนก (Power of Discrimination) ใช้เทคนิค 50 % ในการแบ่งกลุ่มเลือกเฉพาะข้อที่มีระดับความยาก (D) ตั้งแต่ 20 % ถึง 80 % และมีค่าอำนาจจำแนก (P) .20 ขึ้นไป แบบสอบสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนที่ปรับปรุงแล้วมีจำนวน 63 ข้อ ให้นำแบบสอบสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนนี้มาหาความเที่ยง (Reliability) โดยใช้สูตรของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน 21 (Kuder Richardson 21)⁵

$$r_{tt} = \frac{N \sigma_t^2 - M(n - M)}{\sigma_t^2 (n - 1)}$$

ได้ค่าความเที่ยง 0.90

6. จัดเตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่

6.1 แผนที่ประเทศเพื่อนบ้าน 8 ประเทศ ซึ่งแสดงลักษณะที่ตั้ง อาณาเขต

ภ

ภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ทรัพยากรธรรมชาติ ฯลฯ

6.2 फिल्मภาพยนตร์ เครื่องฉายภาพยนตร์

6.3 เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ

6.4 เครื่องเล่นเทปและมวยเทป

6.5 ทุนจำลอง ของจริง

ฯลฯ

⁵ Henry E. Garette., Loc.cit.

การดำเนินการทดลองสอน

1. การทดสอบก่อนการทดลอง (Pre - test) ใ้ค้ นำแบบสอบถามสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนจำนวน 63 ข้อ ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2519 ของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ทั้ง 2 กลุ่ม คือกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลอง
2. ทดลองสอนเรื่องประเทศเพื่อนบ้านโดยใช้แบบจำลองการสอนที่สร้างขึ้นกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม คือกลุ่มทดลองเรียนเรื่องประเทศเพื่อนบ้านโดยเน้นทักษะการใช้แผนที่ กลุ่มควบคุมเรียนด้วยวิธีการสอนแบบธรรมดา โดยไม่เน้นทักษะการใช้แผนที่ ผู้วิจัยได้ทำการสอนเองทั้ง 2 กลุ่ม สอนสัปดาห์ละ 4 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง รวมเป็น 4 ชั่วโมงต่อ 1 สัปดาห์ ใช้เวลาทำการทดลองสอน 4 สัปดาห์ติดต่อกัน เริ่มทำการสอนตั้งแต่วันที่ 2 ถึง 27 สิงหาคม พ.ศ. 2519 รวมเป็นเวลา 16 ชั่วโมง
3. การทดสอบหลังการทดลอง (Post-test) ใ้ค้ นำแบบสอบถามสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนชุดเดียวกับที่นำไปทดสอบก่อนการทดลอง ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่องประเทศเพื่อนบ้าน สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แบบจำลองการสอนและเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลองสอน ผู้วิจัยใ้ค้ นำแบบสอบถามสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ซึ่งมีสัมประสิทธิ์ความเที่ยง 0.90 ไปทดสอบกับตัวอย่างประชากรทั้งสองกลุ่มก่อนและหลังการเรียน แล้วตรวจวิเคราะห์คะแนน นำคะแนนมาเปรียบเทียบด้วยวิธีทดสอบค่าที (t - test) เพื่อเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ซึ่งใ้ค้ รับการสอนด้วยวิธีที่ต่างกัน

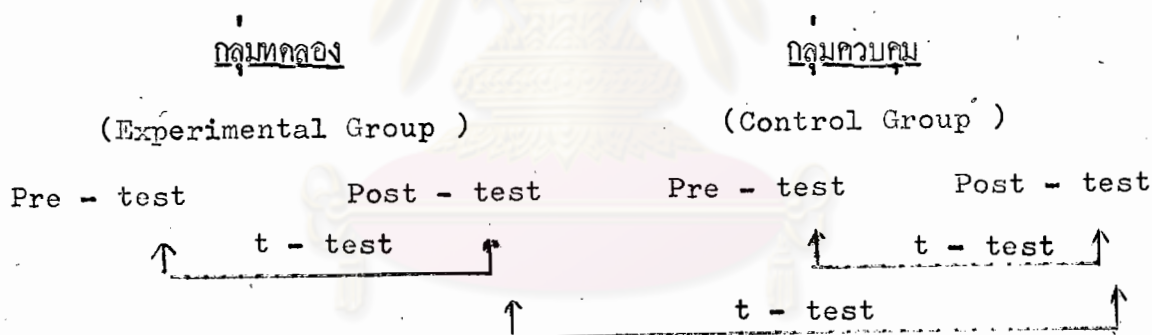
ข้อมูลที่น่าวิเคราะห์

1. คะแนนการทดสอบก่อนการทดลอง (Pre - test)
2. คะแนนการทดสอบหลังการทดลอง (Post - test)

การวิเคราะห์และการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แยกเสนอเป็น 2 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. เปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของตัวอย่างประชากรทั้ง 2 กลุ่ม ที่ใช้แบบจำลองการสอน โดยการทดสอบค่าที (t - test)
2. เปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ซึ่งเรียนด้วยวิธีการสอนต่างกัน โดยการทดสอบค่าที (t - test)

การวิเคราะห์ข้อมูลในการทดสอบตามสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสองกลุ่ม สรุปเป็นแผนภูมิดังต่อไปนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สูตรที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าระดับความยาก⁶

$$\text{สูตร } P = \frac{(R_U - R_L)}{2n} \times 100$$

P คือ ระดับความยาก

R_U คือ จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูงที่ตอบถูก

R_L คือ จำนวนนักเรียนในกลุ่มต่ำที่ตอบถูก

n คือ จำนวนนักเรียนในแต่ละกลุ่ม

2. ค่าอำนาจจำแนก⁷

$$\text{สูตร } D = \frac{R_U - R_L}{n}$$

D คือ ค่าอำนาจจำแนก

R_U คือ จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูงที่ตอบถูก

R_L คือ จำนวนนักเรียนในกลุ่มต่ำที่ตอบถูก

n คือ จำนวนนักเรียนในแต่ละกลุ่ม

---

⁶ Robert L. Ebel, "How to Improve Test Quality Through Item Analysis," Measuring Educational Achievement. (New Jersey: Prentice Hall, Inc., Englewood Cliffs, 1965), P. 348.

⁷ Robert L. Ebel., Loc. cit.

3. มัชฌิมเลขคณิต⁸

$$\text{สูตร} \quad \bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

$\bar{X}$ คือ มัชฌิมเลขคณิต

f คือ ความถี่ของจำนวนนักเรียน

X คือ คะแนนของนักเรียน

N คือ จำนวนนักเรียนทั้งหมด

4. ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน⁹

$$\text{สูตร} \quad s_d = \sqrt{\frac{\sum fd^2}{N} - \left[\frac{\sum fd}{N} \right]^2}$$

$$\bar{d} = \frac{\sum d}{N}$$

$$s_d = \frac{s_d}{\sqrt{N-1}}$$

5. มัชฌิมเลขคณิตของผลต่าง¹⁰

$$\text{สูตร} \quad \bar{d} = \frac{\sum d}{N}$$

$\bar{d}$ คือ มัชฌิมเลขคณิตของผลต่าง

N คือ จำนวนนักเรียน

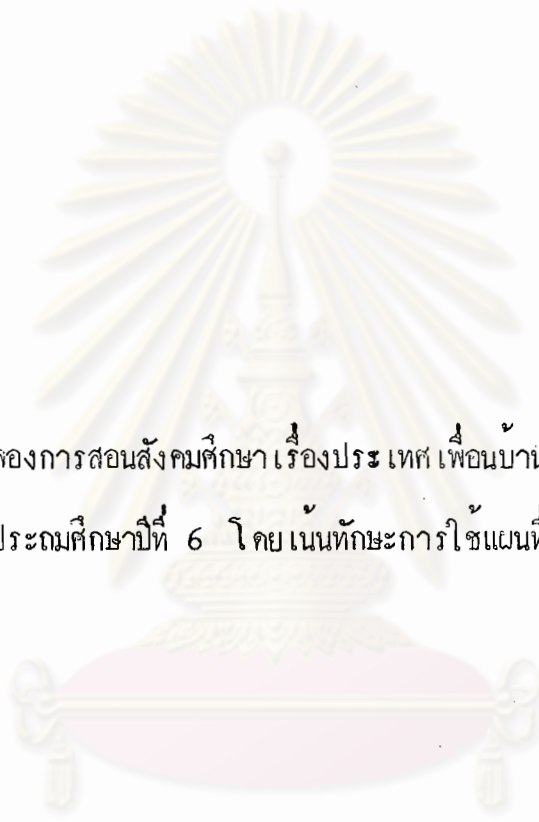
d คือ คะแนนความก้าวหน้า

⁸ ประคอง กรรณสูต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู (พระนคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2515), หน้า 40.

⁹ ประคอง กรรณสูต, เรื่องเดิม, หน้า 54.

¹⁰ ประคอง กรรณสูต, เรื่องเดิม, หน้า 84.

แบบจำลองการสอนสังคมศึกษาเรื่องประเทศเพื่อนบ้าน สำหรับ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยเน้นทักษะการใช้แผนที่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลักษณะโครงสร้างแบบจำลองการสอนสังคมศึกษา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

บทนำ	ความนำ ความมุ่งหมาย แนวคิด
เนื้อหา	เนื้อหาสังเขป
สิ่งเสริมประสบการณ์	ปัญหาภาค หนังสืออ่านเพิ่มเติมและรายชื่อเอกสารเสริมประสบการณ์ - สำหรับครู - สำหรับนักเรียน รายชื่อเอกสารเสริมประสบการณ์ แหล่งวิทยาการ อุปกรณ์ เพลง เล่นสนุก (เกม) คำยาก
ประสบการณ์และกิจกรรม	กิจกรรมเสนอแนะ ตัวอย่างการจัดกิจกรรม 1 ชั่วโมง แบบทดสอบ (ถ้ามี) เอกสารเสริมประสบการณ์ แบบฝึกหัด

คำแนะนำเบื้องต้น

แบบจำลองการสอนสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่องประเทศเพื่อนบ้าน เน้นทักษะการใช้แผนที่ มีลักษณะ เป็นหน่วยเสนอแนะการสอนสร้างชั้น เพื่อช่วยในการเตรียม การสอนของครู ในการสร้างแบบจำลองการสอนชุดนี้ ได้ยึดหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา ระดับ ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ของกระทรวงศึกษาธิการ โครงการสอนระยะยาววิชาสังคมศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนสาขิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม แบบเรียนสังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของกรมวิชาการ และสำนักพิมพ์ต่าง ๆ รวมทั้ง หนังสือภาษาอังกฤษที่มีเนื้อหาเรื่องประเทศเพื่อนบ้าน เช่น South East Asia, The Southeast Asian World, The Living Mekong, Southeast Asia Political Systems, South - East Asia 1930 - 1970 ฯลฯ เป็นหลัก

ลักษณะโครงสร้างแบบจำลองการสอนแต่ละประเทศจะมีลักษณะเหมือนกันในแต่ละ หัวข้อ ซึ่งแบ่งเป็น 4 ส่วนใหญ่ ๆ คือ บทนำ เนื้อเรื่อง สิ่งเสริมประสบการณ์ และ ประสบการณ์ และกิจกรรม ในแต่ละส่วนยังแบ่งออกเป็นส่วนย่อย ๆ ดังนี้

1. ส่วนบทนำ เป็นส่วนที่บอกให้ทราบถึงหัวข้อเรื่อง ชื่อเรื่อง คำแนะนำเบื้องต้น ความนำ ความมุ่งหมาย แนวคิดสำคัญและแนวคิดย่อย

คำแนะนำเบื้องต้น บอกถึงวิธีใช้แบบจำลองการสอนและการนำแบบจำลองการสอนไปใช้

ความนำ บอกถึงลักษณะเฉพาะของแบบจำลองการสอนในแต่ละเรื่อง ว่าต้องการให้ครูสอนเน้นสิ่งใดเป็นพิเศษ เป็นการสื่อความหมายให้ครูผู้สอนทราบโดยเฉพาะ

ความมุ่งหมาย บอกความมุ่งหมายของเรื่องที่สอนเป็นข้อ ๆ ทั้งความมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมและความมุ่งหมายเชิงมโนธรรม จะเน้นความสำคัญด้านใดก่อนแล้วแต่ลักษณะของเนื้อหา

แนวคิด

คือความคิดสำคัญที่ได้จากเนื้อหาและกิจกรรม
การเรียนรู้การสอน ซึ่งเมื่อผู้สอนได้สอนไปแล้ว
ทำให้นักเรียน เกิดความคิดดังกล่าว

แหล่งวิทยากร

เป็นการเสนอแนะ บอกแหล่งที่ค้นหา
ความรู้สำหรับครูและนักเรียน ซึ่งอาจจะเป็น
สถานที่ บุคคลและสื่อมวลชน

อุปกรณ์

เป็นรายชื่ออุปกรณ์และวิธีทำอุปกรณ์อย่างง่าย ๆ
ที่เสนอไว้เพื่อประกอบการสอนในแต่ละเรื่อง
นอกจากนี้หากทำได้ควรนำเอารายการ
ข่าวทั้งในประเทศและต่างประเทศจากรายการ

1. วิทยุกระจายเสียง และ
2. โทรทัศน์

มาเป็นกิจกรรมการสอนสังคมศึกษา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วย ซึ่งมีรายการข่าว
ดังนี้

1. สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่ง

ประเทศไทย

เวลา 7.00 น.

เวลา 12.00 น.

เวลา 19.00 น.

2. โทรทัศน์ช่อง 7 สี เวลา 17.00 น.
ช่อง 9 สี เวลา 20.30 น.
ช่อง 5 สี เวลา 20.15 น.

เล่นสนุก (เกม) เป็นการสอนชื่อเกมและอธิบายวิธีการเล่นเกมนั้น ๆ ไว้เพื่อครูผู้สอนจะได้นำไปใช้เป็นกิจกรรมเสริมหรือกิจกรรมหลักของการเรียนในเรื่องนั้น ๆ

แบบฝึกหัด เป็นตัวอย่างการเรียนรู้ในแต่ละเรื่อง เพื่อเป็นการฝึกทักษะให้เกิดความชำนาญ

คำยาก หมายถึงคำใหม่และความหมายย่อของคำนั้นสำหรับนักเรียน หรือคำที่นักเรียนควรจะรู้

ส่วนประสบการณ์และกิจกรรม ในการจัดกิจกรรมใดก็ตาม ครูควรคำนึงว่าให้นักเรียนมีพฤติกรรมและเกิดแนวคิดตามความมุ่งหมายที่วางไว้

ส่วนประกอบและกิจกรรมประกอบด้วย

กิจกรรมเสนอแนะ เป็นรายการกิจกรรมต่าง ๆ ที่เสนอแนะไว้อย่างกว้าง ๆ เพื่อให้ครูได้เลือกใช้ตามความเหมาะสมกับเนื้อหา หรือเรื่องที่สอน เวลาสภาพของสิ่งแวดล้อมตลอดจนความสามารถที่ครูจะจัดทำได้

ตัวอย่างกิจกรรมใน 1 ชั่วโมง เป็นการเสนอกิจกรรมการสอนเฉพาะเรื่อง ซึ่งอาจจะบรรลุความมุ่งหมายบางข้อ และแนวคิดบางประการอาจใช้เวลา 2 - 3 ชั่วโมง

แบบทดสอบ เป็นข้อทดสอบในแต่ละเรื่องหรือตอนนั้น ๆ ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผล

เอกสารเสริมประสบการณ์

เป็นเอกสารที่เกี่ยวกับเรื่องที่สอน
เป็นสิ่งที่ช่วยขยายความรู้ของผู้เรียนให้
กว้างขวางยิ่งขึ้นอันจะก่อให้เกิดประสบการณ์
ในการเรียนของผู้เรียน

แบบจำลองการสอนสังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง ประเทศเพื่อนบ้านชุดนี้
ไม่ใช่บันทึกการสอน แต่เป็นเพียงคู่มือครูที่จะช่วยชี้แนวทางในการสอนแก่ครู เมื่อครูจะนำไปใช้
จะต้องทำบันทึกการสอน โดยอาศัยแบบจำลองการสอนนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบจำลองการสอนสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
เรื่องประเทศเพื่อนบ้าน

- เรื่องที่ ๑ ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งสหภาพพม่า
- เรื่องที่ ๒ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
- เรื่องที่ ๓ ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
- เรื่องที่ ๔ ประเทศกัมพูชาประชาธิปไตย
- เรื่องที่ ๕ ประเทศสหประชาไมเลเชีย
- เรื่องที่ ๖ ประเทศสาธารณรัฐสิงคโปร์
- เรื่องที่ ๗ ประเทศสาธารณรัฐอินโดเนเซีย
- เรื่องที่ ๘ ประเทศสาธารณรัฐฟิลิปปินส์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องที่ ๑

เรื่องประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งประเทศไทย

ตอนที่ ๑	ประวัติศาสตร์และการเมือง
ตอนที่ ๒	ที่ตั้งและอาณาเขต
ตอนที่ ๓	ภูมิประเทศ
ตอนที่ ๔	ภูมิอากาศ
ตอนที่ ๕	ทรัพยากรธรรมชาติและอาชีพที่สำคัญ
ตอนที่ ๖	สถานที่และเมืองสำคัญ
ตอนที่ ๗	ประชากร
ตอนที่ ๘	ภาษา
ตอนที่ ๙	ขนบธรรมเนียมประเพณี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความนำ

แบบจำลองการสอนเรื่อง ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งประเทศไทย มีลักษณะเป็นหน่วยเสนอแนะการสอนบทเรียนแบบโปรแกรม สร้างขึ้นเพื่อจะช่วยให้ในการเตรียมการสอนของครู ในการสอนเรื่องนี้ครูควรเน้นแนวคิดที่ว่าประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งประเทศไทยเป็นประเทศเพื่อนบ้านของไทยตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา เป็นต้นมา ความสัมพันธ์เป็นทั้งทางค่านิยมไมตรีและทางสงคราม แนวคิดอีกประการหนึ่งคือ เป็นประเทศหนึ่งซึ่งอุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติแต่ยังไม่เจริญเท่าที่ควร เนื่องจากปัญหาชนกลุ่มน้อย

ในการสอนเรื่องนี้อาจใช้เวลาในการสอนประมาณ ๑ หรือ ๒ ชั่วโมง กิจกรรมที่ควรเน้นเป็นพิเศษ คือ นักเรียนสามารถเรียนรู้เรื่องประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งประเทศไทยด้วยตนเองจากบทเรียนแบบโปรแกรมที่ครูสร้างขึ้น

ความมุ่งหมาย

๑. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกที่ตั้ง อาณาเขต ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติและอาชีพ ประชากร ของประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งประเทศไทยได้
๒. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของสัญลักษณ์ที่โชแทน เส้นรุ้ง เส้นแวง เส้นกั้นอาณาเขต ภูเขา แม่น้ำ ทรัพยากรธรรมชาติ ฯลฯ
๓. เพื่อให้นักเรียนได้นึกทักษะการอ่านแผนที่และสามารถแปลความหมายของสัญลักษณ์ที่ปรากฏบนแผนที่ได้
๔. เพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง
๕. เพื่อให้นักเรียนรู้จักประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองได้

แนวคิด

ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งสหภาพพม่า เป็นประเทศที่มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติ แต่ยังไม่เจริญทัดเทียมกับประเทศเพื่อนบ้านบางประเทศ เนื่องจากระบอบการปกครองและการบริหารประเทศ

- ชนกลุ่มน้อยเป็นปัญหาสำคัญอย่างหนึ่งของประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งสหภาพพม่า
- ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งสหภาพพม่า ในปัจจุบันเป็นแบบสัมพันธ์ไมตรีอันดี การไปมาติดต่อกันระหว่างประเทศทั้งสองมีไม่มากนัก เนื่องจากประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งสหภาพพม่าดำเนินนโยบายปิดประเทศไม่ยุ่งเกี่ยวกับประเทศอื่น ๆ
- ชาวพม่าเป็นผู้รักษาขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมไว้มั่นคงมากกว่าประเทศเพื่อนบ้านทั้งหลาย
- ศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ

เนื้อหาสังเขป

สาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งสหภาพพม่า

ประวัติศาสตร์และการเมือง

พมามีเชื้อสายมาจากชาวธิเบต ไคอพยพมาทางตะวันออกเฉียงใต้สู่ดินแดนอันธิเบตดินแดนแถบนี้เป็นที่อยู่ของชนเผ่าอันมากอน คือ มอญ ขอม ละว้า พม่าได้ตั้งเมืองหลวงแห่งแรกที่เมืองพุกาม ประมาณ ๕๐๐ ปี ก่อนคริสตกักราช มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ในศตวรรษที่ ๑๙ อังกฤษ เนเทอร์แลนด์ โปรตุเกสได้เข้ามาติดต่อเพื่อค้าขายและเผยแพร่ศาสนาคริสต์ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๓๖๙ - ๒๓๖๙ เกิดสงครามขึ้นระหว่างอังกฤษและพม่า พม่าเป็นฝ่ายแพตองเสียเมืองอัสสัม อารกัน ตะนาวศรี หวาย ไคทำ

สงครามอีก ๒ ครั้ง พม่าแพ้สงครามอีก เนื่องจากเกิดยุคเข็ญ กษัตริย์แย่งราชสมบัติ ทำให้พม่าต้องเสียเอกราชตกอยู่ใต้อาณัติของอังกฤษ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๒๔ โดยเป็นมณฑลหนึ่งของอินเดีย ชาวพม่าไม่พอใจการปกครองของอังกฤษ เกิดความรักชาติหรือชาตินิยมขึ้น นักศึกษาประท้วง เกิดกบฏเพื่อเอกราช ผู้นำที่สำคัญได้แก่ ตะจินนุ และของซาน

ระหว่างสงครามโลกครั้งที่ ๒ ญี่ปุ่นได้เข้ายึดครองพม่า พม่าได้ต่อต้านญี่ปุ่นและจัดตั้งกองกำลังขึ้นเพื่อช่วยเหลืออังกฤษ พอสงครามสิ้นสุดลงอังกฤษยอมให้พม่าเป็นอิสระปกครองตนเอง เมื่อวันที่ ๔ มกราคม พ.ศ. ๒๔๘๑ ปกครองประเทศตามระบอบประชาธิปไตย มีประธานาธิบดีเป็นประมุข เนื่องจากพม่ามีชนเผ่าต่าง ๆ อยู่มาก ทำให้การปกครองแบบนี้ไม่ราบรื่น เกิดการจลาจล รวมทั้งการแตกแขนงของคอมมิวนิสต์ รัฐบาลภายใต้การนำของอู๋โนไม่สามารถจัดการแก้ไขได้ อู๋โนขอลาออก นายพลเนวินได้เข้ามาบริหารประเทศได้จัดการปราบปรามกบฏ เมื่อทำงานได้ ๖ เดือนก็ลาออก มีการเลือกตั้งใหม่ อู๋โนได้รับการเลือกตั้งอีก แต่การจลาจลในพม่ายังมีอยู่ ในปี พ.ศ. ๒๕๐๕ เนวินทำการปฏิวัติขับไล่อู๋โน อู๋โนเคยลี้ภัยมาอยู่ในประเทศไทยระยะหนึ่ง เนวินได้เป็นประธานสภาปฏิวัติ จัดการปกครองประเทศแบบสังคมนิยมในระบบเผด็จการ มีพรรคการเมืองเพียงพรรคเดียว จัดการโอนกิจการที่สำคัญมาเป็นของรัฐ ไม้อนุญาตให้ต่างชาติเข้าไปลงทุน มีการปฏิรูปทางเกษตรโดยจะแจกจ่ายที่ดินให้แก่ชาวนาแต่ไม่สำเร็จ ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ที่ยังคงมีอยู่ ได้แก่

๑. ปัญหาชนกลุ่มน้อยก่อการกบฏอยู่บ่อย ๆ และการแทรกแซงของคอมมิวนิสต์
๒. เศรษฐกิจตกต่ำ โรงงานถูกปิด ชาวพม่าขาดความชำนาญในการดำเนินงาน
๓. ขาดดุลยภาพการค้าอย่างมาก ราคาข้าวของพม่าตกต่ำมากทั้งที่เคยเป็นประเทศที่ส่งออกข้าวเป็นสินค้าออกอันดับหนึ่ง

ที่ตั้ง อยู่ตอนบนของทวีปเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ ๑๐ - ๒๔ องศาเหนือ และเส้นแวงที่ ๙๒ - ๑๐๒ องศาตะวันออก

เนื้อที่ ๖๗๕,๐๓๓ ตารางกิโลเมตร

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับประเทศศรีเบตและจีน
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับแม่น้ำโขง ประเทศลาวและประเทศไทย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับบังคลาเทศและประเทศอินเดีย
ทิศใต้	ติดต่อกับประเทศไทยและทะเลอันดามัน

ภูมิประเทศ ทางภาคเหนือมีเทือกเขาตามชายแดนด้านอินเดียและบังคลาเทศ แถบรัฐฉาน (ไทยใหญ่) มีเทือกเขาอาระกันโยมาและเทือกเขาพะโคโยมารวมทั้งเทือกเขาคอร์นาลักษณะที่ตั้งของภูเขาเป็นแนวยาวเช่นนี้ เป็นสิ่งที่ทำให้พม่าแยกตัวจากประเทศเพื่อนบ้าน การคมนาคมไม่สะดวกเป็นสิ่งกีดขวางความเจริญ

แถบที่ราบลุ่มแม่น้ำอิระวดีซึ่งไหลมาจากทางตอนเหนือของประเทศลงสู่ทางใต้ ยังมีมีลำน้ำหลายสาย ได้แก่ ชินควิน ชเวดี มะยิตเง สาละวิน สะโคง ทางด้านตะวันตกและทางใต้มีฝั่งทะเลยาวเหยียด มีเกาะหลายเกาะ มีท่าเรือคี่ ๆ หลายแห่ง มีพื้นที่เป็นป่า ๖๐% พื้นที่เพาะปลูก ๒๕%

ภูมิอากาศ ลักษณะอากาศเป็นแบบมรสุม ฤดูฝนเริ่มแต่เดือนมิถุนายนถึงตุลาคม ฤดูหนาวหนาวและแห้งแล้ง เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงกุมภาพันธ์ ฤดูร้อนอากาศร้อนและแห้งแล้ง เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงพฤษภาคม ตามเทือกเขาทางตะวันออกและแถบฝั่งทะเลด้านตะวันออกเฉียงใต้ฝนตกถึง ๒๐๐ นิ้วต่อปี แต่ทางด้านเทือกเขาอาระกันโยมาเป็นเขตแห้งแล้งมีฝนตก ๒๐ นิ้วต่อปี

ทรัพยากรธรรมชาติและผลิตภัณฑ์สำคัญ

ข้าว แรกเดิมเป็นสินค้าออกของพม่าถึง ๕๐% ก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒ พม่าปลูกข้าวเป็นอันดับ ๑ ของโลก บริเวณที่ปลูกได้แก่ดินดอนสามเหลี่ยมปากแม่น้ำอิระวดี แม่น้ำสะโคง เมืองมะละแหม่ง อักยิบเป็นเมืองท่าที่ส่งข้าว

ป่าไม้ มีประมาณ ๕๙% ไม้ที่สำคัญได้แก่ ไม้สัก ไม้ยาง ธารา
การเพาะปลูก มีถั่วลิสง ถั่วฝักยาว ข้าวโพด อ้อย ยาสูบ
แร่ธาตุ น้ำมันมีอยู่หลายแห่ง บ่อที่สำคัญอยู่ที่เมืองยี่นางของ วิธีการขุดยัง
 ล้าสมัย ถ่านหินมีที่เมืองชินควิน เงิน บ่อใหญ่ที่สุดที่เมืองแนมตู นอกจากนี้ยังมีตะกั่ว
 สังกะสี หังสะเตน ทังทิม หยก

สถานที่และเมืองสำคัญ

พระเจดีย์ชะเวดากอง พระเจ้าโองกทาลาปะ ได้สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๑๔๑๕
 สร้างขึ้นครั้งแรกสูงเพียง ๖๖ ฟุต กษัตริย์องค์ต่อมาได้สร้างเพิ่มเติมจนมีความสูงถึง
 ๓๖๐ ฟุต ประดิษฐาน ณ เมืองร่างกุ้ง ประกอบด้วยองค์พระเจดีย์ใหญ่อยู่ตรงกลาง
 ๑ องค์ ล้อมรอบด้วยเจดีย์องค์น้อยถึง ๖๔ องค์ ภายในบริเวณเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูป
 รูปทอง พระพุทธรูปเงิน พระพุทธรูปหิโอรอน พระพุทธรูปไม้มากมาย เป็นโบราณสถาน
 คู่บ้านคู่เมืองที่ชาวพม่าเคารพและสักการะ

วัดชะเวกาอียอง อยู่ที่เมืองพะโค เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปปางไสยาสน์
 ขนาดใหญ่ ยาว ๑๕๕ ฟุต สูง ๕๖ ฟุต

ร่างกุ้ง เป็นเมืองหลวงปัจจุบัน เป็นเมืองท่าศูนย์กลางทางการค้าชาย
 การคมนาคมและการศึกษา ตั้งอยู่บนฝั่งแม่น้ำอิระวดี เป็นที่ประดิษฐานพระเจดีย์
 ชะเวดากอง

หงสาวดีหรือพะโค เคยเป็นเมืองหลวงเก่า สภาพทั่วไปคล้ายชนบทของ
 ไทย เต็มไปด้วยทุ่งนาและไร่นา เป็นเมืองสำคัญเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และศาสนา เช่น
 วัดชเวมอดอ วัดชเวอองโย ในปัจจุบันเหลือแต่ซากปรักหักพัง

มัตตะเลย์ อยู่บนฝั่งแม่น้ำอิระวดี เป็นเมืองเก่าของพม่า สร้างขึ้นใน
 สมัยพระเจ้ามินคอง เป็นเมืองหลวงมาจนกระทั่งอังกฤษเข้ามาปกครอง ปัจจุบันยังมี
 กำแพงเมือง ป้อมประตูเหลืออยู่

พุกาม ตั้งอยู่เหนือแม่น้ำอิระวดี เป็นเมืองแห่งเจดีย์มากมาย ที่ยังเหลืออยู่จนถึงทุกวันนี้มีจำนวนหมื่น ๆ องค์ เป็นเมืองที่มีชื่อเสียงทางศิลปกรรมของพม่า และเป็นแหล่งเครื่องเงิน

อมรปุระ เคยเป็นเมืองหลวงเก่า มีชื่อเสียงทางหลวงพ่อพุทธรูปสัมฤทธิ์ สลักพระพุทธรูปหินอ่อน การทอผ้าไหมล่องยี

เนเมียว ตั้งอยู่บนเนินสูง มีภูเขาล้อมรอบ ปัจจุบันเป็นเมืองตากอากาศ เพราะอากาศเย็นสบาย ภูมิประเทศสวยงามมาก เป็นแหล่งท่องเที่ยว

ประชากร มีทั้งหมดประมาณ ๒๘,๕๖๐,๐๐๐ คน มีชนหลายเผ่าประกอบค้ำพม่าแท้ ๘๕ % อินเดีย ๘ % กะเหรี่ยง จีน คะฉิ่น ไทยใหญ่ ๗ % จีน ๕ % อื่น ๆ ๔ %

ศาสนา ส่วนใหญ่ประมาณ ๘๐ % นับถือศาสนาพุทธ ไคแก่เชื้อสายพม่าและไทยใหญ่ กะเหรี่ยงนับถือศาสนาคริสต์ อาระกัน (ยะไข่) นับถือศาสนาอิสลาม

ภาษา เนื่องจากประชากรประกอบด้วยชนหลายเผ่า มีภาษาพูด ๑๐๐ กว่าภาษา ภาษาที่ใ้มากที่สุด ไคแก่ภาษาพม่า รองลงมาไคแก่ภาษาอังกฤษ จีน กะเหรี่ยง ไทยใหญ่ จีน มอญ ว่า คะฉิ่น มูเซอร์ ลัก โมง นาคา มาน ปาดอง ฯลฯ

ขนบธรรมเนียมประเพณี

วัด ไม่เพียงแต่เป็นสถานที่ที่พระสงฆ์จำพรรษาและประกอบพิธีกรรมเท่านั้น ยังเป็นศูนย์กลางของชุมชน และศูนย์วัฒนธรรมนิยมประเพณีด้วย

ประเพณีวันขึ้นปีใหม่ พม่าเรียกว่า ทินยี่อัน จัดขึ้นในสัปดาห์ที่ ๒ ของเดือนเมษายนทุกปี ในเทศกาลนี้จะมีการละเล่นพื้นเมือง เช่น การฟ้อนรำ กิ่งเลี้ยง แข่งขันโยนน้ำ รศน้ำอวยพร ซึ่งคล้ายกับประเพณีสงกรานต์ของไทย

งานนมัสการพระเจดีย์ชเวดากอง ซึ่งจัดว่าเป็นงานใหญ่มาก ชาวเมือง จะพากันไปสักการะบูชาองค์พระเจดีย์ มีการละเล่นต่างๆ เช่น การแข่งเรือพาย

การแต่งงาน ทั้งหญิงและชายนุ่งโสร่ง ซึ่งภาษาพม่าเรียกว่า ดองยี ผ้าโสร่งทอจากไหม ผ้าโสร่งของชายจะมีสีและลวดลายน้อยกว่าหญิง ชาวพม่าจะนุ่งผ้าโสร่งทั้งในพิธีการทั้งที่ทำงาน สถานที่ราชการและที่บ้าน

ผู้ชายสวมเสื้อเชิ้ตหรือคอกลม ตรงอกจะป้ายเงินติดกระดุมเสื้อ เสื้อผู้หญิงคล้ายกันแต่คอกว้าง ที่เสื้อมีชายปักสวยงาม ผู้ชายใช้ผ้าโพกศีรษะผูกปอยชายไวข้าง ๆ ผู้หญิงเกล้าผมมวยและติดดอกไม้ ไม่คัดผม

ปัญหานาคิก

๑. การปกครองของประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งสหภาพพม่าแตกต่างจากการปกครองของประเทศไทยหรือไม่
  ๒. ที่ตั้ง ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ของประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งสหภาพพม่า มีลักษณะอย่างไร
  ๓. ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศเนื่องมาจากสาเหตุอะไรบ้าง
  ๔. มีการเปลี่ยนแปลงทางการปกครองและวัฒนธรรมในประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งสหภาพพม่าหรือไม่
  ๕. ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งสหภาพพม่าได้ชื่อว่าเป็นประเทศปิด หมายความว่าอย่างไร
- หนังสืออ่านเพิ่มเติมและรายชื่อเอกสารเสริมประสบการณ์

สำหรับครู

๑. การปกครองและการเมืองประเทศต่าง ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ของ พันเอก (พิเศษ) เข็มชาย เหลาหล่า และนรนิติ เศรษฐบุตร แพร่พิทยา,

๒๕๑๔

๒. พม่า ของ ดร. กอ สวัสดิ์พานิชย์ องค์การศึกษาวិทยาศาสตร์และวัฒนธรรม แห่งสหประชาชาติ, ๒๕๐๓

๓. เล่าเรื่องพม่ารามัญ ของ สมบัติ ปลายน้อย แพร่พิทยา, ๒๕๑๕
๔. การเมืองและการปกครองของพม่า ของ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช บรรณาการ, ๒๕๑๒
๕. พม่าเสียเมือง ของ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช สำนักพิมพ์ก้าวหน้า, ๒๕๑๒
๖. พม่าการเมืองและการปกครอง ของ จริญญา สุภาพ แผนกวิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๑
๗. ราชบัลลังก์พม่า ของ เสรีบุร พันธ์รังสี แพร่พิทยา, ๒๕๐๘
๘. พระราชพงศาวดารพม่า เล่ม ๑ ของ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์องค์การคณาจารย์, ๒๕๐๕
๙. เปิดเมืองพม่า ของ กมล ฉายาวัดนะ อ.ส.ท. พฤศจิกายน ๒๕๑๕
๑๐. พม่าเพื่อนบ้านตะวันตก ของ ศรีธธา (นามแฝง) ชัยพฤษ มกราคม ๒๕๑๘

สำหรับนักเรียน

๑. เพื่อนบ้านของเรา หนังสืออ่านประกอบวิชาสังคมศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๐๘
๒. รู้จักกับเพื่อนร่วมโลกเล่ม ๑ ของ วิทย์ พิณคันเงิน ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๐๘
๓. สมุดหัดเขียนและระบายสีแผนที่ประเทศพม่า สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ของ ปรีชา ศรีวัลย์
๔. สมุดแผนที่สำหรับชั้นประถมศึกษา ของ จริญญา พลนอก สำนักพิมพ์สื่อการคำ, ๒๕๐๗
๕. แบบเรียนภูมิศาสตร์ประวัติศาสตร์ ชั้น ป. ๕, ป. ๖, ป. ๗ ของ ขุนวิทย์วุฒิ และอาจารย์เลื่อน อาสนานนท์
๖. แบบเรียนภูมิศาสตร์ประวัติศาสตร์ ชั้น ป. ๕ ป. ๖ ของ เจริญ ไชยชนะ
๗. แบบเรียนภูมิศาสตร์ประวัติศาสตร์ชั้น ป. ๕ ของกระทรวงศึกษาธิการ

เอกสารเสริมประสบการณ์

๑. เปิดเมืองพม่า
๒. เจดีย์ทองแห่งเมืองตะเกิง
๓. พม่าชาติแคลนข้าว

แหล่งวิทยากร

๑. หอสมุดโรงเรียน
๒. หอสมุดคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๓. ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
๔. สายการบินพม่าแอร์ไลน์
๕. สถานทูตเอกอัครราชทูตพม่า
๖. กรมประชาสัมพันธ์

อุปกรณ์

๑. แผนที่แหลมอินโดจีน
๒. แผนที่แสดงภูมิประเทศของพม่า
๓. กราฟแสดงสถิติปริมาณน้ำฝนของประเทศพม่า
๔. รูปภาพการแต่งกายของชาวพม่า
๕. เทปเพลงชาติพม่า
๖. ชิงช้าตีพม่า
๗. เครื่องแต่งกายของชาวพม่า
๘. หุ่นจำลองชาวเขาในประเทศพม่า

เพลงเพลงกลองยาว

ชุษุชอุชหุลวย สะแล แคะ แคะ แคะ (สรอย)
 เลงแพแหวคหมองเหย
 แมแมแนนกามา
 ชุษุชาบาคอเหม

แปลเป็นไทย

เราเอากลองยาว
 เวลาตีทีซาง ๆ
 เมื่อโกลนอง
 พจะเอาทองปิด
 มือที่ตีกลองนั้น

เล่นสนุก (เกม)เรือบกวิธีเล่น

นักเรียนนั่งยอง ๆ กีบพื้นเป็นแถวตอน ๔ แถว ๆ ละ ๘ - ๘ คน มือของ
 คนที่นั่งอยู่ข้างหลังจับเอวคนที่นั่งข้างหน้า นักเรียนแต่ละคนจะมีบัตรคำชื่อ
 ชื่อเมือง แม่น้ำ ภูเขา ทรัพย์ากร อาชีพ โบราณสถาน ฯลฯ ของ
 ประเทศพม่าคนละ ๑ บัตร บัตรนี้ให้ใส่ไว้กระเป๋าเสื้อ เมื่อครูให้สัญญาณ
 ทุกแถวจะออกจากจุดเริ่มต้น นักเรียนคนแรกของแต่ละแถวจะไข่มื่อยันกับ
 พื้น เท้าทั้งสองติดไปกับพื้น ส่วนคนอื่นไข่มื่อยันกับเท้าติดไปเท่านั้น มือจะหลุดจาก
 เอวของคนข้างหน้าไม่ได้ แถวใดมาถึงเส้นชัยให้รีบลุกขึ้นวิ่งไปที่กระดาน
 นำบัตรคำชื่อต่าง ๆ ที่ติดคอมาไปจับคู่ข้อความที่ครูดิควงบนกระดานให้มีความ
 สัมพันธ์กันแถวใดสามารถติดคู่ข้อความใดถูกต้องและครบตอนจะเป็นแถวที่ชนะ

คำขาก

อาระกัน พุกาม อันตามัน ชินควิน อักยบ ชะเวคากอง มัตตะเดย์
คะชิน ทินยี่อัน ลองยี มาน ปาลอง

กิจกรรมเสนอแนะ

๑. แจกบัตรคำชื่อเมือง ชนกลุ่มน้อย บุคคลสำคัญ ภูเขา แม่น้ำ ของพม่า
ในบัตรคำจะมีพยัญชนะ สระไม่ครบ เมื่อนักเรียนได้รับแล้วเติมพยัญชนะ สระให้ครบ
แล้วออกมาเขียนที่กระดาน

๒. อภิปรายชื่อเหล่านี้เป็นเรื่อง ๆ ไป โดยใช้รูปภาพประกอบ

๓. ให้นักเรียนอ่านหนังสือ พม่าเสียเมืองบางตอน แล้วตอบคำถามจากแถบ
ประโยคที่ครูแจกให้

๔. ตัดแผนที่แหลมอินโดจีน ให้นักเรียนออกมาใช้ชอล์กระบายสีประเทศ
เพื่อนบ้านของพม่า ประเทศละ ๑ สี อภิปรายที่ตั้งและอาณาเขตของพม่า

๕. ให้นักเรียนศึกษาภูมิประเทศของพม่าจากแผนที่ซึ่งวางไว้ที่มุมห้อง

๖. แจกแบบฝึกหัดแผนที่ให้นักเรียนเขียนสัญลักษณ์ตามลักษณะของภูมิประเทศ
ดังแผนที่ในกิจกรรมข้อที่ ๕

๗. ครูติดกราฟแสดงสถิติน้ำฝน ให้นักเรียนช่วยกันอ่านสถิติน้ำฝนจากกราฟ

๘. ให้นักเรียนออกมาตอบภาพปรูซึ่งแสดงถึงทรัพยากรธรรมชาติ ผลิตภัณฑ์ที่สำคัญ

๙. นำหุ่นจำลองชาวพม่าซึ่งแต่งกายไม่สมบูรณ์ ให้นักเรียนช่วยกันคิดว่าจะต้อง
แต่งเติมอะไรอีก แล้วออกมาเลือกเครื่องแต่งกายที่เหมาะสม

๑๐. อภิปรายรวมกันเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ ผลิตภัณฑ์ การแต่งกาย

๑๑. เปิดเทปเพลง "พม่ารำชวาน" ให้นักเรียนร้องตาม แล้วรวมอภิปราย
เกี่ยวกับเนื้อเพลง

๑๒. ตัดแผนภูมิเพลงกลองยาวของพม่า ให้นักเรียนอ่านพร้อมกัน แล้วเปิดเทป
เพลงแล้วร้องคลอตาม

๑๓. จากเนื้อเพลงกลองยาว ครูคิดแผนภูมิลักษณะรูปร่าง ภาษาพม่า ซึ่ง
บรวรจุเพื่อเพลงนี้ อภิปรายลักษณะรูปร่างภาษาพม่า

๑๔. ให้นักเรียนอาสาสมัครออกมาตีครุภาพเกี่ยวกับประเพณีวันขึ้นปีใหม่ ,
ประเพณีสงกรานต์

๑๕. ครูอ่านหนังสือเรื่องตำนานประเพณีวันสงกรานต์ของพม่า

๑๖. แสดงหุ่นจำลองชาวเขามนโตะที่หน้าห้อง แจกบัตรคำชื่อชนกลุ่มน้อย
ให้นักเรียนออกมาตีชื่อชนกลุ่มน้อยที่หุ่นจำลองตามที่เพื่อนอ่าน เอกสารเสริมประสบการณ์
ถารแต่งกายของชนกลุ่มน้อย

๑๗. แขนวแผนที่แสดงศาสนาที่นับถือกันในประเทศพม่า อภิปรายร่วมกันทั้งห้อง
โดยใ้ครูภาพประกอบ

๑๘. แจกแผนที่โครงร่างประเทศพม่าให้นักเรียน ๕ กลุ่ม ๆ ละ ๑ แผนที่
ให้นักเรียนเลือกเขียนสัญลักษณ์ ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติ เมืองสำคัญ
ที่อยู่ของชนกลุ่มน้อย

๑๙. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดแผนที่ โดยระบายสีประเทศเพื่อนบ้าน
เขียนสัญลักษณ์ วาดภาพประกอบ

๒๐. แจกบัตรคำชื่ออาณาเขต เมืองสำคัญ ทรัพยากรธรรมชาติ ฯลฯ
ให้นักเรียนเล่นเกมเรือบก แล้วนำบัตรคำเหล่านี้ไปตีคบนกระดานจับคู่บัตรคำที่มีความ
สัมพันธ์กัน

ตัวอย่างกิจกรรมใน ๑ ชั่วโมง

สำหรับแบบจำลองการสอนสังคมศึกษา เรื่อง สาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งสหภาพ
พม่านี้ ตัวอย่างกิจกรรมใน ๑ ชั่วโมง อาจใช้บทเรียนแบบโปรแกรมเป็นกิจกรรมการ
เรียนการสอนได้

เปิดเมืองพม่า

นครย่างกุ้ง ชื่อเมืองย่างกุ้ง ตามภาษาพม่าอ่านออกเสียงว่า ย่างกุ้ง แต่เขียนเป็น รั้ว แปลว่า ยุติขิววิวาท คินแคนอันเป็นที่ตั้งเมืองย่างกุ้งปัจจุบันนี้ เมื่อสมัยมอญยังมีอำนาจอยู่ในอาณาเขตคอนไต เรียกว่า บ้านตะเกิง มีนางพระยาตะละเจ้าท้าวครองราชสมบัติอยู่ ๑๘ ปี นางพระยาโคตรงสร้างวังอยู่ ณ เมืองตะเกิงและทรงบูรณะปฏิสังขรณ์พระเกศาธาตุหรือชะเวคากอง ต่อมาพระเจ้ามังดองกษัตริย์พม่าได้เปลี่ยนชื่อเมืองมาเป็น ร้างกุ้ง อันเป็นชื่อยุติขิววิวาทคหมางของพม่ากับมอญซึ่งเคยมีมาเป็นประจำ ปัจจุบันย่างกุ้งก็ยังคงเป็นเมืองหลวงของประเทศพม่าตั้งอยู่บนน้ำแม่เจ้าอิระวดี สภาพทั่วไปในเมือง สองฟากถนนมีต้นไม้ร่มรื่นเรียงรายตลอด เจียบสงขจรตามถนนมีน้อยคน ไม่ลับสนุขวาย ผู้คนส่วนใหญ่ใช้รถประจำทาง ที่گرامอาคารต่าง ๆ สร้างเมื่อ ๓๐ - ๔๐ ปีก่อน ตามถนนหนทางป้ายโฆษณาสินค้าหาญไคยากภาษาบนป้ายโฆษณาล้วนแต่เป็นภาษาพม่าทั้งสิ้น หรือถ้ามีก็เป็นภาษาอังกฤษ แต่ก็ไม่ได้อำนาจให้ใหญ่โตมโหฬารเกินกว่าภาษาพม่า สถานที่เรีงรมย์ คลับมีน้อยมาก เพราะชาวพม่าประพฤติตนเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดี ในย่างกุ้งมีปูชนียสถานและวัดเป็นศูนย์รวมและสถานที่พักผ่อนไปในตัว

การแต่งกาย ชาวพม่ายังคงรักษาประเพณีการแต่งกายไว้อย่างน่าชื่นชม ผู้ชายนุ่งโจรงสวมเสื้อกฤษเเอง และรองเท้านักบวช ที่นุ่งกางเกงแบบฝรั่งนั้นหาญไคยาก ผู้หญิงก็นุ่งผ้าซิ่นและสวมเสื้อปานบาง ๆ รัศรูปเห็นเสื้อชั้นใน ไม่นิยมใช้เครื่องสำอาง ใช้แต่แกนไม้อย่างหนึ่งมาทาใบหน้าทาตัวคล้ายกระแจะ **จันทน์** ความงามของผู้หญิงพม่าจึงเป็นไปอย่างธรรมชาติ ทั้งรูปร่างและผิวพรรณ การแต่งกายของพม่าก็มีวิวัฒนาการไปบ้างเหมือนกัน แต่เป็นไปอย่างช้า ๆ อาทิ ผ้าโพกศีรษะซึ่งแต่ก่อนต้องโพกพันรอบศีรษะทุกครั้ง แต่เดี๋ยวนี้นี้มีโครงภายในเป็นหวาย เอาผ้าโพกหุ้มโครงนี้ไว้ หยิบมาสวมและถอดออกคล้ายหมวก ผ้าโพกศีรษะนี้เมื่อก่อนเป็นสิ่งจำเป็นและต้องโพกทุกครั้ง เพราะคนโบราณไว้ผมยาวและเกล้าผม แต่ปัจจุบันผู้ชายตัดผมสั้น การใส่ผ้าโพกศีรษะนี้ไม่ได้ใช้

กันตลอดเวลา คงใช้เฉพาะไปงานพิธีหรืองานสำคัญ ส่วนเสื้อที่เรียกว่ากุยเฮงนั้น เนื่องจากมีลักษณะคล้ายกันแต่ใช้กระดุมทำคยทอง งาข้างหรือพลาสติก เพื่อเซ็คแบบฝรั่งเริ่มมีผู้สวมมากขึ้น

การนุ่งผ้าชั้นของผู้หญิงแบบเดียวกับของไทย แต่นิยมนุ่งกรอมเท้า และไม่ใช่เข็มขัด แต่เห็นชายพกเอาไวเฉย ๆ ไม่เคยปรากฏว่าการเห็นผ้าชั้นขาไวเฉย ๆ นั้นทำให้สาวพม่าต้องขายหน้า เพราะมีเทคนิคเฉพาะตัว นุ่งแล้วแน่นอนไม่มีวันหลุด และการสวมเสื้อชั้นนอกเป็นปานบาง ๆ สาวพม่าจึงพิถีพิถันและนิยมเสื้อชั้นในเป็นผ้าสีหรือดอก เพราะต้องโชว์พอ ๆ กับเสื้อนอก สิ่งที่นิยมอีกประการหนึ่ง คือ การสวมกำไลแขน คนหนึ่ง ๆ สวมกันหลาย ๆ วงทั้งสองแขน อุปกรณ์สำคัญในการไปไหนมาไหนของผู้ชายและผู้หญิงพม่า คือ ยามและรม ในยามไชบรรจูลิงของสารพัด สีเอกสารเสือดำ ของไช รวมทั้งไชจายกับขาว สำหรับผู้ชายยามจำเป็นมาก เพราะเสื้อและโสร่งไม่มีกระเป๋ ของที่นำติดตัวกับรรจุในยาม

เจดีย์ทองแห่งเมืองตะเกิง เป็นของคู่บ้านคูเมืองของพม่า คือพระเกศาธาตุหรือชะเวคากอง ซึ่งแปลว่า เจดีย์ทองแห่งเมืองตะเกิง ตั้งอยู่บนเนินสูงปลายถนนป่าโกศ และถนนวายเด คานเหนือทำเนียบรัฐบาลห่างจากยานศูนย์กลางของร่างกุ้งไม่มากนัก มีทางขึ้นทำเป็นบันได ๔ คาน ทางคานขึ้นมีหลังคาเป็นรูปปราสาทเรียงต่อกันตลอดถึงบริเวณลานฐานทักษิณ หากจะเดินขึ้นก็ต้องถอครองเท้า มาตั้งแต่นั้นกลางระหว่างทางเดินขึ้นมีร้านรวงขายของพื้นเมืองมากมาย เมื่อใกล้จะถึงลานพระเจดีย์จึงมีร้านขายดอกไม้ ธูปเทียน รวมทั้งร่มและธงคันเล็ก ๆ สำหรับแกบน จากพื้นถนนเบื้องล่างมาจนถึงยอดเนินตรงลานพระเจดีย์สูง ๑๖๖ ฟุต พระเกศาธาตุเดิมเป็นพระเจดีย์ขนาดย่อมสูง ๔ วา ๑ คืบ พระยาอู กษัตริย์มอญทรงขอเสริมจนสูง ๑๐ วา ต่อมาพระยาเกียรติทรงขอเสริมจนสูง ๔๖ วา อีกราวสามร้อยปีต่อมาพม่าครอบครองดินแดนมอญแล้ว พระเจ้ามังระขอเสริมสูงเป็น ๘๖ วา ๑ ศอก ๑ คืบ ต่อจากนั้นพม่าก็ดูแลรักษาและปฏิสังขรณ์ให้คงสภาพตลอดมา ปัจจุบันสี่ฐานตอนล่างเป็นรูปแปดเหลี่ยม ตอนกลางมี

สถูปานกลมเป็นหลั่นชดูลขึ้นไปจนถึงยอดซึ่งมีฉัตรวัดความสูงได้ ๓๓๐ ฟุต ขอบลานกั้น
นอกมีระฆังแขวนเป็นระยะสลับกับสงฆ์และฉัตร มีวิหารหลังคาทรงปราสาท ๕ ภายใน
มีพระพุทธรูปปางต่าง ๆ ก็มีเจดีย์เรียงรายรอบ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พม่าขาดแคลนข้าว

ความเป็นไปในประเทศพม่าค่อนข้างจะลึกลับอยู่มากทีเดียว ด้วยเหตุที่พม่ากำลังใช้นโยบายในแบบที่เกือบจะเรียกได้ว่า เป็นการปิดประเทศ เพราะว่าจะเป็นการปิดไม่สนิท รัฐบาลไม่ได้เปิดโอกาสให้นักหนังสือพิมพ์และนักวิชาการต่างประเทศเข้าไปรับรู้ แต่เมื่อ ๒ - ๓ ปี ที่แล้วมาปรากฏว่ามีคนต่างประเทศเข้าไปเยี่ยมเยือนพม่าได้มากขึ้น คนทั่วไปจึงได้รู้เรื่องของชาวพมามากขึ้น เช่น การที่นายพลเนวิน เข้าไปยึดอำนาจการปกครองจากอนุสาวรีย์ในเดือนมีนาคม ปี พ.ศ. ๒๕๐๕ นายพลเนวินมีวัตถุประสงค์จะนำประเทศมุ่งไปสู่ความเป็นสังคมนิยมตามวิถีทางแบบพม่า และนโยบายต่อต้านความช่วยเหลือ ต้องการพึ่งตนเองมากที่สุด ในรอบ ๑๐ ปีที่ผ่านมา รัฐบาลพม่าภายใต้การนำของนายพลเนวิน และพรรคพวก ได้จัดตั้งโครงการใหม่ ๆ ขึ้นหลายโครงการ โดยได้อนุมัติโครงการพาณิชย์เป็นของรัฐทั้งหมด และประกาศห้ามการกู้ยืมในระหว่างเอกชน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๖ ใ้ระดมเงินทุนไปให้ชาวโรชาวานากูยืมปีละประมาณ ๗๐๐ ล้านดอลลาร์ หวังว่าชาวโรชาวานาจะนำไปใช้เป็นทุนรอนในการปรับปรุงประสิทธิภาพจากการผลิตพืชผลให้ได้รายได้มากขึ้น และรัฐก็จะได้นักเงินที่ชาวนาใช้คืนไปดำเนินการอื่น ๆ ต่อไป แต่ผลปรากฏว่า การจ่ายคืนเป็นไปได้โดยไม่ราบรื่น เพราะชาวนาใช้คืนเพียง ๓๐ % เท่านั้น เนื่องจากไม่มีจะให้ แทนที่จะนำเงินไปปรับปรุงประสิทธิภาพในการผลิตก็นำไปปลดปล่อยหนี้สิน รัฐบาลต้องสูญเสียเงินไปหลายพันล้านจ๊ิก ซึ่งมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ เกิดความอดอยาก เกิดการขาดแคลนสินค้าบริโภค เกิดภาวะเงินเฟ้อ การผลิตพืชผลได้น้อยทำให้สินค้าออกได้แก่ข้าวลดลง ในฐานะที่ชาวเป็นพืชหลักของพม่า ส่งเป็นสินค้าออกมากพอ ๆ กับประเทศไทยมาช้านาน ปรากฏว่าปีที่แล้ว พม่าขาดแคลนข้าวอย่างมากแทบจะไม่พอบริโภค สาเหตุของการขาดแคลนข้าวมีไ้มาจาก การเปลี่ยนแปลงของลมฟ้าอากาศ แต่มาจากรัฐบาลพม่าขาดความสามารถในการจัดการทั้งในด้านการซื้อหา การสีข้าว ตลอดจนขาดความชำนาญ ปัจจุบันการค้าต่างประเทศอยู่ในมือของรัฐถึง ๑๐๐ %

อีกสาเหตุหนึ่งคือ ชาวภาคหนึ่งไม่ยอมปลุกข้าวในปริมาณที่เหลือกิน
ที่เป็นเช่นนั้นเพราะระบอบเศรษฐกิจสังคมนิยมของพม่าไม่มีเครื่องจูงใจให้ชาวภาคปลุกข้าว
มาก เมื่อปลุกไปแล้วชาวภาคใดผลตอมแทนน้อยกว่าที่จะเป็น

ปัญหาการแตกแยกภายในพม่านับว่าเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด พม่าเป็นชาติที่
ประกอบด้วยชนเผ่าหลายเผ่าพันธุ์ และต่างก็แบ่งแยกกันอยู่เป็นรัฐ มีอยู่บางรัฐที่ตั้งตัว
เป็นศัตรูโดยตรงกับรัฐบาลกลางที่วางกรุง เช่น รัฐคะฉิ่นและชิน นอกจากนี้รัฐอื่น ๆ
ที่เหลือก็ยังมีที่ท่าอยากเป็นอิสระ การผลิตผลและแหล่งทรัพยากรธรรมชาติตั้งอยู่ในรัฐ
เหล่านี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำแนะนำการใช้บทเรียนแบบโปรแกรม

บทเรียนแบบโปรแกรม มีใช้แบบทดสอบสำหรับวัดระดับความรู้ของนักเรียน แต่เป็นบทเรียนที่จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนสามารถเรียนด้วยตนเอง

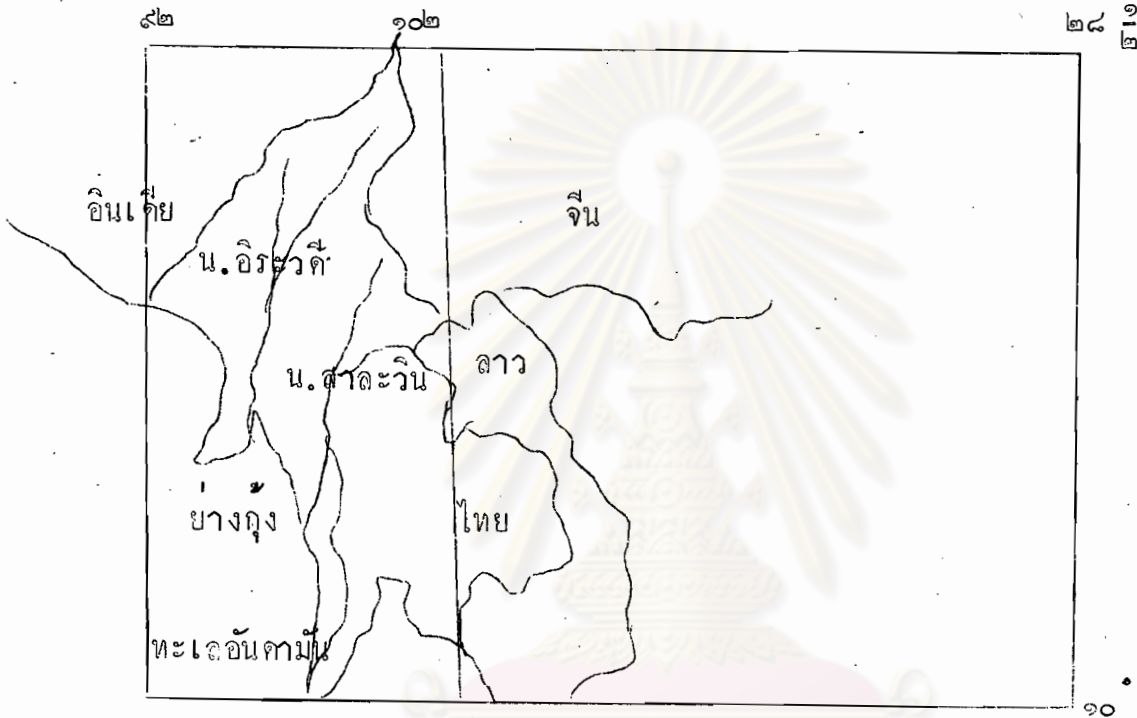
วิธีการทำบทเรียนแบบโปรแกรม

๑. ให้นักเรียนเปิดบทเรียนที่ละหน้า อย่าเปิดข้ามหน้า เพราะจะทำให้เกิดความสับสน และไม่เข้าใจในสิ่งที่อธิบายไว้ในบทเรียน
๒. ใช้กระดาษแข็งหรือไม้บรรทัดวางทับบนคำตอบทางขวามือของบทเรียนในหน้า ที่นักเรียนกำลังเรียนบทเรียน
๓. ทำบทเรียนทีละกรอบตามลำดับ ไม่ควรทำข้ามกรอบ ขณะที่อ่านนั้นให้สังเกตและทำความเข้าใจบทเรียนแต่ละกรอบ
๔. ตอนใดที่มีช่องว่างให้ หมายถึงให้นักเรียนเติมคำหรือข้อความลงไปให้ถูกต้อง
๕. นักเรียนจะต้องอ่านคำถามในแต่ละกรอบและทำความเข้าใจคำถามให้ดีเสียก่อน จึงเริ่มลงมือทำ
๖. เมื่อทำบทเรียนเสร็จหนึ่งกรอบ ให้เลื่อนแผ่นกระดาษหรือไม้บรรทัดที่ปิดคำตอบลงมา ๑ ช่อง เพื่อตรวจคำตอบที่หน้าว่าถูกต้องตรงกันหรือไม่
๗. หากคำตอบที่นักเรียนตอบตรงกับคำตอบที่เฉลยไว้ในคณขวามือก็ให้นักเรียนทำกรอบต่อไป
๘. ถ้าหากคำตอบที่นักเรียนตอบไปไม่ตรงกับคำตอบทางคณขวามือ ให้นักเรียนกลับไปอ่านกรอบเดิมใหม่อีกครั้งหนึ่ง เมื่อหาคำตอบใหม่ได้แล้ว ให้นักเรียนใช้ปากกาขีดทับคำตอบเดิม แล้วเขียนคำตอบใหม่
๙. ให้นักเรียนทำบทเรียนนี้ไปตามความสามารถของตนเอง ไม่ต้องรีบร้อน

บทเรียนแบบโปรแกรม

เรื่อง ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งสหภาพมา

ที่ตั้งและอาณาเขต

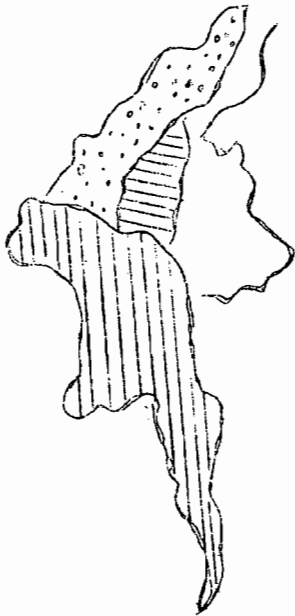

ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งสหภาพมาตั้งอยู่ตอนบนของทวีปเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีเนื้อที่ทั้งหมด ๖๗๘,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร

<p>ก. ๑ จากแผนที่ข้างบนนี้ ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งสหภาพมาที่มีขนาดใหญ่ ..... ในบรรดาประเทศเพื่อนบ้าน</p>	<p>มาก</p>
<p>ก. ๒ ประเทศที่อยู่ใกล้กับประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งสหภาพมาได้แก่ประเทศ</p> <p>๑. .... ๒. .... ๓. ....</p>	<p>จีน, อินโดจีน, ไทย</p>

<p>ก. ๓ ประเทศเพื่อนบ้านของประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมสหภาพพม่าซึ่งตั้งอยู่ทางทิศตะวันออก คือ ประเทศ .....</p>	<p>ไทย</p>
<p>ก. ๔ ประเทศอินเียตั้งอยู่ทางทิศ ..... ของประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งสหภาพพม่า</p>	<p>ตะวันออก</p>
<p>ก. ๕ ทางตอนเหนือของประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งสหภาพพม่า ไคแก่ประเทศ .....</p>	<p>จีน</p>
<p>ก. ๖ ส่วนทางทิศใต้ของประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งสหภาพพม่า มีอาณาเขตติดต่อกับส่วนที่เป็น.....</p>	<p>ทะเล</p>
<p>ก. ๗ ดังนั้น ทางตอนใต้ของประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งสหภาพพม่าติดต่อกับ .....</p>	<p>ทะเลอันดามัน</p>
<p>ก. ๘ แม่น้ำที่สำคัญของประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งสหภาพพม่า ไคแก่ ก. .... ข. ....</p>	<p>อิระวดี สาละวิน</p>
<p>ก. ๙ เมืองย่างกุ้งตั้งอยู่ใกล้กับ .....</p>	<p>แม่น้ำอิระวดี</p>
<p>ก. ๑๐ ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งสหภาพพม่า ตั้งอยู่ในทวีป .....</p>	<p>เอเชียตะวันออกเฉียงใต้</p>

๑. ภูมิอากาศ

๒. ภูมิประเทศ

๓. ทรัพยากรธรรมชาติและอาชีพ

- ฝนชุก
- ฝนน้อย
- ร้อน แห้งแล้ง
- ค่อนข้างเย็น

- ภูเขา
- แม่น้ำ

- ไม้สัก
- ชาว
- น้ำมัน
- ทับทิม
- เงิน
- ดานหิน

ลักษณะภูมิอากาศแบบมรสุม คือ อากาศร้อนและมีฝนตกชุก ฤดูร้อนมีอากาศร้อนจัด ในฤดูฝนมีฝนตกชุก ฤดูร้อนมีอากาศร้อนจัด ในฤดูฝนมีฝนตกชุกมาก ในฤดูหนาวมีอากาศอบอุ่น อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๐ - ๓๐

<p>ก. ๑๑ นับไควาประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมสหภาพพม่า เป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์ด้วย ท _ พ _ า _ ร _ รร _ ช _ ติ</p>	<p>ทรัพยากรธรรมชาติ</p>
<p>ก. ๑๒ อากาศร้อนและมีฝนตกชุก เป็นลักษณะภูมิอากาศ แบบ .....</p>	<p>มรสุม</p>
<p>ก. ๑๓ ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมสหภาพพม่า เป็นประเทศที่อยู่ในเขตภูมิอากาศแบบ.....</p>	<p>มรสุม</p>
<p>ก. ๑๔ ภูมิอากาศของประเทศ จึงมี .....ฤดู ใดแก ก. .... ข. .... ค. ....</p>	<p>๓ ฤดู ก. ร้อน, ข. ฝน ค. หนาว</p>
<p>ก. ๑๕ ลักษณะภูมิประเทศทางตอนเหนือเต็มไปด้วย .....</p>	<p>ภูเขา</p>
<p>ก. ๑๖ จากลักษณะภูมิประเทศมีภูเขาล้อมรอบ เช่นนี้ ทำให้การคมนาคมและการติดต่อกับประเทศ เพื่อนบ้านสะดวกหรือไม่ .....</p>	<p>ไม่</p>
<p>ก. ๑๗ นอกจากมีภูเขาเป็นจำนวนมาก แต่ก็นับว่าเป็น โชคที่มี..... สำคัญ ๒ สาย ซึ่งเป็นแหล่งการ เกษตรกรรมที่สำคัญ</p>	<p>แม่น้ำ</p>

ก. ๑๘ บริเวณที่มีฝนตกชุกของประเทศ อยู่ตอน ..... เป็นส่วนมาก	ใต้
ก. ๑๙ ผลของการที่มีฝนตกชุกกับเป็นที่ราบลุ่มใกล้ ปากแม่น้ำ ทำให้บริเวณทางตอนใต้เป็นแหล่งที่ เหมาะแก่การปลูก	ข้าว
ก. ๒๐ ทางตอนกลางของประเทศ มีอากาศร้อนและ แห้งแล้ง เพราะบริเวณนี้มี..... ล้อมรอบ	ภูเขา
ก. ๒๑ จากแผนที่ของที่ ๓ จะเห็นว่า การปลูกข้าวมี จำนวนมาก แสดงว่า ชาวพม่ามีอาชีพทางถนน ..... ซึ่งสามารถส่ง ข้าวเป็น สี - คี - ออกได้	เกษตรกรรม สินค้า
ก. ๒๒ นอกจากข้าว เป็นสินค้าออกที่สำคัญของพม่าแล้ว ยังมี ..... อีก	ไม่สัก
ก. ๒๓ ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งสหภาพพม่า ยังเป็นแหล่งที่ผลิตแร่ธาตุที่สำคัญ คือ ก. .... ช. .... ค.	ก. น้ำมัน ข. ถ่านหิน ค. เงิน
ก. ๒๔ บริเวณที่มีไม้สักมาก อยู่ตอนใดของประเทศ	ตอนเหนือ

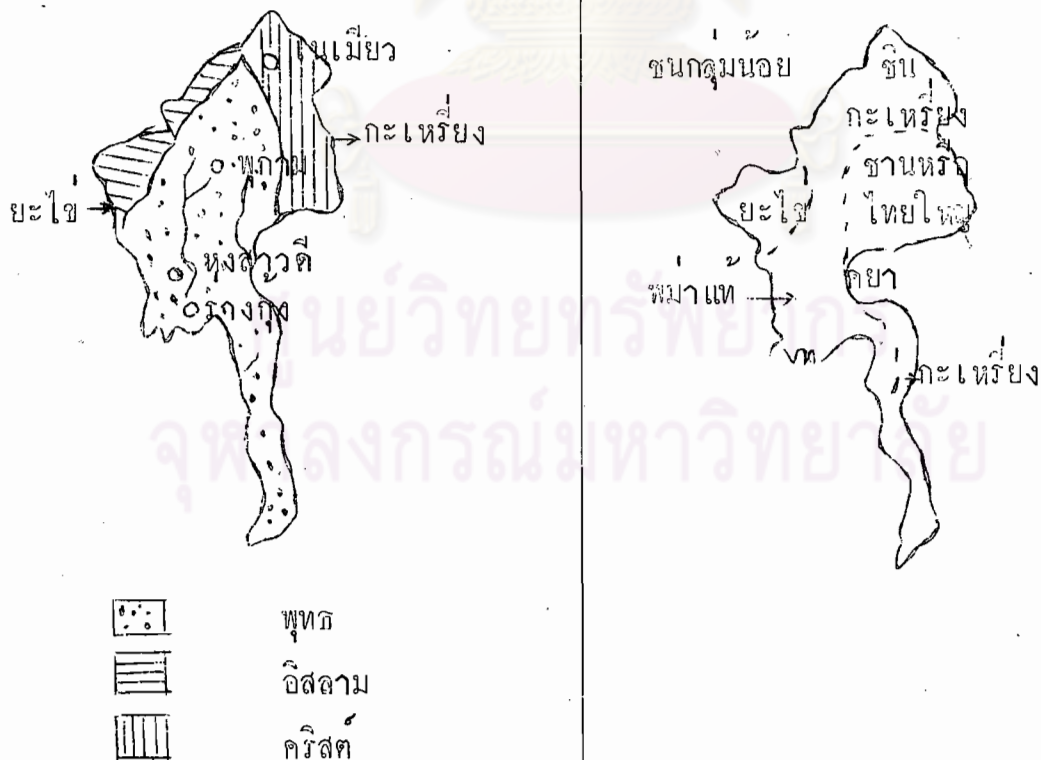
สถานที่และเมืองสำคัญ

พระเจดีย์ชเวดากอง ประดิษฐานที่เมืองย่างกุ้ง เป็นเจดีย์ขนาดใหญ่มาก และสำคัญมากของประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมสหภาพพม่า เป็นโบราณสถานที่ชาวพม่าเคารพและสักการะ นอกจากนี้ยังมีหลายองค์ โดยเฉพาะที่เมืองพุกาม มีเจดีย์เป็นจำนวนหมื่น ๆ องค์

เมืองสำคัญ เมืองหลวงไตแก่ ร้างกุ้ง ตั้งอยู่ใกล้ปากแม่น้ำอิรวดี เป็นศูนย์กลางการค้า การคมนาคม และการศึกษา

เมืองหลวงเก่า ไตแก่ หงสาวดีซึ่งเป็นเมืองประวัติศาสตร์ ส่วนมณฑลยะโฮ อมรปุระ ก็เคยเป็นเมืองหลวงของพมามาก่อน

เมืองอมรปุระ มีชื่อเสียงทางล่อพระพุทธรูป สลักพระพุทธรูป พุกาม ใต้อ่าว เป็นเมืองแห่งเจดีย์และแหล่งเครื่องเงิน เนเมียว เป็นเมืองตากอากาศ

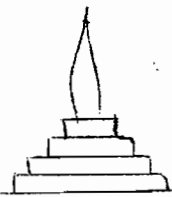

ศาสนาประจำชาติของพม่า คือ ศาสนาพุทธ ชาวพม่าเป็นพุทธศาสนิกชนที่เคร่งครัดในการปฏิบัติตัวตามหลักธรรม มีการสร้างศาสนสถาน เช่น เจดีย์มากมาย จนได้ชื่อว่าเป็นเมืองแห่งเจดีย์

ประชากรของประเทศพม่าในปัจจุบันมีประมาณ ๒๘.๘ ล้านคน มีชาวพม่าแท้ประมาณ - ของประชากรทั้งหมด นอกจากนั้นก็ยังมีชนชาติต่าง ๆ ซึ่งเรียกว่า ชนกลุ่มน้อย ปัญหาที่สำคัญและปัญหาที่แก้ไขไม่ได้ของพม่า คือ ปัญหาชนกลุ่มน้อย

ก. ๒๕ ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งสหภาพพม่า ได้ชื่อว่า เป็นเมืองแห่ง .....

เจดีย์

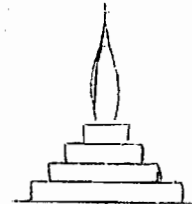
ภูเขไฟ

เกาะ

แม่น้ำ

ก. ๒๖ พระเจดีย์ที่สำคัญและเป็นสัญลักษณ์ของชาวพุทธคือ .....

เจดีย์ชเวดากอง

ก. ๒๗ ศาสนาประจำชาติของพม่าได้แก่ศาสนา.....

พุทธ

ก. ๒๘ ร่างกุ้ง เป็น ..... ของประเทศ
ศูนย์กลางทาง ..... และทาง
๒
.....

๑. เมืองหลวง
๒. การค้า
๓. การคมนาคม

<p>ก. ๒๘. หงสาวดี เคยเป็นเมืองหลวงเก่าของพม่าใช่หรือไม่ .....</p>	<p>ใช่</p> <p>เมืองหลวงเก่า</p>
<p>ก. ๓๑ เมืองที่มีชื่อเสียงในการหล่อพระพุทธรูป คือ .....</p>	<p>อมรปุระ</p>
<p>ก. ๓๒ เมืองเนเมียวตั้งอยู่ทาง ..... ของประเทศ</p>	<p>เหนือ</p>
<p>ก. ๓๓ ในประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งสหภาพพม่า พวกที่ นับถือศาสนาอิสลาม คือพวก ..... ส่วนพวกกะเหรี่ยงนับถือศาสนา .....</p>	<p>ยะไข่</p> <p>คริสต์</p>
<p>ก. ๓๔ จีน กะเหรี่ยง ชาน ฯลฯ ที่อยู่ในพม่า เรียกว่า พวก .....</p>	<p>ชนกลุ่มน้อย</p>
<p>ก. ๓๕ นอกจาก จีน กะเหรี่ยง ชาน ที่เป็นชนกลุ่มน้อย แล้ว ยังมีพวก .....</p>	<p>ไทยใหญ่, ยะไข่</p>
<p>ก. ๓๖ ปัญหาที่สำคัญของพม่าเนื่องมาจาก</p> <p>ก. ขาดแคลนทรัพยากรธรรมชาติ</p> <p>ข. ภูมิอากาศร้อนและแห้งแล้ง</p> <p>ค. ชนกลุ่มน้อย</p>	<p>ขอ ค.</p>

ประวัติศาสตร์และการเมืองของประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมสหภาพพม่า

พม่ามีเชื้อสายมาจากพวกชิเบต ได้เข้ามาตั้งหลักแหล่งบนแหลมอินโดจีน ประมาณ ๑๐๐๐ กว่าปี แต่เดิมมีการปกครองแบบราชาธิปไตย มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข จนกระทั่งปี พ.ศ. ๒๔๒๔ ต้องเสียเอกราชและตกเป็นเมืองขึ้นของอังกฤษ หลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ สิ้นสุด พม่าได้รับเอกราชเมื่อวันที่ ๔ มกราคม พ.ศ. ๒๔๘๑ ปกครองประเทศตามระบอบประชาธิปไตย มีประธานาธิบดีเป็นประมุข ปัจจุบันได้เปลี่ยนการปกครองเป็นแบบสังคมนิยม โดยมีประธานาธิบดีเนวิน เป็นผู้นำ มีพรรคการเมืองเพียงพรรคเดียว เศรษฐกิจของประเทศไม่พัฒนาเพราะไม่อนุญาตให้ต่างชาติเข้าไปลงทุน พยายามจะพึ่งตนเองในขณะที่ยังไม่พร้อม

ก. ๓๗ ปัจจุบันพม่าจัดการปกครองประเทศตามระบอบ	สังคมนิยม
ก. ๓๘ ก่อนที่จะดำเนินการปกครองเป็นแบบสังคมนิยม เคยปกครองประเทศแบบ	ประชาธิปไตย
ก. ๓๙ ในสมัยก่อนที่เข้ามาตั้งหลักแหล่งและตั้งราชธานี มีการปกครองแบบ	ราชาธิปไตย
ก. ๔๐ การปกครองแบบมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข สิ้นสุดลงเพราะ ก. เกิดการปฏิวัติ ข. เป็นเมืองขึ้นของอังกฤษ ค. เกิดสงครามโลกครั้งที่ ๑	ข. ข.

<p>ก. ๔๑ การที่พม่าพยายามพึ่งตนเองโดยไม่ให้..... มาลงทุนนั้นเป็นผลดีหรือผลเสีย .....</p>	<p>ต่างชาติ ผลเสีย</p>
<p>ก. ๔๒ เศรษฐกิจของประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมสหภาพ พม่าเห็นว่าเจริญก้าวหน้าทัดเทียมประเทศเพื่อนบ้าน เช่น มาเลเซีย และสิงคโปร์ จริงหรือไม่ .....</p>	<p>ไม่จริง</p>
<p>ก. ๔๓ จาก ก. ๔๒ เนื่องมาจากสาเหตุอะไร ก. เกิดภัยธรรมชาติบ่อย ๆ ข. ขาดเงินลงทุนและผู้เชี่ยวชาญ ค. ขาดที่รพยากรธรรมชาติ</p>	<p>ข้อ ข.</p>
<p>ก. ๔๔ ในประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมสหภาพพม่าเวลานี้ มีพรรคการเมืองทั้งหมด ก. ๑ พรรค ข. ๒ พรรค ค. ๓ พรรค</p>	<p>ข้อ ก.</p>

เรื่องที่ ๒

ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

- ตอนที่ ๑ ประวัติศาสตร์และการเมือง
- ตอนที่ ๒ ที่ตั้งและอาณาเขต
- ตอนที่ ๓ ภูมิประเทศ
- ตอนที่ ๔ ภูมิอากาศ
- ตอนที่ ๕ ทรัพยากรธรรมชาติและอาชีพที่สำคัญ
- ตอนที่ ๖ สถานที่และเมืองสำคัญ
- ตอนที่ ๗ ประชากร
- ตอนที่ ๘ ภาษา
- ตอนที่ ๙ ขนบธรรมเนียมประเพณี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความนำ

แบบจำลองการสอนเรื่อง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีลักษณะเป็นหน่วยเสนอแนะการสอน สร้างขึ้นเพื่อจะช่วยในการเตรียมการสอนของครู ในการสอนเรื่องนี้ครูควรเน้นแนวคิดที่ว่า ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นประเทศเพื่อนบ้านที่ใกล้ชิดกับประเทศไทยมากที่สุดประเทศหนึ่ง เปรียบเสมือนบ้านพี่เมืองน้อง ในการสอนเรื่องนี้อาจใช้เวลาในการสอนประมาณ ๒ หรือ ๓ ช่วงเวลา กิจกรรมที่ควรเน้นเป็นพิเศษคือ การให้ทักษะแผนที่และทักษะการอ่านและติดตามข่าว เหตุการณ์

ความมุ่งหมาย

๑. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกที่ตั้ง อาณาเขต ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติ อาชีพของประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้ถูกต้อง
๒. เพื่อให้นักเรียนสามารถเล่าประวัติศาสตร์และการเมืองของประเทศนี้ ได้พอสังเขป
๓. เพื่อให้นักเรียนสามารถชี้ อธิบาย และตีความสัญลักษณ์เมืองและสถานที่สำคัญ บนแผนที่ได้อย่างน้อย ๕ แห่ง
๔. เพื่อให้นักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีของลาวได้
๕. เพื่อฝึกทักษะการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองโดยการติดตามข่าวและ เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเทศนี้
๖. เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกการทำงานร่วมกันและแสดงความคิดเห็นอย่างมี เหตุผล
๗. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของสัมพันธไมตรีระหว่างไทยกับลาว

แนวคิด

- ประเทศไทยกับประเทศลาวมีความสัมพันธ์ที่ติดกันมานาน
- ปัจจุบันเหตุการณ์ของลาวได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก
- ชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยและคนลาวมีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน คือ รักความสงบและเป็นชีวิตแบบชาวพุทธ
- แนวลาวจะมีระบอบการปกครองแตกต่างไปจากไทย แต่ทางความสัมพันธ์ไมตรียังเป็นสิ่งสำคัญของประเทศทั้งสอง

เนื้อหาสังเขป

ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ประวัติศาสตร์และการเมือง

ลาวเป็นชนชาติที่อพยพมาจากตอนใต้ของจีน พร้อมกับชนชาติไทยในศตวรรษที่ ๑๕ และ ๑๖ เข้ามาตั้งรกรากอยู่ที่หลวงพระบาง ต่อมากลายเป็นอาณาจักรล้านช้าง ลาวเคยตกอยู่ในอำนาจของไทยในสมัยสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี โดยสมเด็จพระยามหากษัตริย์ศึก เป็นแม่ทัพไปตีนครเวียงจันทน์ ไล่ขับชนะและได้อัญเชิญพระแก้วมรกตลงมายังกรุงธนบุรี ต่อมาในรัชกาลที่ ๓ เจ้าอนุวงศ์แห่งเมืองเวียงจันทน์เป็นกบฏต่อไทยและได้ถูกไทยปราบปรามจนราบคาบ เมื่อฝรั่งเศสได้เข้ามามีอิทธิพลบนแผ่นดินที่เรียกว่า แหลมอินโดจีน ลาวก็เป็นประเทศหนึ่งที่ตกไปเป็นเมืองขึ้นของประเทศฝรั่งเศสเช่นเดียวกับเวียดนามและเขมร ในปี พ.ศ. ๒๔๔๖ ประเทศลาวตกอยู่ภายใต้การปกครองของฝรั่งเศสมาเป็นเวลา ๔๒ ปี จนกระทั่งถึงสงครามโลกครั้งที่ ๒ ญี่ปุ่นได้ครอบครองลาว เมื่อญี่ปุ่นแพ้สงครามและได้ออกไปจากลาว ฝรั่งเศสได้กลับมาปกครองอีก ซึ่งทำให้ชาวลาวไม่พอใจเพราะต้องการเป็นอิสระ ได้มีบุคคลสำคัญของลาว เช่น เจ้าสุวรวงศ์ญาณ เจ้าสุภานุวงศ์ เจ้าเพชรราช ฯลฯ รวบรวมพรรคพวกเพื่อกอบกู้เอกราชจากฝรั่งเศส เกิดการสู้รบกันขึ้นระหว่างขบวนการลาวอิสระ ซึ่งมีเจ้าสุภานุวงศ์เป็นหัวหน้า (ได้รับการสนับสนุนจากเวียดนามและจีนแดง) กับฝรั่งเศส

และลาวฝ่ายเป็นกลาง (รัฐบาล) การสู้รบรุนแรงมากขึ้นตามลำดับ รัฐบาลซึ่งมี
เจ้าสุวรรณาเป็นนายกรัฐมนตรีได้เรียกร้องต่อสหประชาชาติ ๆ ใ้จัดตั้งคณะกรรมการ
เข้ามาทำการไกล่เกลี่ยให้ทั้งสองฝ่ายหยุดยิงกันเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๗ ซึ่งเรียกว่า การ
สงบศึกเงินว่า ฝรั่งเศสจำต้องออกจากลาวในปี พ.ศ. ๒๔๘๘

แม้ว่าฝรั่งเศสได้ออกจากลาวไปแล้วก็ตาม สถานการณ์ในลาวกลับยุ่งยากมาก
ขึ้น เพราะแก่งแย่งอำนาจกันเอง ทำให้แตกแยกเป็น ๓ ฝ่าย คือ ฝ่ายซ้ายมี
เจ้าสุภานุวงศ์ เป็นหัวหน้า ฝ่ายขวามีเจ้าอนุอุม ฌ จำปาศักดิ์ เป็นหัวหน้า และฝ่าย
เป็นกลาง เจ้าสุวรรณา เป็นหัวหน้า การจัดตั้งรัฐบาลผสมของลาวประสบความ
ล้มเหลว มีการรบแบบกองโจรเกิดขึ้น เกิดรัฐประหารหลายครั้ง รวมทั้งสงคราม
กลางเมืองเกิดขึ้นบ่อยครั้ง ในที่สุดในต้นเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๘ พรรคคอมมิวนิสต์
ขบวนการปะเทดลาว (ซึ่งมีเวียตมินห์และจีนสนับสนุน) สามารถล้มล้างการปกครองซึ่งมี
พระมหากษัตริย์เป็นประมุข มานานกว่า ๖๕๐ ปี สมเด็จเจ้ามหาชีวิต พระเจ้าศรีสว่าง
วัฒนา จำต้องยินยอมสละราชสมบัติมาเป็นสามัญชน ชื่อว่า นายศรีสว่างวัฒนา เจ้านาย
เชื้อพระวงศ์รวมทั้งบุคคลสำคัญของลาวที่เป็นฝ่ายขวาและฝ่ายเป็นกลางได้ลี้ภัยออกนอก
ประเทศเป็นจำนวนมาก ปัจจุบันลาวได้เปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบประชาธิปไตย
ที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข มาเป็นระบอบสังคมนิยมแบบเดียวกับเวียตนามและเขมร
มีเจ้าสุภานุวงศ์ ดำรงตำแหน่งเป็นประธานประเทศ ซึ่งไม่มีอำนาจในการปกครอง
ประเทศ อำนาจส่วนใหญ่อยู่กับท้าวไกวสร พรหมวิหาร นายกรัฐมนตรีผู้นิยมระบอบ
คอมมิวนิสต์ หลังจากที่ได้รับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี อดีตผู้นำที่นิยมระบอบคอมมิวนิสต์
ได้เปิดความสัมพันธ์ทางการทูตกับกลุ่มประเทศคอมมิวนิสต์ โดยได้เดินทางไปเยือนจีน
แผ่นดินใหญ่และรัสเซีย เป็นต้น

สถานการณ์ในประเทศเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างมาก อาทิ เช่น รัฐบาล
ระบอบการปกครอง ความช่วยเหลือจากต่างประเทศ รวมถึงศิลปวัฒนธรรมซึ่งคล้อยตาม
ประเทศที่ปกครองแบบคอมมิวนิสต์

ที่ตั้ง อยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย เป็นประเทศหนึ่งในกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตั้งอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ ๑๔ - ๒๓° เหนือ และเส้นแวงที่ ๑๐๐ - ๑๐๗° ตะวันออก

เนื้อที่ ๒๓๖,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร

<u>อาณาเขต</u>	ทิศเหนือ	ติดต่อกับสาธารณรัฐประชาชนจีนและสาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งสหภาพพม่า
	ทิศตะวันออก	ติดต่อกับสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (เวียดนามเหนือ)
	ทิศตะวันตก	ติดต่อกับประเทศไทย
	ทิศใต้	ติดต่อกับประเทศกัมพูชาประชาธิปไตย

ภูมิประเทศ ลาวเป็นประเทศที่ไม่มีทางออกทะเล พื้นที่เป็นป่าและภูเขาปกคลุมเป็นส่วนใหญ่ ประกอบด้วยป่าไม้เบญจพรรณและไม้ดัดถิ่น มีพื้นที่ราบเหมาะสำหรับการเพาะปลูกเป็นหย่อม ๆ เนื้อที่ในการเพาะปลูกซึ่งมีไม่มากนัก

- ทางภาคเหนือ เป็นที่ราบสูงมาก มีภูเขาสูงหลายลูก พื้นที่เป็นหินทราย มีแม่น้ำโขงผ่านไปตามหุบเขาที่ลึกกร่อน หุบเขาเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นพีคไปบรรจบกันที่หลวงพระบาง
- ทางตอนกลาง พื้นที่เป็นภูเขา ทางตะวันตกมีสันปันน้ำอานามิต แม่น้ำนี้ไหลลงมาทางใต้
- ทางตอนใต้ เป็นที่ราบลุ่มเหมาะแก่การเพาะปลูก มีที่ราบสูงโบลเวนอยู่ในบริเวณนี้ ซึ่งเหมาะสำหรับการปลูกพืชเมืองหนาว เช่น สตอเบอร์รี่ ฯลฯ

แม่น้ำที่สำคัญไคแก แม่น้ำโขงตอนที่ไหลผ่านลาวยาวประมาณ ๑๕๐๐ กิโลเมตร มีสาขาของแม่น้ำโขงไคแก แม่น้ำทา แม่น้ำแดง แม่น้ำอู และแม่น้ำงึม บริเวณที่ราบริมฝั่งแม่น้ำโขงเป็นบริเวณอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเพาะปลูก

ภูมิอากาศ

อากาศค่อนข้างร้อน ทางตะวันออกเฉียงใต้แห้งแล้งกว่าภาคอื่น ฝนตกมากในทางตอนกลางของประเทศ ภาคเหนือมีฝนตกน้อย

ภูมิอากาศในฤดูหนาว หนาวกว่าไทย ทั้งนี้ทางภาคเหนือของลาวอยู่ในภูเขาสูง ลาวมี ๓ ฤดูเช่นเดียวกับไทย

ทรัพยากรธรรมชาติและผลิตภัณฑ์ที่สำคัญ

- ป่าไม้ มีไม้มากเพราะมีป่าและภูเขากว่าครึ่งหนึ่งของเนื้อที่ทั้งหมด ไม้ที่สำคัญไคแก ไม้สัก ไม้ยาง ไม้สน สมุนไพร หวาย ชัน ครั่ง น้ำมันยาง

มีสัตว์ป่าอยู่ทั่วไปในป่าใหญ่ เช่น เสือควา เสือโคร่ง ช้าง จระเข้ ตะกวด มีงูพิษ มิงก ปลาและแมลงอยู่หลายชนิด

มีป่าไม้ที่กว้างใหญ่ทางภาคเหนือ ฝั่งที่ปลูกกันในภาคนี้เช่นกัน แมวว่าเนื้อที่ ๒ ใน ๓ ของประเทศจะอุดมไปด้วยป่าไม้สักและไม้เบญจพรรณก็ตาม วิธีตัดไม้และการบำรุงป่าไม้ยังล่าช้า

- แร่ ไคแกพวกสังกะสี เหล็กมีมากในแถบตอนกลางประเทศใกล้ เวียงจันทน์ ทองแดง คิงบุก พลวง ถ่านหิน แถบสุวรรณเขตมีเงิน ทองคำ พลอย ทับทิม ยิบซัม กำมะถัน น้ำมันดิบ เกลีสินเซาว์ วิธีการขุดยังล่าสมัยและนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ยังไม่เต็มที่ การสำรวจและขุดอยู่ในมือชาวต่างชาติ

- การเพาะปลูก มีพื้นที่ในการเพาะปลูกประมาณ ๕ % ปลูกข้าวมากกว่าอย่างอื่น ซึ่งได้แก่ ข้าวโพด ยาสูบ ฝ้าย ฯลฯ แต่ผลิตภัณฑ์เจดีย์น้อยที่สุดในบรรดาประเทศเพื่อนบ้าน ต้องสั่งซื้ออาหารโดยได้รับความช่วยเหลือจากไทย อเมริกา ญี่ปุ่น ทำให้ขาดดุลการค้าอย่างมาก

บริเวณปลูกข้าวได้แก่ริมฝั่งแม่น้ำโขงที่ลุ่มเวียงจันทน์ ปากเซ

สถานที่และเมืองสำคัญ

วัดพระธาตุหลวง สร้างขึ้นในสมัยพระยาศรีธรรมมาโศกราช ซึ่งเป็นที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ ไ้มาสร้างเพิ่มเติมในสมัยพระเจ้าไชยราชาธิราชและได้นำมาว่าพระธาตุหลวง อยู่ห่างจากเวียงจันทน์ไปทางทิศตะวันออกประมาณ ๒ กิโลเมตร จะมีงานฉลองประจำปีในเดือนสิบสอง วันเพ็ญ ชาวไทย - ลาว ทั้งสองฝั่งโขงพากันไปนมัสการเป็นจำนวนมาก

เวียงจันทน์ เป็นเมืองหลวงตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำโขงตรงข้ามกับจังหวัดหนองคายของไทย เป็นศูนย์กลางการปกครอง มีสถานีราชการ เป็นศูนย์กลางทางการศึกษา การคมนาคม พระธาตุหลวงประดิษฐานอยู่นี่ เมืองนี้

หลวงพระบาง เป็นราชธานีที่พระมหากษัตริย์ประทับอยู่ เคยเป็นเมืองหลวงเก่า ขนาดของเมืองใหญ่เป็นที่ ๓ ของประเทศ เป็นเมืองคอนข้างเงียบ ตึกรามบานของ ถนนและยานพาหนะมีน้อยกว่าเวียงจันทน์ มีต้นไม้ร่มครึ้มไปเป็นทิวแถว ที่มีชื่อเสียงทางเครื่องเงินมาก

ปากเซ อยู่ทางตอนใต้ของประเทศ ริมฝั่งแม่น้ำโขง เต็มไปด้วยภูเขา จึงทำให้อากาศคอนข้างเย็น เป็นเมืองที่เงียบกว่าเวียงจันทน์และหลวงพระบาง การเดินทางมักจะไม่สะดวกเพราะมีแม่น้ำซึ่ง เป็นสาขาแม่น้ำโขงไหลผ่านไปถึงตอนกลางของเมือง

จำปาศักดิ์ เคยเป็นเมืองหลวงเก่าของอัครราชอาณาจักรจำปาศักดิ์ ทางเหนือจำปาศักดิ์เป็นที่ราบสูงโบโลเวนส์ ซึ่งเป็นที่ราบสูงขนาดใหญ่บนภูเขา มีฝนตกชุก อากาศค่อนข้างเย็น มีการปลูกผักและผลไม้เมืองหนาว เช่น ชา กาแฟ ที่ปลูกได้ผลมากคือส้มประดกและสตรอเบอร์รี่

เวียงชัย ตั้งอยู่ทางตอนเหนือของประเทศ หลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครอง เป็นเมืองศูนย์กลางในการปกครองประเทศ ใช้เป็นที่อบรมและสัมมนาประชาชนชาวลาวไปสู่ระบอบการปกครองใหม่

ประชากร

ลาวมีประชากรประมาณ ๓,๒๖๐,๐๐๐ คน ลาวเป็นชนชาติที่ยังรักษาดั้งเดิมนิยมประเพณี ชอบสงบ เป็นคนซื่อใจคอโอบอ้อมอารี มีเชื้อชาติของชนเผ่าไทย เช่นเดียวกับชนชาติไทยในประเทศไทย เจ้าของถิ่นเดิมได้แก่ พวกชา

ชนชาติในลาวแบ่งออกเป็น

๑. เผ่าไท แบ่งเป็นสาขาย่อย ๆ ได้แก่ ลาว ผู้ไท พวน ไทยดำ ไทยแดง ไทยเหนือ ลื้อ ฉวน แมว เข่า ลาวโซ่ง
๒. พวกเข่าและแมว อพยพมาจากจีน ชอบปลูกฝิ่นอยู่ตามเขา
๓. ชาหรือลาวแดง เป็นชนกลุ่มน้อย ชาติซอมเก่าแก่พวกเดียวกับ ละว้าของประเทศไทย มีเผ่าแยกออกเป็น ขมุ ชา กอ ชาคง
๔. คนจีน กลายเป็นชนกลุ่มน้อย
๕. เวียดนาม เป็นชนกลุ่มน้อยที่เข้าไปในลาวตั้งแต่ฝรั่งเศสปกครอง

ภาษา

ลาวมีภาษาพูดและภาษาเขียนคล้ายกับไทย มีรากภาษาเดียวกัน ภาษาที่นิยมใช้กันทางธุรกิจคือ ภาษาฝรั่งเศส

ศาสนา ศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติชนชาติลาว นับถือศาสนาพุทธถึง ๘๕ % และเคร่งครัดในศาสนาพุทธมาก ศาสนาอื่น ๆ เช่น คริสต์ ฮินดู อิสลาม ที่นับถือประมาณ ๑๕ %

ขนบธรรมเนียมประเพณีการแต่งกาย

ผู้ชาย

นิยมนุ่งผ้าโจงกระเบน สวมเสื้อนอกกระดุกเจ็ดเม็ด ซึ่ง
แต่งในงานพิธีและเทศกาล นอกจากนั้นแต่งแบบสากล

ผู้หญิง

นุ่งผ้าซิ่นที่ทอเป็นลวดลายตามเชิง สวมเสื้อและหมสไบเฉียง
นิยมเกล้าผมมวยประดับดอกไม้ ไม่นิยมคัทฉวม

ประเพณี

เป็นประเพณีที่เกี่ยวกับศาสนาพุทธ เช่น ทำบุญบั้งไฟกลาง
เดือน ๘ คล้ายแข่งบั้งไฟในภาคอีสานของไทย ยังมีการ
ทำบุญแข่งเรือพาย ทำบุญทอดกฐิน ทำบุญตักบาตรสงกรานต์
ทำบุญเทศน์มหาชาติ

การเล่นพื้นเมือง

การรำรำ ทำนองร้องและเครื่องดนตรีคล้ายคลึงกับไทย
เช่น รำวง เซิ้งลาว ปี่พาทย์ ระนาด ซอญ แคน
แคน - เป็นเครื่องดนตรีที่นิยมมาก

ปัญหาของลาว

ลาวมีปัญหาเกี่ยวกับกำลังคน เนื่องจากประเทศลาวมีเนื้อที่กว้างขวางมาก
แต่มีพลเมืองน้อย ประเทศอยู่ในภาวะสงครามตลอดมา

การสาธารณสุขของลาวยังไม่เจริญพอ แพทย์และพยาบาลมักจะอยู่กันตาม
เมืองสำคัญ ๆ โรคที่เป็นมากได้แก่ มาเลเรีย ปอดควม ไข้หวัด เชื้อพยาธิ
โรคเรื้อน วัณโรค การรักษาพยาบาลในชนบทมักจะมีหมอศาสนาช่วยเหลือ

ลาวเป็นประเทศค่อยพัฒนา กสิกรรมเป็นอาชีพหลักซึ่งต้องอาศัยดินฟ้าอากาศ
การเพาะปลูกยังทำกันแบบโบราณ การค้าตกอยู่ในมือของคนต่างชาติ เช่น จีน อินเดีย
ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น ลาวยังไม่สามารถเลี้ยงตัวเองได้ต้องอาศัยความช่วยเหลือจากต่าง
ประเทศ ค่าของเงินต่ำมาก

สรุป

ลาวมีความคล้ายคลึงกับไทยหลายอย่าง นับตั้งแต่เชื้อชาติ ภูมิประเทศ ลมฟ้าอากาศ ภาษา ตลอดจนอุปนิสัย และจารีตประเพณีคล้ายกันเป็นส่วนใหญ่

ปัญหาภาค

๑. เหตุใดประเทศลาวจึงมีความเจริญไม่เท่าเทียมกับประเทศเพื่อนบ้าน
๒. ภูมิประเทศและภูมิอากาศมีอิทธิพลต่อการพัฒนาประเทศหรือไม่
๓. ทำไมลาวจึงต้องมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม
๔. ลักษณะชาวลาวและชาวไทยแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
๕. ในปัจจุบันไทยกับลาวยังมีความสัมพันธ์ที่ตึงเครียดหรือไม่

หนังสืออ่านเพิ่มเติมและรายชื่อเอกสารเสริมประสบการณ์

สำหรับครู

๑. เล่าเรื่องลาวไทย ของ อู๋คำ พิมวาสภา ยวพูนทิสมาคมแห่งราชอาณาจักรลาว
๒. ศึกสามเจ้าลาว พ.ศ.๑. สุรพล จำรัส สำนักพิมพ์สาสน์สวรรค์
๓. ความเป็นมาของลาว อู๋ทัย เทพสีทธา สำนักพิมพ์สาสน์สวรรค์
๔. เรื่องของเอเซียภาค ๒ สังข์ พิณโนทัย แพร่พิทยา
๕. การขัดแย้งในลาว ชลิต แนวพานิช วิทยาสาร ๕ มี.ค. ๑๖
๖. ชัยชนะของฝ่ายชายในลาว อุษณีย์ ฉัตรานนท์ อนุสาร อ.ส.ท. เม.ย. - มี.ย. ๒๕๑๘
๗. ประเทศลาว ปฏิญญา วารสารชัยพดกษ ก็นยายน ๒๕๑๘
๘. ทุ่งไหล่น สงวน รอกบุญ อนุสาร อ.ส.ท. มี.ย. ๒๕๑๘

๘. The Story of Leas Evelyn F. Thomas McCormick-
Mathers Publishing Co.

๑๐. The Living Mekong Charles Burleigh Angus and
Robertsen Pty limited.

สำหรับนักเรียน

๑. แบบเรียนภูมิศาสตร์ประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
กระทรวงศึกษาธิการ
๒. แบบเรียนภูมิศาสตร์ประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
เจริญ ไชยชนะ
๓. แบบเรียนภูมิศาสตร์ประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
จรรยา พนออก
๔. สมุดแผนที่สำหรับชั้นประถมศึกษา จรรยา พนออก
๕. เพื่อนบ้านของเรา หนังสืออ่านประกอบสังคมศึกษา กรมวิชาการ
ไทยวัฒนาพานิช
๖. รู้จักกับเพื่อนร่วมโลกเดิม ๑ ชาวทวีปเอเชีย วิทย์ พิณคันเงิน
๗. สมุดแผนที่ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย พ.อ. พูนพล อาสนจินดา

รายชื่อเอกสารเสริมประกอบการ

๑. นครจำปาศักดิ์
๒. พุงไต้หวัน

แหล่งวิทยาการ

๑. สถานเอกอัครราชทูตลาว
๒. ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
๓. หอสมุดโรงเรียน
๔. บริษัทเซสล์แห่งประเทศไทย
๕. จังหวัดชายแดนที่มีลาวอพยพ เช่น จังหวัดหนองคาย

อุปกรณ์

๑. แผนที่ทวีปเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
๒. แผนที่ภูมิประเทศประเทศลาว
๓. แผนที่โครงร่างประเทศลาว
๔. ชิ้นส่วนของแผนที่ประเทศลาว
๕. สัญลักษณ์เมือง แม่น้ำ ภูเขา สถานที่สำคัญ ข้าว ป่าไม้ ภูเขา
๖. ภาพแสดงการแต่งกาย ประเพณีของชาวลาว
๗. สมุดภาพชาวเหตุการณ์
๘. กราฟแสดงจำนวนประชากร
๙. หนังสือพิมพ์รายวันและรายสัปดาห์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เพลงเพลงชาติลาวไทย

(สร้อย) ชาติลาวชาติไทยไม่ใช่อื่นไกล สายเลือดเดียวกัน
เราจะสงวนความรัก เราจะสมัครใจนั้น จะสมานมิตรกัน
อยู่ชั่วฟ้าและดิน

ขุนบรมมหาราช	นำชาติลาวไทย พาดงสู่ใต้
พอขุนรามคำแหง	เข้มแข็งภูไท
ลาวไทยจึงได้	ย้ายแยกแตกไป
สู่มแม่น้ำโขง	ปกปองลาวไว
สร้างกรุงศรีสัตนาให้	เป็นเขตแควนแควนลาว
สู่มแม่น้ำเจ้าพระยา	สร้างกรุงศรีอยุธยา
	เป็นเขตแควนแควนไทย

(สร้อย)

เล่นสนุก (เกม)

๑. เล่นเกม "ยี่สิบคำถาม"

วิธีเล่น

ให้นักเรียนอาสาสมัครออกมาเล่น ๕ คน ครูเขียนคำถามบนกระดานโดยไม่
ใหญ่เด่นมองเห็น แต่นักเรียนคนอื่นๆ จะเห็นคำถามต้องเก็บไว้เป็นความลับ
จะบอกใบ้หรือให้สัญญาณแก่ผู้เล่นไม่ได้ มีนักเรียนออกมาเป็นผู้ช่วยครู ๑ คน
เพื่อลบหมายเลขที่ผู้เล่นตอบคำถามไม่ได้ ครูจะ เริ่มบอกใบ้เกี่ยวกับคำถาม
เพียงเล็กน้อย เช่น สิ่งมีชีวิต ผู้เล่นคนแรกอาจจะตั้งคำถามว่า มีสี่ขาไหม
ถ้าใช่ ครูก็จะบอกว่าใช่ ผู้เล่นคนนั้นก็จะมีสิทธิ์ถามต่อไป ถ้าไม่ใช่จะให้ผู้เล่น
คนต่อไปถามจนกว่าจะตอบได้ ถ้าตอบได้ก่อนยี่สิบคำถาม ผู้เล่นจะเป็นฝ่ายชนะ

กิจกรรมเสนอแนะ

๑. เล่นเกม "ยี่สิบคำถาม" โดยใช้คำว่า หลวงพระบาง หรือเวียงชัย
๒. แขนงแถบประโยคชื่อบุคคล สถานที่ และวันที่สำคัญซึ่งเกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ของลาวพร้อมทั้งเปิดแผนที่บรรยายเหตุการณ์ในอดีตของลาวให้นักเรียนฟัง แล้วครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของประเทศลาว ใ้สภาพประกอบ
  ๓. ครูให้นักเรียนชี้ที่ตั้งของประเทศลาวบนแผนที่ทวีปเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
  ๔. ครูให้นักเรียนชี้เส้นไปตามตัวเลขและจุดบนแผนกกระดานที่ครูได้สร้างขึ้น เมื่อลากครบจะได้อะไรที่ประเทศไทย
  ๕. นักเรียนสากเส้นรุ้งเส้นแวงบนแผนที่โครงร่าง โดยดูจากแผนที่ทวีปเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
  ๖. นักเรียนเขียนชื่อประเทศเพื่อนบ้านของประเทศลาวบนแผนที่โครงร่าง
  ๗. ครูคิดแผนที่ประเทศลาวที่แสดงภูมิประเทศลาว อธิบายลักษณะ จุดเด่นของภูมิประเทศ
  ๘. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงลักษณะภูมิอากาศโดยใช้รูปภาพประกอบ
  ๙. ครูให้นักเรียนที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับประเทศลาวออกมาเล่าเรื่องการทำมาหากินของชาวลาว แล้วครูอธิบายเพิ่มเติม
  ๑๐. ครูศึกษารูปภาพเมืองและสถานที่สำคัญของประเทศลาว
  ๑๑. ให้นักเรียนช่วยกันหาที่ตั้งของเมืองและสถานที่สำคัญของลาวจากหนังสือแผนที่
  ๑๒. ให้นักเรียนออกมาศึกษาลักษณะของ เมืองและสถานที่สำคัญของลาวบนแผนที่แสดงภูมิประเทศของลาว
  ๑๓. เปิดเทปอัดเสียงข่าวจากวิทยุ เรื่องการย้ายหลวงพระบางไปประดิษฐานที่เวียงชัยและการไปเยือนประเทศลาวของรัฐมนตรีกระทรวงต่างประเทศของไทย เมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๑๔
  ๑๔. ครูและนักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับศาสนาประจำชาติของลาว

๑๕. ครูคิดแผนภูมิเพลงชาติลาวไทย บนกระดาน
๑๖. ครูเปิดเทปบันทึกแผนภูมิเพลงชาติลาวไทย ให้นักเรียนฟัง
๑๗. ให้นักเรียนเปรียบเทียบลักษณะทำนองเพลงของชาวลาวกับเพลงของ

ชาวไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๑๘. ครูเขียนภาษาลาวให้นักเรียนอ่านและแปลความหมาย
๑๙. ครูอธิบายลักษณะและความหมายของภาษาลาว
๒๐. ครูให้นักเรียนแต่งกายแบบชาวลาวให้กับตุ๊กตากระดาษ
๒๑. ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับการแต่งกายของชาวลาว
๒๒. ทicker แสดงจำนวนประชากรของลาว
๒๓. ให้นักเรียนอ่านหนังสือเรื่องเพื่อนบ้านของเรา และแบบเรียนภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ของ กระทรวงศึกษาธิการ
๒๔. ให้นักเรียนศึกษา เหตุการณ์และสถานการณ์ปัจจุบันของลาวจากสมุคภาพ

ชาว

๒๕. แบ่งกลุ่มนักเรียนศึกษาค้นคว้าจากหนังสือเกี่ยวกับเรื่อง
  - ก. ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ
  - ข. ทรัพยากรธรรมชาติและอาชีพ
  - ค. อาชีพและการทำมาหากิน
  - ง. เมืองและสถานที่สำคัญ
  - จ. วัฒนธรรมและประเพณี
๒๖. ครูเตรียมแผนที่โครงร่างพลาสดิค แผนที่ภูมิประเทศ กระดาษทราย กระดาษ กรรไกร สี แบ่งเป็ยก ให้นักเรียน
๒๗. นักเรียนทำแผนที่ กระดาษทรายโดยเน้นเกี่ยวกับเรื่องที่มีอบหมายให้ นักเรียนค้นคว้ามามากข้อที่ ๒๕
๒๘. ครูและนักเรียนอภิปราย วิจารณ์ ทิ ชม และการแก้ไข การทำแผนที่ กระดาษทรายที่ทำไปแล้วในกิจกรรมข้อที่ ๒๗

๒๘. ครูแจกเอกสารเสริมประสบการณ์เรื่อง นครจำปาศักดิ์, ทุ่งไผ่น
ให้นักเรียนอ่าน
๓๐. นักเรียนทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับเรื่องราวของประเทศลาว
๓๑. นักเรียนระบายสี วาดรูป เขียนสัญลักษณ์ในแบบฝึกหัดแผนที่ที่ครูสร้างขึ้น

ตัวอย่างการจัดกิจกรรมใน ๑ ชั่วโมง

๑. นำแผนที่ประเทศลาวบนกระดานคำโดยใช้แผนที่โครงร่างพลาสติก
แปรงลบกระดานที่เขียนชื่อย่อบนแผนที่ แล้วยกแผนที่ออกจะได้ออกมาเป็นรูปแผนที่
โครงร่างของประเทศลาว
๒. ให้นักเรียนออกมาลากเส้นตามจุดประที่ครูทำให้ในข้อที่ ๑
๓. คิดแผนที่ทวีปเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
๔. อภิปรายถึงที่ตั้ง อาณาเขต ของประเทศลาว
๕. ให้นักเรียนเขียนชื่อประเทศเพื่อนบ้านของประเทศลาวบนแผนที่โครงร่าง

ต่อจากกิจกรรมขั้นที่ ๒

๖. คิดแผนที่ภูมิประเทศของลาว ครูอธิบายลักษณะภูมิประเทศ
๗. ให้นักเรียนคิดสัญลักษณ์เขา แม่น้ำ เมือง สถานที่สำคัญ และทัศนียภาพ
การทำมาหากิน ทรัพยากรธรรมชาติบนแผนที่โครงร่าง
๘. ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับภูมิประเทศ ภูมิอากาศ
ทรัพยากรธรรมชาติ เมือง สถานที่สำคัญ
๙. เปิดเทปเพลง
๑๐. ครูเขียนภาษาลาวบนกระดานคำ
๑๑. นักเรียนเล่าประสบการณ์ เหตุการณ์ทั่วไปของลาวโดยให้ชาวจาก
ล้อมวงชน เช่น หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยู
๑๒. นักเรียนอ่านเอกสารเสริมประสบการณ์เรื่อง ประวัติศาสตร์ประเทศลาว

นครจำปาศักดิ์

จำปาศักดิ์เป็นทั้งชื่อเมืองและชื่อแขวง ก่อนที่ลาวจะเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อเดือนเมษายน ๒๕๑๘ ลาวได้แบ่งการปกครองออกเป็นแขวง แต่ละแขวงมีเมืองต่าง ๆ ขึ้นอยู่ แขวงจำปาศักดิ์เป็นแขวงใหญ่ทางภาคใต้ของลาว แบ่งเป็น ๘ เมือง คือ เมืองปากเซ เมืองโขง เมืองจำปาศักดิ์ เมืองปากซ่อง เมืองโพนทอง เมืองมุลป่าโมก

เมืองนครจำปาศักดิ์เป็นเมืองที่มีภูมิภาพงดงามมาก มีแม่น้ำโขงไหลผ่านหน้าเมือง ด้านหลังเป็นทิวเขาใหญ่สลับซับซ้อนต่อเนื่องกันไปมียอดสูงสุดหลายยอด เช่น ภูสาเหล้า ภูมะโรง ภูป่าสัก ภูแก้ว และภูเกา บนเทือกเขามีไม้ยาง เต็ง รัง สัก และเป็นแหล่งของป่านานาชาติ อาชีพของพลเมืองในแขวงจำปาศักดิ์มีการเพาะปลูก การจักสาน การทอสีกก การหาของป่า การทอดผ้าฝ้ายและผ้าไหม การคมนาคมระหว่างเมืองต่าง ๆ ในแขวงนี้อาศัยถนนหมายเลขที่ ๑๓ เป็นหลัก และการเดินทางทางน้ำก็อาศัยแม่น้ำโขง แต่ทำได้เฉพาะบางฤดูและบางตอนเท่านั้นเนื่องจากมีเกาะแก่งหลายแห่งที่เป็นอันตรายและอุปสรรคในการเดินเรือ

ประวัติของนครจำปาศักดิ์ เป็นเมืองโบราณเก่าแก่เมืองหนึ่ง ซึ่งพวกจามได้มาตั้งขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อราวพุทธศตวรรษที่ ๘ ในบริเวณซึ่งเป็นที่ตั้งของวัดภูทางฝั่งขวาของแม่น้ำโขง ต่อมาพวกเขมรโบราณเมื่ออำนาจมากขึ้นได้เข้ามาครอบครองนครจำปาศักดิ์ ไซเมืองจำปาศักดิ์เป็นเมืองหลวงปกครองดินแดนทางลุ่มแม่น้ำโขงตอนใต้และลุ่มแม่น้ำมูล อยู่ระยะหนึ่ง ได้ถูกทอดทิ้งให้เป็นเมืองร้างไปเป็นเวลากว่า ๔๐๐ ปี จนกระทั่งมีพระภิกษุชื่อ พระครูโพนเสม็ด ได้พาญาติโยม และลูกศิษย์ประมาณ ๓๐๐ คน อพยพหนีภัยมาไ้ตั้งบ้านเมืองขึ้นที่นครจำปาศักดิ์ ซึ่งเวลานั้นเรียกว่า นครกาลละจำบากนาคบุรีศรี เมื่อเจ้าเมืองตาย พระครูโพนเสม็ดจึงได้อัญเชิญเจ้าหนอกษัตริย์โอรสของพระเจ้ากรุงศรีสัตนาคนหุตมาเป็นกษัตริย์ครอง ทรงพระนามว่า เจ้าสร้อยศรีสมุทรพุทธางกูร กษัตริย์พระองค์นี้ได้ทรงเปลี่ยนชื่อเมืองมาเป็น นครจำปาศักดิ์นครบุรีศรี มีกษัตริย์ปกครอง

สืบต่อกันมาจนกระทั่งถึง พ.ศ. ๒๓๒๑ ในสมัยสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี โปรดให้
ยกกองทัพไปตีนครจำปาศักดิ์ได้ แล้วโปรดให้นำเจ้าไชยะกุมารบุตรของนครจำปาศักดิ์
ไปไว้ที่กรุงธนบุรี จนถึง พ.ศ. ๒๓๒๖ รัชกาลสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก
จึงโปรดให้ส่งเจ้าไชยะกุมารกลับไปครองเมืองนครจำปาศักดิ์ตามเดิม

ในระยะที่นครจำปาศักดิ์ตกเป็นเมืองขึ้นของไทยในสมัยกรุงธนบุรีมาจนถึง
สมัยรัตนโกสินทร์ และไทยต้องเสียนครจำปาศักดิ์ให้แก่ฝรั่งเศสไปนั้น นครจำปาศักดิ์
ได้มีเจ้าผู้ครองอยู่ตลอดมาจนถึงเจ้าบุญชุ่ม ณ จำปาศักดิ์ ซึ่งเป็นเจ้านครจำปาศักดิ์
องค์สุดท้าย และปัจจุบันก็ยังดำรงชีวิตอยู่และกำลังลี้ภัยมาอยู่ที่ประเทศไทย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หุบไผ่หิน

หุบไผ่หิน เป็นที่รู้จักกันดีทุกมุมโลกในฐานะที่เป็นแหล่งโบราณคดีสมัยก่อนประวัติศาสตร์ชั้นเล็องลือและเป็นยุทธภูมิที่สำคัญระหว่างกองทัพฝ่ายรัฐบาลลาวกับกองทัพของขบวนการประเทศลาว (แนวลาวยักซาค) โดยผลัดกันรุกผลัดกันรับหลายครั้ง ในที่สุดฝ่ายขบวนการประเทศลาวก็ช่วงชิงหุบอันกว้างใหญ่นี้ไว้ได้และได้เปลี่ยนชื่อใหม่ว่า "หุบแห่งความกล้าหาญ" แต่ผลของสงครามได้ทำลายหลักฐานทางโบราณคดีอันเป็นวัชวรรษรมุคหินใหญ่ที่น่าสนใจในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ไป ในปัจจุบันนี้หุบไผ่หินอยู่ในสภาพเมืองปิดในเขตปลอดภัยของขบวนการประเทศลาว

หุบไผ่หินมีที่วัดค้นส่วยงามตั้งอยู่บนที่ราบสูง (ภูเพียง) ของแขวงเชียงขวาง หุบไผ่หินมีความกว้างประมาณ ๖ - ๗ กิโลเมตร มีความยาวประมาณ ๑๔-๑๕ กิโลเมตร มีเนินดินเนินเขา เรียงรายลดหลั่นกัน ในบริเวณหุบไผ่หินนี้จะพบหินกระจายอยู่เป็นกลุ่ม ๆ เช่น ที่บ้านอ่างลาดแสน บ้านขัว บ้านหิน บ้านซอด ฯลฯ ไอบางไบบอน ตะแคงบาง บางไบบมีหน้าปกคลุม ผิงอยู่ในพื้นดินเกือบครึ่งลูก ที่แตกเป็นชั้น ๆ ก็มีไผ่หินแต่ละลูกสะกิดควยหินทรายสีคอนขางขาว ส่วนใหญ่มีลักษณะรูปทรงคล้ายกองเพล มีขนาดเล็กใหญ่แตกต่างกัน ขนาดเล็กสูงตั้งแต่ ๓ ฟุต จนถึงขนาดใหญ่ประมาณ ๔-๕ ฟุต ส่วนกันมักมีความหนากวาคานขาง บางไบบมีขนาดสูงใหญ่กว่า ๒ เมตร ในปัจจุบันนี้มีไผ่หินเหลืออยู่ประมาณ ๓๐๐ - ๔๐๐ ไบบ เท่านั้น นักโบราณคดีสันนิษฐานว่าบริเวณไผ่หินคงเป็นสุสานหรือป่าช้าใหญ่ของมนุษย์ยุคหินใหญ่รุ่นหลังจึงปรากฏไผ่หินหรือโกศหินอยู่มากมาย ภายในไผ่หินบางลูกได้พบเงาะและเศษกระดูก เครื่องประดับ กำไลมือ บางไบบตอนบนแกะสลักภาพหุ่นเป็นรูปสัตว์เลื้อยคลาน รูปแมว รูปคน ได้มีการขนย้ายไผ่หินบางไบบมาไว้ที่เวียงจันทน์เพื่อเปิดให้ประชาชนเข้าชม

แบบทดสอบ

ก. เขียน X ทับตัวอักษร ก หรือ ข หรือ ค หรือ ง หน้าคำตอบที่ถูกที่สุด
เพียงคำตอบเดียว

๑. ประเทศลาวตั้งอยู่ทางทิศ ..... ของประเทศไทย
  - ก. ทิศเหนือ
  - ข. ทิศใต้
  - ค. ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ
  - ง. ทิศตะวันออกเฉียงใต้
๒. ปัจจุบันประมุขของลาวได้แก่
  - ก. พระมหากษัตริย์
  - ข. ประธานาธิบดี
  - ค. นายกรัฐมนตรี
  - ง. ประธานรัฐสภา
๓. แม่น้ำสำคัญของลาวได้แก่
  - ก. แม่น้ำทา
  - ข. แม่น้ำงึม
  - ค. แม่น้ำโขง
  - ง. แม่น้ำอู
๔. เวียงจันทน์อยู่ตรงข้ามกับประเทศไทยที่จังหวัด
  - ก. อุบลราชธานี
  - ข. หนองคาย
  - ค. นครพนม
  - ง. นาน

๕. ลาวมีพื้นที่ในการเพาะปลูก ..... ของเนื้อทั้งหมดของประเทศ
- ก. มากกว่าครึ่งหนึ่ง
  - ข. ครึ่งหนึ่ง
  - ค. น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง
  - ง. ไม่ถึง ๑๐ %
๖. ชนเผ่าที่มีอำนาจในการปกครองประเทศลาวคือ
- ก. เผ่าขวา
  - ข. เผ่าช่าย
  - ค. เผ่าเป็นกลาง
  - ง. ลาวผสม
๗. คอนสตรัคคอมมิวนิสต์ครั้งที่ ๒ ลาวเคยตกเป็นเมืองขึ้นของประเทศ
- ก. อังกฤษ
  - ข. โปรตุเกส
  - ค. เนเธอร์แลนด์
  - ง. ฝรั่งเศส
๘. ภาษาที่ชาวลาวนิยมใช้รองจากภาษาประจำชาติ
- ก. ภาษาไทย
  - ข. ภาษาฝรั่งเศส
  - ค. ภาษาอังกฤษ
  - ง. ภาษาเวียดนาม

๙. ก่อนสงครามจะสิ้นสุดเมื่อเดือนธันวาคม ปี พ.ศ. ๒๕๑๘ ประเทศที่เข้าไปสนับสนุนลาวฝ่ายขวาคือ

- ก. สหรัฐอเมริกา.
- ข. ไทย
- ค. เวียดนามเหนือ
- ง. ฝรั่งเศส

๑๐. เมืองที่เคยเป็นของไทยและไทยต้องเสียให้แก่ฝรั่งเศส ใน ร.ศ. ๑๑๒ ชื่อ

- ก. ปากเซ
- ข. ซำเหนือ
- ค. จำปาศักดิ์
- ง. เวียงชัย

๑๑. เลือกตัวอักษรหน้าข้อความทางซ้ายมือที่มีความสัมพันธ์กับข้อความทางขวามือ ไปได้
ในช่องว่างทางขวามือ

ก. นายกรัฐมนตรีคนปัจจุบัน	_____	เครื่องดนตรีที่ชาวลาวนิยมกัน
ข. สาเหตุที่ทำให้ลาวไม่เจริญก้าวหน้า	_____	ลาวฝ่ายชาย
ค. ชาวไทยและชาวลาวมีความคล้ายคลึงกันทางคน	_____	เมืองสำคัญของลาวฝ่ายชาย
ง. แคน	_____	ชนบทรรมนิยม ประเพณี
จ. เวียดนามให้การสนับสนุน	_____	นิสัยใจคอ
ฉ. ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๘	_____	ประชาธิปไตยประชาชนลาว
ช. เวียงชัย	_____	สนธิสัญญาเจนีวา
ซ. ฝรั่งเศสออกจากประเทศลาวเนื่องจาก	_____	ไม่มีทางออกทะเล
ญ. ชื่อใหม่ของประเทศลาว	_____	ลาวเปลี่ยนแปลงการปกครอง
		ท้าวไกรสร พรหมวิหาร

เรื่องที่ ๓

ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

ตอนที่ ๑	ประวัติศาสตร์และการเมือง
ตอนที่ ๒	ที่ตั้งและอาณาเขต
ตอนที่ ๓	ภูมิประเทศ
ตอนที่ ๔	ภูมิอากาศ
ตอนที่ ๕	ทรัพยากรธรรมชาติและอาชีพสำคัญ
ตอนที่ ๖	สถานที่และเมืองสำคัญ
ตอนที่ ๗	ประชากร
ตอนที่ ๘	ภาษา
ตอนที่ ๙	ขนบธรรมเนียมประเพณี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความนำ

แบบจำลองการสอนเรื่อง ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม มีลักษณะเป็นหน่วยเสนอแนะการสอน สร้างขึ้นเพื่อจะช่วยในการเตรียมการสอนของครู ในการสอนเรื่องนี้ครูควรเน้นแนวคิดที่ว่า ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เป็นประเทศหนึ่งที่ต่อสู้เรียกร้องความเป็นเอกราชมากที่สุดคในบรรดาประเทศที่ตั้งอยู่บนแหลมอินโดจีน เนื่องจากกองทัพที่อยู่ใต้อการปกครองและอิทธิพลของชาติต่าง ๆ มาเป็นเวลานานนับพันปี ในการสอนเรื่องนี้ อาจใช้เวลาในการสอนประมาณ ๒ หรือ ๓ ชั่วโมง เวลา กิจกรรมที่ควรเน้นเป็นพิเศษคือ การใช้ทักษะการอ่าน เขียน และใช้แผนที่ประกอบกับการใช้สื่อมวลชน เช่น โทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์

ความมุ่งหมาย

๑. เพื่อให้นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์ของประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามตั้งแต่ประวัติศาสตร์จนถึงปัจจุบันได้
๒. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะ รูปร่าง ที่ตั้ง อาณาเขต ภูมิประเทศของประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามได้หลังจากศึกษาคนควจากแผนที่
๓. เพื่อให้นักเรียนสามารถสร้างและเขียนแผนที่ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามซึ่งแสดงถึง เหตุการณ์สำคัญ ทรัพยากรธรรมชาติและอาชีพสำคัญ ของประเทศเพื่อนบ้านได้
๔. เพื่อให้นักเรียนสามารถวาดรูปบรรยายสี การแต่งกาย ขนบธรรมเนียม ประเพณีที่สำคัญของชาวเวียดนามได้หลังจากได้ดูหุ่นจำลองและภาพยนตร์
๕. เพื่อให้นักเรียนสามารถตอบคำถามเรื่องบุคคลสำคัญ ศาสนาของเวียดนามได้หลังจากที่ได้อ่านหนังสือวารสารและหนังสือพิมพ์
๖. เพื่อให้นักเรียนสามารถเปรียบเทียบเอกลักษณ์ของชาวเวียดนามและชาวไทยได้
๗. เพื่อให้นักเรียนสามารถอภิปรายถึงสาเหตุและผลของสงครามที่ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามเคยประสบมาแล้ว รวมทั้งการเปลี่ยนแปลง

แนวคิด

๑. ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามเคยแบ่งเป็น ๒ ประเทศ คือ เวียดนามเหนือและเวียดนามใต้ เนื่องจากผลของสนธิสัญญาเจนีวา

๒. ปัจจุบันประเทศทั้งสองได้รวมกันเป็นประเทศเดียวกัน มีระบอบการปกครองตามระบอบคอมมิวนิสต์

๓. ชาวเวียดนามมีความรักชาติหรือชาตินิยมมากที่สุดคนในแหลมอินโดจีน

๔. วัฒนธรรมประเพณีของชาวเวียดนามได้รับอิทธิพลมาจากจีน

๕. แมวอาณาเขตของประเทศไทยและประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามมีติดต่อกัน แต่ความสัมพันธ์ของประเทศทั้งสองมีมานานแล้ว ในปัจจุบันมีชาวนอู่นอพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญของประเทศไทยอย่างยิ่งทั้งทางด้านการปกครองและทางคานสังคม

เนื้อหาสังเขป

ประวัติศาสตร์และการเมือง

ประวัติศาสตร์ของเวียดนาม เริ่มตั้งแต่อาณาจักรมัเวียดนาม (พ.ศ. ๗๕๑) ต่อมาเวียดนามตกเป็นมณฑลหนึ่งของจีน เป็นเวลาถึง ๑๐๐๐ ปีเศษ โปรตุเกสเป็นชาวยุโรปชาติแรกที่เข้ามาเพื่อค้าขาย หลังจากนั้นฮอลันดา สเปน และฝรั่งเศสได้เข้ามาเพื่อค้าขายและเผยแพร่ศาสนาคริสต์ การเผยแพร่ศาสนาคริสต์ของฝรั่งเศสถูกขัดขวาง เพราะเวียดนามได้รับอิทธิพลของลัทธิขงจื้อมาจากจีน ในสมัยพระเจ้ามินห์ม่างทรงสั่งจับนักบวชไปคุมขัง มีชนชั้นาริฝรั่งเศสและสเปนถูกฆ่าตาย ยี่งในสมัยจักรพรรดิเทียนหวี การต่อต้านคริสตศาสนายิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น ถึงขั้นคัดค้านกับฝรั่งเศส ทำให้ฝรั่งเศสและสเปนร่วมกันยกพลขึ้นบกยึดไซ่งอนและโคชินไชนาได้ทั้งหมด รวมทั้งฮานอย ไฮฟอง ในที่สุดเวียดนามจำต้องทำสนธิสัญญายอมให้ฝรั่งเศสมีอำนาจปกครองเวียดนามทั้งหมด (ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๑๐ - ๒๔๘๘) ในระหว่างที่ตกอยู่ใต้การปกครองของฝรั่งเศสนั้น

มีชาวเวียดนามส่วนหนึ่งซึ่งได้รับการศึกษามาจากต่างประเทศไม่เห็นควยกับการปกครอง
ของฝรั่งเศส ใ้ทำการปฏิวัติแก้อุญฝรั่งเศสปราบลงได้ ระหว่างสงครามโลกครั้งที่ ๒
ผูุ้่นไคยคินโคจีนและเวียดนาม ในระยะนี้เกิดพรรคคอมมิวนิสต์ (เวียคมินห์) โดยมี
โฮจิมินห์เป็นหัวหน้า เมื่อผูุ้่นแพสงครามและออกไปจากเวียดนาม ฝรั่งเศสไ้กลับเข้า
มายังเวียดนามอีกในปี พ.ศ. ๒๔๘๕ พวกเวียคมินห์ไม่ยอมรับการกลับมาของฝรั่งเศส
ใ้ทำการสู้รบกับฝรั่งเศส โดยมีนายพลโวกเหงียนเกียบ มีการรบที่สำคัญเกิดขึ้นเมื่อวันที่
๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๗ โดยใ้ก่ลยุทธของเมาเซตุงเซาตีพร้อม ๆ กันหลายจุด
ใ้ทหารเข้าตีป้อมของฝรั่งเศสที่เคียนเบียนฟู ฝรั่งเศสแพอย่างยับเยิน ฝรั่งเศสจำต้อง
ถอนทหารและวางอาวุธจากเวียดนามภายใน ๓๐๐ วัน เนื่องมาจากผลของสนธิสัญญาที่
เมืองเจนีวา ตามสนธิสัญญานี้มีผลทำให้แบ่งเวียดนามเป็น ๒ ประเทศ (๓ เส้นขนาน
ที่ ๑๗ องศาเหนือ) คือเวียดนามใต้ มีโงคินเคียมเป็นประธานาธิบดีคนแรกโดยใ้รับการ
สนับสนุนจากสหรัฐอเมริกา โงคินเคียมถูกรัฐประหารเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๘ และถูกฆาตยา
ซึ่งถูกกล่าวหาว่าใ้รัฐบาลไม่ใ้เสรีภาพแก่ผู้นับถือศาสนาพุทธ จอราฐกรบั้งหลวง เวียดนาม
เหนือมีโฮจิมินห์เป็นประธานาธิบดีคนแรกตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๙๘ จนกระทั่งถึงแก่กรรม เมื่อ
วันที่ ๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๒ โฮจิมินห์ใ้รับการยกย่องว่าเป็นรัฐบุรุษของเวียดนามเหนือ

รัฐบาลของเวียดนามใ้ชุดค่อมหลังจากที่โงคินเคียมตายแล้วก็ใ้รัฐบาลพลเรือน
ผสมทหารมีเหงียนวันเทียวเป็นประธานาธิบดี เวียดนามใ้ประสบปัญหายุ่งยากในทางการ
เมืองมากมาย และทางเศรษฐกิจ บ้านเมืองอยู่ในภาวะไม่สงบเรียบร้อย สงครามระหว่าง
เวียคกงกับเวียคนามใ้รุนแรงยิ่งขึ้นทุกวัน แม้วาสหรัฐอเมริกาจะพยายามทุ่มเทกำลังทหาร
อาวุธยุทโธปกรณ์มากมายก็ตาม ก็ไม่อาจตัดทอนการรุกรานและการเรียกร้องเปิดการเจรจากับ
ฝ่ายคอมมิวนิสต์ เนื่องจากใ้องถูกถล่มควยอาวุธ จรวดและปืนใหญ่อย่างหนักจากทหาร
ของเวียคกงกว่า ๘ กองพล อวสานของระบอบประชาธิปไตยของเวียคนามใ้มาถึง เมื่อ
วันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๘ กองทัพเวียคนามเหนือและเวียคกงใ้ยาตราทัพเข้าสู่
เมืองไฮอง เมืองไฮอง ชาวเวียดนามและชาวต่างประเทศใ้อพยพลี้ภัยออกนอกประเทศเป็นจำนวน
แสนกว่าคน ผลของสงครามปี พ.ศ. ๒๕๐๘ - ๒๕๑๘ บอคนุเสียชีวิตและบาดเจ็บรวม

ทั้งสิ้น ๕,๓๓๓,๑๕๐ คน จำนวนผู้เสียชีวิตทั้งหมด ๒,๑๒๒,๒๔๔ คน ทหารอเมริกัน
ตาย ๕๖,๒๓๑ คน และคาดว่าจำนวนเด็กกำพร้าของเวียดนามใต้มีทั้งสิ้นกว่า ๕๕๐,๐๐๐
คน

หลังจากสงครามสิ้นสุดลง เวียดนามเหนือและเวียดนามใต้อยู่ภายใต้การ
ปกครองระบอบเดียวกันคือ คอมมิวนิสต์ เร่งรีบในการฟื้นฟูบูรณะประเทศโดยได้รับการ
สนับสนุนจากรัสเซียและจีน มีการเลือกตั้งทั่วประเทศเป็นครั้งแรกของประเทศเวียดนาม
เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๕ มีผู้ไปลงคะแนนเสียงถึง ๙๙% ผลการเลือกตั้ง
สมาชิกฝ่ายเวียดนามเหนือได้รับการเลือกตั้งทั้งสิ้น ซึ่งจะทำหน้าที่บริหารและปกครอง
ประเทศ สมาชิกสภาแห่งชาติจากเวียดนามเหนือและเวียดนามใต้ ๕๕๒ คน ได้ประชุม
ลงมติให้รวมฐานเหนือฐานใต้เข้าเป็นชาติเดียวกันอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม
พ.ศ. ๒๕๑๕ เรียกชื่อประเทศใหม่ว่า "สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม" ธงชาติ
เพลงชาติใหม่ของเวียดนามเหนือ เมืองหลวงคือฮานอย ประธานาธิบดีคือ ฟอนกุกห่ง
เหงียนสูทือเป็นรองประธานาธิบดี และฟามวันคงเป็นนายกรัฐมนตรี โวเหงียนเกียบเป็น
รองนายกรัฐมนตรี และกระทรวงกลาโหม

ที่ตั้ง ตั้งอยู่บนเส้นรุ้งที่ ๙ - ๒๓° เหนือ และเส้นแวงที่ ๑๐๒ - ๑๐๘° ตะวันออก
ตั้งเป็นแนวยาวไปตามฝั่งทะเล และมีลักษณะเหมือนตัว S

เนื้อที่ ทั้งเวียดนามเหนือและใต้รวมกันมีเนื้อที่ ๓๓๑,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร

อาณาเขต ทิศเหนือจรดประเทศจีน ทิศตะวันตก จรดประเทศลาวและเขมร
ทิศตะวันออก จรด อ่าวตังเกี๋ยและทะเลจีนใต้
ทิศใต้จรดอ่าวไทย

ภูมิประเทศ ทางตอนเหนือและตะวันตกเฉียงเหนือมีภูเขาสูง ป่าทึบ ทางตะวันออก
เป็นที่ราบริมฝั่งทะเล ทางตอนกลางมีแม่น้ำหลายสายและมีดินดอนสามเหลี่ยมปากแม่น้ำ
แดง ทางตอนใต้อยู่ในเขตดินดอนสามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขง บริเวณที่ลุ่มและดินดอน
สามเหลี่ยมนี้มีประชาชนอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น เพราะพื้นที่อุดมสมบูรณ์เหมาะในการเกษตร

ภูมิอากาศ มีภูมิอากาศแบบมรสุม เช่นเดียวกับไทย อุณหภูมิอากาศหนาวกว่าประเทศไทย ส่วนฤดูร้อนไม่สู้ร้อนนัก อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ ๒๖ c ปริมาณน้ำฝนระหว่าง ๘๐ - ๑๑๖ นิ้ว เนื่องจากที่ตั้งอยู่ติดทะเลทำให้ฝนตกหนักและมีพายุและก็แปรสลับอยู่เสมอ

ทรัพยากรธรรมชาติและผลิตภัณฑ์สำคัญ

เกษตรกรรม ประชากรประมาณ ๙๕ % ประกอบอาชีพการเกษตรปลูกข้าวเป็นอาชีพสำคัญ กอนสงครามระหว่างเชื้อชาติเดียวกัน เคยส่งข้าวเป็นสินค้าออกมากประเทศหนึ่ง นอกจากนี้มีการปลูกยางพารา ชา ข้าวโพค มัันฝรั่ง ถั่ว กาแฟ ยาสูบ อ้อย พริกไทย ฯลฯ

การประมง มีการประมงทั้งน้ำจืดและน้ำเค็มนอกฝั่งทะเล ภายในประเทศมีอาชีพจับกุ้ง หอย ปลาปู กุ้งมาก

อุตสาหกรรม มีการทำเหมืองถ่านหินและทำน้ำตาล การสำรวจเขตกและน้ำมัน กำลังดำเนินการอยู่ อุตสาหกรรมที่สำคัญได้แก่การทอผ้า การทำน้ำตาล การทำรถจักรยาน การทำยาง บุหรี่ อุตสาหกรรมเคมี เครื่องปั้นดินเผา

สถานที่และเมืองสำคัญ

ไซงอน ชื่อใหม่คือ โฮจิมินห์ซิตี้ ตั้งอยู่ใกล้ปากแม่น้ำโขง เคยเป็นเมืองหลวงเวียตนามใต้ เป็นศูนย์กลางการคมนาคมและการค้าขาย มีโรงงานอุตสาหกรรม เป็นเมืองทันสมัยเมืองหนึ่งในสมัยที่ฝรั่งเศสปกครอง ใ้ได้รับฉายาว่า ปารีสตะวันออก เนื่องจากตามถนนมีร้านค้าแพที่ใหญ่นักเขา ไปนั่งกินอาหารดื่มกาแฟและพักผ่อนเหมือนกับ ปารีส ระหว่างสงครามรวมประเทศ สหรัฐอเมริกาได้ใช้ไซงอนเป็นศูนย์บัญชาการรบ จึงทำให้บ้านเรือนสถานที่สำคัญในเมืองได้รับความเสียหายเนื่องจากการสู้รบกันทั้งสองฝ่าย

ฮานอย เป็นเมืองหลวงของเวียดนามเหนือ ในปัจจุบันเป็นเมืองหลวงของประเทศทั้งเหนือและใต้ เมืองนี้ตั้งอยู่บนฝั่งแม่น้ำแดง เป็นเมืองศูนย์กลางการปกครอง การค้าขาย การคมนาคมทั้งภายในและภายนอกประเทศ มีโรงงานอุตสาหกรรมถักผ้า เหล็กและเบียร์ ทำสบู่ ปั่นด้วยขาม การปักไหม

ไซลอน เป็นเมืองการค้าและธุรกิจ อยู่ห่างจากไซงอนไม่ไกลนัก

โฮฟอง เป็นเมืองท่าและอุตสาหกรรม อยู่ห่างตอนเหนือริมฝั่งทะเลทางตะวันออกเฉียงใต้

คานัง เป็นเมืองตากอากาศและฐานทัพของสหรัฐอเมริกาในสงครามเวียดนาม

เว้ เป็นเมืองหลวงเก่ามีโบราณสถาน เช่น พระราชวัง วัดซึ่งสวยงาม มีภูมิอากาศดี อยู่ใกล้เส้นขนานที่ ๑๗° เหนือ ระหว่างสงครามเวียดนาม เมืองนี้ได้รับความเสียหายมาก

ประชากร รวมทั้งเวียดนามเหนือและเวียดนามใต้ประมาณ ๔๔ ล้านคน ในจำนวนนี้เป็นชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ใต้แก่พวกจาม เชื้อสายกัมพูชา อัตราส่วนประชากร ชวน ๔๔ % จีน ๖ % เขมร ๔ % มาเลย์ ๒ %

ศาสนา นับถือศาสนาพุทธมาก ถึง ๘๗ % (รวมทั้งลัทธิขงจื้อและเต๋า) คริสต์ ๘ % มุสลิม ๒ % อื่น ๆ ๓ %

ภาษา แต่เดิมตัวอักษรแบบจีน ต่อมาได้เปลี่ยนตัวอักษรมาใช้ของโรมันแล้วใส่เครื่องหมายบังคับเสียงบนตัวอักษรให้อ่านออกเสียงเป็นภาษาเวียดนาม ลักษณะตัวอักษรคล้ายภาษาฝรั่งเศส เครื่องหมายบังคับเสียงของเวียดนามมีมากกว่า ชาวเวียดนามที่มีการศึกษาดี พูดและใช้ภาษาฝรั่งเศสได้ ในปัจจุบันภาษารัสเซียได้กลายเป็นภาษาทางเทคนิคเพราะชาวเวียดนามเหนือรุ่นใหม่จำนวนมากได้รับการศึกษามาจากรัสเซีย ตามโรงเรียนที่มีการสอนภาษารัสเซียและภาษาจีน

ชนบทกรรมนิยมประเพณี

การแต่งกาย ผู้ชายสวมเสื้อก๊วยเฮง กางเกงขำยาวและสวมหมวกดำที่เย็บ
ควยผา ปัจจุบันส่วนมากแต่งแบบสากล ผู้หญิง นุ่งกางเกงแพรขำยาว สวมเสื้อแขนยาว
คอตั้งสูง ตัวเสื้อยาวลงมาจากข้อเท้า ผาสองข้างสูงแลเอว ไ่ว่มยาวเกล้ามวยหรือ
ปล่อยผมยาว สวมรอบที่สานด้วยใบลานสูงเป็นรูปฝานี่ ถ้าไม่ไขว่อกก็ไขว่สามเหลี่ยม
กลมมีศีรษะครึ่งชายทั้งสองข้างมาผูกใต้คาง ไส้รองเท้าสูงคล้ายเกี้ยว

ประเพณี ใ้รับวัฒนธรรมมาจากจีนและฝรั่งเศส วันขึ้นปีใหม่ตรงกับวัน
ตรุษจีน พิธีการเหมือนกันคือ ให้อของขวัญซึ่งกันและกัน มีการกินเลี้ยง ทำพิธีสักการะ
บูชาวิญญาณบรรพบุรุษ เชิดสิงโต

ชาวเวียดนามรับเอาวัฒนธรรมและศิลปกรรมมาจากจีน เช่น การเขียนภาพบน
ไม้ไผ่ การแกะสลักโต๊ะเก้าอี้ รวมถึงพิธีการ เช่น การแต่งงาน การทำศพเป็นแบบ
จีน เครื่องดนตรีทุกชิ้นคล้ายของจีน การละเล่นก็เช่นเดียวกับจีน เช่น งิ้ว

ส่วนวัฒนธรรม ใ้รับมาจากฝรั่งเศส คือ เวลาการทำงานและการพักผ่อน
มีร้านกาแฟและที่นั่งพักผ่อน ในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปแล้ว ทุกคนจะต้องเร่งรีบทำงาน
เพื่อความรุ่งเรืองของประเทศ

ปัญหาภาคี

๑. ประเทศเวียดนามเหนือและเวียดนามใต้ แยกกันตรงเส้นรุ้งที่เท่าไร
ปัจจุบันประเทศทั้งสองยังแยกกันอยู่หรือไม่ เพราะอะไร

๒. ทำไมชาวเวียดนามจึงมีความเป็นชาตินิยมกันมาก

๓. เป็นจริงหรือไม่ การแต่งกาย ประเพณีของชาวเวียดนามคล้ายกับชาวจีน
เพราะอะไร

๔. ภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติและอาชีพที่สำคัญของชาวเวียดนามมีความ
แตกต่างหรือคล้ายคลึงกับประเทศเพื่อนบ้าน

๕. ใครที่ใคร่ความเป็นบิชอปของเวียตนามเหนือ เหตุใดจึงได้รับการยกย่องอย่างสูงยิ่ง
๖. เมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๑๘ เกิดเหตุการณ์อะไรขึ้นในประเทศเวียตนามและมีผลมาถึงปัจจุบันหรือไม่
๗. การเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองของเวียตนามจะมีผลกระทบกระเทือนถึงประเทศเพื่อนบ้านหรือไม่
๘. ปัจจุบันประเทศไทยกับประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียตนามมีความสัมพันธ์กันหรือไม่

หนังสืออ่านเพิ่มเติมและรายชื่อเอกสารเสริมประสบการณ์

สำหรับครู

๑. สมุดแผนที่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ของ พ.อ. ชูนพอด อาสนจินดา
๒. สงครามในเวียตนาม ของ สิริ เปรมจิตต์ แพรพิทยา
๓. เรื่องของเอเชียภาค ๒ ของ สังข์ พิณโนทัย แพรพิทยา
๔. ข้อเสนอของเวียตนาม ของ ชีวเวทย์ ประมวลรัฐการ สังคมศาสตร์
ปริทัศน์ มีนาคม ๒๕๑๕
๕. สงครามเวียตนาม ของ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช บรรณาการ
๖. การปกครองและการเมืองของประเทศต่าง ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
ของ พันเอก (พิเศษ) เข็มชาย เหล้าหลา และธนนิติ เศรษฐบุตร แพรพิทยา
๗. ๓๐ ปีของสงครามอินโดจีน ของ เหม เกนศรี ชัยพฤกษ์ มิถุนายน
๒๕๑๘
๘. ญวนเหนือกับญวนใต้ ของ จักรสิน พิเศษสาทร ชัยพฤกษ์ มิถุนายน ๒๕๑๘
๙. ฆ่าเวียตนามในยามศึก ของ ฤทธา สุขสันต์ เกษมบรรณกิจ
๑๐. สงครามอินโดจีน ของ ชาญวิทย์ เกษตรศิริ สำนักพิมพ์พิมพ์เขต

๑๑. ศึกเวียดนาม ของ ดีเคน ณ ป้อมเพชร สำนักพิมพ์สยาม
๑๒. The Vietnam Story ของ Iran Shchedrov
๑๓. South - East Asia 1 ๑๙๓๐ - ๑๙๗๐ ของ Fred R.

Vob der Mehden Thames and Hudson London.

สำหรับนักเรียน

๑. เพื่อนบ้านของเรา หนังสืออ่านประกอบวิชาสังคมศึกษา ไทยวัฒนาพานิช
๒. เรื่องของเอเชียภาค ๒ ของ สังข์ พิธิโนทัย แพร์พิทยา
๓. การเมืองและการปกครองของประเทศต่าง ๆ ในเอเชีย ของ พล.อ.อ. ทวี จุลละทรัพย์ กรมแผนที่ทหาร
๔. โน้ตแผนที่ภูมิศาสตร์ชั้น ป. ๖ ของ พ.อ. พูนพล อาสนจินดา
๕. สมุดแผนที่สำหรับชั้นประถมศึกษา ของ จริญญา พลนอก
๖. แบบเรียนภูมิศาสตร์ประวัติศาสตร์ ของ เจริญ ไชยชนะ

เอกสารเสริมประสบการณ์

๑. ฉนวนเหนือกับฉนวนใต
๒. ๓๐ ปีของสงครามอินโดจีน
๓. ไทม์นิตินห์ ๒๐ หน้า เวียดนามเหนือ

แหล่งวิทยาการ

๑. หอสมุดแห่งชาติ ทาวาสุกรี
๒. หอสมุดกลาง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๓. หอสมุดคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๔. หอสมุดคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๕. ศูนย์เอกสารแห่งประเทศไทย คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๖. ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
๗. สำนักงานแถลงข่าว สารอเมริกัน

อุปกรณ์

๑. แผนที่แสดงภูมิประเทศ ภูมิอากาศ
๒. แผนที่แหลมอินโดจีน
๓. แผนที่โครงร่างพลาสติกประเทศไทย เวียดนาม
๔. สัญลักษณ์ภูมิประเทศ ทรัพยากรธรรมชาติ อาชีพ และศาสนา
๕. ภาพแสดงการแต่งกาย ประเพณี บุคคลสำคัญและเหตุการณ์
๖. ภาพยนตร์สงครามในเวียดนาม
๗. ภาพเคลื่อนไหวแสดงประเพณีและอาชีพของประชาชน
๘. แผนภูมิประกอบแผนที่
๙. หนังสืออ่านประกอบเรื่อง สงครามในเวียดนาม ฯลฯ
๑๐. หนังสือพิมพ์รายวันและรายสัปดาห์
๑๑. เทปบันทึกเสียง

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เพลง

Saigon

Dernjien jienpien ki jewan juapai Dusa kubchony
 mongto ar tongpai Niebsong huithui mie jiengow
 diew duidai

Saigon deblub, saigon oi, saigon oi
 Vosien nuinui siendong fung kuarmao Nura kompien

kowchia nuay somsao Dosa tygkang song
 jientuay dien chungfui

la, la, la, la .....

la, la, la, la .....

Hengkoi kungour chienhua nimbua sasien

la, la, la, la .....

la, la, la, la .....

เล่นสนุก (เกม)แขวนคอวิธีเล่น

ครูเขียนชื่อเมืองที่ไม่สมบูรณ์ เช่น เอ-ย-เอ-ย-ฟู บนกระดานให้นักเรียน
 ช่วยกันทายว่าเมืองนี้ชื่อเต็มว่าอะไร ถ้ายังทายไม่ถูกครูวาดรูปสี่เหลี่ยมบน
 กระดาน เมื่อครูใบคำทายให้ยังทายไม่ถูก ครูวาดคอ แขนขวา แขนซ้าย
 ขาทั้ง ๒ ข้างคอ ถ้าหมดเวลาแล้วยังทายคำไม่ได้ ครูวาดเชือกต่อที่คอ
 เป็นอันว่านักเรียนถูกแขวนคอ

คำยาก

นม เวียดนาม	มิชชันนารี	โคชินไชน่า	สนธิสัญญาเจนีวา
เคียนเบียนฟู	เวียดกง	เวียดมินห์	ไซลอง
ไฮฟอง	เว	ขบวนการปลดแอก	

กิจกรรมเสนอแนะ

๑. เปิดเทปบันทึกเหตุการณ์ในอดีตของประเทศเวียดนามตอนใต้ฝรั่งเศสแห่งสงครามเวียดนามที่เคียนเบียนฟู
๒. ครูเล่าเหตุการณ์ในอดีตเพิ่มเติม
๓. ตัดแผนที่แหลมอินโดจีน ส่วนที่เป็นประเทศเวียดนามให้ระบายสีให้ชัดเจน
๔. ให้นักเรียนออกมาเรียงลำดับบัตรคำชื่อประเทศที่เคยปกครองประเทศเวียดนามที่ข้างแผนที่เวียดนาม
๕. สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และการเมืองของประเทศนี้ โดยให้นักเรียนออกมาอ่านประวัติศาสตร์ไทยตอนที่มีความสัมพันธ์กับญวนในสมัยรัชกาลที่ ๑ จากหนังสือพระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ ฉบับหอสมุดแห่งชาติและประวัติศาสตร์กษัตริย์ไทย ๕ รัชกาล ของ ประยูร พิศุนาคะ
๖. ตัดแผนที่ประเทศเวียดนามซึ่งแสดงถึงที่ตั้ง ภูมิประเทศ เมืองสำคัญ
๗. แจกเอกสารโครงร่างแผนที่ประเทศเวียดนาม ให้นักเรียนเขียนชื่อและสัญลักษณ์ของที่ตั้ง ภูมิประเทศ เมืองสำคัญ
๘. ให้นักเรียนออกมาตีบัตรคำ ชื่อเมืองสำคัญ ภูเขา แม่น้ำ บนแผนที่โครงร่าง
๙. อภิปรายร่วมกันถึงลักษณะ ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ
๑๐. เล่นเกมเขวนคอค ทายชื่อเมืองสำคัญ

๑๑. ครูจักย้ายนิเทศตามมุมห้องทั้ง ๘ มุม โดยใช้ภาพขาวจากหนังสือพิมพ์ รายวันและรายสัปดาห์ และแผนที่กราฟ ฯลฯ จัดในหัวข้อดังนี้

- ๑๑.๑ ประวัติศาสตร์และการเมือง
  - ๑๑.๒ ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ
  - ๑๑.๓ สภาพความเป็นอยู่ของชาวเวียดนามทั้งอดีตและปัจจุบัน
  - ๑๑.๔ ขนบธรรมเนียมประเพณี ภาษา ศาสนา ประชากร
๑๒. ให้นักเรียนศึกษาเรื่องราวของประเทศเวียดนามจากป้ายนิเทศ
๑๓. นายภาพยนตร์ เรื่อง South East Asia และ
Mekong
๑๔. นายภาพเคลื่อนไหวแสดงประเพณีและอาชีพของชาวเวียดนาม
๑๕. ตีคแผนที่ ๔ แผ่น ซึ่งแสดงเกี่ยวกับเรื่อง อาณาเขต เมืองสำคัญ

อาชีพ ศาสนาและประชากร

๑๖. ให้นักเรียนอ่านแผนที่ในข้อที่ ๑๕ แล้วเขียนบรรยายลงในกระดาษแบบ ผีกหักที่ครูแจกให้ตามหัวข้อในกิจกรรมข้อที่ ๑๕
๑๗. ให้นักเรียนวาดรูป ระบายสีเครื่องแต่งกายลงในแผนที่ซึ่งมีโครงร่างไว้ให้
๑๘. แบ่งนักเรียนเป็น ๖ กลุ่ม ๆ ละ ๕ คน แจกกระดาษแผ่นภูมิให้แต่ละ
๑ แผ่น พร้อมทั้งแผนที่พลาสติกแบบปรุ (ของประเทศเวียดนาม) สี และวัสดุ เช่น
รูปภาพ กระดาษสี แป้งเปียก เทป ให้นักเรียนทำแผนที่ประเทศเวียดนามในหัวข้อ
ที่ ๑๕
๑๙. นำแผนที่ที่นักเรียนทำเสร็จแล้วตีคบนผนังห้อง ให้นักเรียนประเมิน
ผลงาน วิจารณ์ ทิชุม
๒๐. เปิดเพลง "Saigon" ให้นักเรียนฟังพร้อมทั้งให้จังหวะในการ
ปรบมือและเต้นรำประกอบเพลง
๒๑. ให้นักเรียนไต่ร้องเพลงและเต้นรำพร้อม ๆ กัน
๒๒. ให้นักเรียนอ่านเอกสารเสริมประสบการณ์

๒๓. มอบหมายให้นักเรียนเขียนเรียงความคนละ ๑ เรื่อง ในหัวข้อเรื่อง
ที่ให้เลือก เช่น เวียดนามที่ข้าพเจ้ารู้จัก เวียดนามเพื่อนบ้านของเรา ฯลฯ

ตัวอย่างกิจกรรมใน ๑ ชั่วโมง

๑. จัดป้ายนิเทศโดยใช้ข่าวจากหนังสือพิมพ์รายวันรายสัปดาห์และแผนที่ใน
หัวข้อ ประวัติศาสตร์และการเมือง ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ สภาพความเป็นอยู่ของ
เวียดนาม ขนบธรรมเนียมประเพณี

๒. ให้นักเรียนศึกษาเรื่องราวของประเทศเวียดนามจากกิจกรรมข้อที่ ๑

๓. สนทนาเพิ่มเติมเกี่ยวกับกิจกรรมในข้อ ๑ และข้อ ๒

๔. คิดแผนที่แหลมอินโดจีนแสดงอาณาเขต ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ
ทรัพยากรธรรมชาติ ไร่ข้าวชายของกระตาดำ ข้าวชาติดินแผนที่โครงร่างแหลม
อินโดจีน ให้นักเรียนออกมาระบายสีบนแผนที่โครงร่างด้วยชอล์กสี

๕. แขนงแผนที่ ๔ แผนที่ แสดงถึงอาณาเขต เมืองสำคัญ อาชีพ ศาสนา
และประชากร

๖. ให้นักเรียนอ่านแผนที่ในข้อ ๕ แล้วทำแบบฝึกหัดตอบคำถาม

๗. เล่นเกมทายคำปริศนาพหุโชค ชื่อเมืองสำคัญ ครูและนักเรียนอภิปราย
ร่วมกันโดยใช้รูปภาพประกอบ

๘. ให้นักเรียนดูภาพยนตร์และภาพเคลื่อนไหว

๙. คิดแผนภูมิเพลงให้นักเรียนอ่าน ๑ เพลง ครูร้องให้ฟัง ๑ เพลง

๑๐. นักเรียนร่วมกันร้องเพลง ประหม่อมและเตนร่าร่วมกัน

๑๑. อภิปรายถึงความเป็นอยู่เอกลักษณ์ของชาวเวียดนามหลังจากอ่านหนังสือ
เรื่องสงครามในเวียดนาม

๑๒. ศึกษาบุคคลสำคัญ ชนชาติ การแต่งกาย พร้อมแจกเอกสารเสริม
ประสบการณ์ให้นักเรียนอ่านและดูรูปภาพประกอบ

๑๓. ให้นักเรียนทำแผนที่ประเทศเวียดนามแสดงถึงภูมิประเทศ อาชีพ
เมืองสำคัญ ฯลฯ โดยครูเตรียมอุปกรณ์ให้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๓๐ ปีของสงครามอินโดจีน

เวียตนามเป็นดินแดนที่อยู่ทางทิศตะวันออกของแหลมอินโดจีน ตั้งอยู่บนลุ่มแม่น้ำแดงและแม่น้ำโขง ในราวศตวรรษที่ ๑๕ ซึ่งเป็นระยะที่ชาวตะวันตกแสวงหาอาณานิคมเป็นการใหญ่ ด้วยความอุดมสมบูรณ์ของวัตถุในทวีปเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นแรงจูงใจให้ฝรั่งเศสเข้ามาและสามารถมีอำนาจปกครองดินแดน ๓ ประเทศ คือ เวียดนาม ลาว เขมร ในตอนแรกยังปกครองแบ่งแยกกันอยู่ ต่อมาฝรั่งเศสเห็นว่าการปกครองอย่างนี้ก่อความยุ่งยาก จึงรวมดินแดนทั้งหมดนี้ เรียกว่า อินโดจีนของฝรั่งเศส

ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ ๒ เกิดมีขบวนการกู้ชาติในเวียตนามเพื่อทำการต่อสู้กับญี่ปุ่น มีโฮจิมินห์เป็นผู้นำ เรียกว่า ขบวนการเวียคมินห์ เมื่อสงครามโลกสิ้นสุดลง ฝรั่งเศสโคหวนกลับเข้ามาปกครองอินโดจีนของตนอีก เกิดสงครามระหว่างฝรั่งเศสกับเวียคมินห์ โฮจิมินห์ชนะฝรั่งเศสอย่างเด็ดขาดในสงครามเดือนเบียนฟู ฝรั่งเศสต้องยอมถอนตัวออกจากเวียตนามภายใต้สนธิสัญญาเจนีวา พ.ศ. ๒๔๘๗ จากสนธิสัญญานี้ เวียดนามถูกแบ่งเป็นส่วนเหนือและใต้ เมื่อฝรั่งเศสออกไปแล้ว สหรัฐอเมริกาเข้ามาแทนที่โดยสนับสนุนให้โงคินเคียม เป็นผู้นำเวียตนามใต้ เพราะลัทธิคอมมิวนิสต์ขยายอิทธิพลในดินแดนแถบนี้ ในระยะนี้มีชาวเวียตนามใต้กลุ่มหนึ่งที่ไม่พอใจรัฐบาลโงคินเคียมและสหรัฐอเมริกา จึงก่อตั้งขบวนการ "เวียคกง" ขึ้นมา พวกนี้ได้รับความช่วยเหลือจากเวียตนามเหนือ เวียคกงมีชื่อเป็นทางการว่า แนวร่วมปลดแอกแห่งชาติ มีจุดประสงค์ที่จะทำการต่อสู้เพื่อรวมเวียตนามให้เป็นประเทศเดียวกัน เหตุการณ์นี้ทวีความรุนแรงหนักขึ้น สหรัฐอเมริกา เปลี่ยนจากการให้ความช่วยเหลือทางอาวุธและกำลังเงินมาเป็นการส่งกำลังทหารเข้าทำการรบเอง ในปี พ.ศ. ๒๕๑๗ สงครามเวียตนามก็เดือดยิ่งขึ้น แต่ประชาชนเวียตนามก็ยังคงยืนหยัดต่อไปอย่างถึงที่สุด ๓๐ ปีในสงครามเวียตนาม สหรัฐอเมริกาได้เล็งเห็นว่าไม่มีวันที่จะชนะสงครามของประชาชนได้ รัฐบาลสหรัฐอเมริกาจึงไม่อนุมัติให้จ่ายเงินเพิ่มแก่รัฐบาลในสงครามตามที่รัฐบาลขอไป ในปลายเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๑๘ เวียดนามใต้ภายใต้การหนุนช่วยจากสหรัฐอเมริกาก็ต้องพ่ายแพ้ไป เวียคกง

สามารถเข้ายึดอำนาจปกครองในเวียดนามใต้ได้ ประธานาธิบดีเหงียนวันเทีย
 ผู้นำเวียดนามใต้ที่สหรัฐอเมริกาให้ความช่วยเหลือหนีออกนอกประเทศ สหรัฐอเมริกา
 ก็ต้องถอยออกจากเวียดนามใต้

เมื่อสงครามสงบลงประชาชนในเวียดนามเหนือและเวียดนามใต้ก็เป็นอันหนึ่ง
 อันเดียวกัน และได้ชื่อ โฮจิมินห์ ซัทท์ แทนชื่อ ไซงอน เมืองหลวงเดิมของ
 เวียดนามใต้ในอดีต.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โฮจิมินห์กับเวียตนามเหนือ

เหงียน ซิงห์ คัง หรือ เหงียน อาย งอก หรือ โฮจิมินห์ คือบุคคลคนเดียวกัน แต่หลายชื่อ โฮจิมินห์ผู้ซึ่งได้รับสมญานามว่าบิดาแห่งเอกราชของเวียตนามเหนือ เกิดเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๓๓ ที่มณฑล เหงียนหริ่น อยู่ทางเวียตนามตอนเหนือ มณฑลนี้ถือได้ว่าเป็นเขตที่แห้งแล้งและยากจนของเวียตนามมณฑลหนึ่ง ประชาชนส่วนใหญ่เกือบทั้งหมดเป็นชาวนา ครอบครัวของโฮจิมินห์เป็นชาวนา เหงียน ซิงห์ ลุย พ่อของเขาเป็นลูกชาวนา หลังจากแต่งงานกับลูกสาวชาวนาก็ทำงานในทุ่งนา อาศัยในกระท่อม ในวัยเด็กโฮจิมินห์ทำงานหนัก และเกี่ยวของอยู่ในหมู่บ้านซึ่งเป็นนักชาตินิยมโดยตลอด ครอบครัวของเขามีความรู้ลึกซึ้งต่อต้านฝรั่งเศสอย่างรุนแรง

เมื่ออายุ ๑๕ ปี โฮจิมินห์เข้าเรียนที่โรงเรียนมัธยม ซึ่งเรียนทั้งภาษาเวียตนามและฝรั่งเศส เขาได้เข้าร่วมกับขบวนการรอกการจลาจลต่อต้านฝรั่งเศสปี พ.ศ. ๒๔๕๕ เขาออกเดินทางจากเวียตนามสมัคร เป็นกลาสีเรือเดินสมุทร ไขชีวิตตามเมืองท่าต่าง ๆ ทั้งในยุโรปและแอฟริกา การเดินทางไปเกือบทุกส่วนของโลกทำให้เขาหนักแน่นเตรียมตัวต่อสู้มากขึ้น ระยะสงครามโลกครั้งแรกได้ลาออกจากกลาสีเรือทำงานเป็นคนทำสวนบางลำบาง และเป็นคนทำครัว ระยะนี้เขาเริ่มติดต่อกับชาวเอเชียที่ลี้ภัยอยู่นอกประเทศ และติดต่อกับกลุ่มฝ่ายซ้ายของฝรั่งเศสซึ่งกำลังผูกพันหนาแน่นเกี่ยวกับการปฏิวัติ ระหว่างที่อยู่ในประเทศฝรั่งเศส เขาได้เปลี่ยนชื่อใหม่ว่า เหงียน อาย งอก หมายถึง เหงียนผู้รักชาติ เขาชอบอ่านหนังสือและสนทนากับนักคิดฝ่ายซ้ายของฝรั่งเศส เขาเคยเขียนบทความในหนังสือพิมพ์ฝ่ายซ้ายทั้งในปารีสและมอสโคว์ โดยใช้นามแฝงว่า เหงียน โอแปป หมายถึง เหงียนผู้เกลียดฝรั่งเศส

โฮจิมินห์ออกเดินทางจากฝรั่งเศสถึงมอสโคว์ของรัสเซีย เข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองในมอสโคว์ เขากลายเป็นผู้นิยมในความคิดของเลนินและมารกซ์ ผู้ก่อตั้ง (ลัทธิคอมมิวนิสต์) ต่อมาเขาเดินทางไปยังเมืองกวางตุ้งของจีน ณ ที่เมืองนี้เขาก็กับเพื่อนอีก ๒ คน ได้จัดตั้งสมาคมการปฏิวัติของชาวเวียตนามซึ่งต่อมากลายเป็นพรรค

คอมมิวนิสต์แห่งอินโดจีนและสาธารณรัฐประชาธิปไตยแห่งเวียดนามต่อมา ซึ่งในระยะ
นั้นจีนกำลังทำการกวาดล้างฝ่ายคอมมิวนิสต์ โฮจิมินห์จึงเดินทางหลบหนีไปตามที่ต่าง ๆ
เช่น เชียงไฮ ฮองกง เบอรลิน สวิสเซอร์แลนด์ อิตาลี รวมทั้งเข้ามายังประเทศ
ไทย เพื่อกอหนุนการทำงานของฝรั่งเศสและจัดตั้งสาขาขององค์การคอมมิวนิสต์สากล
ขึ้นในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ภายใต้การปกครองของฝรั่งเศสตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๗๑ เป็นต้นมา กรรมกร
และขบวนการผู้รักชาติตามเมืองต่าง ๆ ในไซงอน ไฮฟอง เทนท และฮานอย
เริ่มแสดงปฏิริยาไม่พอใจมากขึ้น นักหยุดงานและถกการจลาจลซึ่งนำไปสู่การรวมตัว
ของชาวนา ฝรั่งเศสจึงตอบโต้โดยส่งเครื่องบินออกโจมตี ทำให้มีผู้เสียชีวิตมากกว่า
๒,๐๐๐ คน และบาดเจ็บอีกเป็นจำนวนมาก ผลการปราบปรามอย่างรุนแรงของฝรั่งเศส
ครั้งนี้ยิ่งทำให้พรรคคอมมิวนิสต์ เวียดนามขยายตัวมากขึ้น นักปฏิวัติหลายคนถูกฝรั่งเศส
จับและส่งตัวไปคุมขังบนเกาะนรกคองชอง ในจำนวนนี้มีฟามวันคัง นายกรัฐมนตรีและ
ทั้ง ถูก ทั้ง ประธานาธิบดีคนปัจจุบันของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามรวมอยู่ด้วย
ส่วนโฮจิมินห์ถูกจับที่ฮองกงและไต่หาทางลี้ภัยหนีออกจากคุกเดินทางต่อไปยังมอสโคว์
แล้วเดินทางกลับมายังเอเชีย เริ่มทำการติดต่อกับฟามวันคัง และ โว เหงียน เกียบ
จัดตั้งแนวร่วมเพื่อกอบกู้เอกราชแห่งชาติขึ้น เรียกว่า เวียดนามใหม่ ภายหลังสงคราม
โลกครั้งที่ ๒ ญี่ปุ่นยอมแพ้อย่างเป็นทางการได้ ๒ วัน กองทัพเวียดนามที่เข้าฮานอยได้
โดยปราศจากการขัดขวางใด ๆ ได้ประกาศอิสรภาพอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๒
กันยายน พ.ศ. ๒๔๘๘ โดยสถาปนาเป็นประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยซึ่งฝรั่งเศส
ยังต้องการให้เวียดนามเป็นส่วนหนึ่งของฝรั่งเศสอีก โว เหงียน เกียบ ผู้นำกำลังทัพ
ของฮานอยได้ตอบโจมตีทหารฝรั่งเศสในฮานอย แต่ถูกตีโต้กลับจนต้องถอยจากเมืองไป
ตั้งมั่นในป่า ฝรั่งเศสรุกใหญ่อยู่ได้ไม่นานก็เริ่มติดต่อกับที่ โว เหงียน เกียบ เริ่มใช้
ยุทธวิธีสงครามกองโจร อาศัยความร่วมมือจากประชาชนเป็นหลักสำคัญ ชาวนานทุกคน
เป็นทหาร หมู่บ้านทุกแห่งเป็นป้อมปราการกรรมที่เคียน เบียนฟู เป็นการรบครั้งสุดท้าย
ของฝรั่งเศสในอินโดจีน เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๗ ฝรั่งเศสก็เปิดฉากการรบ

ตลอดเวลา ๘ ปี อันยาวนานของนครตวยการพายแพกงทพเวียคมินห์อย่างเข้มแข็ง
ฝรั่งเศสจำต้องออกจากเวียคนามไปคัย ตามสนธิสัญญาเจนีวา ให้ถือเส้นขนานที่ ๑๗
องศาเหนือเป็นเส้นแบ่งเขตแดนของเวียคนามเหนือและใต้

สหรัฐอเมริกาตกใจกับการพ่ายแพ้ของฝรั่งเศสในครั้งนี้และกลัวว่าอินโดจีน
จะเป็นคอมมิวนิสต์ สหรัฐไม่ยอมรับข้อตกลงของการประชุมที่จะให้เวียคนามมีการเลือกตั้ง
และรวมประเทศ จึงสนับสนุนโงคินเคียมให้ม้อ่านจในไซงอน ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของ
สงครามอินโดจีนครั้งที่ ๒ ระหว่างเวียคมินห์กับเวียคนามใต้และสหรัฐ การทำสงคราม
ครั้งใหม่นี้ยืดเยื้อกินเวลาถึง ๓๐ ปี ในที่สุดฝ่ายเวียคมินห์ก็ได้รับชัยชนะ แต่โฮจิมินห์
บิดาแห่งเอกราชของเวียคนามไม่มีโอกาสที่จะมีชีวิตถึงวันนี้ได้ เพราะเขาได้ถึงแก่กรรม
เมื่อวันที่ ๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๒ รวมอายุได้ ๗๕ ปี เขาจากไปในขณะที่สงคราม
ยังดำเนินอยู่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบทดสอบ

๑. ให้นักเรียนเขียนวงกลมล้อมรอบข้อที่ถูกที่สุด
๑. ลักษณะเด่นของชาวเวียดนามคือ
    - ก. ชาตินิยม
    - ข. เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
    - ค. ใจเย็น รักสงบ
    - ง. โหดร้าย กลาหาญ

  ๒. เวียดนามเหนือและเวียดนามใต้เคยแบ่งเขตแดนกันที่
    - ก. เส้นขนานที่ ๑๗ องศาเหนือ
    - ข. เส้นขนานที่ ๑๗ องศาใต้
    - ค. เส้นแวงที่ ๑๗ องศาตะวันออก
    - ง. เส้นแวงที่ ๑๗ องศาตะวันตก

  ๓. ทางด้านตะวันออกของประเทศเวียดนามติดต่อกับ
    - ก. มหาสมุทรอินเดีย
    - ข. ทะเลจีนใต้
    - ค. มหาสมุทรแอตแลนติก
    - ง. ทะเลอันดามัน

  ๔. ประชาชาติที่มีอำนาจปกครองเวียดนามก่อนที่ชาติยุโรปเข้ามาครอบครองได้แก่
    - ก. ไทย
    - ข. อินเดีย
    - ค. ขอม
    - ง. จีน

๕. ชาติตะวันตกที่แพ้สงครามเวียดนามและต้องถอยทัพออกจากเวียดนามเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๘ คือ
- ฝรั่งเศส
  - สหรัฐอเมริกา
  - สเปน
  - อังกฤษ
๖. บริเวณที่ราบลุ่มของเวียดนามอยู่ที่
- ปากแม่น้ำแดงและแม่น้ำสาละวิน
  - ปากแม่น้ำโขงและแม่น้ำแดง
  - ปากแม่น้ำสาละวินและแม่น้ำโขง
  - ปากแม่น้ำแดงและแม่น้ำอิระวดี
๗. ลักษณะภูมิประเทศของเวียดนามทางตอนเหนือส่วนมากเป็น
- ที่ราบลุ่ม
  - ที่ราบสูง
  - ภูเขาและป่าทึบ
  - ที่ราบชายฝั่ง
๘. สาเหตุหนึ่งที่ทำให้เวียดนามต้องเสียเอกราชให้แก่ฝรั่งเศส เพราะ
- ต้องการรักษาความเป็นกลาง
  - แข่งขันค้าขายกับพวกฝรั่ง
  - ต่อต้านศาสนาคริสต์และจับฝรั่งฆ่าตาย
  - ทำสงครามแย่งดินแดนแข่งกับฝรั่ง

๘. ในสงครามรวมดินแดนของเวียดนาม สหรัฐอเมริกาให้การสนับสนุนฝ่าย
- เวียดนามใต้
  - ลาวทอง
  - เวียดนามเหนือ
  - เวียดนามเหนือ

๑๐. ยุทธวิธีของเวียดนามเหนือใช้ในการสู้รบ
- ประจันบาน
  - ยุทธนาวี
  - กองโจรใต้ดิน
  - นาวาริแพลน

๒. ให้นำคำข้างล่างนี้เติมลงในช่องว่างที่เหมาะสม

เดียนเบียนฟู ฮานอย เกษตรกรรม ไชงอน พุทธ คอมมิวนิสต์
 ดินดอนสามเหลี่ยมปากแม่น้ำ เจนีวา ชายฝั่งทะเล ชาวจีน คริสต์
 สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ชาวเขมร

- อาชีพที่สำคัญของชาวเวียดนามคือ _____
- แหล่งปลูกข้าวที่สำคัญในแถบบริเวณ _____
- ฝรั่งเศสแพ้สงครามเวียดนามครั้งสำคัญที่เมือง _____
- _____ เป็นชื่อใหม่ของประเทศเวียดนาม
- ศาสนาประจำชาติของเวียดนาม คือ _____
- ปัจจุบันเวียดนามปกครองประเทศตามระบอบ _____
- การแบ่งเวียดนามเป็นสองประเทศนั้น เป็นไปตามสนธิสัญญาซึ่งตกลงกันที่เมือง _____
- การประมงเป็นอาชีพสำคัญอาชีพหนึ่ง เพราะเวียดนามมี _____

๙. การแต่งกายของชาวเวียดนามคล้ายกับ _____

๑๐. ปารีส์ตะวันออกหมายถึงเมือง _____ ของเวียดนาม

๓. ให้จับคู่ข้อความที่สัมพันธ์กัน โดยนำตัวเลขที่อยู่ทางซ้ายมือมาไว้ในช่องว่างขวามือ

๑. ชื่อใหม่ของไซงอน	_____	ตังเกี๋ย
๒. โฮจิมินห์	_____	เทียนวันเพียว
๓. คาลัค	_____	ภาษาฝรั่งเศส
๔. มีพระราชวังที่สวยงาม	_____	โฮจิมินห์ ซิตี้
๕. อาวที่สำคัญของเวียดนาม	_____	วันตรุษจีน
๖. ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว	_____	ประธานาธิบดีคนแรก ของเวียดนามเหนือ
๗. ประธานาธิบดีคนสุดท้ายของเวียดนามใต้	_____	เมืองตากอากาศ
๘. พายุและน้ำท่วมจำนวนมาก	_____	อยู่ทางตะวันตกของ เวียดนาม
๙. ลักษณะตัวอักษรของเวียดนามคล้ายกับ	_____	เมืองเว
๑๐. วันขึ้นปีใหม่ของเวียดนามตรงกับ	_____	ที่ตั้งของประเทศอยู่ ทิศทะเล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องที่ ๔

ประเทศกัมพูชาประชาธิปไตย

ตอนที่ ๑	ประวัติศาสตร์และการเมือง
ตอนที่ ๒	ที่ตั้งและอาณาเขต
ตอนที่ ๓	ภูมิประเทศ
ตอนที่ ๔	ภูมิอากาศ
ตอนที่ ๕	ทรัพยากรธรรมชาติและอาชีพที่สำคัญ
ตอนที่ ๖	สถานที่และเมืองสำคัญ
ตอนที่ ๗	ประชากร
ตอนที่ ๘	ภาษา
ตอนที่ ๙	ขนบธรรมเนียมประเพณี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความนำ

แบบจำลองการสอนสังคมศึกษา เรื่องประเทศกัมพูชาประชาธิปไตย มีลักษณะเป็นหน่วยเสนอแนะการสอน เรื่องประเทศกัมพูชาประชาธิปไตย มีเรื่องราวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และการเมือง ที่ตั้ง อาณาเขต ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติและอาชีพ สถานที่และเมืองสำคัญ ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม ในการสอนเรื่องนี้ ครูผู้สอนควรจะเน้นให้นักเรียนทราบว่า ประวัติศาสตร์และการเมืองของประเทศกัมพูชาประชาธิปไตย มีความสัมพันธ์กับประเทศไทยอย่างใกล้ชิดทั้งด้านความเป็นมิตรและศัตรู การเสียดินแดนบางส่วนของไทยที่อยู่ในดินแดนของกัมพูชาประชาธิปไตยให้แก่ฝรั่งเศส รวมทั้งการที่ไทยต้องเสียปราสาทเขาพระวิหารให้แก่กัมพูชาตามคำตัดสินของศาลโลก และการเปลี่ยนแปลงการปกครองของประเทศกัมพูชาประชาธิปไตย ปี พ.ศ.

๒๕๑๕ - ๒๕๑๘

เวลาที่ใช้ในการสอนประมาณ ๒ หรือ ๓ ช่วงเวลา กิจกรรมที่ควรเน้นเป็นพิเศษ คือ การสอนแบบแก้ปัญหา การใช้วิธีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ และศึกษาค้นคว้าความรู้จากแผนที่

ความมุ่งหมาย

๑. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกและชี้ที่ตั้งอาณาเขตของประเทศกัมพูชา-ประชาธิปไตยบนแผนที่ได้
๒. เพื่อให้นักเรียนสามารถเล่าประวัติศาสตร์ สถานการณ์ปัจจุบันของประเทศกัมพูชาประชาธิปไตย
๒. เพื่อให้นักเรียนได้รู้จักการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยการฝึกทักษะการค้นคว้าและแก้ปัญหาเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มได้
๔. เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้อภิปราย แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ของประเทศกัมพูชาประชาธิปไตย

๕. เพื่อฝึกให้นักเรียนรู้จักทำรายงาน, สรุป ข่าว และเหตุการณ์ของประเทศ กัมพูชาประชาธิปไตยนี้โดยการติดตาม อ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์
๖. เพื่อให้นักเรียนสามารถบรรยายและอธิบายถึงอาชีพ สถานที่สำคัญ และ ขนบธรรมเนียมประเพณีได้โดยการแปลความหมายจากสัญลักษณ์และภาพประกอบบนแผนที่
๗. เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่าน การเขียน และการใช้แผนที่โดยการ ทำแบบฝึกหัด

แนวคิด

๑. ลักษณะการปกครอง ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของประเทศ กัมพูชาประชาธิปไตยได้รับอิทธิพลมาจากอินเดีย
๒. ประเทศกัมพูชาประชาธิปไตย เป็นประเทศที่ถูกอิทธิพลของชาติอื่นครอบงำ ตลอดมา ต้องตกอยู่ใต้อาณาจักรปกครองของชาติต่าง ๆ หลายชาติด้วยกัน คือ ขอม อินเดีย เวียดนาม ไทย และฝรั่งเศส
๓. ความสัมพันธ์ระหว่าง ไทยกับกัมพูชาประชาธิปไตยนั้น เหมือนดั่งกับพื้นที่อยู่ ใกล้ชิดติดกันก็ย่อมมีการกระทบกัน
๔. ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรม บางอย่างของไทยและกัมพูชา ประชาธิปไตยคล้ายคลึงกันมาก

เนื้อหาสังเขป

ประเทศกัมพูชาประชาธิปไตย

ประวัติศาสตร์และการเมือง

เขมรเคยตกอยู่ใต้อิทธิพลของขอม อินเดีย เวียดนาม และไทยมาแล้ว ขอม เคยอาศัยอยู่และเป็นเจ้าของดินแดนประเทศกัมพูชาประชาธิปไตยมาก่อน จนชาติขอมมี อารยธรรมมาแต่โบราณมากกว่าชาติใด ๆ เช่น มอญ ละว้า ตามพงศาวดารกล่าวไว้

เขมรได้อาศัยความช่วยเหลือของชาวอินเดียในด้านการสร้างบ้านเมืองและการค้าขาย
 ต่อมาพวกพราหมณ์ที่เข้ามาค้าขายได้นำเอาอารยธรรม ศาสนา ภาษา เข้ามามาก
 ในศตวรรษที่ ๑๓ ชนชาติไทยได้อพยพเข้ามาอยู่ในแหลมสุวรรณภูมิ ในตอนต้นของศตวรรษ
 ที่ ๑๔ ไทยขยายอาณาเขตสามารถตีไทรบุรีได้ จึงได้กวาดต้อนนักปราชญ์ ศิลปินมายัง
 ประเทศไทย ต่อมาเขมรตีนครวัดกลับคืนไปได้ จึงย้ายเมืองหลวงจากนครวัดไปอยู่ที่
 พนมเปญ และเปลี่ยนมานับถือศาสนาพุทธแทนศาสนาพราหมณ์ นครวัดซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของ
 ศาสนาพราหมณ์จึงถูกทอดทิ้งตั้งแต่นั้นมา ในสมัยที่กรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีของไทย
 เขมรตกเป็นเมืองขึ้นของไทย เวลาที่ไทยทำศึกสงครามกับพม่า เขมรมักจะยกทัพมา
 ประชิด ทำให้ไทยต้องทำสงครามสองด้าน เวลาที่ไทยเข้มแข็ง เขมรจะขอเข้ามาเป็น
 ข้าขอบขัณฑสีมา เมื่อราว พ.ศ. ๒๓๕๐ รัชกาลที่ ๑ ทรงตั้งนักองคควง (เจ้าเขมร)
 ไปเป็นกษัตริย์ปกครองเขมร จนกระทั่งปี พ.ศ. ๒๔๐๐ ฝรั่งเศสได้ครอบครองเวียดนาม
 ได้แต่อิทธิพลเข้ามาในเขมร ในที่สุดเขมรตกเป็นเมืองขึ้นของฝรั่งเศสเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๐๗
 นอกจากนี้ฝรั่งเศสต้องการแต่อิทธิพลมายังไทย ได้นำเรือรบมาปิดปากอ่าวไทย ทำให้ไทย
 ต้องเสียดินแดนส่วนที่เป็นดินแดนของเขมรได้แก่ เสียมราฐ พระตะบอง กำปงธมและ
 สตั้งเตรง (ศรีโสภณ)

ระหว่างสงครามโลกครั้งที่ ๒ ญี่ปุ่นเข้ายึดแหลมอินโดจีนไว้ทั้งหมด ญี่ปุ่นสนับสนุน
 ให้ไทยยึดพระตะบอง เสียมราฐ ศรีโสภณ คืนมาอีกครั้งหนึ่ง เมื่อญี่ปุ่นแพ้สงคราม
 ฝรั่งเศสได้ทวนกลับมาครอบครองเขมรอีก ชาวเขมรคิดที่จะเป็นอิสระจากฝรั่งเศสเช่น
 เดียวกับลาวและเวียดนาม ชาวเขมรทำการเรียกร้องเอกราชอย่างไม่รุนแรงภายใต้การ
 นำของเจ้าสีหนุ เนื่องจากสนธิสัญญาเจนีวา พ.ศ. ๒๔๘๗ มีผลทำให้เขมรเป็นเอกราช
 โดยมีพระเจ้านโรดมสุรยวริต เป็นกษัตริย์แทนเจ้าสีหนุพระราชโอรส เจ้าสีหนุได้ตั้ง
 พรรคการเมืองขึ้นชนะการเลือกตั้ง เจ้าสีหนุเป็นรัชทายาทโดยตรง แต่ไม่ยอมสืบราช
 สมบัติกลับสถาปนาตัวเองเป็นประมุขของรัฐ ปกครองประเทศแบบเผด็จการ ทรงนิยม
 ระบบบสังคมนิยมชายจัด เจ้าสีหนุได้ทำการเรียกร้องปราสาทเขาพระวิหารจากไทย จึง
 เกิดกรณีพิพาทถึงศาลโลก ไทยเป็นฝ่ายเสียปราสาทเขาพระวิหารตามคำตัดสินของศาลโลก

เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๒ ต่อจากนั้นไทยกับเขมรได้ตัดความสัมพันธ์ทางการทูต ต่อมาเขมรได้ตัดความสัมพันธ์กับสหรัฐอเมริกาและหันไปติดต่อกับจีนแดง

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๑๓ เดือนมีนาคม นายพลลอนนอด ทำการรัฐประหารล้มล้างอำนาจของเจ้าสีหนุ เจ้าสีหนุลี้ภัยไปอยู่ที่ปักกิ่ง ลอนนอดได้เป็นประธานาธิบดีของสาธารณรัฐเขมรโดยได้รับการสนับสนุนจากสหรัฐอเมริกา ต่อมาเกิดสงครามกลางเมือง กองกำลังอาวุธประชาชนปลดแอกประชาชนชาติกัมพูชาซึ่งพันได้ สามารถตัดขาดทางหลวงทุกสายมุ่งเข้าสู่พนมเปญ ลอนนอดถูกบังคับอย่างหนักจำต้องลี้ภัยไปอยู่ที่อ่าวไทยในวันที่ ๑๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๘ กองทหารสีหนุแนวร่วมประชาชนชาติกัมพูชาซึ่งกัมพูชาพนมเปญได้ ได้เปลี่ยนแปลงการปกครองประเทศมาเป็นแบบสังคมนิยมสีหนุได้เดินทางจากปักกิ่งไปเยือนประเทศแอฟริกาในฐานะตัวแทนเชื่อมสัมพันธ์ไมตรี ต่อมาได้เดินทางกลับเข้ามารับตำแหน่งเป็นประมุขแห่งรัฐ แต่เป็นได้ไม่นานนัก ในวันที่ ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๘ สีหนุได้ลาออกจากตำแหน่ง สถาปนาประชาชนเขมรได้ตั้งรัฐบาลชุดใหม่ มีนายเขี้ยวสัมพันธ์อดีตนายกรัฐมนตรีและอดีตรองนายกรัฐมนตรี ได้เป็นประธานาธิบดี และทอสสาทหรือพอล โปทเป็นนายกรัฐมนตรี

ความสัมพันธ์ระหว่างไทยและเขมร เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๑๘ เริ่มมีการเจรจาจะเปิดความสัมพันธ์ไมตรีและจะจัดตั้งสถานทูตไทยเขมรในเร็ววันนี้

ที่ตั้ง ตั้งอยู่บนถนนหมอนอินโคจีน ระหว่างเส้นรุ้งที่ ๑๐° - ๑๕° เหนือ และเส้นแวงที่ ๑๐๒° - ๑๐๗° ตะวันออก

อาณาเขต	ทิศเหนือ	จด	ประเทศไทยและลาว
	ทิศใต้	จด	อ่าวไทย
	ทิศตะวันออก	จด	เวียตนามใต้
	ทิศตะวันตก	จด	ประเทศไทย

เนื้อที่ ประมาณ ๑๘๑,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร แบ่งเป็น ๑๗ จังหวัด คือ กัมพูชาม
กัมพูชาม พระตะบอง กัมปอต เสียมราฐ กัมปงชาแอม กัมปงสเปอริ์ ตาแก้ว
กราทิเอ สคิงเตรง สวายเวียง เปรเวง ปูส่าท แกนคาล พนมเปญ รัตนคีรี
มอนคลคีรี โศคอง

ภูมิประเทศ พื้นที่ตอนเหนือและทางตะวันตกเป็นที่สูงประกอบด้วยพืดเขาสูงเรือกและ
พืดเขาบรรทัดเป็นเส้นกั้นอาณาเขตระหว่างเขมรและไทย ปกคลุมด้วยป่าแดงมาทางใต้
ตอนกลางเป็นที่ราบลุ่มอันกว้างใหญ่ ในบริเวณลุ่มแม่น้ำโขงประกอบด้วยทะเลสาบใหญ่
ในบริเวณที่ราบภาคกลางเหมาะในการเพาะปลูกดินอุดมสมบูรณ์ เขมรมีป่ามากประมาณ
ครึ่งหนึ่งของเนื้อที่ของประเทศ

แม่น้ำสำคัญได้แก่แม่น้ำโขง ยาวประมาณ ๔๕๐๐ กิโลเมตร ยังมีแม่น้ำสำคัญ
มีทะเลสาบใหญ่มาก ยาวประมาณ ๑๕๐ กิโลเมตร กว้าง ๕๐ กิโลเมตร เกาะได้แก่
เกาะพูกอกและเกาะกง

ภูมิอากาศ มีลักษณะคล้ายภูมิอากาศของประเทศไทยแบบมรสุม มี ๓ ฤดู คือ ฤดูร้อน
ฤดูฝน ฤดูหนาว ฤดูร้อนตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม
ถึงเดือนตุลาคมเป็นฤดูแล้ง เดือนที่หนาวที่สุดคือเดือนมกราคม อากาศไม่หนาวจัด
ฝนตกเฉลี่ย ๖๐ - ๘๐ นิ้วต่อปี

ทรัพยากรธรรมชาติและอาชีพที่สำคัญ

เกษตรกรรม เป็นอาชีพสำคัญ ก่อนสงครามกลางเมืองสามารถผลิตข้าวได้
จำนวนพอกินพอใช้ในประเทศและส่งออกเป็นสินค้าออก เมื่อเกิดสงครามต้องสั่งซื้อข้าวจาก
ต่างประเทศ หลังสงครามครั้งนี้เริ่มระดมการผลิตมากขึ้น ข้าวปลูกมากแถบพระตะบอง
และที่ลุ่มใกล้ทะเลสาบ

ผลิตผลอื่น ๆ ได้แก่ข้าวโพดปลูกมากแถบกัมพูชาม ยางพารา พริกไทย
นุ่น ฝ้าย ยาสูบ ไหม

ป่าไม้ มีมากถึงครึ่งหนึ่งของเนื้อที่ของประเทศ แต่ยังคงขาดการสงวนรักษา และกรรมวิธีการผลิตยังไม่ดีพอ

การประมง เนื่องจากมีทะเลสาบใหญ่ จึงเป็นแหล่งปลาน้ำจืดที่ใหญ่ที่สุดในทวีปเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในปี พ.ศ. ๒๕๑๑ ผลิตได้ถึง ๓๐๐,๐๐๐ ตัน สามารถผลิตเป็นปลากรอบ ปลาแห้ง ปลาเค็มส่งเป็นสินค้าออก

การขุดแร่ มีการขุดแร่ฟอสเฟต มีโรงงานถลุง นอกจากนี้ยังมีเหล็กชนิดดี มีนากแถบกำปงชม นอกจากนี้ยังมีบ่อทอง บ่อโพลินขนาดใหญ่

การหัตถกรรม หอผ้าขึ้นเมืองและผ้าไหม การแกะสลักหินอ่อนที่เมืองโพธิสัตว์ รวมทั้งการจักสานต่าง ๆ

อุตสาหกรรม โรงงานทอผ้า โรงงานไม้อัด ทำกระดาษ ทำกระเบื้อง โรงงานทำน้ำตาล

สถานที่และเมืองสำคัญ

นครวัด เป็นโบราณสถานสร้างขึ้นบูชาเทพเจ้าในศาสนาพราหมณ์ เป็นสิ่งมหัศจรรย์สิ่งหนึ่งของโลก สร้างขึ้นในสมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ ๒ ใน พ.ศ. ๑๖๕๕ ถึง ๑๖๕๓ ต่อมาได้ถูกทอดทิ้งไว้รกร้างเป็นป่าดิบ จนกระทั่งถูกค้นพบโดยนักโบราณคดีชาวฝรั่งเศส จึงได้มีการฟื้นฟูและบูรณะขึ้นมาใหม่ เมื่อเกิดสงครามกลางเมืองมีการสู้รบกันในบริเวณนี้ ซึ่งเป็นที่หวาดวิตกของชาวโลกว่าจะทำให้นครวัดชำรุดเสียหายได้

พนมเปญ เป็นเมืองหลวงปัจจุบัน เดิมเป็นเมืองเล็ก ๆ ตั้งอยู่ในบริเวณที่แม่น้ำและทะเลสาบไหลมาบรรจบกัน มีพระราชวังซึ่งคล้ายกับพระราชวังของไทยมาก มีวัดพระแก้วมรกตอยู่ติดกับพระบรมมหาราชวัง ๆ นี้เรียกว่า พระราชวังเขมรินทร์

พระตะบอง เป็นเมืองที่มีขนาดใหญ่เป็นที่สองรองจากพนมเปญ เป็นศูนย์กลางของเขมรทางฝั่งตะวันตก เคยเป็นเมืองขึ้นของไทยจนถึงสมัยที่ฝรั่งเศสเข้ามาปกครองเขมร ลักษณะเมืองมีทั้งแบบอย่างวัฒนธรรมโบราณและสมัยใหม่ผสมกันเป็นแหล่งผลิตข้าวได้มากที่สุดเพราะพื้นที่ดินอุดมสมบูรณ์

เสียมราฐ เป็นเมืองที่มีโบราณสถานสำคัญของชาติ คือ นครวัดและนครธม นครธมเคยเป็นเมืองหลวงเก่าเป็นเมืองที่ใหญ่โต มีปราสาท คูเมือง ภาชนะดินเผาและกำแพง ที่ก่อด้วยศิลาแลงล้อมรอบ บนมุมกำแพงมีปราสาทเล็ก ๆ ๒ - ๓ ปราสาท ซึ่งเป็นแหล่งดึงดูด ความสนใจให้นักท่องเที่ยวเข้าไปชม เสียมราฐเคยเป็นเมืองหนึ่งของไทยที่เสียไปพร้อมกับ พระตะบอง

โพธิสัตว์ ตั้งอยู่ระหว่างพนมเปญและพระตะบอง เป็นศูนย์กลางของการทอผ้า ใหม่นาพื้นเมือง และการแกะสลักหินอ่อนเป็นพระพุทธรูปต่าง ๆ ฯลฯ

ประชากร มีประมาณ ๙,๕๕๐,๐๐๐ คน
 ชาวเขมรมี ๘๕ %
 ชาวเวียดนาม ลาว ไทย จีน จาม ยุโรป ๑๕ %
 อัตราการเกิดของประเทศร้อยละ ๒.๓
 ลักษณะรูปร่างหน้าตาคล้ายคนไทย

ภาษา มีหนังสือเป็นของตนเองโดยดัดแปลงมาจากภาษาของอินเดีย
 ภาษาเขมตเป็นภาษาราชการ
 ภาษาที่สองคือภาษาฝรั่งเศส

ขนบธรรมเนียมประเพณี
การแต่งกาย ผู้ชายแต่งกายแบบสากล ถ้าในงานพิธีจะนุ่งผ้าโจงกระเบน ใส่เสื้อคอปก คิศจักระดุม ๕ เม็ด
 ผู้หญิง นุ่งผ้าถุงสีดำเนื้อเป็นมัน คาดเข็มขัด ใส่เสื้อแขนสั้นและตัวยาวพอดี เอว ถ้าในงานพิธีก็นุ่งผ้ายก พวกสมัยเก่าจะไว้มัดมัด นุ่งผ้าโจงกระเบน กินหมากจน ฟันดำเหมือนคนไทยสมัยก่อน

ภาษา ภาษาคู่หูของไทยตรงและคล้ายคลึงกับภาษาเขมร เช่น เสวย สรง เชนย ฯลฯ

ปัญหานาคิก

๑. ชาวเขมรสืบเชื้อสายมาจากขอมใช่หรือไม่
๒. นครวัดสร้างโดยใคร เมื่อไร และควรที่จะทำนุบำรุงรักษาหรือไม่
๓. ทะเลสาบของเขมรเป็นแหล่งที่ผลิตอะไร มีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของชาวเขมรหรือไม่
๔. ไทยต้องเสียดินแดนส่วนใดให้แก่ฝรั่งเศสใน ร.ศ. ๑๑๒ และเสียปราสาทเขาพระวิหารให้แก่เขมรนั้นเนื่องมาจากสาเหตุอะไร
๕. ในปัจจุบันเจ้าสีหนุยังมีอำนาจอยู่ในประเทศเขมรหรือไม่ ใครเป็นประมุขหรือผู้นำของประเทศ
๖. ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๑๕ - พ.ศ. ๒๕๑๘ เกิดเหตุการณ์อะไรในประเทศเขมร มีผลกระทบกระเทือนต่อประเทศไทยเพียงใด
๗. ในปัจจุบันสัมพันธภาพระหว่างประเทศไทยและเขมรเป็นอย่างไรบ้าง

หนังสืออ่านเพิ่มเติมและรายชื่อเอกสารเสริมประสบการณ์

สำหรับครู

๑. ความเมืองเรื่องเขาพระวิหาร ของ ประหยัด ศ. นาคะนาท
๒. ถกเขมร ของ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช สำนักพิมพ์ก้าวหน้า ๒๕๑๓
๓. คนของโลกยุคที่ ๑ ของ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช
๔. กัมพูชาการเมืองและการปกครอง ของ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช

บรรณาการ ๒๕๑๒

๕. กัมพูชา ของ เฉลิม ยงบุญเกิด สำนักพิมพ์ชวนการพิมพ์ ๒๕๑๐
๖. พระราชพงศาวดารกรุงกัมพูชา ของ พ.ศ. หดวงเรื่องเดชนันต์

กรมศิลปากร ๒๕๑๓

๗. เจ็ทปลั๊กอินกรุงเทพมหานคร ของ ประเสริฐ บรรจงวิจิตร รวมสาส์น

๒๕๐๓

๘. นรกในเขมร ฟ้าเมืองไทย ธันวาคม ๒๕๑๕

๙. ประมวลความรู้คุณครูประถม ๖ วิชา ของ ถวิล สุริยนต์ สื่อการคำ

๒๕๐๐

๑๐. นิราศนครวัด ของ สมเด็จพระกรมพระยาจักรีราชานุภาพ ๒๔๘๗

๑๑. เขมรแค้นคือใคร ของ ชาญวิทย์ เกษตรศิริ สังคมศาสตร์ปริทัศน์

กรกฎาคม ๒๕๑๗

๑๒. พจนานุกรมเขมรและไทย ของ บรรจบ พันธุเมธา ฉบับพระยา
อนุমানราชชน พระนคร ๒๕๑๗

๑๓. หลักภาษาเขมร ของ ฉ่ำ ทองคำวรรณ คณะอักษรศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑๔. หัตถ์คดีสัญญา ของ ฮิวเมอริสต์ (อม ไชยวสุ) รวมสาส์น ๒๕๑๐

สำหรับนักเรียน

๑. ดกเขมร ของ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช สำนักพิมพ์ก้าวหน้า

๒๕๑๓

๒. แบบเรียนภูมิศาสตร์ประวัติศาสตร์ชั้น ป. ๕ ของ กระทรวงศึกษาธิการ

๓. เพื่อนบ้านของเรา หนังสืออ่านประกอบวิชาสังคมศึกษา ไทยวัฒนาพานิช

๔. เที่ยวประเทศตะวันตก ของ ม.จ. สิบพันหารเสนอ โสณกุล

สมาคมหอสมุดแห่งประเทศไทย ๒๕๐๓

๕. การปกครองและการเมืองของประเทศต่าง ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ของ พันเอก(พิเศษ) เข็ชชาย เหมอาหล้า และนรนิติ เศรษฐบุตร แพร่พิมพ์ฯ

๒๕๑๔

รายชื่อเอกสารเสริมประสบการณ์

๑. เจ้าฟานโรคมสีหนุแห่งเขมร
๒. แม่น้ำโขง

แหล่งวิทยากร

๑. หอสมุดแห่งชาติ ทาวาสูกรี
๒. หอสมุดคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๓. สถานีโทรทัศน์ ช่อง ๕, ๗ และ ๙
๔. ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
๕. หอสมุดประสานมิตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
๖. หอสมุดโรงเรียน
๗. ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน
๘. กรมประชาสัมพันธ์

อุปกรณ์

๑. แผนที่แสดงที่ตั้ง ภูมิประเทศ ของสาธารณรัฐเขมร
๒. แผนที่ทวีปเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
๓. แผนที่โครงร่างพลศาสตร์ประเทศสาธารณรัฐเขมร
๔. สัญลักษณ์ ภูเขา แม่น้ำ อาชีพ สถานที่สำคัญของประเทศสาธารณรัฐเขมร
๕. ภาพแสดงสถานที่ บุคคลสำคัญ การแต่งกายของเขมร
๖. หนังสือเรื่องถกเขมร และเรื่องความเมืองเรื่องเขาพระวิหาร ฯลฯ

๗. สมุดแผนที่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ของ พ.อ. พูนพล
อาสาจินต.

๘. แผนที่โครงการภูมิศาสตร์ประวัติศาสตร์ของ สมพงษ์ ศิริเจริญ

๙. ภาพยนตร์เรื่อง Combodia ภาพยนตร์ข่าวคำ ของ Living Mekong
ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

๑๐. ภาพเลื่อน Ankore Wat ของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

๑๑. ภาพยนตร์เรื่องแม่น้ำโขง ภาพยนตร์สัญชาติของบริษัทเชลล์

๑๒. แบบฝึกหัดแผนที่สร้างเอง

เพลง

เพลงอมตูก

มองอมตูกโต เทรยจิงวา (เออเฮอเออ)

โสดเปรียก (มองสะแรก ๆ) ประคัมเหยียด

เป็งชะเมา เออเฮอเออ ของพอ

แปลเป็นไทย

พี่พายเรือไป เห็นปลาชิว เออเฮอเออ

กระโดดพรวก พี่รองพี่รองส่งญาติ

คูทองคำ เออ เฮอ เออ พี่ควย

เพลงกะโหนบตึงต๋อง

โอะกะโหนบตึงต๋อง ของซาระบองเอย ซี้เสดอะ ระแซเซย
 กระทบ มมมูย กันเลาะแม็ย สระกาแกวเอย บานเท้วเน็ยะนา....

โอะกะโหนบตึงต๋อง ของซาระบองเอย ซี้เสดอะอังก์อู
 กระทบ มมแคล มมแคล มองสลัน สาระกาแกวเอย ทมเท้วบานกัย...

โอะกะโหนบตึงต๋อง ของระบองเอย ซี้เสดอะวันเจก
 กระทบ มมเอย มมกรอกปีเตก ยมยัวแต่ปะเค็ย....

โอะกะโหนบตึงต๋อง ของซาระบองเอย ซี้คุมกังตอ
 กระทบ มมเอย บองสลันอาคอ สาระกาแกวเอย เน็ยงมันเค็ดนม...

โอะกะโหนบตึงต๋อง ของซาระบองเอย ซี้เสดอะเสวีว
 กระทบ มมเอย มมเอยโกนเออว สระกาแกวเอย เออวซี้โกด ปดา...

แปล เป็นไทย

ตักแทนคำข้าว เอย ตักแทนคำข้าว ตัวมันยาว ๆ เออ ๆ ๆ ๆ เอยตามันโต
 ตักแทนคำข้าว เอย ตักแทนคำข้าว (ซ้ำ) ซามันยาว ๆ เออ ๆ ๆ ๆ ปักมันสี่เข็ยว
 เจาสาวตักแทน เจาไปแอแอนที่ไหนมา (ซ้ำ) ไปกินใบไม้ใบหญ้า เออ ๆ ๆ ๆ

เอย ตามประสาของเรา

เจาหนุ่มตักแทน เจาไปแอแอนที่ไหนมา (ซ้ำ) ไปกินใบไม้ใบหญ้า เออ ๆ ๆ ๆ

เอย ตามประสาของเรา

เล่นสนุก (เกม)

วิธีเล่น ครูอ่านชื่อเมือง สถานที่ สินค้าออก ฯลฯ เช่น ตัวของฉันทันโตมรก ฉันทูก
 สร้างมานานแล้วแต่ใคร ๆ ก็ทอคิดถึงฉันทมค ฉันทเป็นสิ่งมหัศจรรย์ ฉันทูอวา

นครวัด เวลานั้นฉันอยู่ไหน บั๊ตราคาซ็อนครวัดอยู่ที่นักเรียนคนใดใครบอก
ว่า ฉันอยู่นี้แล้วนำบั๊ตราคาไปตีถนนแผนที่ประเทศเขมร เคนอย่างนี้ไปจนบั๊ตราคา
หมด

คำยาก

ชาชอบขันหม้า	เสียมราฐ	กำปงชัม	สติงเตรง	เจนีวา
นครวัด	แม่น้ำสัสัก	เกาะพูกอก	ปลดคแอก	ชัยสุริยวรมัน
สภาประชาชน	โพธิสัตว	พระราชวังเขมรินทร์	โตนเลสาบ	

กิจกรรมเสนอแนะ

๑. แบ่งนักเรียนเป็น ๔ กลุ่ม ๆ ละ ๗ - ๘ คน แจกของที่ได้ชิ้นส่วนของ
ข้อความที่เป็นปัญหา เช่น ปราสาทเขาพระวิหารเป็นของไทยหรือของเขมร เพราะ
อะไร สถานการณ์ของประเทศเขมรในปัจจุบันสงบเรียบร้อยหรือมีการเปลี่ยนแปลง
อย่างไร ฯลฯ
๒. เมื่อนักเรียนแต่ละกลุ่มข้อค้นส่วนครบแล้วให้ร่วมกันอภิปรายและสรุป
ความคิดเห็นของกลุ่มเป็นข้อ ๆ แล้วเขียนใส่กระดาษแผ่นภูมิมารายงานหน้าชั้น
๓. ครูคิดแผนที่ทวีปเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ให้นักเรียนชี้ที่ตั้งของประเทศ
สาธารณรัฐเขมร
๔. ครูนำแผนที่ประเทศต่าง ๆ มา ๔ ประเทศ ซึ่งมีรูปร่างคล้ายคลึงกับ
ประเทศเขมร ให้นักเรียนออกมาเลือกแล้วตีถนนกระดานผาส่าดี
๕. ให้นักเรียนนำบั๊ตราคาซื้อประเทศเพื่อนบ้าน ๔ ประเทศ มาตีถนนลูกศร
ที่ชี้ไว้วางแผนที่เขมรบนกระดานผาส่าดี
๖. ครูและนักเรียนช่วยกันเขียนรูปร่างแผนที่ประเทศเขมรโดยใช้แผนที่
โครงร่างพลาสติกทาบบนกระดานดำ ทำทั้งหมด ๕ อัน

๗. ให้นักเรียนศึกษาภูมิประเทศและสถานที่สำคัญจากแผนที่ภูมิประเทศที่ครู
แขวนไว้บนขาหยั่งหน้าห้อง

๘. แบ่งนักเรียนเป็นหมู่ แล้วออกมาแข่งกันเขียนสัญลักษณ์ ภูเขา แม่น้ำ
สถานที่สำคัญบนแผนที่โครงร่างบนกระดานดำที่ครูเตรียมไว้ให้

๙. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงที่ตั้ง ลักษณะภูมิประเทศของประเทศ
กัมพูชาประชาธิปไตย

๑๐. ให้นักเรียนศึกษาคนควาเกี่ยวกับภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติ
อาชีพ จากหนังสือ รูปภาพและภาพยนตร์

๑๑. ฉายภาพยนตร์ให้นักเรียนได้ศึกษา คนควาเกี่ยวกับที่ตั้งภูมิประเทศ
สถานที่สำคัญ การแต่งกายของชาวเขมร

๑๒. ฉายภาพเลื่อนให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับประเพณีและอาชีพของชาว
เขมร

๑๓. ให้นักเรียนอ่านหนังสือเรื่อง ดกเขมร แล้วสรุปออกมาเล่าให้เพื่อน
ฟังหน้าชั้นในหัวข้อเรื่อง นครวัดสมควรเป็นสิ่งมหัศจรรย์ ความเป็นอยู่ของชาวเขมร
 ฯลฯ

๑๔. ให้นักเรียนลากเส้นไปตามจุดและหมายเลขของรูปปริศนาการ์แต่งกาย
ของชาวเขมร

๑๕. ให้นักเรียนแต่งกายแบบชาวเขมรออกมาแสดงที่หน้าห้อง ครูบรรยาย
ประกอบการแสดงเครื่องแต่งกาย

๑๖. แสดงตัวอย่างสินค้าออกของเขมร เช่น ปลากรอบ เกวียงจักสาน

๑๗. ตีภาพเขื่อนนครวัด และเปิดเพลงประกอบให้นักเรียนดูและฟัง

๑๘. ให้นักเรียนออกมาอ่านเรื่องนครวัด ครูและนักเรียนสรุปเรื่องนครวัด

๑๙. เล่นเกมทายความหมายของคำราชาศัพท์ เช่น เสวย เชนย ฯลฯ

๒๐. ตีแผนภูมิภาษาเขมร คำอ่านและคำแปล เอากระป๋องปิดส่วนที่เป็น
คำอ่านและคำแปล ให้นักเรียนลองทายว่าอ่านอย่างไร มีความหมายอย่างไร

๒๑. ครูเฉลยคำอ่านและคำแปลภาษาเขมร รวมกันอภิปรายลักษณะภาษาและที่มาของภาษา รวมทั้งเปรียบเทียบกับภาษาไทย
๒๒. ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติเรื่อง นรกในเขมร
๒๓. มีการวิจารณ์ ทิชมและให้ข้อเสนอแนะการแสดงละคร
๒๔. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดแผนที่ประเทศกัมพูชาประชาธิปไตย
๒๕. ให้นักเรียนอ่านเอกสาร เสริมประสบการณ์
๒๖. นักเรียนทำแบบทดสอบ เรื่องประเทศกัมพูชาประชาธิปไตย

ตัวอย่างกิจกรรมใน ๑ ชั่วโมง

๑. นำกระดาษแนกภูมิที่มีสัญลักษณ์ ปลา นครวัด นครธม ทิศอยู่ ให้นักเรียนลองทายว่าเป็นสัญลักษณ์ของประเทศใด
๒. ให้นักเรียนจับฉลากแบ่งกลุ่ม ๆ ละ ๗ คน แล้วแจกซองที่มีชิ้นส่วนของละ ๗ ชิ้น ชิ้นส่วนนี้เมื่อต่อครบก็จะได้ออกความเป็นปัญหาประเทศกัมพูชาประชาธิปไตย เช่น การปกครองของเขมรปัจจุบันมีผลดีและผลเสียอย่างไร
๓. นักเรียนแยกอภิปรายกลุ่มโดยครูเตรียมภาพขาวและขาวจากหนังสือพิมพ์ให้แต่ละกลุ่ม
๔. นักเรียนรายงานกลุ่ม วิจารณ์ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
๕. ครูคิดแผนที่ทวีปเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ส่วนที่เป็นประเทศเขมรปิดค้ายกระดาษ มีแผนที่รูปร่างประเทศเขมรปะปนกับแผนที่ประเทศอื่น
๖. ให้นักเรียนออกมาเลือกแผนที่รูปร่างประเทศเขมร แล้วเปิดกระดาษที่ปิดแผนที่ประเทศเขมรว่าตรงกันหรือไม่ ถ้าตรงกันก็นำแผนที่รูปร่างประเทศเขมรติดที่กระดานดำ
๗. ให้นักเรียนออกมาเขียนชื่อประเทศเพื่อนบ้านของเขมรบนแผนที่โครงร่าง

๘. แจกสมุดแผนที่ให้นักเรียนเปิดแผนที่ประเทศเขมรที่แสดงเนื้อที่ ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ให้นักเรียนดูว่า เนื้อที่ ภูมิประเทศ เป็นอย่างไรภายในเวลา ๓ นาที
๙. ให้นักเรียนออกมาเขียนเนื้อที่ สัญลักษณ์ ภูมิประเทศและภูมิอากาศ
๑๐. ครูแสดงตัวอย่างทรัพยากรธรรมชาติและอาชีพให้นักเรียนดู
๑๑. เล่นเกม จันอยู่ไหน ให้นักเรียนนำสัญลักษณ์ทรัพยากรธรรมชาติและอาชีพตามที่ลายแทงมหาสมบัติออกไปติดบนแผนที่ประเทศเขมร
๑๒. ให้นักเรียนอ่านหนังสือเรื่องตกเขมร ประมาณ ๑๕ นาที แล้วอภิปรายถึงการแต่งกาย ความเป็นอยู่ของชาวเขมร
๑๓. ครูคิดแผนภูมิตัวอย่างภาษาเขมรและเปิดเทปการอ่านภาษาเขมรให้นักเรียนอ่านตาม
๑๔. แจกเอกสารเสริมประสบการณ์เรื่องปราชญ์ชาเขมรวิหาร แม่น้ำโขง เจ้าฟ้านโรตมสีหนุแห่งเขมร ให้นักเรียนอ่าน
๑๕. นักเรียนทำแบบฝึกหัดแผนที่ประเทศเขมรเป็นการบ้าน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เจ้าฟ้านโรคม สีหนุ แห่งเขมร

เจ้าฟ้านโรคม สีหนุ ประสูติ ณ วังในกรุงพนมเปญ เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๖๕ เป็นโอรสของเจ้าฟ้าสุภามริต และเจ้าฟ้าหญิงกุดมาน นารีวัจน เจ้าฟ้านโรคมสีหนุได้เสด็จขึ้นครองราชสมบัติเป็นพระเจ้ากรุงกัมพูชา เมื่อมีอายุได้ ๑๙ พรรษา ภายใต้วราชสมบัติจากพระเจ้าศรีสวัสดิ์ มณีวงศ์ (พระเจ้าตา) เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๔ พระองค์เริ่มเข้ารับการศึกษาที่โรงเรียน ฟรังซ์ โบคอง ซึ่งจัดโดยชาวฝรั่งเศสในเขมร ต่อมาได้เสด็จไปศึกษาวิชาอักษรศาสตร์และวรรณคดีชั้นสูง ที่วิทยาลัย ชาลลูป โลมาค ที่ไซ่งอน ประเทศเวียดนาม และจบการศึกษา ในปีสุดท้าย พอดีที่ขึ้นครองราชย์ในปี พ.ศ. ๒๔๘๒ ซึ่งเป็นเวลาที่เริ่มสงครามโลกครั้งที่ ๒ และกองทัพญี่ปุ่นยึดครองอินโดจีนพอดีพระองค์และราชวงศ์จึงเสด็จลี้ภัยไปอยู่ในประเทศฝรั่งเศส ได้เข้าศึกษาเพิ่มเติม ณ โรงเรียนนายทหารมาแห่งฝรั่งเศส เมื่อจบการศึกษาได้เสด็จกลับประเทศเมื่อภายหลังสงครามยุติแล้ว ได้กลับขึ้นครองราชสมบัติเป็นผู้นำในการเรียกร้องเอกราชคืนจากฝรั่งเศส เขมรได้เอกราชอย่างสมบูรณ์จากฝรั่งเศสด้วยการนำของพระเจ้านโรคมสีหนุ และการสนับสนุนของประเทศไทย อเมริกา คานาคา ฯลฯ เป็นไปตามสนธิสัญญาเจนีวา ปี พ.ศ. ๒๔๘๗

การเป็นผู้นำประเทศภายหลังสงคราม พระเจ้าสีหนุ ดำเนินนโยบายเป็นกลางตามแบบประเทศอินเดียนี และยอมรับความช่วยเหลือทุกฝ่ายด้วยการยอมรับรองประเทศจีน ยอมรับความช่วยเหลือจากรัสเซีย และสหรัฐอเมริกา ต่อมาพระเจ้าสีหนุได้สละราชสมบัติเมื่อ ปี พ.ศ. ๒๔๘๘ โดยมอบราชสมบัติให้แก่สมเด็จพระราชาธิบดีขึ้นครองราชย์แทน และพระองค์ได้ตั้งพรรคการเมือง เล่นการเมืองโดยเสรีในชื่อว่า แนวประชาสังคม เข้าทำการเลือกตั้งเป็นครั้งแรก ซึ่งพระองค์ชนะคะแนนจากประชาชนอย่างล้นหลามมีผู้ลงคะแนนให้พระองค์ถึง ๘๘ % พระองค์ได้เข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เมื่อพระราชาธิบดีเสด็จสวรรคต เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๓ สีหนุได้รวบรวมตำแหน่งกษัตริย์และนายกรัฐมนตรีมาเป็นตำแหน่งประมุขของรัฐ สีหนุได้ดำเนินนโยบายเป็นกลาง แลหันไปคบค้ากับจีนแดง

ขอรองให้สหรัฐอเมริกาช่วยเหลือยอลง มีความเห็นคัดค้านกับการตั้งองค์การ ส.ป.อ. ซึ่งต่อต้านคอมมิวนิสต์ของประเทศเพื่อนบ้าน ความเป็นกลางของสีหนุลดน้อยลงไปทุกที ได้เดินทางไปเยือนปักกิ่งถึง ๔ ครั้ง ได้ตัดความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านแล้วให้ความร่วมมือกับเวียตกง เกี่ยวกับความสัมพันธ์กับประเทศไทยในกรณีเขาพระวิหาร เขมรอ้างสิทธิเหนือเขาพระวิหาร สีหนุได้ตัดความสัมพันธ์กับไทยครั้งแรกในปี พ.ศ. ๒๕๐๑ ครั้งที่สอง ปี พ.ศ. ๒๕๐๕ เขมรยื่นฟ้องต่อศาลโลกเรียกรองเขาพระวิหาร และศาลโลกได้ตัดสินชี้ขาดคดีเขาพระวิหารเมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๕ ให้ไทยถอนกำลังออกจากดินแดนเขาพระวิหารคืนให้แก่เขมร

การบริหารงานของสีหนุในระยะต่อมาขาดเสถียรภาพ คอมมิวนิสต์ลอบกวนมากขึ้น ผลทางเศรษฐกิจของเขมรลดเหลือ เกิดปฏิกริยาไม่พอใจสีหนุ เช่น นักศึกษา นักเรียน ประชาชน เดินขบวน เจ้าสีหนุเดินทางไปรักษาตัวที่ฝรั่งเศส แต่ยังไม่ทันเดินทางกลับก็ถูกรัฐสภาปลดออกจากตำแหน่งเมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๓ สีหนุเดินทางลี้ภัยไปอยู่ปักกิ่งตั้งแต่นั้นมาจนถึงหลังสงครามกลางเมืองสิ้นสุดลงไป หนึ่งปี พ.ศ. ๒๕๑๘ ฝ่ายขบวนการปลดแอกกัมพูชาซึ่งสีหนุมีส่วนสนับสนุนได้รับชัยชนะ ปลายปีสีหนุเดินทางกลับมารับตำแหน่งประมุขของรัฐระยะเวลาไม่ถึง ๖ เดือน ก็ขอลาออกจากตำแหน่ง ดำรงชีวิตแบบสามัญชน เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๑๘ ต่อมาในเดือนกรกฎาคม มีข่าวว่าสีหนุได้กลายเป็นพระสงฆ์จำพรรษาที่วัดในประเทศเขมร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แม่น้ำโขง

แม่น้ำโขงเป็นแม่น้ำบนเขตแดนคานเหนือและคานตะวันออกเฉียงเหนือบางตอนของประเทศไทยและลาว เป็นแม่น้ำใหญ่และยาวที่สุดสายหนึ่งในทวีปเอเชีย ยาวประมาณ ๒,๖๐๐ ไมล์ (๔,๕๕๐ กิโลเมตร) ต้นน้ำอยู่ในเขตประเทศจีนคือที่เบต เกิดจากเทือกเขาสูง ๕,๔๐๐ เมตร จีนเรียกว่าลานฉางเซียง ไหลผ่านทิเบต เป็นเส้นกั้นแบ่งอาณาเขต จีนกับพม่า พม่ากับลาว ลาวกับไทย ไหลผ่านประเทศลาวแล้ววกกลับมามีแนวเขตแดนไทยกับลาว ไหลผ่านสาธารณรัฐเขมร เข้าเวียตนามที่ค้อออกทะเลจีน

แม่น้ำโขงไม่ไหลเข้ามาในเขตประเทศไทย แต่ไหลระหว่างพรมแดนไปผ่านจังหวัดต่าง ๆ คือ เชียงราย เลย หนองคาย นครพนม อุบลราชธานี แม่น้ำโขงตอนปากน้ำในเขตเวียตนามที่แยกออกเป็นหลายสายมีลักษณะเป็นคินคอนสามเหลี่ยมห่างจากไซ่งอน ๘๕ กิโลเมตร

ลักษณะของแม่น้ำโขงแม่จะเป็นแม่น้ำขนาดใหญ่แต่มีแก่งหินใต้น้ำทำให้กระแสน้ำไหลเชี่ยวลำบากแก่การเดินเรือ บางตอนถึงกับเดินเรือไม่ได้ ตอนที่อยู่ในประเทศจีนมีลักษณะเป็นโกรกธาร ตอนที่ผ่านสิบสองปันนา เชียงแสน หลวงพระบางเป็นแม่น้ำทามกลางป่าเปลี่ยว สองฟากเป็นพืดเขา แม่น้ำโขงมีปลาสำคัญเรียกว่า ปลาบึก ตัวใหญ่มาก มีพิธีจับปลาบึกเป็นประจำ ถือกันว่าใครได้กินเนื้อปลาบึกแล้วจะมีโชคดี แม่น้ำโขงมีหาดทรายยื่นออกมาอยู่หลายแห่ง มีลักษณะเหมือนเกาะ เรียกว่า คอน ถึงหน้าแล้งน้ำลดฝั่งอยู่สูงกว่าระดับน้ำบางแห่งถึง ๒๐ เมตร ตอนเหล่านี้จึงเป็นที่ทำไร่ ปลูกพันธุ์ไม้มลูด

แม่น้ำโขงเป็นแม่น้ำสำคัญของทุกประเทศในคาบสมุทรอินโดจีน หนานน้ำระดับน้ำสูงมาก ก่อความเสียหายให้กับบ้านเมือง เช่น เชียงราย หนองคาย น้ำท่วมเกือบทุกปี หน้าแล้งน้ำน้อยไม่พอแก่การเพาะปลูก ทางองค์การสหประชาชาติได้เห็นถึงภัยนี้และหาทางแก้ไขโดยการสร้างเขื่อนเก็บน้ำ ขุดลอกแก่งที่เป็นอันตรายกับการคมนาคม เขื่อนกักน้ำนี้ให้ประโยชน์ทั้งทางชลประทาน เพาะปลูก และกำเนิดกระแสไฟฟ้า

โครงการพัฒนาภูมิแม่น้ำโขงให้ประโยชน์แก่ประเทศเจ้าของแม่น้ำโขงเป็นอันมาก อาทิ
เช่น เขื่อนน้ำงึมในลาว โครงการสร้างเขื่อนที่ทะเลสาบ สะตึงแตรง พระตะบองใน
เขมร โครงการผามองที่จังหวัดหนองคายในประเทศไทย เขื่อนน้ำพุง เขื่อนน้ำพอง
เขื่อนจำปา เขื่อนลำพระเพลิง เขื่อนอันตรองในเวียดนามมีโครงการนาทคลอง
กักรปรับปรุงที่ดิน ต่อเรือ ประมง ล้วนมีผลพลอยได้จากการพัฒนาแม่น้ำโขงทั้งสิ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบทดสอบ

๑. เขียนวงกลมล้อมรอบข้อที่ถูกที่สุด

๑. เขมรตั้งอยู่ทางทิศ..... ของประเทศไทย
  - ก. เหนือ
  - ข. ใต้
  - ค. ตะวันออก
  - ง. ตะวันตก

๒. เนื้อที่ของประเทศเขมรมีขนาด ..... ประเทศไทย
  - ก. ใหญ่กว่า
  - ข. เล็กกว่า
  - ค. เท่ากัน
  - ง. เกือบเท่ากัน

๓. ลักษณะภูมิประเทศของเขมร
  - ก. มีภูเขาสูง
  - ข. มีที่ราบต่ำลุ่มแม่น้ำโขง
  - ค. มีที่ราบสูงทางตอนใต้
  - ง. มีที่ราบชายฝั่งทะเลยาวเหยียด

๔. ทะเลสาบใหญ่อยู่ในบริเวณ
  - ก. ภาคเหนือ
  - ข. ภาคกลาง
  - ค. ภาคใต้
  - ง. ภาคตะวันตก

๕. กษัตริย์ขอมชอบสร้าง ..... เพื่อเป็นการแสดงถึงพระบรมเชษานุภาพ
- ก. สถูปเจดีย์
  - ข. กำแพงเมือง
  - ค. เทวสถาน
  - ง. พระราชวัง
๖. อาชีพที่สำคัญรองมาจากการทำนาคือ
- ก. การทอผ้า
  - ข. การค้าขาย
  - ค. การชุกแฉะ
  - ง. การประมง
๗. ภาษาที่นิยมใช้รองจากภาษาเขมร
- ก. ไทย
  - ข. ฝรั่งเศส
  - ค. อังกฤษ
  - ง. บาลีสันสกฤต
๘. ศิลปและวัฒนธรรมของเขมรคล้ายกับศิลปและวัฒนธรรมของประเทศ
- ก. เวียดนาม
  - ข. ไทย
  - ค. จีน
  - ง. พม่า

๙. ในขณะนี้สี่หนุ่คำร่งตำแหน่ง ..... ของประเทศเขมร

ก. พระเจ้าแผ่นดิน

ข. ประธานาธิบดี

ค. นายกรัฐมนตรี

ง. ประชาชน

๑๐. ปัจจุบันเขมรปกครองประเทศแบบ

ก. ประชาธิปไตย

ข. สังคมนิยม

ค. สมบูรณาญาสิทธิราช

ง. คอมมิวนิสต์

๒. จับคู่ข้อความที่มีความสัมพันธ์กัน โดยนำตัวเลขที่อยู่ทางซ้ายมือใส่ลงในช่องว่างทางขวามือ

๑. ศาสนาประจำชาติ	_____	เมษายน
๒. เชื้อชาติสัมพันธ์	_____	เมืองหลวง
๓. พนมเปญ	_____	เมืองชายแดนที่มีชาวเขมรอพยพ
๔. สิ่งมหัศจรรย์ของโลก	_____	เขามา
๕. ส่วนที่ไทยต้องเสียแก่เขมรตามคำตัดสินของศาลโลก	_____	ปราสาทเขาพระวิหาร
๖. อัญญาประเทศ	_____	ทะเลสาบเขมร
๗. เคื่อนที่มีอากาศร้อนที่สุดของเขมร	_____	กั้นอาณาเขตระหว่างไทยกับเขมร
๘. ปลาจับได้มากที่สุดที่	_____	อดีตประธานาธิบดีเขมร
๙. ภูเขาสูงรัก	_____	นครวัด
๑๐. ลอนนเอด	_____	ศาสนาพุทธ
		ประธานาธิบดีคนปัจจุบัน

เรื่องที่ ๕

ประเทศสหพันธมาเลเซีย

ตอนที่ ๑	ประวัติศาสตร์และการเมือง
ตอนที่ ๒	ที่ตั้งและอาณาเขต
ตอนที่ ๓	ภูมิประเทศ
ตอนที่ ๔	ภูมิอากาศ
ตอนที่ ๕	ทรัพยากรธรรมชาติและอาชีพที่สำคัญ
ตอนที่ ๖	สถานที่และเมืองสำคัญ
ตอนที่ ๗	ประชากร
ตอนที่ ๘	ภาษา
ตอนที่ ๙	ขนบธรรมเนียมประเพณี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความนำ

แบบจำลองการสอนเรื่อง ประเทศสหพันธมาเลเซีย มีลักษณะเป็นหน่วย
เสนอแนะการสอน สร้างขึ้นเพื่อจะช่วยในการเตรียมการสอนของครูในการสอนเรื่องนี้
ครูควรเน้นแนวคิดที่ว่า ประเทศสหพันธมาเลเซีย เป็นประเทศเพื่อนบ้านที่ใกล้ชิดสนิทสนม
มีความผูกพันกันทั้งทางด้านการเมืองและเศรษฐกิจกับประเทศไทย แม้ว่าในบางครั้ง
จะเกิดกรณีขัดแย้งกันก็สามารถเจรจาแก้ไขได้บ้าง

ในการสอนเรื่องนี้ อาจใช้เวลาในการสอนประมาณ ๒ หรือ ๓ ช่วงเวลา
กิจกรรมที่ควรเน้นเป็นพิเศษ คือ การจัดกิจกรรมแบบศูนย์การเรียนรู้ โดยมีคำชี้แจงถึงวิธี
การเรียนรู้การสอน เอกสาร คู่มือ การประเมินผลใหญ่เรียนสามารถเรียนด้วยตนเอง

ความมุ่งหมาย

๑. เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจและความสามารถ
ของตนเองได้
๒. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกและเขียนบรรยายลักษณะทางภูมิศาสตร์ชนชาติ
ของประเทศสหพันธมาเลเซีย โดยเรียนจากชุดการสอน
๓. เพื่อให้นักเรียนสามารถเขียนสัญลักษณ์ ระบายสี วาดรูปเกี่ยวกับ
ทรัพยากรธรรมชาติ อาชีพที่สำคัญ และขนบธรรมเนียมประเพณีของประเทศสหพันธ
มาเลเซียได้
๔. เพื่อให้นักเรียนสามารถค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์การเมือง
ขนบธรรมเนียมประเพณีของประเทศสหพันธมาเลเซีย จากชุดการสอนโดยมีครูคอยให้
คำแนะนำ
๕. เพื่อให้นักเรียนสรุปเรื่องประเทศสหพันธมาเลเซีย โดยการทำสมุฏกภาพ
ข่าวและเหตุการณ์

- ๖. เพื่อให้นักเรียนประเมินผลการทำงานและความสามารถของตนเองได้
- ๗. เพื่อฝึกทักษะในการอ่าน เขียน และใช้แผนที่ได้

แนวคิด

- ๑. ประเทศสหพันธมาเลเซีย เป็นประเทศหนึ่งที่กำลังพัฒนาประเทศในแหลมอินโดจีน
- ๒. ความอุดมสมบูรณ์ควยทรัพยากรธรรมชาติเป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาประเทศ
- ๓. ชาวมาเลเซียมีวัฒนธรรมการดำรงชีวิตคล้ายคลึงกับชาวไทยภาคใต้
- ๔. สหพันธมาเลเซีย มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขเช่นเดียวกับประเทศไทย แตกต่างกันว่าประมุขของสหพันธมาเลเซีย ไ้มาจากการเลือกตั้ง
- ๕. กรณีนแบ่งแยกดินแดนสี่จังหวัดภาคใต้ของไทย มีผลกระทบกระเทือนต่อสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศไทยและประเทศสหพันธมาเลเซีย

เนื้อหาสังเขป

ประเทศสหพันธมาเลเซีย

ประวัติศาสตร์และการเมือง

มาเลเซียเป็นประเทศเก่าแก่ได้รับอิทธิพลทางศาสนาและวัฒนธรรมของอินเดีย ประวัติศาสตร์ของดินแดนนี้ผูกพันอยู่กับความเจริญขึ้นและเสื่อมลงของอาณาจักรศรีวิชัย (อาณาจักรของชาวพุทธ) และอาณาจักรมะละกา (ชาวอิสลาม) ในครั้งแรกชาวมลายูนับถือศาสนาพุทธ ต่อมาในศตวรรษที่ ๙ ได้เปลี่ยนมานับถือศาสนาอิสลาม มาเลเซียเคยเป็นของไทยสมัยกรุงสุโขทัยมาก่อนที่จะตกไปเป็นของอาณาจักรมะละกา

โปรตุเกสเป็นชาติแรกที่เข้ามาสู่มาเลเซีย และได้ครอบครองมะละกา รวมทั้งมลายู ต่อมาเนเธอร์แลนด์ ได้เข้ามาค้าขายแข่งเกิดการสู้รบ โปรตุเกสแพ้ถูกขับไล่ออกไปจากแหลมมลายู ต่อมาเนเธอร์แลนด์แผ่สงครามแก่ฝรั่งเศส อังกฤษถือโอกาส

ขยายอิทธิพลโดยการขอเช่าเกาะหมาก (ปีนัง) ขอซื้อสิงคโปร์ อังกฤษทำการขยายอำนาจโดยการยุบงให้เมืองต่าง ๆ แข็งเมืองต่อไทย อังกฤษได้เรียกร่องดินแดนบนแหลมมลายูซึ่งเป็นของไทย ได้แก่ ไทรบุรี กลันตัน ตรังกานู เปอร์ลิส เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนกับสิทธิในบังคับของอังกฤษจะตั้งขึ้นศาลไทยในรัชสมัยรัชกาลที่ ๕ พ.ศ. ๒๔๕๑ การยึดครองของญี่ปุ่น

ญี่ปุ่นบุกมลายูในเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๔ ญี่ปุ่นได้ทำการปกครองเป็นอาณานิคมของตน ชาวจีนในมลายูถูกกดขี่มาก เนื่องจากญี่ปุ่นกำลังทำสงครามกับจีน ภัยกลุ่มชาวมลายูเชื้อชาติจีนได้รวมตัวกันต่อต้านญี่ปุ่น ต่อมาได้กลายเป็นกลุ่มขบวนการคอมมิวนิสต์มลายา ได้หลบไปปฏิบัติการต่อต้านและเป็นปรปักษ์กับญี่ปุ่นในรูปองค์การใต้ดิน ใช้การรบแบบกองโจร มีศูนย์บัญชาการอยู่ในป่า ได้ทำการต่อสู้และรบกวนทหารญี่ปุ่น ทหารญี่ปุ่นได้ถูกโจรจีนฆ่าตายเป็นจำนวนมาก อังกฤษให้การสนับสนุนและฝึกฝนการรบให้กองโจรจีนตลอดจนลำเลียงอาวุธมาจากอินเดีย

หลังสงครามโลกสิ้นสุดลง อังกฤษได้เข้าครอบครองมลายูอีก ต่อมามลายูมีการปกครองเป็นสหพันธมลายู โดยอังกฤษให้อำนาจบ้าง ไม่ให้อำนาจบ้าง ต่อมาอีก ๑๐ ปี ก็ได้รับเอกราชจากอังกฤษเป็นอิสระ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๐

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๖ สหพันธมาเลเซีย จึงได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นประเทศใหม่ ประกอบด้วยดินแดนของสหพันธมลายูเดิมกับดินแดนใหม่อีก ๓ แห่ง ได้แก่ สิงคโปร์ ซาบาห์ และซาราวัก ส่วนบรูไนนั้นไม่ได้เข้าร่วมด้วย มีรัฐต่าง ๆ ๑๔ รัฐดังนี้

๑. รัฐที่ปกครองโดยสุลต่าน มี เปรัก ตรังกานู ปาหัง สลังงอ ปะลิส เคคาห์ เนกรีเซมบิลัน ยะโฮร์ กลันตัน

๒. รัฐที่ไม่ปกครองโดยสุลต่าน ได้แก่ มะละกา ปีนัง สิงคโปร์ ซาราวัก และซาบซัน

ต่อมาสingapore ได้ขอแยกตัวออกเป็นเอกราชเมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๐ โดยดำเนินการปกครองประเทศแบบสาธารณรัฐ มีประธานาธิบดีเป็นประมุข ดังนั้นประเทศมาเลเซียจึงมีรัฐรวมกันอยู่ ๑๓ รัฐ มีกษัตริย์เป็นประมุขของรัฐ เรียกว่า

ยังดีเปอร์ด่วนอากาศ ซึ่งได้มาจากการเลือกตั้งและอยู่ในตำแหน่งคราวละ ๕ ปี

การที่รวมเอาดินแดนซาราวัก ซาบาห์ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๖ ทำให้อินโดเนเซีย
ไม่พอใจ แต่ก็ทำอะไรไม่ได้ ฟิลิปปินส์ได้แสดงการโต้ตอบไม่รับรองสหพันธรัฐมาเลเซีย
แล้วตัดความสัมพันธ์ทางการทูต ใ้มีการไกล่เกลี่ยประชุมตกลงกัน

ที่ตั้ง สหพันธรัฐมาเลเซีย เป็นประเทศที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
ลักษณะของประเทศเป็นดินแดนที่แยกกันอยู่ ๒ ส่วน ดินแดนทั้ง ๒ ส่วนนี้อยู่ห่างกันประมาณ
๔๐๐ ไมล์ โดยมีทะเลจีนกั้นไว้ พื้นที่ส่วนใหญ่จะอยู่บนแหลมมลายู ซึ่งอยู่ทางตอนใต้ของ
ประเทศไทย อีกส่วนหนึ่งเป็นดินแดนของรัฐซาบาห์ และซาราวักซึ่งตั้งอยู่บนเกาะบอร์เนียว

เนื้อที่ ประมาณ ๓๒๑,๖๓๒ ตารางกิโลเมตร (ส่วนหนึ่งอยู่บนแหลมมลายู มีเนื้อที่
๑๓๐,๓๔๑ ตารางกิโลเมตร อีกส่วนหนึ่งอยู่บนเกาะบอร์เนียว ได้แก่ ซาบาห์ และซาราวัก
มีเนื้อที่ ๑๙๑,๒๙๐ ตารางกิโลเมตร)

อาณาเขต

ส่วนที่ ๑ บนแหลมมลายู ทิศเหนือจรดตอนใต้ของประเทศไทย
ทิศใต้จรดเกาะสิงคโปร์
ทิศตะวันตกจรดของแคบมะละกาและเกาะสุมาตรา
ทิศตะวันออกจรดทะเลจีนใต้

ส่วนที่ ๒ บนเกาะบอร์เนียว
ทิศเหนือจรดมหาสมุทรแปซิฟิก
ทิศใต้จรดบอร์เนียวของอินโดเนเซีย
ทิศตะวันออกจรดทะเลจีนใต้
ทิศตะวันตกจรดทะเลชูลู

ภูมิประเทศ

ส่วนที่ ๑ ที่เป็นแหลมมลายู เป็นป่าที่มีหินเขาและหนองน้ำ พื้นที่ราบมักจะมีอยู่ตามบริเวณชายฝั่งตะวันตก และตามบริเวณทิศเหนือมีแม่น้ำสายสำคัญ ๆ ไหลผ่านแถบนี้ไม่มีป่าดิบและภูเขา จึงเป็นแหล่งทำสวนยาง ประมาณว่ามีพื้นที่ทำสวนยางถึง ๑๒ % ทำนาปลูกข้าวและปลูกพืชพันธุ์ต่าง ๆ ชายฝั่งทะเลยาวประมาณ ๑,๒๐๐ ไมล์ ทางฝั่งตะวันตกส่วนมากเป็นแหลม บึง มีหาดเลนยาวต่อเนื่องกัน ทางฝั่งตะวันออกเป็นหาดทรายยาวเหยียดมีการทำสวนผลไม้ ชายฝั่งทะเลไม่เหมาะแก่การเป็นท่าจอดเรือ ปากแม่น้ำบางแห่งต้นเขินและมีสันดอน แม่น้ำมีกำเนิดจากภูเขาสูงไหลเชี่ยวไม่สามารถใช้เป็นทางคมนาคมได้ ปะหังเป็นแม่น้ำที่ยาวที่สุดทั้งฝั่งตะวันออกและตะวันตกของแหลม มีเกาะเล็ก ๆ จำนวนมาก เกาะที่สำคัญได้แก่ เกาะลังกาวิ เกาะปีนัง เกาะที่ใหญ่ที่สุดคือเกาะโอมัน มีหินแกรนิตมากที่สุด

ส่วนที่ ๒ ดินแดนทางภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของเกาะบอร์เนียว ประกอบด้วยรัฐ ๒ รัฐ คือ ซาบาห์อยู่ทางเหนือสุด บางที่เรียกว่า บอร์เนียวเหนือ ส่วนรัฐซาราวักอยู่ทางตะวันออกเฉียงเหนือ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบอันเกิดจากการตกตะกอนของดินที่แม่น้ำพัดพามา ชายฝั่งส่วนมากเป็นแหลม บึง ทางด้านตะวันออกมีทิวเขาเป็นพืดยาวเป็นพรมแดนกันดินแดนที่ติดต่อกับบอร์เนียวของอินโดนีเซีย มีภูเขาสูงที่มียอดสูงสุดคือยอดเขากินาบาลู บริเวณภูเขาและที่ราบมีป่าดิบปกคลุมและมีแม่น้ำสายสั้น ๆ หลายสาย

ภูมิอากาศ

ทั้ง ๒ ส่วนมีภูมิอากาศคล้ายคลึงกัน คือ มีอากาศร้อนและชื้นมาก ฝนตกหนักและตกตลอดปี มี ๒ ฤดู คือ ฤดูร้อน และฤดูฝน จำนวนน้ำฝนเฉลี่ย ๑๐๐ นิ้วต่อปี อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ ๓๐ - ๓๕ เซลเซียส

ทรัพยากรธรรมชาติและอาชีพสำคัญ

ควยทรัพยากรธรรมชาติ

สหพันธมาเลเซีย

เป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์

ทางเกษตร ปลูกยางพารามากที่สุด และผลิตเป็นสินค้าออกถึงปีละ

๑,๒๕๘,๘๘๘ ตัน ข้าวเป็นพืชที่ปลูกรองมาจากยางพารา ทำนาปีละ ๒ ครั้ง ยังมีการปลูกชาและปาล์มมากอีกด้วย ผลิตน้ำมันปาล์มเป็นสินค้าหลักมากที่สุดในโลกอันถึง ๔

การเลี้ยงสัตว์ มีการเลี้ยงวัว ควาย แกะ แพะ เป็นจำนวนไม่ใช่น้อย
ป่าไม้ เนื้อที่ป่ามีถึง ๘.๒๖ ล้านเอเคอร์ มีรายได้จากการทำป่าไม้รวมทั้ง
 การผลิตไม้สำเร็จรูป

การประมง มีการส่งเสริมการเพาะพันธุ์ปลา และการจับปลากุ้งวิธีทันสมัย

การขุดแร่ มีแร่ดีบุกมากและขุดได้เป็นอันดับที่ ๑ ของโลก นอกจากดีบุก
 ยังมีแร่เหล็กบอซซาइट ทอง ฯลฯ

น้ำมันสน จากซาราวัก ส่งเป็นสินค้าออกถึง ๘๗ % นอกจากนี้ยังมีพวก
 เครื่องเทศ สมุนไพร

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

ในปีหนึ่ง ๆ จะมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้าไปท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากประมาณ
 ปีละเกือบล้านคน ทั้งนี้เพราะมีภูมิประเทศสวยงามและมีสถานที่ท่องเที่ยวมากแห่ง

สหพันธรัฐมาเลเซีย เป็นประเทศที่โชคดีที่อุดมไปด้วยทรัพยากรมากมาย และ
 สามารถเลี้ยงตนเองได้ รายได้ส่วนมากมาจากยางพารา ดีบุก ไม้ แร่เหล็ก

ประชาชนมีรายได้อยู่ในเกณฑ์สูงรองจากสิงคโปร์ เป็นประเทศที่มีฐานะทาง
 เศรษฐกิจดีมากในแถบเอเชีย เพราะมีการลงทุนมากและผลิตสินค้าส่งออกขายต่าง
 ประเทศ ส่วนใหญ่เป็นทางการกรคิดกรรมถึง ๕๐ % ยางพาราเป็นสินค้าหลัก เปรียบได้
 ดังกับเส้นเลือดใหญ่ของสหพันธรัฐมาเลเซีย ตลาดค้าขายที่สำคัญของสหพันธรัฐมาเลเซีย
 ได้แก่ สหรัฐอเมริกา โซเวียต ญี่ปุ่น อังกฤษ และจีนแดง

สถานที่และเมืองสำคัญ

กัวลาลัมเปอร์ เป็นเมืองใหญ่ที่สุดและเป็นเมืองหลวงของสหพันธรัฐมาเลเซีย
 เป็นที่ทำการของรัฐบาล ศูนย์กลางคมนาคม มีท่าเรือสำคัญคือ พอร์ตสเวทเทนแฮม
 มีสถานีรถไฟ และสถานที่ท่องเที่ยว รวมทั้งสนามกีฬาเมอร์เดกาก็อยู่ที่นี้

ยอร์ฮาว์น เป็นเมืองหลวงของรัฐปีนัง เป็นเมืองใหญ่ที่ ๒ มีท่าสำหรับ
 จอดเรือเดินสมุทรขนาดใหญ่ เป็นเมืองท่องเที่ยวและพักผ่อน มีสวนพฤกษชาติและน้ำตก
 พันธุ์ไม้นานาชนิด เนื่องจากมีพื้นที่สูง ประกอบด้วยเป็นเขาใหญ่น้อย จึงมีการปลูกบาน

ตามเนินเขา มีการตัดถนนเลียบไปตามหุบเขา ให้ความสะดวกแก่การเดินทาง นอก
จากนี้ยังเป็นเมืองเสรี ราคาสินค้าค่อนข้างถูกจึงดึงดูดนักท่องเที่ยวมาก

มะละกา เป็นเมืองประวัติศาสตร์ ที่พวกยุโรปเข้ามาติดต่อกันในสมัยโบราณ
ยังมีอาคารบ้านเรือน สถาปัตยกรรมของพวกฮอลันดาเหลืออยู่ ประกอบด้วยธรรมชาติ
ชายฝั่งทะเลยาวเหยียด จึงเป็นแหล่งดึงดูดนักท่องเที่ยวไปมาก

กัวตาลีนาบาลู เป็นเมืองหลวงของรัฐซาบาห์อยู่ใกล้ชายฝั่งทะเล

คูซิง เป็นเมืองใหญ่และเมืองหลวงของรัฐซาราวัก ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำซาราวัก
มีประชากรราว ๒๓,๕๓๕ คน

ประชากร มีชนหลายเผ่าหลายเชื้อชาติอยู่ในประเทศรวมทั้งมมีอยู่ประมาณ
๑๑,๗๐๐,๐๐๐ คน อยู่บนแหลมมลายูประมาณ ๘,๐๓๕,๕๓๐ คน นอกนั้นอยู่บนเกาะ
บอร์เนียวตามชนบท ตามป่าข้าง ในซาบาห์และซาราวัก มีประชากรรวมกันประมาณ
๑,๕๐๐,๐๐๐ คน ส่วนชาวจีนมีประมาณ ๒ ล้านกว่าคน จะอยู่ตามเมืองใหญ่ย่านชุมนุมชน
ประกอบอาชีพค้าขาย

ชนชาติต่าง ๆ อัตราส่วนชนชาติเชื้อสายมลายู ๕๐ % จีน ๓๕ % อินเดียนและปากีสถาน
๕ % นอกจากนั้นพวกชาวพื้นเมืองเผ่าต่าง ๆ ที่อยู่ในรัฐซาบาห์และซาราวัก เช่น เผ่ากูซัน
บาจัน และมูรุต, คีนัก

ภาษา

- บาสาซามาลาเซีย หรือภาษาซามาลาเซียเป็นภาษาประจำชาติ
- ภาษาทมิฬ เป็นภาษาที่คนมลายูเชื้อสายอินเดียนใช้
- ภาษาจีน เป็นภาษาที่คนจีนใช้ มีทั้งภาษาจีนฮกเกี้ยน กวางตุ้ง และจิว
ไหหลำ และจีนกลาง ซึ่งใช้เป็นภาษาในการทำธุรกิจการค้า
- ภาษาราชการ ใช้ภาษามลายู และภาษาอังกฤษ ภาษามลายูใช้กันถึง
๖๐ - ๗๐ % ของจำนวนประชากร

ศาสนา

อิสลาม เป็นศาสนาประจำชาติ กษัตริย์จะต้องเป็นอิสลามมิถุน

ศาสนาอิสลาม ๕๐ %

ศาสนาพุทธ และลัทธิเต๋า ๔๐ %

ศาสนาฮินดู ๔ %

ศาสนาอื่น ๆ เช่น คริสต์และนิกายอื่น ๒ %

ขนบธรรมเนียมประเพณี

การแต่งกาย การแต่งกายแตกต่างกันตามประเพณีนิยมของแต่ละเชื้อชาติ

- ผู้ชาย ชาวมลายูนุ่งโสร่งลวดลายตารางสีเหลือง และสวมเสื้อคอปกแขนยาว บางคนสวมหมวกหรือโขนากโปกสีริษะ คนแก่ก็มีผ้าหอยไหล
- ผู้หญิง นุ่งโสร่งปาเต๊ะสีสด มีลวดลายดอกดวงวงกลม สวมเสื้อคอแหลมแขนยาวถึงข้อมือ ปลอยชายเสื้อไว้นอกผ้าโสร่ง บางคนจะมีผ้าบาง ๆ คลุมศีรษะอีกชั้นหนึ่ง
- ชาวจีน แต่งกายแบบจีน เช่น นุ่งกางเกง ใ้ใส่เท้า
- ชาวอินเดีย แต่งกายแบบชาวอินเดีย เช่น นุ่งโจงกระเบนขาวใส่เสื้อคอปก แขนยาวใส่หมวก

ประเพณี เป็นไปตามความเชื่อถือทางศาสนา เช่น ประเพณีถือบวชของชาว

อิสลาม ประเพณีวันสำคัญทางศาสนาพุทธ ตรีษจีนของชาวจีน

การละเล่นพื้นเมือง ระบายองเง็ง รำกริช การเอนวาว หนึ่งตลุง

เต้นรำกระทบไม้ เต้นสิงโต (ของชาวจีน)

ปัจจุบันมีการปกครองประเทศตามระบอบประชาธิปไตย มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เรียกว่า ยังกี เปอร์ตวน อากง เลื่อนมาจากเจ้าผู้ครองรัฐทั้ง ๕ รัฐ อยู่ในตำแหน่งคราวละ ๕ ปี มีนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้าผู้บริหารงาน นายกรัฐมนตรีคนแรก

คือ ทนง อับดุล ราห์มาน คนที่สอง คือ ทนอับดุล ราซัค ซึ่งถึงแก่อสัญกรรมเมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๘ ผู้ที่รับตำแหน่งเป็นนายกรัฐมนตรีคนต่อมาคือ ตะโตะ ยูสเซน ออนัน

ปัญหาาคิด

๑. อังกฤษใช้วิธีการอย่างไรในการเข้าครอบครองแหลมมลายู
๒. เมื่อญี่ปุ่นบุกเข้ามาล่ายูในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ ๒ ได้เกิดขบวนการอะไรขึ้นมา
๓. สหพันธรัฐมาเลเซียประกอบด้วยดินแดนส่วนหนึ่งที่อยู่บนแหลมมลายู แล้วดินแดนอีกส่วนหนึ่งอยู่ที่ไหน
๔. ประมุขของประเทศนี้ใครมาควบคุมการสืบสันตติวงศ์หรือเลือกตั้ง
๕. เหตุใดจึงไปจึงแยกตัวออกจากสหพันธรัฐมาเลเซีย
๖. สินค้าออกสำคัญที่ทำรายได้ให้แก่ประเทศมีอะไรบ้าง
๗. ลักษณะของธรรมเนียมประเพณีมีความคล้ายคลึงหรือแตกต่างจากไทยอย่างไรบ้าง
๘. ศาสนาอะไรที่มีอิทธิพลต่อวิถีความเป็นอยู่ วัฒนธรรมของชนชาตินี้
๙. ดินแดนส่วนไหนที่เคยเป็นของไทย ซึ่งไทยต้องเสียให้แก่อังกฤษในสมัยรัชกาลที่ ๕

หนังสืออ่านเพิ่มเติมและรายชื่อเอกสารเสริมประสบการณ์

สำหรับครู

๑. ระยะทางเสด็จพระราชดำเนินประพาสทางบก ทางเรือ รอบแหลมมลายู
พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว องค์การคาคูรสุภา
๒. การปกครองและการเมืองของประเทศต่าง ๆ ในอาเชียตะวันออกเฉียงใต้
ของพันเอก (พิเศษ) เข็คชาย เหลาหลา และนรนิติ เศรษฐบุตร

๓. มลายูรำกรีช ของ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช สำนักพิมพ์บรรณาคาร
๒๕๑๕
๔. การเมืองและการปกครองของประเทศต่าง ๆ ในเอเชีย ของ
พล.อ.อ. ทวี จุลละทรัพย์ กรมแผนที่ทหาร
๕. ลี้กาวี ของ วรกิจ อมาตยกุล อนุสาร อ.ส.ท. มีนาคม ๒๕๑๗
หน้า ๑๔ - ๑๘.
๖. มารู้จักกับมาเลเซียและสิงคโปร์ ของวิทยากร เชียงกูล ชัยพฤกษ์
๓๑ สิงหาคม ๒๕๑๔ หน้า ๑๐ - ๑๒.
๗. จดหมายรายงานการเสด็จไปศึกษาการต่าง ๆ ในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ
นริศรานวัศตีวงศ์ วารสารศิลปากร มีนาคม ๒๕๑๖ หน้า ๒๒ - ๔๘.
๘. ภูมิประเทศและการท่องเที่ยวมาเลเซีย (เอกสารประกอบวิชาสังคมศึกษา)
กรมสามัญศึกษา
๙. ระบอบเวลาของไทยมาเลเซีย อุกม เขยกีวงศ์
๑๐. บันทึกจากเอเชีย ของปลัดเปลง คลังวิทยา
๑๑. สมุดแผนที่ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ของ พ.อ. พูนผล อาสนจินดา
๑๒. ประมวลการสอนวิชาสังคมศึกษาชั้น ป. ๖ โรงพิมพ์คุรุสัมพันธ์
๑๓. ปัญหาการเมืองของประเทศเพื่อนบ้าน จรุง สุภาพ คณะรัฐศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สำหรับนักเรียน

๑. แบบเรียนภูมิ-ประวัติศาสตร์ชั้น ป. ๖ ของ ขุนวิทย์วาจพิ และ อาจารย์เลื่อน อาสนานนท์
๒. แบบเรียนภูมิ-ประวัติศาสตร์ ชั้น ป. ๖ ของ เจริญ ไชยชนะ
๓. สมุดหัดเขียนและระบายแผนที่สำหรับชั้น ม.ศ. ๒ ของ ปรีชา ศิวาลัย
๔. โลกของเรา ของ ม.ร.ว. ชนม์สวัสดิ์ ชมพูนุช
๕. รู้จักกับเพื่อนรวมโลกเล่ม ๑ (ชาวทวีปเอเชีย) ของ วิทย์ นิดคันเงิน
๖. คู่มือนำเที่ยวมาเลเซีย ของ สมุท ศิริไช สำนักพิมพ์ประมวลสาส์น

รายชื่อเอกสารเสริมประสบการณ์

๑. วิธีเลือกกษัตริย์ของมาเลเซีย
๒. ดินแดนสี่จังหวัดภาคใต้ของไทย
๓. เกาะหมาก
๔. ดินแดนแห่งชนหลายเชื้อชาติ

แหล่งวิทยาการ

๑. ศูนย์ส่งเสริมการท่องเที่ยวสหพันธ์มาเลเซีย ถนนพหลโยธิน กรุงเทพฯ ฯ
๒. สถานเอกอัครราชทูตสหพันธ์มาเลเซีย ถนนสาทร กรุงเทพฯ ฯ
๓. หอสมุดแห่งชาติ ทาวาสุกรี
๔. หอสมุดโรงเรียน
๕. สำนักงานของสายการบินมาเลเซียแอร์ไลน์
๖. ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
๗. แผนกวิชาภาษาตะวันออก คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อุปกรณ์

๑. กระจกนูนโตมันโค (แผนที่ประเทศสหพันธมาเลเซีย)
๒. แผนที่แสดงลักษณะภูมิประเทศ, ภูมิอากาศ, ทรัพยากรธรรมชาติ
๓. แผนที่โครงร่าง (รูปพลาสติก) ประเทศสหพันธมาเลเซีย
๔. แผนที่ของประเทศสหพันธมาเลเซีย
๕. รูปภาพพระประมุข การแต่งกาย สภาพความเป็นอยู่ และการทำมาหากิน
๖. แผนภูมิเพลง แผนภูมิภาษา
๗. เทปบันทึกเพลงและภาษาพูด
๘. กราฟแสดงอัตราประชากรในสหพันธมาเลเซีย
๙. ภาพยนตร์ ของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง
  - ๙.๑ Malay Penninsula
  - ๙.๒ Malaya : Land of Tin and Rubber
  - ๙.๓ สนามบินระหว่างชาติที่กัวลาลัมเปอร์ ของบริษัทเชลล์
๑๐. ภาพเคลื่อนไหวแสดงประเพณีและอาชีพของชาวมาเลเซีย
๑๑. กลองใส่ชุดการสอน ๖ - ๗ กลอง

เพลง

Rasa sayang eh

Rasa sayang eh Rasa sayang sayang eh
 Hey lehot nona ja-u Rasa sayang sayang eh
 Nak - sem melany ditapak thung - ngung
 Hutek pa - u deli nagatu Helung dima tate hate

Ja - ngug Long - neo jo - u dee negri satree
 Ara ie - r - da sumo di ladang Boluy saya menu
 bang mandee Hara u - rada u - mo - year panjang.
 Dapak kita peer - jeem par - ra - kee.

เลนสนุก (เกม)

ปัญหาชิงหลัก

วิธีเล่น

มีแผนป้ายชิงหลัก แบ่งเป็นช่อง ๆ ทั้งหมด ๑๖ ช่อง ช่องข้างบนเป็นช่อง
 ตัวเลข ๑, ๒, ๓, ๔ ช่องข้างซ้ายมือเป็นช่องตัวพยัญชนะ ก, ข, ค, ง
 ก่อนเล่นแบ่งนักเรียนเป็น ๒ กลุ่มใหญ่ ให้แต่ละกลุ่มตั้งชื่อกลุ่มเอง เช่น
 กลุ่มปลาฉลาม กลุ่มปลาโลมา ในแต่ละกลุ่มจะมีปัญหาประมาณกลุ่มละ
 ๑๕ - ๒๐ ปัญหา ให้ตัวแทนกลุ่มจับฉลากกลุ่มใดจับฉลากใดหมายเลข ๑
 ให้เรียกผู้เรียนอีกกลุ่มหนึ่งตอบ ถ้าตอบถูก ผู้ตอบจะเลือกหลักหรือช่อง เช่น
 เลือก ก. ๑ ถ้าเป็นกลุ่มปลาฉลามตอบถูกก็จะได้ ๑ หลัก การเลือกหลัก
 ไหนจะตองเลือกเป็นเส้นตรงหรือเส้นทแยงหรือสี่เหลี่ยมจัตุรัส

คำยาก

ซาบ่าห์ ซาราวัก มะละปะหิต ตรังกานู ยังกีเปอ์ทวนอากง สุลต่าน
 บอร์เนียว ยอร์ชทาวน มะละกา กลันตัน กูซัน บาฮาซามาเลเชีย
 ป่าเตะ ตนกัวบ์คูลราชัค

กิจกรรมเสนอแนะ

๑. ให้นักเรียนชมภาพยนตร์เรื่อง "Malaya: Land of tin and Rubber"
 นำเข้าสู่เรื่อง
  ๒. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ ๖ คน พร้อมทั้งแจกกระดาษใหญ่กลุ่มละ ๑ แผ่น
 ให้แต่ละกลุ่มเขียนสรุปว่าใครคิดเห็นอะไรบางอย่างจากการชมภาพยนตร์ และให้ออกมารายงาน
 เสร็จแล้วมาตีคีย์ป้ายประกาศหน้าชั้น
  ๓. ครูนำกล่องชุดการสอนเตรียมไวบนโต๊ะ หรือตามสถานที่เหมาะสมทั้งหมด
- ๖ ชุด ซึ่งครอบคลุมเนื้อหาเรื่องประเทศสหพันธรัฐมาเลเชีย ดังนี้คือ

ชุดที่ ๑ ประวัติศาสตร์และการเมือง ประกอบด้วยสื่อการสอน คือ
 รูปภาพแผนที่ประวัติศาสตร์ เอกสารเสริมประสบการณ์ แบบคำถามและคำตอบรวมทั้ง
 แบบเฉลยคำตอบ ให้นักเรียนอ่านบัตรคำสั่งแล้วเรียนตามบัตรคำสั่ง

ชุดที่ ๒ ภูมิประเทศและภูมิอากาศ มีแผนที่ (แสดงที่ตั้งอาณาเขต
 ภูมิประเทศ แม่น้ำ ภูเขา เมืองสำคัญ) รูปภาพ ให้นักเรียนอ่านแผนที่ เอกสารเสริม
 ประสบการณ์ ดูรูปภาพ แล้วให้เขียนบรรยายลักษณะภูมิประเทศตามหัวข้อ เช่น
 ภูมิประเทศภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้

ชุดที่ ๓ ทรัพยากรธรรมชาติและอาชีพ ตัวอย่างของจริงของทรัพยากร
 ธรรมชาติ ภาพเคลื่อนไหว และเครื่องฉายภาพเคลื่อนไหว ตัวอย่างของจริงของทรัพยากรธรรมชาติ
 เช่น ยาง ดีบุก ฯลฯ หนังสือซึ่งมีแผนที่ประกอบแบบฝึกหัดและคำตอบ ให้นักเรียน
 ศึกษาเรื่องทรัพยากรธรรมชาติโดยดูจากแผนที่ ฉายภาพเคลื่อนไหว ดูตัวอย่างของจริง แล้วทำ
 แบบฝึกหัดโดยระบายสีเกี่ยวกับสัญลักษณ์ ทรัพยากรธรรมชาติ

ชุดที่ ๔ สถานที่และเมืองสำคัญในชุมชน มีแผนที่งูไต่บันได (แสดงที่ตั้งสถานที่
 และเมืองสำคัญ) เส้นทางเดินรถยนต์ รถไฟ เครื่องบิน รถยนต์ รถไฟ เครื่องบิน
 จำลอง มีรูปภาพประกอบคำอธิบาย แบบฝึกหัดแผนที่ให้เขียนเส้นทางคมนาคมไปยังสถานที่
 และเมืองสำคัญ ให้นักเรียนเล่นเกมงูไต่บันไดบนแผนที่ทีละ ๒ - ๓ คน แล้วทำแบบฝึกหัด
 แผนที่ เส้นทางคมนาคม

ชุดที่ ๕ ภาษา ประชากร สื่อการสอนได้แก่ เทปบันทึกเสียงภาษาพูด
 แผนกราฟแสดงอัตราประชากรของชนชาติต่าง ๆ เอกสารเสริม
 ประสบการณ์ แบบคำถามคำตอบและคำตอบ ให้นักเรียนฟังเทปแล้วพูดตามเทปประมาณ
 ๒ - ๓ ครั้ง หลังจากศึกษาเรื่องชนชาติจากแผนกราฟ แล้วทำแบบฝึกหัดโยงรูปชนชาติ
 ที่มีอยู่ในประเทศนี้ กับแผนที่แบบฝึกหัดประเทศสหพันธมาเลเซีย

ชุดที่ ๖ ขนบธรรมเนียมประเพณี สื่อการสอนชุดนี้ มีภาพเคลื่อนไหวแสดง
 ประเพณี รูปภาพ เทปบันทึกเสียงการละเล่นพื้นเมือง หุ่นจำลองการแต่งกาย เอกสาร
 เสริมประสบการณ์ หนังสือประกอบการอ่าน ของจริง เสื้อผ้า เครื่องใช้ กระจกขาว
 สำหรับไหว้ภาพระบายสี

ชุดสำรองประกอบคหย หนังสือ รูปภาพ แผนท่ค่อ ใหนักเรียนฉายภาพ เลื่อน ฎุรูปภาพ ฟังเทปบันทึกเสียง อ่านเอกสาร คุของจริง เพื่อกศึกษาเรื่องประเพณี แลววาคภาพเกี่ยวกับประเพณีมา ๑ อย่าง

๔. เมื่อนักเรียนเรียนชุดการสอนและประเมินผลการเรียนของตนเองเสร็จ ใหนักเรียนมารวมคะแนนที่ไคจากการเรียน เพื่อกจะไคทราบความสามารถของตนเอง ขอบกพรอง จะไคหาทางแก้ไขปรับปรุง

๕. เล่นเกมปัญหาซิงหลัก ปัญหาไคมาจากเรื่องท่เรียนไปแลว

๖. เล่นเกมจับคูขอความใแฉบประโยคเขียนขอความท่มีความสัมพันธ์กัน สี่เคียวกัน แลวใหนักเรียนจับคูขอความมาคิณนกระทาน

๗. ครูเขียนโครงร่างแผนท่ประเทศสหพันธรัฐมาเลเซีย ๕ แผน แลวใหนักเรียนแข่งขันกันออกมา เขียนสัญลักษณ์ตามท่ครูบอกบนแผนท่ใหนักต้องทั้งความหมายและ คำนทง

๘. ใหนักเรียนอ่านหนังสือและเอกสารเสริมประสบการณ

๙. ใหนักเรียนทำสมุคภาพเกี่ยวกับประเทศสหพันธรัฐมาเลเซีย

๑๐. เล่นเกม "สอยดาว" เมื่อนักเรียนสอยไคดาวท่มีสัญลักษณ์อะไรไคนำไป คิณนแผนท่ประเทศสหพันธรัฐมาเลเซีย

๑๑. ใหนักเรียนทำแบบฝึกหัดและแบบทดสอบ

ตัวอย่างการจกคิกรรรมใน ๑ ช่วงเวลา

๑. เป็คเทปบันทึกเพลงรองเง็ง ใหนักเรียนฟัง ๑ เทียว ลองทหายวว่าจะไค ยินเพลงนี้ทไทน

๒. ใหนักเรียนอาสาสมัครออกมาคิคคูกตากกระทานบนแผนท่แหลมอินโคจีน ตรงคำนทงท่จะไคยินเสียงเพลงนี้

๓. จัดศูนย์การเรียนรู้ไวบนโต๊ะในห้องที่มีสถานที่กว้างพอสมควร ชุดการสอนนี้
อยู่ ๖ ชุด มีดังนี้

๑. ชุดประวัติศาสตร์และการเมือง
๒. ชุดภูมิศาสตร์และภูมิอากาศ
๓. ชุดทรัพยากรธรรมชาติและอาชีพ
๔. ชุดท่องเที่ยวมาเลเซีย
๕. ชุดภาษาและประชากร
๖. ชุดขนบธรรมเนียมประเพณี

๔. ก่อนการเรียนรู้ด้วยชุดการสอน ครูอธิบายแนะนำวิธีการเรียนและการใช้
การเก็บอุปกรณ์ และประเมินผล แล้วแบ่งนักเรียนเป็น ๖ กลุ่ม จำนวนแต่ละกลุ่มขึ้นอยู่กับ
อยู่กับความเหมาะสมของชุดการสอนที่เตรียมไว้

๕. หลังจากเรียนรู้ศูนย์การเรียนรู้แล้ว ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับ
เรื่องที่เรียนไปแล้ว

๖. แจกเอกสารเสริมประสบการณ์

๗. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดและแบบทดสอบเพิ่มเติม

๘. ให้นักเรียนเขียนแผนที่โดยให้แบบแผนที่โครงร่างประเทศสหพันธรัฐมาเลเซีย

โดยเลือกหัวข้อเรื่องคนละ ๓ หัวเรื่อง เช่น ภูมิประเทศ เส้นกั้นอาณาเขต เส้นทาง
คมนาคม ศาสนา อาชีพ ฯลฯ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิธีเลือกกษัตริย์ของสหพันธมาเลเซีย

สหพันธมาเลเซีย เป็นประเทศที่มีการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข กษัตริย์เรียกตามภาษามลายูว่า "ยังดีเปอร์ตวนอากง" ในบรรดาประเทศที่มีประมุขเป็นกษัตริย์ด้วยกันแล้ว มาเลเซียนับว่าเป็นประเทศที่มีกษัตริย์แปลกไปกว่าประเทศอื่น เพราะกษัตริย์ของมาเลเซียได้มาจากการเลือกตั้ง และอยู่ในตำแหน่งเป็นเวลา ๕ ปี ตำแหน่งกษัตริย์หาได้เป็นตำแหน่งที่ได้มาจากการสืบสันตติวงศ์ และครอบครองต่อไปจนตลอดชีวิตไม่ ประมุขของมาเลเซียจะได้รับการเลือกตั้งโดยคณะเจาญูครองนคร ผู้มีสิทธิ์จะได้รับเลือกก็ต้องเป็นสุลต่านหรือเจาญูครองนครของรัฐ ๕ รัฐ ในแผ่นดินใหญ่บนแหลอมลายูเมื่อได้รับเลือกให้เป็น ยังดีเปอร์ตวนอากง และอยู่ในตำแหน่งครบ ๕ ปี จะไม่มีสิทธิ์ที่จะได้รับเลือกในสมัยต่อไป

ภายหลังที่มีการเลือกกษัตริย์แล้ว ทางรัฐบาลจะจัดพิธีเข้ารับตำแหน่งประมุขของประเทศอย่างมโหฬารให้แก่ยังดีเปอร์ตวนอากง และยังดีเปอร์ตวนอากงจะทำสัตย์ปฏิญาณตนต่อหน้าคณะเจาญูครองนครและประชาชนสาดสหพันธ

หน้าที่ของประมุขเป็นไปในทางพิธีกรรมมากกว่า ทรงเป็นผู้รับทูตานุทูตต่างประเทศที่เข้ามาขึ้นสาส์นตราตั้ง เป็นผู้เปิดประชุมรัฐสภา เป็นจอมทัพสหพันธมาเลเซีย เป็นผู้มีอำนาจในการอภัยโทษ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ดินแดนสี่จังหวัดทางภาคใต้ของไทย

ประเทศไทยกับมาเลเซียมีความสัมพันธ์อันดีกันมาตั้งแต่มาเลเซียได้เอกราช และไต่รวมกันปราบโจรจีนคอมมิวนิสต์อย่างแข็งขัน แต่ก็มีปัญหาหนึ่งซึ่งก่อให้เกิดความบาดหมางระหว่างประเทศทั้งสอง คือ "ปัญหาเกี่ยวกับดินแดนสี่จังหวัดทางภาคใต้ของไทย" ซึ่งประกอบด้วยจังหวัด ปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสตูล เนื่องจากประชาชนในสี่จังหวัดนี้ส่วนมากนับถือศาสนาอิสลาม ชาวมาเลเซียบางกลุ่มจึงต้องการไต่ดินแดนนี้ไปเป็นของมาเลเซีย การดำเนินการของคณะบุคคลกลุ่มนี้เป็นไปในรูปโจรกรรมเมืองที่เรียกว่าพวก "ปลดปล่อยสาธารณรัฐปัตตานี"

สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหา

เนื่องจากในสี่จังหวัดทางภาคใต้ของไทยเป็นที่อยู่ของคนไทยซึ่งมีความแตกต่างไปจากคนไทยในส่วนอื่นของประเทศทั้งในค่านิยม เชื้อชาติ ศาสนา ภาษา และขนบธรรมเนียมประเพณี คนส่วนใหญ่ นับถือศาสนาอิสลามหรือที่เรียกว่า ชาวไทยมุสลิม ซึ่งมีอยู่ประมาณ ๘๐ % และเป็นพวกที่นับถือศาสนาอย่างเคร่งครัด จึงทำให้ขนบธรรมเนียมประเพณีแตกต่างออกไปจากคนไทยทั่วไปและที่สำคัญที่สุดคือ ชาวไทยมุสลิมส่วนใหญ่ที่สืบเชื้อสายมาจากมลายูปุทธิภาษาไทยไมไคหรือไมยอุมพูค คงใช้ภาษามลายูเป็นภาษาพูดในท้องถิ่นกันอย่างแพร่หลาย มีความเข้าใจว่าตัวเองมิใช่คนไทยแต่เป็นชาวมลายู

ความแตกต่างในด้านภาษาและศาสนานี้ก่อให้เกิดปัญหาชนกลุ่มน้อยขึ้น ทั้งที่ชาวไทยมุสลิมตามกฎหมายแล้วก็คือคนไทยโดยสัญชาติ และ เชื้อชาติ

รัฐบาลไทยได้พยายามที่จะให้ชาวไทยมุสลิมมีความเข้าใจและยอมรับความเป็นคนไทย มีสิทธิและหน้าที่เหมือนคนไทยทุกฝ่าย แต่ก็ยังไม่ประสบผลสำเร็จเนื่องจาก

๑. ชาวไทยมุสลิมส่วนใหญ่ไม่พูดภาษาไทย
๒. นิยมใช้ภาษามลายูในชีวิตประจำวัน

๓. ขนบธรรมเนียมประเพณีและความเชื่อที่แตกต่างไปจากคนไทย
ทั่วไป

๔. รวมกลุ่มกันเองอย่างเหนียวแน่นในหมู่ชาวไทยมุสลิมด้วยกัน

๕. พรหมแดนระหว่างไทยกับมาเลเซียไม่เป็นอุปสรรคในการติดต่อไป
มาหาสูกันจึงทำให้ขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมจากมาเลเซียและประชาชนในแถบนี้มี
ขนบธรรมเนียม ภาษา และนับถือศาสนาอิสลามเหมือนกับชาวมลายู

การที่ชาวไทยมุสลิมเกิดความรู้สึกแบ่งแยก เป็นคนละพวกกับคนไทยซึ่งเป็น
ผลสืบเนื่องมาจากศาสนาเป็นสาเหตุสำคัญ ผู้นำในทางศาสนาบางคนฉวยโอกาสใน
เรื่องภาษา สอนประชาชนให้เกลียดภาษาไทย อ้างว่าภาษาไทยเป็นภาษาของพุทธศาสนา
มุสลิมต้องพูดภาษามลายูเท่านั้น ใ้ทำการยุแหย่ให้ชาวไทยมุสลิมบางกลุ่มหลงผิดให้แบ่ง
แยกดินแดนออกจากประเทศไทย โดยอ้างเรื่องเชื้อชาติ ภาษาและศาสนา
และกล่าวว่าชาวไทยมุสลิมไม่ใช่คนไทย แต่เป็นคนมลายู ดินแดนสี่จังหวัดนี้เป็นของ
มลายู จะต้องมาปกครองกันเอง การปกครองของไทยไม่เป็นธรรม พยายามจะทำลาย
ล้างชาติมลายู ทำลายศาสนาอิสลามให้หมดไป

ปัญหาการแบ่งแยกดินแดนนั้นนับว่า เป็นปัญหาที่สร้างความบาดหมางใจให้แก่
ประเทศไทยและมาเลเซียซึ่งเป็นประเทศเพื่อนบ้านที่ติดกันมาเป็นเวลานาน

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เกาะหมาก

ปีนัง เป็นเมืองสำคัญของสหพันธรัฐมาเลเซีย อยู่ทางทิศตะวันตกของแหลมมลายู ปีนังหรือเกาะหมากเคยเป็นเมืองของไทย เมื่ออังกฤษเข้ามาปกครองแหลมมลายู อังกฤษต้องการเกาะหมากจึงยุบเงาผู้ครองนครให้คืนใจกับไทย ในที่สุดอังกฤษได้ครอบครองปีนัง เพราะเป็นเกาะซึ่งอยู่ในรัศมีเหมาะสำหรับเป็นท่าจอดเรือเดินทะเล จึงมีเรือเดินทางมาแวะพักหรือค้าขายกันตั้งแต่สมัยฝรั่งเริ่มเข้ามามีอิทธิพลในเขตนี้ ปัจจุบันปีนังไค้ลดความสำคัญลงไปบ้างเพราะไม่ใช่ทางผ่านเหมือนสิงคโปร์ ที่ยังคงคึกคักอยู่ก็มาจากการค้าขายกับไทยเสียไม่ใช่น้อย ตัวเมืองปีนังไม่ใหญ่โตนักและไม่อีกที่กกรีกโครม เมืองปีนังไค้มีการวางผังเมืองไว้ค่อนข้างดี มีถนนไม่เขี้ยวซุม มีสวนสาธารณะที่พักผ่อนหย่อนใจหลายแห่งทั้ง ๆ ที่เป็นเมืองเล็ก มีโรงเรียนฝึกหัดครูที่มีชื่อเสียง และมีมหาวิทยาลัยที่เพิ่งเปิดใหม่ คนไทยไปเรียนหนังสือที่นั่นกันไม่ใช่น้อย เพราะกล่าวกันว่านอกจากจะเรียนรูภาษาอังกฤษแล้วยังจะไค้ภาษาจีนอีกด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กินแทนแห่งชนหลายเชื้อชาติ

มาเลเซียเป็นประเทศของคนหลายเชื้อชาติด้วยกัน มีทั้งชาวมาเลย์
 ชาวจีน ซึ่งเข้ามาตั้งแตครั้งอังกฤษมาทำเหมืองดีบุก ชาวอินเดียเข้ามาเป็นคนงาน
 สวนยางและอื่น ๆ คนเหล่านี้ต่างกันทั้งค่านิยม ภาษาพูดก็ต่างกัน คนที่ใ้รับ
 การศึกษาส่วนใหญ่ใช้ภาษาอังกฤษ มีหลายคนี่พูดได้ทั้งสองหรือสามภาษา อย่างไรก็ตาม
 ก็ตามขณะนี้มาเลเซียกำลังอยู่ในระหว่างการรณรงค์จะให้การใช้ภาษามาเลย์เป็น
 ภาษาราชการ และมีโครงการที่จะเปลี่ยนจากการใช้ภาษาอังกฤษในโรงเรียนและ
 มหาวิทยาลัยมาเป็นภาษามาเลย์ทั้งหมดภายในไม่ช้านี้ มาเลเซียมีคนหลายเชื้อชาติ
 ในปริมาณที่ใกล้เคียงกัน คือมีชาวจีนประมาณ ๔๐ กว่าเปอร์เซ็นต์ เกือบเท่ากับ
 ชาวมาเลย์ นอกจากนั้นยังเป็นชาวอินเดียและปากีสถานอีก ๑๐ กว่า % ชาวจีน
 เป็นชนกลุ่มน้อยกลุ่มที่ใหญ่ที่สุด และถึงจะอยู่ในมาเลเซียหลายชั่วอายุคนก็ไม่สามารถ
 กลืนไปกับชาวพื้นเมืองอย่างคนจีนในเมืองไทย เพราะความแตกต่างกันทางค่าน
 ศาสนาและวัฒนธรรม ชาวมาเลเซียนับถือศาสนาอิสลามค้ำคานการแต่งงานกับคนนอก
 ศาสนาอย่างรุนแรง คนทั้งสองชาติจึงต่างคนต่างอยู่ และแต่งงานเฉพาะในหมู่พวก
 เดียวกัน ประกอบกับชาวจีนเก่งในทางทำมาค้าขายจึงมีฐานะทางเศรษฐกิจดีกว่า
 ชาวมาเลย์ และสร้างความไม่พอใจให้กับชาวมาเลย์ซึ่งถือว่าตัวเป็นเจ้าของ
 ประเทศ ชาวจีนซึ่งถือว่าตัวเป็นพลเมืองของมาเลเซียเหมือนกันรู้สึกไม่พอใจที่
 ไม่ค่อยจะได้รับสิทธิทางการเมืองเต็มที่ จึงมีเรื่องระหองระแหงกันเสมอมา เคย
 เกิดการจลาจลครั้งใหญ่ สองฝ่ายต่างจับอาวุธเข้าทำร้ายกัน มีผลให้คนเสียชีวิต
 ไปไม่น้อย หลังจากนั้นได้มีความพยายามที่จะหาทางประนีประนอมกัน

เรื่องที่ ๘

ประเทศสิงคโปร์

ตอนที่ ๑	ประวัติศาสตร์และการเมือง
ตอนที่ ๒	ที่ตั้งและอาณาเขต
ตอนที่ ๓	ภูมิประเทศ
ตอนที่ ๔	ภูมิอากาศ
ตอนที่ ๕	ทรัพยากรธรรมชาติและอาชีพที่สำคัญ
ตอนที่ ๖	สถานที่และเมืองสำคัญ
ตอนที่ ๗	ประชากร
ตอนที่ ๘	ภาษา
ตอนที่ ๙	ขนบธรรมเนียมประเพณี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความนำ

แบบจำลองการสอนเรื่องประเทศสิงคโปร์ มีลักษณะเป็นหน่วยเสนอแนะการสอน สร้างขึ้นเพื่อจะช่วยในการเตรียมการสอนของครู ครูควรสอนเน้นว่าประเทศสิงคโปร์เป็นประเทศหนึ่งที่มีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดีที่สุดในบรรดาประเทศเพื่อนบ้านแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเป็นประเทศที่รักษาความสะอาด กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นควรเน้นเกี่ยวกับทักษะในการอ่านและเขียนแผนที่ รวมทั้งกิจกรรมที่ควรปลูกฝังเรื่องการรักษาความสะอาด ความขยันหมั่นเพียร

ความมุ่งหมาย

๑. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกที่ตั้ง อาณาเขตของประเทศสิงคโปร์
๒. เพื่อให้นักเรียนสามารถอ่านแผนที่เรื่องภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากร อาชีพได้
๓. เพื่อให้นักเรียนสามารถเขียนเมืองสำคัญ เส้นทางคมนาคม ภูมิประเทศ ทรัพยากร ลงในแผนที่ได้
๔. เพื่อให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นร่วมกัน เรื่อง การทำมาหากิน การรักษาความสะอาดของชาวสิงคโปร์ จากรูปภาพและอ่านหนังสือ
๕. เพื่อให้นักเรียนสามารถบรรยายการแต่งกาย ศาสนา และการละเล่นพื้นเมืองของสิงคโปร์ได้หลังจากชมภาพยนตร์ และดูหุ่นจำลอง
๖. เพื่อให้นักเรียนสามารถสร้างแผนที่ประเทศสิงคโปร์ได้โดยใช้เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะและแผนที่โครงร่างพลาสติก

แนวคิด

๑. สิงคโปร์เป็นประเทศที่มีลักษณะภูมิประเทศที่เป็นเกาะ
๒. ประเทศที่มีฐานะทางเศรษฐกิจที่สูงสุดในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

คือประเทศสิงคโปร์

๓. อุตสาหกรรมและการค้าขายเป็นอาชีพที่สำคัญของชาวสิงคโปร์
๔. ประชาชนส่วนใหญ่มีเชื้อชาติจีน ซึ่งมีอิทธิพลต่อความเจริญก้าวหน้าของ

สิงคโปร์

๕. ประเทศสิงคโปร์เป็นประเทศที่มีชื่อเสียงเกี่ยวกับการรักษาความสะอาด
๖. ประเทศสิงคโปร์เป็นสมาชิกของสมาคมอาเซียน
๗. ประเทศสิงคโปร์มีความสัมพันธ์กับประเทศไทย เป็นไปในแบบ **ฉันมิตร**
๘. เป็นที่ยอมรับกันว่าสิงคโปร์เป็นประเทศที่มีท่าเรือทันสมัย เป็นศูนย์กลาง

การค้าขายและการคมนาคมที่สำคัญของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

เนื้อหาสังเขป

ประเทศสิงคโปร์

ประวัติศาสตร์และการเมือง สิงคโปร์เดิมมีชื่อว่า เทมาเชก ซึ่งหมายถึงเมืองทะเล ส่วนชื่อปัจจุบันนั้นได้มาจากเจ้าชายองค์หนึ่ง ในราชสำนักศรีวิชัยที่เกาะชวา พระองค์ได้เสด็จมายังดินแดนแห่งนี้ เมื่อเสด็จมาถึงเมืองทะเลโคเห็นสัตว์ประหลาดชนิดหนึ่ง ซึ่งมีคนบอกว่าเป็นสิงโต ดังนั้นเจ้าชายสังนิลา อูตามา จึงได้ตั้งชื่อเมืองใหม่นี้ว่า สิงกะปุระ หรือเมืองสิงโต

เมืองสิงคโปร์ได้เจริญรุ่งเรืองด้านการค้าขายในสมัยศรีวิชัย ต่อมาเมืองนี้ถูกโจมตีจากพวกชวาจนเสียหาย ในระหว่างศตวรรษที่ ๑๔ ถูกปกครองโดยอาณาจักรสยาม ต่อมาสิงคโปร์ก็ได้มีประวัติศาสตร์ร่วมและผูกพันมากับมาเลเซีย เพราะได้ตกเป็นเมืองขึ้นของอังกฤษด้วยกัน

ผู้ก่อตั้งสิงคโปร์ในประวัติศาสตร์ยุคใหม่ คือ เซอร์ โทมัส แสตมฟอร์ด แรฟเฟิล เป็นชาวอังกฤษ ใ้เดินทางเข้ามาเป็นตัวแทนของบริษัทอีสต์อินเดียของอังกฤษ เมื่อ พ.ศ. ๒๓๒๒ เนื่องจากเขาเห็นว่า เป็นเกาะที่มีทำเลดีสำหรับจอดเรือและค้าขาย เขาได้แนะนำให้อังกฤษซื้อเกาะนี้ซึ่งเป็นเรื่องขบขันของคนอื่นไป แรฟเฟิลพยายามเปิดท่าเรือและชักชวนให้ชาวจีนเข้าไปตั้งหลักแหล่ง เขาได้ตั้งโรงเรียนขึ้นมา สิงคโปร์เจริญเติบโตขึ้น อีก ๕ ปีต่อมา อังกฤษจึงซื้อเกาะสิงคโปร์ และได้จัดการให้สิงคโปร์ เป็นเมืองท่าชั้นนำแทนเมืองมะละกา อังกฤษได้เปลี่ยนมาปกครองสิงคโปร์ในฐานะอาณานิคม เมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๐ อังกฤษได้ผลประโยชน์จากสิงคโปร์มาก แรฟเฟิลได้รับการยกย่องให้เป็นเซอร์ เพราะได้ทำประโยชน์ให้แก่อังกฤษและสิงคโปร์ก็ให้การยกย่อง ยังปรากฏว่ามีชื่อของแรฟเฟิล เป็นชื่อของสถานที่สำคัญ เช่น จตุรัส หอสมุด เป็นต้น

ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ ๒ สิงคโปร์ได้ถูกยึดครองโดยทหารญี่ปุ่น พอหลังสงครามอังกฤษได้จัดให้ทหารของตนเข้ามาปกครองดูแลสิงคโปร์อีก ในปี พ.ศ. ๒๔๘๘ ดินแดนมลายูอื่น ๆ กับเกาะปีนังและมะละกาที่เคยอยู่ใต้อำนาจของอังกฤษ ได้รวมกันเข้าเป็นสหพันธมลายู แต่สิงคโปร์ก็ยังคงเป็นดินแดนอาณานิคมของอังกฤษอยู่ ต่อมา โดยอังกฤษได้ถอนปรนใจคนสิงคโปร์มีสิทธิและเสียงในการปกครองภายในประเทศได้ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๒

ต่อมาสิงคโปร์ได้ความสนับสนุนจากอังกฤษ ได้รวมตัวกับสหพันธมลายู ซาบาห์ และซาราวัก เข้าเป็นประเทศใหม่เรียกว่า สหพันธมาเลเซีย แต่การรวมครั้งนั้นก็มิได้อยู่ ไม่นาน เพราะมีความขัดแย้งภายในระหว่างรัฐบาลสิงคโปร์กับรัฐบาลกลาง ปัญหาเรื่องชนชาติซึ่งทางสิงคโปร์มีชนเชื้อชาติจีนมาก และทางสหพันธมาเลเซียมีชนเผ่ามลายูมาก การขัดแย้งดังกล่าวนี้นำไปสู่การแยกตัวของสิงคโปร์ออกจากสหพันธมาเลเซีย ในวันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๘ ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงกันให้สิงคโปร์แยกตัวออกจากสหพันธมาเลเซีย นับแต่นั้นมาสิงคโปร์ก็เป็นสาธารณรัฐเอกราช มีอำนาจอธิปไตยเป็นของตนเอง ปกครองประเทศแบบประชาธิปไตย มีประธานาธิบดีเป็นประมุข ประธานาธิบดีคนปัจจุบันคือ เบนจามิน เชียร์ส นายกรัฐมนตรีคือ นายลี กวนยู

ที่ตั้ง ตั้งอยู่ที่ทิศสุดของแหลมมลายู อยู่กลางระหว่างพื้นแผ่นดินและหมู่เกาะในทวีปเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นบริเวณที่เชื่อมระหว่างมหาสมุทรอินเดียและมหาสมุทรแปซิฟิก ตั้งอยู่เหนือเส้นศูนย์สูตรประมาณ ๑๓๖๘ กิโลเมตร

เนื้อที่ ประเทศสิงคโปร์ มีเกาะเล็กจำนวน ๕๕๑ เกาะ ทิวเกาะที่ใหญ่ที่สุดมีรูปร่างลักษณะเหมือนเพชรหรือคางคากำลังกางปีก ทิวเกาะเว้า ๆ แหว่ง ๆ เป็นอ่าวเล็กอ่าวน้อย เป็นที่กำบังลมและจอดเรือได้ดี มีเนื้อที่ทั้งหมด ๕๘๑.๕ ตารางกิโลเมตร กว้าง ๒๒.๕ กิโลเมตร ยาว ๔๑.๘ กิโลเมตร มีเพียง ๑๒ เกาะเท่านั้นที่มีคนอาศัยอยู่ เช่น เกาะปูลัว, เตกอง, ปูลัว, อูบิน, เซนโตซา, บูกอบ, วลา

<u>อาณาเขต</u>	ทิศเหนือ	จดประเทศสหพันธมาเลเซีย
	ทิศตะวันออก	ติดต่อกับมหาสมุทรอินเดีย
	ทิศตะวันตก	ติดต่อกับมหาสมุทรแปซิฟิก
	ทิศใต้	ติดต่อกับหมู่เกาะสุมาตรา

ภูมิประเทศ ลักษณะภูมิประเทศของเกาะเป็นที่ราบลุ่มมาก ภูเขาที่สูงบนเกาะชื่อบูกิต ที่มาท์ อันมีความหมายว่า เกาะคิงุก อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลเพียง ๕๘๑ ฟุต การที่สิงคโปร์เป็นดินแดนขนาดเล็ก จึงมีแม่น้ำและที่ราบสูงขนาดย่อมลงไป แม่น้ำสายยาวที่สุด ไคแก แม่น้ำซังเกเซเลตาร์ ยาว ๑๔.๕ กิโลเมตร นอกจากนี้มีแม่น้ำสายสั้น ๆ ไคแก แม่น้ำสิงคโปร์, โรเซอ์ ที่ราบสูงตอนกลางมีพื้นที่เพียง ๑๒ ตารางไมล์ ของแคบที่แยกเกาะสิงคโปร์ออกจากแผ่นดินมาเลเซีย คือ ช่องแคบยะโฮร์ระหว่างแผ่นดินทั้งสองนี้จะมีทางข้ามเป็นถนนเชื่อม ทางรถไฟเพื่อการสัญจรไปมา ส่วนทางน้ำที่แยกเกาะสิงคโปร์ออกจากแผ่นดินเกาะสุมาตรา เรียกว่าช่องแคบสิงคโปร์

ภูมิอากาศ เป็นดินแดนที่มีอุณหภูมิและมีความชื้นสูง มีฝนตกชุกเพราะอยู่ใกล้ศูนย์สูตรได้รับอิทธิพลจากลมมรสุม ฝนตกในปีหนึ่ง ๆ เป็นจำนวนมากวัดได้ถึง ๕๖ นิ้ว อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๔ °C อุณหภูมิสูงสุดประมาณ ๓๔.๓ °C .ต่ำสุด ๒๐ °C มีเพียง ๒ ฤดูเท่านั้น คือ ฤดูร้อน และฤดูฝน

ทรัพยากรธรรมชาติและผลิตภัณฑ์สำคัญ

เนื่องจากความเจริญของบ้านเมืองและจำนวนประชากรเพิ่มขึ้น พืชและสัตว์
 ใหม่ๆ ที่มีอยู่ในบริเวณนี้สูญพันธุ์ไปเป็นส่วนมากขณะนี้จึงได้ทำการสงวนและรักษา
 พันธุ์สัตว์และพืช เช่น สัตว์น้ำ สัตว์ป่า เฝิน พันธุ์ไม้เลื้อย ไม้ยืนต้น รวมทั้งการ
 สร้างสวนพฤกษศาสตร์ขึ้นตามที่ตั้งต่าง ๆ มีป่าเหลือเพียงเล็กน้อยทางภาคตะวันออกเฉียง-
 เหนือและตอนกลางของเกาะ

การเกษตร มีน้อยมาก มีการปลูกยางพาราทางตอนเหนือและทางตะวันตก
 ส่งเป็นสินค้าออกในรูปของยางสำเร็จรูป ไม้ตัดจากมาเลเซียเข้าสู่โรงงานที่สิงคโปร์

อุตสาหกรรม เกาะสิงคโปร์อยู่ใต้วงอุตสาหกรรมเป็นหลักใหญ่ รัฐบาลสนับสนุน
 การตั้งโรงงานอุตสาหกรรมอย่างมาก เพื่อรายได้สู่ประเทศและประชาชนมีงานทำ
 มีโรงงานอุตสาหกรรมที่สามารถผลิตสินค้าได้ทุกประเภท เช่น โรงงานถลุงเหล็ก
 ปูนซีเมนต์ ทอผ้า ผลิตอาหาร ถลุงดีบุก ทำยางสำเร็จรูป ผลิตมะพร้าวแห้ง ฯลฯ

นอกจากนี้ยังมีอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ในปีหนึ่ง ๆ สามารถทำรายได้ให้
 แก่ประเทศถึง ๕๐๐ ล้านดอลลาร์อเมริกัน เพราะสิงคโปร์เป็นเมืองสะอาดเรียบร้อย
 ปลอดภัยจากโจรผู้ร้าย เนื่องจากมีกฎหมายของโทษอย่างหนัก มีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ

การค้าขาย สิงคโปร์มีที่ตั้งที่เหมาะสมแก่การค้าคือค้าขาย มีท่าอากาศยานระหว่าง
 ชาติใหญ่ที่สุดในภูมิภาคแถบนี้ มีเรือสินค้าเข้ามาจอดที่ท่าเรือเป็นจำนวนมาก เป็นศูนย์กลาง
 กลางเดินเรือระหว่างมหาสมุทรอินเดียกับทะเลจีนซึ่งมีระยะสั้นที่สุดไม่ต้องอ้อมเกาะต่างๆ
 ของอินโดนีเซีย ท่าเรือเป็นตลาดสำคัญที่สำคัญจากดินแดนใกล้เคียง เช่น ตลาดยาง-
 พารา เครื่องเทศ ข้าว น้ำมัน สินค้าต่าง ๆ ของประเทศในทวีปเอเชีย ยุโรป ยัง
 เป็นตลาดสินค้าสำเร็จรูป สินค้าอุตสาหกรรม

เมืองสำคัญ

สิงคโปร์ เป็นเมืองหลวงและเมืองท่าที่สำคัญที่สุดของเอเชีย เป็นศูนย์กลาง
 การค้าระหว่างทวีปยุโรป เอเชีย อเมริกา มีตึกงามบ้านช่องที่เป็นระเบียบสวยงาม
 สะอาด เรียบร้อย คนที่ไม่ช่วยรักษาความสะอาดจะถูกปรับเงินเป็นจำนวนมากและอย่าง
 จริงจัง

จรวงทาว์น เป็นเมืองอุตสาหกรรมที่ใหญ่ที่สุดของสิงคโปร์ สามารถผลิตสินค้าต่าง ๆ สู่ตลาดทั้งในและนอกประเทศ เช่น ยานพาหนะ เครื่องจักร เครื่องยนต์ เรือเดินสมุทร เครื่องไฟฟ้า เครื่องจักรกล กระจก ทีวี วิทยุ ตลอดจนเสื้อผ้า มีประชากรอยู่กันอย่างหนาแน่น รัฐบาลได้สร้างแฟลตสำหรับเป็นที่อยู่อาศัยจำนวนมากซึ่งสามารถแก้ไขสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนได้อย่างดี เป็นเมืองทันสมัย เมืองหนึ่งพร้อมด้วยโรงเรียน สวนสาธารณะ ตลาดราคา ศูนย์เด็กเล่น สระว่ายน้ำ สนามกีฬา

ประชากร ทั้งหมดมีประมาณ ๒,๑๕๕,๑๐๐ คน ชาย ๑,๑๑๖,๖๐๐ คน หญิง ๑,๐๖๘,๕๐๐ คน รัฐบาลได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวอย่างจริงจัง และรัดกุม เช่น ถ้าใครมีบุตรเกิน ๓ คน จะต้องเสียภาษี ได้พยายามลดอัตราการเกิดให้ต่ำกว่าปีละ ๒% ในปี พ.ศ. ๒๕๑๗ ลดลงถึง ๑.๗%

ชนชาติต่าง ๆ ในสิงคโปร์

ชาวจีน ร้อยละ ๗๖.๑	๓๑๑,๓๗๔	คน
ชาวมลายู ร้อยละ ๑๕.๑	๑๕๕.๑๘๖	คน
ปากีสถาน อินเดีย ลังกา ๖.๘	๓๘.๐๘๓	คน
มีชาวยุโรปบ้างไม่มากนัก		

ภาษา

เนื่องจากประชากรจากหลายเชื้อชาติ ภาษาที่ใช้ทางราชการจึงมีหลายภาษา เช่น ภาษามลายู ภาษาจีน ภาษาอังกฤษ ภาษาทมิฬ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษใช้กันมากในวงราชการและการศึกษา ภาษาจีนใช้ในการค้า

ศาสนา

แยกกันนับถือศาสนาแตกต่างกันไปตามเชื้อชาติ เช่น ชนชาติมลายู นับถือศาสนาอิสลาม จีน นับถือศาสนาพุทธ ลัทธิขงจื้อ ลัทธิเต๋า ยุโรปนับถือคริสต์เชียน ปากีสถาน อินเดีย ลังกา นับถือ พุทธบาง ซิกข์บาง และฮินดู

ขนบธรรมเนียมประเพณี

การแต่งกาย เป็นไปตามลักษณะและความนิยมของแต่ละเชื้อชาติ
ประเพณีนิยม ไคแก

- เทศกาลตรุษจีน มีการอวยพร ให้ของขวัญ ไหว้เจ้า
เซ็กสิงโต
- ประเพณีฮารีรายาพูซา ของชาวมลายู เป็นประเพณีถือบวช
ตามศาสนาอิสลาม
- วันเซ็งเม็ง วันเซ่นไหว้บรรพบุรุษของจีน
- เทศกาลคริสต์มาส

ปัญหาภาค

๑. ประเทศสิงคโปร์อยู่ที่ไหน มีขนาดเล็กที่สุดใช่หรือไม่
๒. อาชีพที่สำคัญของชาวสิงคโปร์ไคแกอะไร
๓. ลักษณะอาชีพของชาวสิงคโปร์แตกต่างจากอาชีพของประเทศเพื่อนบ้าน
อย่างไรบ้าง
๔. ประเทศสิงคโปร์เป็นประเทศที่ร่ำรวยที่สุดในทวีปเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
จริงหรือไม่ เพราะเหตุใด
๕. สาเหตุที่ทำให้สิงคโปร์แยกตัวออกจากสหพันธรัฐมาเลเซีย
๖. นายกรัฐมนตรีของสิงคโปร์ชื่ออะไร เคยเดินทางมาเมืองไทยหรือไม่
๗. ชนชาติที่สำคัญในประเทศสิงคโปร์ไคแกชนชาติอะไร
๘. อัตรากារเกิดของชาวสิงคโปร์เพิ่มขึ้นหรือลดลง
๙. ประเทศสิงคโปร์มีชื่อเสียงในทางค่านิยมใดบ้าง

หนังสืออ่านเพิ่มเติมและรายชื่อเอกสารเสริมประกอบการณ์

สำหรับครู

๑. การปกครองและการเมืองของประเทศต่าง ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
ของ พันเอก (พิเศษ) เชิดชาย เหลลาหลา และนายบรรณัติ เศรษฐบุตร แพทย์พิทยา
๒๕๑๘
๒. สารานุกรมภูมิศาสตร์สากล ของ ไพโรจน์ โปธิไทร ชมรมสารานุกรม
และส่งเสริมวิชาการ ๒๕๑๘
๓. จดหมายรายงานการเสด็จไปปฏิบัติราชการต่าง ๆ ในแหลมมลายู ของ
สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ ศิลปากร กันยายน ๒๕๑๕
๔. ลี้กวนยิว ผู้นำสิงคโปร์ ของ กฤษณ์ วรวงศ์ วิทยาสาร กันยายน
๒๕๑๖
๕. เขาละ . . . . . นายลี้กวนยิว ของบุญเสริม ฤทธาภิรมย์ มิตรครู
กรกฎาคม ๒๕๑๘
๖. คู่มือนำเที่ยวสิงคโปร์มาเลเซีย ของ สมุทร ศิริไช ประมวลศาสตร์
๒๕๑๐
๗. South - East Asia 1930 - 1970
Fired R. Von Der Mehden
Thames and Hudson 1974
๘. Singapore 74 ของ Publicity Division Ministry of
Culture, Singapore
๙. South - East Asia's Political Systems ของ Lucian
W. Pye Preentice - Hall Inc. 1974.

สำหรับนักเรียน

๑. แบบเรียนสังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ของกระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๑๕
๒. เที่ยวรอบโลก ของ กระทรวงศึกษาธิการ ไทยวัฒนาพานิช ๒๕๑๓
๓. สมุดฝึกใจแน่วที่ชั้นประถมปลาย ของ ดร. ประเสริฐ วิทยารัฐ
องค์การคาคูรสุภา ๒๕๑๓
๔. คู่มือนำเที่ยวสิงคโปร์และมาเลเซีย ของ สมุทร ศิริไช
ประมวลสาสน์ ๒๕๑๐

รายชื่อเอกสารเสริมประสบการณ์

๑. ลีกวนยู
๒. สิงโต
๓. ประเทศสิงคโปร์

แหล่งวิทยากร

๑. บริษัทเชลล์แห่งประเทศไทย
๒. สถานเอกอัครราชทูตประเทศสิงคโปร์
๓. สายการบินสิงคโปร์แอร์ไลน์
๔. หอสมุดคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๕. หอสมุดกลาง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๖. หอสมุดแห่งชาติ
๗. สถานีวิทยุแห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์
๘. สถานีโทรทัศน์ของ ๓ และของ ๔

อุปกรณ์

๑. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ
๒. ภาพยนตร์
๓. หนังสือ เอกสารประกอบภาพ
๔. ภาพโฆษณา ภาพต่าง ๆ
๕. แผนที่ทวีปเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
๖. แผนที่ดินเหนียวประเทศสิงคโปร์
๗. บัตรคำ แถบประโยค แผนภูมิแขวน
๘. อุปกรณ์ในการทำแผนที่ ไคแก กระดาษ สี ไม้ ดินเหนียว ฯลฯ
๙. เพลง
๑๐. แถบบันทึกเสียง

เพลง

Maju-Lah Singapura

Ma - ri ki ta re - yat Si - ng - pu - ra
 sa - ma sa - ma me me ju ba - ha - gi - a
 Chi - ta chi ta ki - ta yang mu - li - a
 Ber - ja - ya Singa-pu-ra Ma - ri Lak ki - ta
 ber - sa - tu De - ngan se na nget yang
 ba - ru Se - mu - a ki - ta ber - se - ru
 Ma - ju - lah Singa - pu - ra
 Ma - ju - lah Si-nga - Pu - Ra Ma - ri - Ra.

เล่นสนุก

เจ้าหญิงกับสิงโต

วิธีเล่น

แบ่งนักเรียนเป็น ๒ กลุ่ม กลุ่มที่ ๑ เป็นกลุ่มเจ้าหญิง กลุ่มที่ ๒ เป็นกลุ่มสิงโต มีหุ่นเจ้าหญิง ๑ รูป หุ่นสิงโต ๑ ตัว ติดอยู่บนกระดาน เจ้าหญิงอยู่มุมขวามือ มีแผนกระดาษสี่ติดเป็นระยะ ๆ กาวเดินของเจ้าหญิง และระยะกาวกระโดดของสิงโตที่มุ่งไปที่เจ้าหญิง ตัวแทนของ ๒ กลุ่ม จับฉลากให้ตอบปัญหาคอนหลัง ถ้ากลุ่มเจ้าหญิงตอบปัญหาได้ ตัวแทนของกลุ่มเจ้าหญิงหยิบตัวเจ้าหญิงกาวเดินไปตามระยะใด ๑ กาวตอบมากกลุ่มสิงโตตอบปัญหา ถ้าตอบได้ก็จะมีสิทธิ์กระโดดได้ ๑ จุด ตอบปัญหาสลับทีละกลุ่ม ถ้ากลุ่มเจ้าหญิงตอบถูกบ่อยก็จะหยุดอยู่กับที่ กลุ่มสิงโตตอบได้มาก ก็กระโดดได้มาเขาดึงตัวเจ้าหญิงเมื่อไร กลุ่มสิงโตก็จะเป็นกลุ่มชนะ

คำยาก

บุกิต ตีมาห์ สิงหะปุระ อีสทอนเคีย โรเซอร์
เซอร์แอสตมฟอร์ดแรฟเฟิล

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจกรรมเสนอแนะ

๑. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๓ กลุ่ม ออกไปแสดงหน้าห้อง
  - กลุ่มที่ ๑ เชิดสิงโต ใช้หน้ากากกระดาษเป็นรูปสิงโต
  - กลุ่มที่ ๒ เต้นระบำ แบบอินเดีย เปิดเพลงประกอบ
  - กลุ่มที่ ๓ เต้นรำแบบรอกเงิง

เวลาในการแสดงกลุ่มละ ๒ นาที

๒. อภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับการแสดงรายการดังกล่าว นำเข้าสู่เรื่องประเทศสิงคโปร์

๓. ครูตีบัตรคำ สิ่งหะปุระ ให้นักเรียนอ่านพร้อมกันแล้วให้นักเรียนอ่านเอกสารเสริมประสบการณ์เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของประเทศสิงคโปร์

๔. ให้นักเรียนออกมาสรุปเรื่องที่อ่านใช้รูปภาพเซอร์แอสตมฟอร์ด แรฟเฟิล และฉีกวณูประกอบ

๕. แขนวแผนที่ภูมิประเทศประเทศสิงคโปร์ ซึ่งแสดงเส้นศูนย์สูตรให้นักเรียนที่มีประสบการณ์อาสาสมัครมาบรรยายลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ โดยใช้แผนที่นี้และรูปภาพ

๖. ครูอธิบายเพิ่มเติม

๗. มอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำเสียงหวูดรถไฟ แตรรถยนต์ หูดเรือ และเสียงเครื่องบินที่ละกลุ่ม

๘. ให้ตัวแทนจากกลุ่มละ ๑ คน นำสัญลักษณ์รถไฟ รถยนต์ เรือ เครื่องบินมาติดบนแผนที่โครงร่าง

๙. ครูและนักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับการคมนาคมของประเทศสิงคโปร์

๑๐. แจกรูปภาพโรงงานอุตสาหกรรม ร้านค้าชาย หาดเรือ ธนาคาร ให้กลุ่มละ

- ๑ ภาพ ให้นักเรียนกลุ่มที่มีรูปภาพอุตสาหกรรมยกรูปภาพที่มีกระดาษปิดไว้ให้เพื่อนอีก

- ๓ กลุ่ม ทายว่าเป็นรูปภาพอะไร เมื่อทายถูกให้เปิดรูปภาพได้ ส่วนอีก ๓ รูปภาพ

ดำเนินกิจกรรมเดียวกัน

๑๑. คติรูปภาพทั้ง ๓ ภาพในกิจกรรมข้อ ๑๐ ให้นักเรียนออกมาเขียนหัวข้อเรื่องในรูปภาพ อภิปรายตามหัวข้อเรื่องที่เขียน.

๑๒. เปิดเพลงคำสวดมนต์ ศาสนาพุทธ คัมภีร์กุรอ่าน และคัมภีร์ไบเบิล ให้นักเรียนฟังศาสนาละ ๑ จบ

๑๓. ให้นักเรียนช่วยกันเขียนสัญลักษณ์ศาสนาคุณละ ๑ ศาสนา แล้วนำมาติดบนแผนที่

๑๔. ครูติดแผนรูปภาพลายเส้น แสดงถึงการแต่งกายของชนชาติที่มีอยู่ในสิงคโปร์ ให้นักเรียนออกมาลากเส้นตามจุดและหมายเลขที่กำหนด อภิปรายถึงการแต่งกาย

๑๕. แขนงแผนกราฟแท่งแสดงสถิติของจำนวนประชากรให้นักเรียนศึกษาจำนวนประชากรและชนชาติที่มีในสิงคโปร์

๑๖. ให้นักเรียนที่แสดงกิจกรรมชั้นที่ ๑ ออกมาแสดงอีกครั้งหนึ่ง แล้วอภิปรายถึงชนชาติและภาษา

๑๗. ให้นักเรียนวาดภาพการละเล่นพื้นเมืองลงในกระดาษที่ครูแจกให้ หลังจากฟังเพลงเสียงดนตรีประกอบการละเล่นพื้นเมือง

๑๘. ครูให้นักเรียนดูรูปภาพการละเล่นพื้นเมือง

๑๙. นักเรียนแสดง บทบาทสมมุติเรื่องการปรับหรือลดโทษ การไม่รักษาความสะอาด

๒๐. ให้นักเรียนเปรียบเทียบความสะอาดและบทลงโทษของการไม่รักษาความสะอาดระหว่างสิงคโปร์กับไทย

๒๑. นักเรียนตัวแทนกลุ่มละ ๒ คน ออกมาสร้างแผนที่โครงร่างประเทศสิงคโปร์ โดยใช้เครื่องฉายภาพขามศีระลงบนกระดาษกลุ่มละ ๑ แผ่น

๒๒. ให้นักเรียนแข่งขันกันเขียนเส้นรุ้งและเส้นแวง ชื่อประเทศเพื่อนบ้าน สัญลักษณ์ อาชีพ ผลิตภัณฑ์ ศาสนา ชนชาติ เมืองสำคัญ บนแผนที่โครงร่างที่ทำในกิจกรรมชั้นที่ ๒๑

๒๓. เล่นเกมเจ้าหญิงกับสิงโต เพื่อสรุปเรื่องที่ตั้งภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากร อาชีพ ชนชาติ ภาษา ขนบธรรมเนียมประเพณี

๒๔. นักเรียนจดแผนภูมิ

๒๕. เขียนแผนที่และเขียนสัญลักษณ์ลงในสมุดแบบฝึกหัด

กิจกรรมใน ๑ ชั่วโมง

๑. ให้นักเรียนต่อรูปหัวสิงโต ครูเล่าเรื่องการค้นพบประเทศสิงคโปร์โดยใช้รูปภาพเกาะ หุ่นจำลอง คนคนพบ บัตรคำปีที่ค้นพบ

๒. แขนงบัตรคำที่ร้อยเชือกเกี่ยวกับเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ของประเทศสิงคโปร์

๓. ให้นักเรียนอาสาสมัครออกมาอ่านเรื่องบุคคลสำคัญของสิงคโปร์

๔. ตัดแผนที่แสดงภูมิประเทศของสิงคโปร์ อภิปรายรวมกันถึงลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศของสิงคโปร์ ใช้ภาพประกอบ

๕. ตีครูภาพโรงงานอุตสาหกรรม ค้าขาย ทำนา ทำสวน การประมง เกาะสลัก ฯลฯ สลับกันบนกระดาน ให้นักเรียนออกมาหยิบรูปภาพที่มีชื่ออาชีพของชาวสิงคโปร์ออก อภิปรายถึงอาชีพสำคัญ

๖. เปิดเทปทำนองเพลงจีน เพลงอินเดียน เพลงมาเลเซีย เพลงสากล นักเรียนออกมาเลือกรูปภาพการแต่งกาย การละเล่น ชนชาติ ศาสนา ให้เป็นพวกเดียวกัน

๗. ให้นักเรียนตอบคำถามโดยดูจากรูปภาพที่จัดเข้าเป็นชุดเดียวกัน

๘. ครูอธิบายเพิ่มเติม

๙. ให้นักเรียนเล่นเกมเจ้าหญิงกับสิงโต เพื่อสรุปบทวนเรื่องประเทศสิงคโปร์

๑๐. นักเรียนอ่านเอกสารเสริมประสบการณ์

๑๑. นักเรียนทำแบบฝึกหัดและแบบทดสอบ

ลี้กวนยู นายกรัฐมนตรีคนเคียวของสิงคโปร์

บรรพบุรุษของลี้กวนยูเป็นคนจีนเผ่าฮัคคา หรือจีนแคะ จีนเผ่านี้เป็นพวกที่กล้าหาญ เด็ดเดี่ยว ชอบผจญภัย บรรพบุรุษไค่พยพ เขาไปในสิงคโปร์ เมื่อร้อยกว่าปีมาแล้ว ลี้กวนยู กำเนิดที่สิงคโปร์ เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๔๖๖ ปัจจุบันอายุ ๕๓ ปี

ลี้กวนยู เริ่มตนการศึกษาชั้นประถมและมัธยมที่สิงคโปร์ ขณะนั้นยังรวมอยู่กับมลายู ลี้กวนยู เป็นคนเรียนหนังสือเก่ง เก่งทั้งวิชาคำนวณและภาษา ต่อมาไปสอบชิงทุนไปศึกษาวิชากฎหมายที่มหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ ประเทศอังกฤษ สอบได้ปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับแรก ภรรยาของลี้กวนยูก็สำเร็จวิชากฎหมายที่มหาวิทยาลัยเดียวกัน เป็นนักศึกษารุ่นพี่ สอบได้ปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับยอดเยี่ยมประจำปีเช่นกัน ลูกของลี้กวนยูทั้ง ๓ คนล้วนแต่เก่งตามพ่อแม่ทั้งนั้น

ลักษณะนิสัยส่วนตัว ลี้กวนยู เป็นคนเคร่งขรึม เขาลักษณะเสื่อขี้มยาก สิ้นหนามถึงความเป็นนักคิด แต่แฝงไว้ซึ่งความเชื่อมั่นในตนเองอย่างสูงส่ง ไม่ชอบผูกมิตรกับใครอย่างพร่ำเพรื่อตั้งแต่เด็กแต่น้อย ลี้กวนยู เป็นคนขยันขันแข็ง ทำงานหนัก ชอบศึกษาปัญหาด้วยตนเอง เขาเชื่อว่าปัญหาทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับตนย่อมมีทางแก้ไขได้เสมอ คงจะเป็นเพราะความเชื่อมั่นในตัวเองนี้ ลี้กวนยู จึงมักปฏิเสธไม่ยอมรับความช่วยเหลือทางการเงินจากต่างประเทศ แต่ยินดีให้ทุกประเทศไปลงทุนในสิงคโปร์ ลี้กวนยู ให้เหตุผลว่าการยอมรับความช่วยเหลือจากต่างชาติ ทำให้คนในชาติพากันท้อแท้ ซากวินัย छोไปชาติใหญ่จะคุกคามชาติเล็ก และอาจจะซื้อได้แม้กระทั่งประเทศและจิตใจคนในชาติ

ลี้กวนยูมีความเห็นว่า ประเทศชาติจะเจริญได้ พลเมืองจะต้องขยันขันแข็งใน การทำมาหากิน รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เขามีความลึกลับอยู่ประการหนึ่งว่า ครอบงำที่มีชีวิตควรอยู่เพื่อการลงทุนมิใช่อยู่เพื่อใช้ชีวิต ลี้กวนยู มองชีวิตในแง่ของ เศรษฐศาสตร์ ชีวิตเหมือนทุนทรัพย์ที่ต้องใช้ไปเพื่อการลงทุน ให้เกิดดอกออกผลมิใช่ใช้ ชีวิตอย่างสิ้นเปลืองโดยมิได้รับผลตอบแทนใหญ่มา ถ้าเขามีเวลาว่างจากหน้าที่การงาน เขามักใช้เวลาว่างในการฝึกฝนภาษาจีน มลายู ให้เชี่ยวชาญยิ่งขึ้น สำหรับภาษาอังกฤษ

เก่งอยู่แล้ว เขามีความเชื่อจากรอบครัว เป็นหน่วยสำคัญที่ทำให้ประเทศมั่นคง บ้านเรือน
จะทองสุขสบายพอสมควร มีรายได้ประจำ และต้องมีลูกน้อยคน สิงคโปร์จึงมีโครงการ
ปรับปรุงที่อยู่อาศัยสำหรับพลเมือง ออกกฎหมายให้คนมีลูกได้เพียง ๒ คน ถ้ามีมากกว่า
นี้จะต้องเสียภาษี

แม้จะเป็นถึงนายกรัฐมนตรี ลี กวน ยู ก็ยังชอบทำงานบ้านบ้างถ้ามีโอกาส เขา
มักปฏิเสธงานเลี้ยงสังสรรค์ที่ไม่จำเป็น ชอบอยู่กับครอบครัว ฝึกภาษาจีน และ
ภาษามลายูกับลูก ๆ หรือไม่เช่นนั้นหมากฮอส บางครั้งก็ชอบขับรถเอง เตาเอง ไม่ชอบดู
ภาพยนตร์ ลี กวน ยู เป็นคนเกลียดการคอร์รัปชันมาก เพราะเขามีความติดใจเห็นว่า
ผู้บริหารประเทศหรือนักการเมืองจะต้องเป็นผู้สุจริต มีอดสะอาด เคารพระเบียบแบบแผน
ซิงกว่าตัวบุคคล เมื่อเขาเข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีใหม่ ๆ ใดเรียกประชุมญาติพี่น้อง
เขากดดาวแก่ทุก ๆ คนว่า ขณะนี้ทุกคนมีญาติเป็นนายกรัฐมนตรีแล้วอย่าคิดหาผลประโยชน์
โดยไม่ซบซนธรรมและอ้างอิงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเป็นเครื่องมือ แม่ทัพของเขายัง
ทำงานเป็นลูกจ้างขายนานาฬิกาแห่งหนึ่งใช้ชีวิตอย่างธรรมดาสามัญ

สิงคโปร์เป็นประเทศเล็ก ๆ ซึ่งมีขนาดเท่ากับจังหวัดภูเก็ต แต่มีความก้าวหน้า
ผู้คนมีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย พลเมืองขยันขันแข็งในการทำมาหากิน บ้านเมือง
สะอาดเป็นเยี่ยม ความเป็นอยู่ของคนมีมาตรฐานสูง คงจะเป็นเพราะสิงคโปร์มีผู้นำ
ประเทศอย่างลี กวน ยู เขาได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งปี พ.ศ. ๒๕๐๒ นับว่าเป็น
นายกรัฐมนตรีที่มีอายุน้อยที่สุดคนหนึ่งในโลก คือมีอายุเพียง ๓๕ ปีเท่านั้น แต่เขา
สามารถบริหารประเทศมาด้วยความซื่อสัตย์สุจริต จึงได้รับเลือกตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี
ติดต่อกันเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ประเทศสิงคโปร์จึงมีนายกรัฐมนตรีเพียงคนเดียวนับตั้งแต่นั้น
ตั้งประเทศมา

สิ่งโต

สิ่งโต เป็นสัตว์สี่เท้า รูปร่างลักษณะภายนอกคล้ายกับเสือโคร่ง แต่สิ่งโตไม่มีลายเสือ แต่ดำเป็นสีโตเล็ก ๆ ที่ฟังคลอจะมีลายจุดหรือลายยาว ๆ ตามแบบเดิมของของบรรพบุรุษของมันอยู่บ้าง แล้วจะค่อย ๆ จางหายไป เมื่อมันโตขึ้น สิ่งโตตัวผู้ที่มีอายุมากจะมีขนคอยาวหุ้มรอบคอ แต่เสือโคร่งไม่มีขนคอยาว ๆ เหมือนสิ่งโต ปลายหางของสิ่งโตเป็นพู่

ดินแดนที่ยังมีสิ่งโตอยู่บ้าง ไคแกลิน เดียวภาคเหนือและภาคกลางของเอเซียตะวันตก เช่น เปอร์เซีย อารเบีย ในอินเดียกำลังจะสูญพันธุ์ ที่ที่วาร์ธูมาลอินเดียไคออกพระราชบัญญัติสงวนพันธุ์สัตว์ป่ารวมทั้งสิ่งโต ทำให้มีสิ่งโตเพิ่มขึ้นถึงราว ๒๕๐ ตัว ในอาฟริกา เป็นถิ่นที่อยู่ของสิ่งโต และก็มี การสงวนเช่นกัน สิ่งโตที่อยู่ตามชายฝั่งทะเลเป็นสิ่งโตที่มีขนาดใหญ่ ไม่มีขนคอ และเป็นพันธุ์ที่ดุร้ายมาก ชอบลากเอาแพะและวัวของชาวบ้านไปกินเสมอ ๆ รวมทั้งกินมนุษย์ด้วย

สิ่งโตตุรกี ในวันตุรกีสิ่งที่จะขาดเสียมิได้คือ การเล่นสิ่งโตหรือเจ็ดสิ่งโต นับเป็นศิลปะอย่างหนึ่งที่ชาวจีนยังคงรักษาประเพณีไว้ คำานานเกี่ยวกับสิ่งโต มีว่าครั้งหนึ่งพระเจ้าแห่งกรุงจีนองค์หนึ่ง ทรงพระนามว่าพระเจ้าเคียนลงกุน ทรงไว้มิ่งบุญคุณนานาประการ วันหนึ่งขณะที่พระองค์กำลังเสด็จออกวาราชการแผ่นดิน ท้ามกลางอำมาตย์ข้าราชการบริพาร เวลานั้นไคมีสัตว์ประหลาดตัวหนึ่ง มีรูปร่างลักษณะคล้ายสุนัขขนาดใหญ่ทำปฏิหาริย์เหาะลอยมาโดยทางอากาศ ครั้นมาถึงที่นั้นก็เหาะลอยต่ำลงมาหยุดยังหน้าพระที่นั่ง ไคกระทำถวายบังคมพระองค์ถวายการถวายคำนับถึง ๓ ครั้ง แล้วก็เหาะลอยขึ้นบนอากาศกลับไปตามทางเดิม ท้ามกลางความตกตะลึงของบรรดาขุนนาง มีขุนนางผู้เฒ่าคนหนึ่งไคเคยพบเห็นเหตุการณ์มามากนัก จึงไคกราบบังคมทูลว่า สัตว์นั้นเป็นสัตว์ประเสริฐ มีนามเรียกว่า สิ่งโต สัตว์ชนิดนี้ยากที่มนุษย์สามัญชนจะไคพบเห็น ตั้งแต่นั้นมา ทั้งพระเจ้าแผ่นดิน ขุนนาง ข้าราชการบริพาร และราษฎรต่างพากันหารูปสิ่งโตตั้งเคารพบูชาตามบ้านของตน ครั้นถึงเทศกาลตุรกีแทนที่จะไปอวยพรกันด้วยปากเปล่า ก็ทำเป็นรูปสิ่งโตแล่นนำไปเล่นที่บ้านของผู้ที่เคารพนับถือเสมือนว่าสิ่งโต

ไ้มาอวยพรในวันขึ้นปีใหม่ เจ้าของบ้านก็ตอบแทนด้วยการเลี้ยงอาหารและให้เงิน
เป็นรางวัล

เมืองที่ชื่อว่าเมืองสิง โคนั้นหมายถึงสิงคโปร์ ตามประวัติศาสตร์สิงคโปร์เป็น
เมืองที่มีชื่อเดิมว่า เทมาเชก ซึ่งหมายถึงเมืองทะเล ส่วนชื่อปัจจุบันนี้ไ้มาจาก
เจ้าฟ้าชายองค์หนึ่งในราชสำนักศรีวิชัยที่เกาะชวา ผู้ซึ่งไ้เสด็จมายังดินแดนแห่งนี้
เมื่อเสด็จมาถึงเมืองทะเลไ้เห็นสัตว์ประหลาดชนิดหนึ่ง ซึ่งมีคนบอกว่าเป็นสิง โค
ดังนั้นเจ้าชาย สิงนิลาอุตมา จึงไ้ตั้งชื่อเมืองใหม่นี้ว่า สิงกะปุระ อันแปลไ้ว่า
สิงห์บุรี หรือเมืองสิง โค

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประเทศสิงคโปร์

สาธารณรัฐสิงคโปร์ เป็นประเทศเล็กที่สุดในบรรดากลุ่มประเทศอาเซียน มีเนื้อที่ทั้งหมดเพียง ๕๕๕ ตารางกิโลเมตร

สิงคโปร์มีประชากรราว ๒ ล้าน ๑ แสน ๒ หมื่นคน ในจำนวนนั้นมีชาวจีน มีอยู่ราวร้อยละ ๗๖ ชาวมาเลย์ร้อยละ๑๕ ชาวอินเดียนและปากีสถานร้อยละ ๗ ชาวยุโรปและลูกผสมของคนเอเชีย ยุโรปอีกราวร้อยละ ๒ นับว่าเป็นประเทศที่ประกอบขึ้นด้วย คนต่างเชื้อชาติต่างภาษากันอีกประเทศหนึ่ง เช่นเดียวกับประเทศในกลุ่มอาเซียนอื่น ๆ สิงคโปร์แม้ว่าจะมีชาวจีนเป็นส่วนมาก แต่กลับไม่กำหนดให้ภาษาจีนเป็นภาษาประจำชาติ สิงคโปร์ใช้ภาษามาเลย์เป็นภาษาประจำชาติ ส่วนภาษาที่ใช้ในทางราชการมีถึง ๔ ภาษา คือ มาเลย์ อังกฤษ จีนกลาง และทมิฬ

สิงคโปร์มีเมืองหลวงชื่อสิงคโปร์ วากันตามจริงแล้ว สิงคโปร์ก็คือเมืองใหญ่เมืองหนึ่งเท่านั้นเอง นอกเมืองออกไปก็เป็นชานเมือง มีประชากรอาศัยอยู่กระจัดกระจายออกไปโดยเฉพาะมีมากตามชายฝั่งทะเล

สิงคโปร์ มีประธานาธิบดีเป็นประมุข และนายกรัฐมนตรีเป็นผู้คุมอำนาจการบริหารประเทศ นายกรัฐมนตรีคนปัจจุบัน คือ นายลีควนยู นายลีควนยูดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีสิงคโปร์มาตั้งแต่ประกาศเอกราช พุคไควสิงคโปร์ตั้งแต่เป็นประเทศมา เคยมีนายกรัฐมนตรีเพียงคนเดียว

สภาพภูมิประเทศของสิงคโปร์ เรารู้จักกันดีแล้วว่า สิงคโปร์มีดินแดนสำคัญที่เกาะสิงคโปร์ซึ่งตั้งอยู่ปลายสุดของแหลมมลายู นอกจากนั้นก็ยังมีเกาะแก่งเล็ก ๆ ราวรอบตัวเกาะอีกจำนวนหนึ่งราว ๔๐ เกาะ แม้ว่าสิงคโปร์จะเล็กกระจิริด แต่เนื่องจากตำแหน่งที่ตั้งคุมเส้นทางเดินเรือ เชื่อมทิศต่อระหว่างมหาสมุทรแปซิฟิกกับมหาสมุทรอินเดียพอดี ฐานะของสิงคโปร์จึงมีความสำคัญยิ่ง เรือเดินสมุทรที่แล่นมาจากยุโรป หรืออัฟริกามายังเอเชียตะวันออกไกล หรือออสเตรเลียจะต้องแล่นมายังสิงคโปร์เสียก่อน เหตุนี้เองสิงคโปร์จึงกลายเป็นเมืองท่าที่สำคัญที่สุดแห่งหนึ่งของโลก คานเหนือของสิงคโปร์

ติดต่อกับรัฐยะโฮร์ของมาเลเซีย มีทางรถไฟติดต่อกันได้สะดวก ส่วนด้านใต้นั้นก็มองเห็นหมู่เกาะของอินโดนีเซียอยู่ลิบ ๆ อากาศของสิงคโปร์ร้อนทั้งปี มีฝนตกพอประมาณตลอดทั้งปีด้วย ไม่มีการแบ่งแยกเป็นฤดูแล้ง หรือฤดูฝนอย่างเด่นชัด ตามประวัติศาสตร์ปรากฏว่า สิงคโปร์เดิมเป็นส่วนหนึ่งของราชอาณาจักรยะโฮร์ ต่อมาตกเป็นเมืองขึ้นของอังกฤษ (ปี พ.ศ. ๑๘๑๙) จักรพรรดินิยมอังกฤษได้แปรสภาพของเกาะสิงคโปร์เป็นฐานทัพอันใหญ่โต และเป็นเมืองท่าที่สำคัญของตนในย่านเอเชีย ปี ค.ศ. ๑๘๑๙ ญูเน่บูกียัตสิงคโปร์ เมื่อสงครามโลกสงบลงในปี พ.ศ. ๑๙๔๔ ญูเน่บูกียัตก็ทวนกลับเข้ายึดสิงคโปร์อีกครั้งหนึ่ง อังกฤษทำตัวว่าจะยึดครองสิงคโปร์ต่อไปอีกนานเท่านาน ทำการควบคุมโดยตรงจากกรุงลอนดอน แต่ประชาชนสิงคโปร์ร่วมกับประชาชนมลายูได้เคลื่อนไหว แข็งข้อ จนฝ่ายอังกฤษต้องยอมประกาศให้สิงคโปร์มีสิทธิปกครองตนเองในปี ๑๙๕๘ โดยมีนายลีควานยู เป็นผู้นำพรรคการเมืองของตน เขาจัดตั้งรัฐบาลบริหารประเทศ วันที่ ๑๖ กันยายน ค.ศ. ๑๙๖๓ สิงคโปร์ ได้เข้าร่วมกับมาเลเซีย กลายเป็นรัฐหนึ่งของมาเลเซียไป แต่เนื่องจากความขัดแย้งระหว่างสิงคโปร์กับมาเลเซียทั้งทางด้านการเมืองและเศรษฐกิจ สิงคโปร์จึงแยกออกมาเป็นสาธารณรัฐในวันที่ ๙ สิงหาคม ปี พ.ศ. ๑๙๖๕

การปกครอง สิงคโปร์มีการปกครองแบบประชาธิปไตยด้วยระบอบรัฐสภาตะวันตก มีประธานาธิบดี ได้มาจากการเลือกตั้งของรัฐสภา รัฐสภามีเพียงสภาเดียว คือสภาผู้แทนราษฎร ปัจจุบันมีทั้งหมด ๕๔ ที่นั่ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอยู่ในตำแหน่งได้สมัยละ ๕ ปี

ด้านเศรษฐกิจ สิงคโปร์เป็นเกาะเล็ก ๆ ที่ไม่มีทรัพยากรธรรมชาติอะไรเลย

เศรษฐกิจของสิงคโปร์จึงไม่มีการเกษตร เศรษฐกิจส่วนใหญ่ของสิงคโปร์จึงตั้งอยู่บนรากฐานของการค้าขาย การอุตสาหกรรม การเดินเรือ และการเป็นเมืองท่าชายทะเลสินค้า เก็บสินค้าหรือตัดแปลงสินค้าเป็นสำคัญ กิจกรรมอุตสาหกรรมที่สำคัญมีการกลั่นน้ำมัน ต่อเรือ ประกอบเรือ ซ่อมเรือ ทอผ้า เป็นต้น จำนวนกรรมกรของสิงคโปร์ทั้งหมดมีราว

๑๒๖,๕๐๐ คน คอยเหตุนี้สิ่งคไปรจึงตองฟ้งตางประเทศทางคานอาหารกรกินมาก
แตละปีจะตองตั้งชอขาวสาร เนื้อสัตว์ชนิดตาง ๆ ด้กจนวนมากจากประเทศโกล่เตียง
เช่น ไทย จีน มลายู เป็นต้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบทดสอบ

เขียนวงกลมล้อมรอบข้อที่ถูกต่องที่สุด

๑. ช่องแคบที่แยกเกาะสิงคโปร์ออกจากแผ่นดินใหญ่มาเลเซีย
  - ก. ไทหล่า
  - ข. มะละกา
  - ค. ยะโฮร์
  - ง. โอสุมิ

๒. ปัจจุบันสิงคโปร์เป็นศูนย์กลางทางคมนาคม
  - ก. ทางทะเลและทางอากาศ
  - ข. ทางบกและทางทะเล
  - ค. ทางบกและทางอากาศ
  - ง. ทางอากาศและทางรถไฟ

๓. สิงคโปร์ตั้งอยู่
  - ก. บนแหลมอินโดจีน
  - ข. ทางใต้ของแหลมอินโดจีน
  - ค. ห่างจากแหลมอินโดจีนมาก
  - ง. ตอนกลางของแหลมอินโดจีน

๔. ภูมิอากาศที่ร้อนชื้น เป็นชื่อของ
  - ก. ประเทศของสิงคโปร์
  - ข. แม่น้ำสำคัญ
  - ค. ภูเขาสูง
  - ง. ทะเลสาบสวยงาม

๕. ชื่อของสิงคโปร์มีความหมายเกี่ยวกับ
- เจ้าชายแห่งเกาะชวา
  - ดินแดนแห่งสิงโต
  - ผู้ค้นพบเกาะสิงคโปร์
  - ชนเผ่าพื้นเมือง
๖. เนื้อที่ของสิงคโปร์มีขนาด
- เล็กที่สุดในแหลมอินโดจีน
  - ขนาดเล็ก
  - ปานกลาง
  - ใหญ่
๗. ทางตอนใต้ของประเทศสิงคโปร์ เป็นดินแดนของประเทศ
- มาเลเซีย
  - อินโดนีเซีย
  - ฟิลิปปินส์
  - ไทย
๘. ลักษณะภูมิอากาศของสิงคโปร์มีอากาศแบบ
- ร้อน ฝนชุก
  - อบอุ่น ฝนปานกลาง
  - ร้อน แห้งแล้ง
  - หนาว ฝนชุก

๙. สิงคโปร์มีลักษณะเด่นทางภูมิศาสตร์

- ก. มีทะเลสาบมาก
- ข. มีน้ำล้อมรอบ
- ค. มีภูเขาล้อมรอบ
- ง. มีที่ราบลุ่มและที่ราบต่ำ

๑๐. ลักษณะของแม่น้ำในสิงคโปร์เป็นแบบ

- กก. แม่น้ำนานาชาติ
- ข. สายโลหิตเลี้ยงประเทศชาติ
- ค. สายสั้น ๆ และไหลลงสู่ทะเล
- ง. ที่มีเกาะแก่งในลำน้ำ

๑๑. รายได้และผลิตภัณฑ์ของประเทศไคมาจาก

- ก. สินค้าทางเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม
- ข. การอุตสาหกรรมและการค้าขาย
- ค. ทางเกษตรกรรมและการค้าขาย
- ง. ทางเกษตรกรรมและการประมง

๑๒. เมืองศูนย์กลางอุตสาหกรรมที่สำคัญที่สุด คือ

- ก. สิงคโปร์
- ข. กัวลาลัมเปอร์
- ค. โยโฮร์บาฮู
- ง. มะละกา

๑๓. เซอร์โทมัส นัสตอมพอร์ท แรฟเฟิล เป็นชื่อของ

- ก. ประธานาธิบดีคนแรกของสิงคโปร์
- ข. ผู้สนับสนุนให้อังกฤษซื้อเกาะสิงคโปร์
- ค. ผู้ค้นพบสิงคโปร์เป็นคนแรก
- ง. มหาเศรษฐีของสิงคโปร์

๑๔. สิงคโปร์เคยตกเป็นอาณานิคมของ

- ก. ฝรั่งเศส
- ข. จีน
- ค. เนเธอร์แลนด์
- ง. อังกฤษ

๑๕. ชนชาติที่มีมากที่สุดในสิงคโปร์คือ

- ก. อังกฤษ
- ข. มลายู
- ค. จีน
- ง. อินเดีย

๑๖. ปัจจุบันนี้สิงคโปร์มีอัตราการเกิดของประชากร

- ก. สูงขึ้นมาก
- ข. สูงขึ้นบ้าง
- ค. เท่าเดิม
- ง. ลดลง

๑๗. ในกลุ่มประเทศแหลมอินโดจีน นับไปว่าการสาธารณสุขและการศึกษาของสิงคโปร์ อยู่ในชั้น
- ก. ดีเยี่ยม
  - ข. ดี
  - ค. ปานกลาง
  - ง. ต้องการความช่วยเหลือ
๑๘. ภาษาที่ใช้ในสิงคโปร์มีหลายภาษา ภาษาที่นิยมใช้กันตามลำดับดังนี้
- ก. มาเลย์ จีน อังกฤษ ทมิฬ
  - ข. จีน มาเลย์ ทมิฬ อังกฤษ
  - ค. อังกฤษ ทมิฬ จีน มาเลย์
  - ง. ทมิฬ อังกฤษ มาเลย์ จีน
๑๙. นายกรัฐมนตรีที่เคยเดินทางมาเยือนไทย
- ก. คะโตะ สุตเซน ออนัน
  - ข. คนกู อัมดุล ราซัค
  - ค. ลীগวนยู
  - ง. เบนจามิน เชียร์ส
๒๐. นอกจากอังกฤษเคยปกครองสิงคโปร์แล้ว ในสมัยสุโขทัย สิงคโปร์เคยเป็นดินแดนส่วนหนึ่งของประเทศ
- ก. จีน
  - ข. มาเลย์
  - ค. ฝรั่งเศส
  - ง. ไทย

เรื่องที่ ๘

ตอนที่ ๑	ประเทศสาธารณรัฐอินโดเนเซีย
ตอนที่ ๒	ประวัติศาสตร์และการเมือง
ตอนที่ ๓	ที่ตั้งและอาณาเขต
ตอนที่ ๔	ภูมิประเทศ
ตอนที่ ๕	ภูมิอากาศ
ตอนที่ ๖	ทรัพยากรธรรมชาติและอาชีพที่สำคัญ
ตอนที่ ๗	สถานที่และเมืองสำคัญ
ตอนที่ ๘	ประชากร
ตอนที่ ๙	ภาษา
ตอนที่ ๑๐	ขนบธรรมเนียมประเพณี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความนำ

แบบจำลองการสอนเรื่อง ประเทศสาธารณรัฐอินโดเนเซีย มีลักษณะเป็นหน่วยเสนอแนะการสอนตามเอกภักภาพ สร้างขึ้นเพื่อจะช่วยในการเตรียมการสอนของครู ในการสอนเรื่องนี้ควรเน้นแนวคิดที่ว่า ประเทศสาธารณรัฐอินโดเนเซียเป็นประเทศที่มีขนาดใหญ่และอุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติ ลักษณะทางวัฒนธรรมและประเพณี คล้ายคลึงกับประเทศสหพันธรัฐมาเลเซีย

ในการสอนเรื่องนี้ใช้เวลาในการสอนประมาณ ๒ ชั่วโมง หรือ ๓ ช่วงเวลา กิจกรรมที่ควรเน้นเป็นพิเศษคือ การสอนที่สอดคล้องกับความเป็นจริงที่ทำให้เรียนรู้ตามความสนใจและความสามารถของแต่ละบุคคล

ความมุ่งหมาย

๑. เพื่อให้นักเรียนสามารถศึกษาคนควาและเรียนรู้ควยตนเองตามความสามารถของแต่ละบุคคล
๒. เพื่อให้นักเรียนสามารถตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และการเมืองของประเทศอินโดเนเซียได้
๓. เพื่อให้นักเรียนสามารถทำแผนที่แสดงภูมิประเทศและทรัพยากรธรรมชาติ
๔. เพื่อให้นักเรียนสามารถรายงานเรื่องวัฒนธรรมประเพณีของประเทศอินโดเนเซียได้โดยการศึกษาจากหนังสือและภาพยนตร์
๕. เพื่อให้นักเรียนสามารถชี้และอธิบายเกี่ยวกับที่ตั้งของเมืองต่างๆ ได้
๖. เพื่อให้นักเรียนสามารถเปรียบเทียบขนาดและความแตกต่างในคานภูมิประเทศ ภูมิอากาศและวัฒนธรรมของประเทศอินโดเนเซียกับประเทศเพื่อนบ้านได้โดยการศึกษาจากแผนที่และรูปภาพ
๗. เพื่อให้นักเรียนสามารถประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองได้

แนวคิด

๑. ประเทศสาธารณรัฐอินโดนีเซียตั้งอยู่บนเส้นศูนย์สูตร ซึ่งมีอิทธิพลต่อภูมิประเทศ ภูมิอากาศและทรัพยากรธรรมชาติ
๒. ประเทศสาธารณรัฐอินโดนีเซียมีลักษณะภูมิประเทศที่แปลกและสวยงามซึ่งแตกต่างไปจากประเทศเพื่อนบ้านที่ตั้งอยู่บนแหลมอินโดนีเซีย
๓. ศาสนาอิสลามเป็นศาสนาประจำชาติ
๔. แม้ชาวอินโดนีเซียเคยตกอยู่ใต้อาณาจักรของชาวจีนและชาวตะวันตกมาเป็นเวลานาน แต่ก็ยังคงรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีของตนเองไว้ได้
๕. อินโดนีเซียพยายามดำเนินนโยบายเป็นกลางไม่เข้ากับค่ายใดค่ายหนึ่ง ยังมีความสัมพันธ์กับประเทศทุกฝ่าย คือ ประเทศเสรีและคอมมิวนิสต์ โดยเป็นประเทศหนึ่งที่ตั้งสมัชชาอาเซียน
๖. อินโดนีเซียและไทยมีสัมพันธไมตรีต่อกันด้วยดีเสมอมา ทั้งได้มีความร่วมมือในทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรมขึ้นโดยต่างเป็นสมาชิกของสมัชชาอาเซียน

เนื้อหาสังเขป

ประเทศสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

ประวัติศาสตร์และการเมือง

แต่เดิมดินแดนอินโดนีเซียนี้เป็นที่อาศัยของชนเผ่าหนึ่งที่มีชื่อว่า เชื่อกันว่าเป็นเผ่าเดียวกับชาวพื้นเมืองของเกาะชวาวย ต่อมาพวกที่อยู่บนแผ่นดินใหญ่เอเชียก็ได้อพยพเข้าไปตั้งรกรากอยู่บนเกาะอินโดนีเซียบ้าง ศาสนาพุทธได้เข้ามามีอิทธิพลและรุ่งเรืองในอินโดนีเซียประมาณ พ.ศ. ๑๐๐๐ เรียกว่าอาณาจักรสมัยนี้ว่า อาณาจักรศรีวิชัยเป็นอาณาจักรของศาสนาพุทธ โบราณวัตถุที่สำคัญและใหญ่โตของศาสนา ได้แก่ สถูปโบโรบูดูร์ ในคริสต์ศตวรรษที่ ๑๓ ศาสนาฮินดูได้เข้ามามีอิทธิพล จนถึงศตวรรษที่ ๑๖ พวกอิสลามเข้ามาแทนที่และเจริญรุ่งเรืองมาถึงปัจจุบัน ปัจจุบันชาวอินโดนีเซีย

นับถือศาสนาอิสลามถึง ๕๐ เปอร์เซ็นต์

ในคริสต์ศตวรรษที่ ๑๖ ชาวผิวขาวได้เริ่มเข้ามาในอินโดเนเซีย ชาวยุโรปชาติแรกคือ โปรตุเกสเข้ามาเพื่อค้าขายและเผยแพร่ศาสนาคริสต์ พ.ศ. ๒๐๕๔ ชาติต่อมาได้แก่ พวกดัช หรือเนเธอร์แลนด์ได้เข้ามาเพื่อค้าขาย ในที่สุดดัชก็ได้ดินแดนของอินโดเนเซียเป็นเมืองขึ้น ปกครองยาวนานถึง ๓๕๐ ปี อินโดเนเซียได้ประกาศเอกราชในวันที่ ๑๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๘ โดยมีโซการ์โนเป็นประธานาธิบดีคนแรกปกครองประเทศตามระบอบประชาธิปไตย เพราะเป็นผู้ที่โคตอสูเรียกรองจนประเทศได้รับเอกราช

เนื่องจากดินแดนของอินโดเนเซียกว้างขวางมาก จึงยากแก่การปกครองในระยะหลังโซการ์โนปกครองประเทศแบบเผด็จการสั่งจับผู้คัดค้านคนไปคุมขังเป็นจำนวนมาก จึงเกิดการจลาจลต่อต้านวิธีการปกครองประเทศของโซการ์โน ได้เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๔ - ๒๕๐๘ ต่อมาสภาสูงสุดได้มีมติให้ปลดประธานาธิบดีโซการ์โนออกจากตำแหน่ง สภาสูงสุดจึงตั้งให้นายพลซูฮาร์โตดำรงตำแหน่งเป็นประธานาธิบดีคนที่สองสืบต่อมาจนถึงทุกวันนี้ ปัญหาสำคัญที่รัฐบาลต้องเผชิญคือ การก่อกวนของคอมมิวนิสต์ อินโดเนเซียเป็นประเทศหนึ่งที่มีมือในการจัดตั้งองค์กรอาชญากรรม เมื่อไม่นานมานี้ อินโดเนเซียได้เรียกกองดินแดนที่เรียกว่าเกาะติมอร์ตะวันออกซึ่งเป็นดินแดนในครอบครองของโปรตุเกสคืนมา ซึ่งอินโดเนเซียสามารถเรียกรองได้สำเร็จและได้รวมเป็นดินแดนอีกแห่งหนึ่งของอินโดเนเซียเมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๘

ที่ตั้งและอาณาเขต อินโดเนเซีย ตั้งอยู่ระหว่างทวีปเอเชียและทวีปออสเตรเลีย ตรงแนวเส้นศูนย์สูตร ล้อมรอบด้วยมหาสมุทรแปซิฟิก มหาสมุทรอินเดีย และทะเลจีนใต้ หมู่เกาะอินโดเนเซียตั้งอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ ๓๕° - ๑๕° ตะวันออก และระหว่างเส้นแวงที่ ๖° - ๑๑° ใต้ หมู่เกาะเหล่านี้อยู่ตามกลางแนวภูเขาไฟ

ภูมิประเทศ เป็นประเทศภูเขาอย่างแท้จริง เพราะมีภูเขาไฟไม่น้อยกว่า ๔๐๐ ลูก และอีกกว่า ๑๐๐ กว่าลูกยังไม่ดับ มีแม่น้ำลำธารน้อยไม่ถาวร รวมทั้งทะเลสาบ ตามไหล่เขายังมีลาวาปกคลุมอยู่ซึ่งมีคุณค่าทางเกษตร อินโดเนเซียมีลักษณะเป็นหมู่เกาะซึ่ง

ประกอบด้วยเกาะเล็กเกาะน้อยประมาณ ๑๓,๖๖๐ เกาะ มีเนื้อที่ทั้งหมด ๑,๘๘๒,๓๘๖ ตารางกิโลเมตร มีเกาะใหญ่ ๆ ที่สำคัญอยู่ ๕ เกาะ ได้แก่

๑. เกาะกาลิมันตัน หรือเกาะบอร์เนียวเป็นเกาะที่ใหญ่ที่สุดอยู่ทางตอนเหนือ มีเทือกเขาคั่นกันเป็นพืด อาณาเขตทางเหนือจะติดกับดินแดนบอร์เนียวเหนือหรือรัฐซาบาห์ของสหพันธรัฐมาเลเซีย ทางภาคใต้และตะวันตกของเกาะเป็นที่ลุ่ม มีหนองและบึงอยู่มาก การคมนาคมติดต่อกันในบริเวณเกาะนี้ยังเป็นไปอย่างลำบาก

๒. เกาะสุมาตรา เป็นเกาะที่มีขนาดใหญ่รองลงมา มีรูปร่างเรียวยาวและป่องตรงกลาง อยู่ใกล้กับดินแดนของสหพันธรัฐมาเลเซีย มีช่องแคบมะละกาคั่นอยู่ ลักษณะภูมิประเทศของเกาะนี้มีภูเขาสูงและทะเลสาบ

๓. เกาะซูลาเวซี หรือ เซเลเบส บนเกาะเป็นภูเขาส่วนมาก ตามชายฝั่งมีอ่าวลึกที่เหมาะสมแก่การจอดเรืออยู่หลายอ่าว

๔. เกาะอีเรียนตะวันตก หรือนิวกินีตะวันตก เป็นเกาะที่มีดินแดนของทวีปออสเตรเลียอยู่ด้วย

๕. เกาะชวา เป็นเกาะที่เล็กที่สุด มีประชากรหนาแน่นมากที่สุดอยู่ราว ๒๕ ของประเทศ ทั้งนี้เนื่องจากเกาะดังกล่าวมีดินที่อุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเพาะปลูก มีความสำคัญคือเป็นที่ตั้งของเมืองหลวงของประเทศคือกรุงจาการ์ตาหรือปัตตาเวีย ภูเขาที่สูงที่สุด คือ ปันดักชะวา สูง ๑๖,๐๐๐ ฟุต ภูเขาไฟที่ยังคุกรุ่นอีก

๖๐ ลูก

ภูมิอากาศ อินโดเนเซียมีอากาศแบบมรสุม ร้อนและชื้น มีฤดู ๒ ฤดูคือ ฤดูฝน และฤดูแล้ง ฤดูฝนเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงมีนาคม ฝนตกมากที่สุดในเดือนธันวาคม มกราคม ฤดูแล้งเริ่มตั้งแต่เดือนเมษายน ถึง ตุลาคม จำนวนน้ำฝนของแต่ละเกาะไม่เท่ากัน อากาศโดยทั่วไปไม่ร้อนจัดเหมือนประเทศที่อยู่ตรงเส้นศูนย์สูตรอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะเกาะส่วนใหญ่มีรูปร่างยาวและแคบ หรือเป็นแหลมยื่นลงไปในทะเล จึงได้รับลมทะเลและลมจากมหาสมุทรพัดผ่านทำให้อากาศเย็นสบาย อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ

ทรัพยากรธรรมชาติและอาชีพที่สำคัญ

ในหมู่เกาะอินโดเนเซียมีทรัพยากรธรรมชาติอยู่หลายชนิด ใคอก น้ำมันปิโตรเลียม ยางพารา ติบูก นิเกิล ทองแดง เหล็ก เงิน ทองคำ ทางการเกษตรกรรม มีการปลูกข้าว ยางพารากันมากแถบเกาะชวา นอกจากนี้ยังมีการปลูก ข้าวโพค อ้อย น้ำมัน ปาล์ม กาแฟ เครื่องเทศ มะพร้าวแห้ง

การประมง บริเวณชายฝั่งมีการจับปลากันมาก ตั้งแต่เขตเหนือของเกาะชวา ตลอดจนถึงตะวันออกของสุมาตราตอนกลาง

หัตถกรรม มีชื่อเสียงในการทำเครื่องปาเต๊ะ หรือเรียกว่า ผ้าบาติก การถลุงในแดนหนึ่ง เช่น ทั่วหนังกุ้ง พัก และของใช้อื่น ๆ รวมทั้งการแกะสลักไม้ สลักหิน และเขาสัตว์

สินค้าออก ใคแก ยางดิบ น้ำตาลทราย ชา กาแฟ ยาสูบ เนื้อมะพร้าวแห้ง น้ำมันปาล์ม เยื่อไม้ เครื่องเทศ เปลือกชิงโคเนาที่ไรท์ยาควินิน และโสร่งปาเต๊ะ

เมืองและสถานที่สำคัญ

จาร์กาตา ตั้งอยู่ชายฝั่งทะเลด้านตะวันตกเฉียงเหนือของเกาะชวา มีประชาชนอยู่ประมาณ ๕,๕๐๐,๐๐๐ คน มีคนยากจนและว่างงานมาก เป็นทั้งเมืองหลวงและเมืองท่า เป็นศูนย์กลางการคมนาคมและการปกครอง ตามถนนสายใหญ่ๆ

ในจาร์กาตามีอนุสาวรีย์ของบุคคลสำคัญ ถนนส่วนมากจะสะอาดเพราะถูกเจ้าหน้าที่เอาจริงเขมงวด แต่มีคลองน้ำเน่าเนื่องจากใช้คลองเป็นส้วมและเป็นที่ระบายน้ำเสีย นอกจากนี้มีท่าเรือทันสมัย โรงแรมชั้นหนึ่ง โรงภาพยนตร์ สวนสัตว์ พิพิธภัณฑ์ ฯลฯ

บาหลี่ เป็นเกาะเล็กใค้ใค้สมญานามมากมาย เช่น เกาะแห่งเทพเจ้า เกาะแห่งปีศาจ เกาะแห่งเวทสดาน เกาะแห่งความรัก เกาะสวรรค์ และ เกาะแสนสวย ที่เกาะบาหลี่มีคณันับถือศาสนาฮินดูมากที่สุดในบรรดาเกาะต่าง ๆ ของอินโดเนเซีย บาหลี่ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของจาร์กาตา มีความอุดมสมบูรณ์อันเกิดจาก

ภูเขาไฟซึ่งมีทั้งที่ดับแล้วและยังไม่ดับ ชาวบาทูทุกคนรู้จักเรื่องราวของวีรบุรุษ วีรสตรี เช่น เรื่องรามยณะ (รามเกียรติ์) มีนักพ่อนรำและนักดนตรี รวมทั้งมีฝีมือทางแกะสลัก อีกด้วย เป็นเกาะที่มีวัดจำนวนมาก มีวัดอยู่ทุกเมืองและทุกหมู่บ้าน

สุราบายา เป็นเมืองหลวงของชาวภาคตะวันออก เป็นเมืองขนาดใหญ่ พื้นที่ส่วนมากเป็นที่ราบ มีภูเขาไฟขนาดใหญ่ที่ดับแล้วเรียงรายเป็นระยะ ๆ มีความสำคัญในทางอุตสาหกรรม เช่น โรงงานกลั่นน้ำมัน ทอผ้า เครื่องไฟฟ้า

สมารัง เป็นเมืองหลวงชาวภาคกลาง อาคารบ้านเรือนทันสมัยและใหญ่โต นับว่าเป็นเมืองที่เจริญมาก เป็นศูนย์กลางทางการทหารและการศึกษา เป็นที่ตั้งของ วิทยาลัยการทหาร มีภูเขาไฟที่สำคัญกำลังคุกรุ่นอยู่ดูหนึ่งฝนลาวาออกมาเสมอ ๆ ชื่อว่า เบอรามี

บันดุง เป็นเมืองที่ใหญ่ที่สุดสามของอินโดเนเซีย เป็นเมืองที่ตั้งอยู่ในท่าเลดี มีภูเขาไฟที่สำคัญและเคยระเบิดอย่างรุนแรงคือภูเขาไฟครากะต้ว

โบโรบุดูร์ ตั้งอยู่ตรงกลางของเกาะชาวภาคกลาง แวดล้อมไปด้วยภูเขาอันสวยงามเป็นสิ่งมหัศจรรย์ ๑ ใน ๗ ของโลก เป็นพุทธสถานอันมีชื่อเสียง ซึ่งได้ก่อสร้างอย่างมึหิมา เป็นอนุสาวรีย์ที่ประดิษฐานงามสันนิษฐานว่าสร้างขึ้นราว ค.ศ. ๘๐๐ เป็นศูนย์กลางอันสำคัญของพุทธศาสนา ปุชณียสถานแห่งนี้ได้ถูกทอดทิ้งจนพังทลายประกอบกับ ได้ได้รับความกระทบกระเทือนจากภูเขาไฟระเบิด ต่อมาได้มีการบูรณะเมื่อปี ค.ศ. ๑๘๑๔ เป็นต้นมา ขณะนี้ทางรัฐบาลอินโดเนเซียกำลังดำเนินการซ่อมแซมเป็นการใหญ่ โดยได้รับทุนจากองค์การยูเนสโกและจากต่างประเทศด้วย ประเทศไทยได้ร่วมบริจาคด้วย ๕๐๐,๐๐๐ บาท

ประชากร มีประชากรราว ๑๒๗,๕๕๐,๐๐๐ คน ส่วนใหญ่สืบเชื้อสายมาจากเผ่ามาเลย์ จะอยู่หนาแน่นตามบริเวณที่อุดมสมบูรณ์ เช่น เกาะชวา มีประชากรอยู่ถึง ๖๕ % ของประชากรทั้งประเทศ

ชนชาติต่าง ๆ ไค้แก่ ชาว ๔๕ % ชูคาน ๑๗ % มาเกอร์ ๑๐ %
 บรูไน ๕ % มิแนงกาเบา ๓ % ปาตัก ๒ % ปาห์ลี ๒ % อีซเจน ๑ %
 และอื่น ๆ ๑๕ %

ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม

การแต่งกาย ผู้ชายแต่งแบบสากล มีผ้าคลุมคอ สวมหมวก สวมเสื้อเชิ้ต
 นุ่งกางเกง บางที่มีผ้าพันทับกางเกงเพียงครึ่งตอน
 ผู้หญิง นุ่งผ้ามาติก ใส่เสื้อแขนกระบอกต่างสี มีผ้าสี่ศอกบาง ๆ เป็นผ้าคลุมคอ
 หรือพาดบ่า ส่วนผมเกล้าเป็นมวยแล้วแซมด้วยดอกไม้

ภาษา มีภาษาพูดและภาษาท้องถิ่น ๒๕๐ ภาษา แต่มีภาษาราชการเรียกว่า
 ภาษาบาฮาซาอินโดเนเซีย (ภาษาอินโดเนเซีย) ซึ่งรวมภาษามาจากภาษามาเลเซีย
 มีคำภาษาฮินดูและอารบิคผสม คำบางคำยืมมาจากภาษาสันสกฤต ภาษาฮอลันดาและ
 ภาษาอื่น ๆ ส่วนตัวอักษรเป็นโรมัน ในปัจจุบันยังมีการใช้ภาษาฮอลันดา อังกฤษใน
 โรงเรียน ตามเกาะต่าง ๆ มีภาษาท้องถิ่นใช้กันต่างหาก

ศาสนา ศาสนาอิสลามเป็นศาสนาประจำชาติ นับถือกันถึง ๘๐ % ศาสนาฮินดู
 พุทธ คริสต์ และอื่น ๆ รวม ๑๐ % โดยเฉพาะบนเกาะปาห์ลีมีประชาชนนับถือศาสนา
 ฮินดูมาก

ประเพณี ไค้แก่ประเพณีถือบวชตามหลักศาสนาอิสลาม ศาสนามีอิทธิพลเป็นอย่างมาก
 ต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน ขนบธรรมเนียมประเพณี

การละเล่นพื้นเมือง เช่น การแสดงเกี่ยวกับเรื่อง รามยณะ หุ่นกระบอก
 การเชิดหนังตลุง รำกริช และระบำชาวา

ปัญหาาคิด

๑. ลองเปรียบเทียบขนาดของประเทศอินโดเนเซียกับประเทศอื่นในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
๒. ลักษณะการต่อสู้เรียกร้องเอกราชของประเทศอินโดเนเซียเหมือนกับประเทศเวียตนามหรือไม่
๓. อะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้ประธานาธิบดีโชการ์ โนหมคอำนาจ
๔. ลักษณะวัฒนธรรมประเพณีของประเทศอินโดเนเซียคล้ายคลึงกับประเทศเพื่อนบ้านประเทศใด
๕. การเรียกร้องดินแดนบนเกาะติมอร์ของอินโดเนเซียได้รับความสำเร็จหรือไม่เพราะอะไร
๖. ภูมิประเทศแถบใดในอินโดเนเซียที่มีความสวยงามดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก
๗. อินโดเนเซีย เป็นประเทศที่ฝักใฝ่กับประเทศมหาอำนาจประเทศใด
๘. สาเหตุที่ทำให้ประเทศอินโดเนเซียยังพัฒนาไปไม่ได้เต็มที่เพราะอะไร

หนังสืออ่านเพิ่มเติมและรายชื่อเอกสารเสริมประกอบการ

สำหรับครู

๑. อินโดเนเซียวันนี้ ของ มหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๑๔
๒. การปกครองและการเมืองของประเทศต่าง ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ของ พันเอก (พิเศษ) เชิดชาย เหลลาหลาและนายบรรณิณี เสริมฐุมุตร
๓. เรื่องเที่ยวประเทศตะวันออก ของ ม.จ. สิบพันพารเสนอ โสภกุล สมาคมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ๒๕๐๓
๔. วีรชนอาเซีย ของ ชาญวิทย์ เกษตรศิริ โครงการหนังสือเล่มของ สังคมศาสตร์ปริทัศน์ ๒๕๑๓

๕. ฟิลิปปินส์และอินโดเนเซีย ของ เขียน วีระวิทย์ วารสารวิทยุศึกษา

๒๕๑๕

๖. อินโดเนเซียปัจจุบัน เอกสารของสถานเอกอัครราชทูตอินโดเนเซีย

๗. นโยบายต่างประเทศอินโดเนเซีย ดร. กมล ทองธรรมชาติ คณะ
คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๘. พระราชบัญญัติกำหนดรายวันเมื่อเสด็จประพาสชวาครั้งหลัง

องค์การคาคูสุสภา ๒๕๐๔

๙. ระยะทางเที่ยวชวากว่าสองเดือน (รัชกาลที่ ๕) โรงพิมพ์พระจันทร์

๒๕๑๖

๑๐. ไปกับครูตุสแผนกิน ๓,๐๐๐ เกาะ ของ บรรจบ ชูวานนท์

เชษมบรรณกิจ ๒๕๐๐

๑๑. Indonesia The islands of beautiful happenings

Garuda Indonesia Airways.

๑๒. Indonesia Calendar of Events 1975 ของ The

Ministry of Transport, Communication and Tourism.

สำหรับนักเรียน

๑. สมุดฝึกใจแผนที่ชั้นประถมปลาย ของ ดร. ประเสีริฐ วิทยารัฐ

องค์การคาคูสุสภา ๒๕๑๔

๒. เพื่อนบ้านของเรา หนังสืออ่านประกอบวิชาสังคมศึกษา ไทยวัฒนาพานิช

๓. เรื่องของเอเชียภาค ๒ ของ สังข์ พัดโนทัย แพร่พิทยา ๒๕๑๒

๔. โลกของเรา (สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ อินโดเนเซีย) ของ

ม.ร.ว. ชนมส์สวัสดิ์ ชมพูนุช พิทยาการ

๕. แผนที่โครงการภูมิศาสตร์ประวัติศาสตร์ ของ สมพงษ์ ศิริเจริญ

อักษรเจริญทัศน์ ๒๕๑๓

๖. สมุดแผนทัศน์ประถมศึกษาตอนปลาย ของ พ.อ. พูนพอด อาสนจินดา
ไทยวัฒนาพานิช ๒๕๑๗
๗. แบบเรียนภูมิศาสตร์ประวัติศาสตร์ชั้น ป. ๗ ของ กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๑๗
๘. หนังสืออุเทศประเทศอินโดเนเซีย ของสถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐ
อินโดเนเซียประจำประเทศไทย ๒๕๑๘

เอกสารเสริมประสบการณ์

๑. โขกักรโน้นักปฏิบัติและบิดาแห่งเอกราชของอินโดเนเซีย
๒. เมื่อครากะตั่วระเบิด

แหล่งวิทยาการ

๑. สถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐอินโดเนเซีย
๒. สายการบินการุตา ถนนสุรวงศ์
๓. ศูนย์เอกสารแห่งประเทศไทย คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๔. ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
๕. หอสมุดประจำโรงเรียน
๖. หอสมุดประจำหมู่บ้าน
๗. กรมประชาสัมพันธ์

อุปกรณ์

๑. รูปภาพการแต่งกาย ทรัพยากรธรรมชาติ
๒. ภาพเคลื่อนไหวชุด Travel in Pacific (ภูมิประเทศ
ความเป็นอยู่ การแต่งกาย)
๓. ภาพยนตร์เรื่อง Indonesia : Land and People
และเรื่อง Bali Today ของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

๔. เทปบันทึกเสียง
๕. แผนที่แสดงภูมิประเทศ ภูมิอากาศของประเทศอินโดเนเซีย
๖. แผนที่โครงสร้างประเทศอินโดเนเซีย
๗. แผนที่พลาสติกปรุ
๘. ชุดการสอนประกอบด้วย บัตรคำตั้ง บัตรคำถาม บัตรคำตอบและบัตรเฉลย รวมทั้งแผนป้ายแสดงความก้าวหน้าในการเรียน
๙. หุ่นจำลอง
๑๐. ของจริง เช่น ยางพารา ข้าว น้ำมัน ตาล
๑๑. รูปสัญลักษณ์ภูมิประเทศและทรัพยากรธรรมชาติ
๑๒. กระดาษงูไต่บันไดบนแผนที่

เพลง

B E N G A W A N S O L O

Bengawan Solo.

Riwayatmu ini,

Sedari dulu,

Jadi perhatian insani;

Musim kemarau,

Tak seberapa airmu,

Dimusim hujan,

Air mengalir jauh.

Mata airmu dari Solo,
Terlingkung gunung seribu,
Air mengalir sampai jauh,
Akhirnya ke-laut.

Itu perahu,
Piwaytnya dulu,
Kaum pedagang,
Selalu naik itu perahu.

เลนสนุก (เกม)

งูกบ้นไค

วิธีเล่น

แบ่งนักเรียนเป็น ๒ กลุ่ม ผลัดกันตอบคำถาม ถ้าตอบถูกจะมีสิทธิ์ทอดลูกเต๋า เมื่อทอดลูกเต๋าได้ สมมุติว่าได้ ๖ ก็จะได้เดินไปบนตารางไค ๖ ช่อง ถ้าบังเอิญเดินไปพบบันไดก็ขึ้นบันไดไปเลย แต่ตาพบหัวงูต้องถอยหลังกลับลงมาอยู่ตรงทางงู ถ้ากลุ่มใดเดินไปถึงช่อง ๑๐๐ ก่อนจะเป็นกลุ่มชนะ

อุปกรณ์

๑. แผนภูมิรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสแบ่งเป็น ๑๐๐ ช่อง มีบันได ๔ - ๖ แห่ง และ รูปงู จำนวนบันไดและรูปงูวางไว้ในระยะที่เหมาะสม
๒. ลูกเต๋า มี ๖ มุม แต่ละมุมมีตัวเลขกำกับ จาก ๑ - ๖

คำยาก

สตูปโยโรบุญคุร์	เนเทอร์แลนด์	โซการ์โน	สุฮาโต	ติมอร์
กาลิมันตัน	ซูลาเวซี	อีเรียน	นิวกินี	ปัตตาเวีย
บันดักชะวา	รามยณะ	สุราบายา	สมารัง	บันดุง
มีเนงกาเบา				บรูไน

กิจกรรมเสนอแนะ

๑. ครูเจานินิยายอินโคเนเซีย
๒. แจกบัตรคำสี่ให้นักเรียนคนละ ๑ สี่ บัตรคำทั้งหมดมี ๕ สี่ แต่ละสี่มีรูปชิ้นส่วนของเกาะ สี่ชมพู หมายถึงเกาะกาลิมันตัน สี่เขียว เกาะสุมาตรา ฯลฯ
๓. นักเรียนได้รับบัตรคำสี่แล้วฟังสัญญาณให้เริ่มจับกลุ่มกับคนที่สี่เดียวกัน แลวนำบัตรคำสี่มาต่อจะไครูปรางของเกาะครบ ให้นักเรียนนำมาติดบนกระดานที่ตำแหน่งที่ครูกำหนดไว้
๔. คิดแผนที่ประเทศอินโคเนเซียบนกระดาษคำข้างบัตรคำสี่ที่นักเรียนคิดไว้ ครูอธิบายลักษณะภูมิประเทศอย่างย่อ แล้วให้นักเรียนอธิบายต่อโดยใช้รูปภาพประกอบ
๕. ให้นักเรียนศึกษาที่ตั้งและลักษณะเกาะจากหนังสือแผนที่ แล้วออกมาเขียนชื่อเกาะบัตรคำสี่
๖. เปิดเทปเสียงฝนตกประกอบรูปคนกางร่มใส่เสื้อฝนแล้วอภิปรายถึงลักษณะภูมิอากาศจากเส้นรุ้งศูนย์องศาจากแผนที่
๗. ครูและนักเรียนช่วยสร้างแผนที่ประเทศอินโคเนเซียบนกระดาษ โดยให้แผนที่กระดาษแข็งลด
๘. ให้นักเรียนนำตัวการ์ตูนที่แสดงถึงทรัพยากรธรรมชาติไปติดบนแผนที่ที่นักเรียนสร้างไว้ในข้อ ๗

๘. ตีคแผนภูมิสาธิตนี้ฉันทของ ม.จ. สิมพันธ์ารเสนอ โสณกุล บนกระดาน
 ฉาส่าดี ให้นักเรียนอ่านแผนภูมิพร้อมกัน ร่วมกันอภิปรายใจความของฉันทบนี้ซึ่งบรรยาย
 ถึงลักษณะบ้านเมืองและความเป็นอยู่ของอินโดเนเซีย ฯลฯ

๑๐. ให้นักเรียนเลือกสัญลักษณ์และรูปโบราณสถาน, การแต่งกาย, ศาสนา
 การละเล่นพื้นเมือง ไปศึกษาแผนที่โครงการ

๑๑. ให้นักเรียนอ่านเอกสารที่มีรูปภาพประกอบซึ่งติดไว้ที่ฝาผนังห้อง

๑๒. นายภาพยนตร์เรื่อง "Exotic Bali, Bali Today" และ
 Indonesia : Land and People"

๑๓. อภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับเรื่องราวที่ได้จากภาพยนตร์

๑๔. เชิญวิทยากรมาบรรยายในหัวข้อเรื่องครั้งนี้ "อินโดเนเซียมีคหะอะไรบ้าง
 สิ่งที่น่าสนใจของอินโดเนเซีย ฯลฯ"

๑๕. เปิดแผนเสียงเพลงชาติอินโดเนเซีย ให้นักเรียนอ่านแผนภูมิเนื้อเพลง
 และความหมาย

๑๖. นายภาพยนตร์มหกรรมนาฏศิลป์อินโดเนเซียของกรมศิลปากร

๑๗. ให้นักเรียนอ่านหนังสือและเอกสารเสริมประสบการณ์แล้วอภิปรายร่วมกัน
 เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ การเมือง และบุคคลสำคัญ เช่น ซูการ์โน ฯลฯ

๑๘. ตีคแผนภูมิ ภูเขาบันได ซึ่งเป็นรูปแผนที่ สัญลักษณ์ของอินโดเนเซียบน
 กระดานฉาส่าดี แบ่งนักเรียนเป็น ๒ กลุ่ม ให้นักเรียนเล่นเกมนี้

๑๙. นักเรียนทำแบบฝึกหัดแผนที่ในสมุดแผนที่

๒๐. มอบหมายให้นักเรียนไปอ่านหนังสือพิมพ์ซึ่งมีเรื่องราวของประเทศ

อินโดเนเซียแล้วอภิปรายร่วมกัน

๒๑. ให้นักเรียนหาเนื้อข่าวและภาพข่าวของประเทศอินโดเนเซียมาติดบนป้าย
 นิเทศข่าวประจำวัน

๒๒. แมงนักเรียนเป็น ๓ กลุ่ม ให้นักเรียนสร้างแผนที่กลุ่มละ ๑ เรื่อง โดยครูให้แผนที่พลาสติกปรุพร้อมทั้งอุปกรณ์ เช่น กระดาษ สี แป้งเปียก เรื่องที่ให้นักเรียนสร้างแผนที่โคกเกี๋ย ตัง และอาณกเซต, ทรัพยากรธรรมชาติ, ภูมิประเทศและภูมิอากาศ

๒๓. ครูและนักเรียนร่วมกันประเมินผลงานในกิจกรรมข้อที่ ๒๒

กิจกรรมใน ๑ ชั่วโมง

๑. ครูหยิบแผนที่เพียงเกาะโคกเกี๋ยหนึ่ง ให้นักเรียนลองทายว่าเกาะอะไร

๒. ให้นักเรียนนำแผนที่เกาะซึ่งทายได้ถูกไปติดบนช่องว่างบนแผนที่แผ่นใหญ่ของอินโดเนเซีย

๓. เล่นเกมสักใด คำที่นำมาเล่นได้แก่ ชื่อเมือง ชื่อสถานที่สำคัญ เป็นต้น

๔. นักเรียนศึกษาค้นคว้าเรื่องประเทศอินโดเนเซียจากศูนย์การเรียนรู้ทั้งหมด

๖ ศูนย์

ศูนย์ที่ ๑ ให้นักเรียนทั้งกลุ่มเลือกตัวแทนกลุ่ม ๑ คน จาก ๕ - ๖ คน เป็นพิธีกรของกลุ่ม อ่านคำถามเกี่ยวกับที่ตั้งและอาณาเขตให้เพื่อนในกลุ่มตอบ เฉลยคำตอบโดยไปเปิดคำตอบซึ่งเป็นบัตรคำประกบติดบนแผนที่ประเทศอินโดเนเซีย แล้วนักเรียนทำแบบฝึกหัดแผนที่ตามบัตรคำสั่งลงในบัตรคำตอบ

ศูนย์ที่ ๒ นักเรียนเล่นเกมสอยดาว เมื่อสอยดาวซึ่งมีคำถามได้แล้วไปหาคำตอบจากในกล่องหัวใจ คำถามคำตอบเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและอาชีพ เปิดรูปภาพทรัพยากรธรรมชาติและอาชีพและอ่านคำอธิบายอยู่ด้านหลังของภาพ ในบัตรคำสั่งให้นักเรียนวาดรูปและเขียนสัญลักษณ์ลงในบัตรคำตอบซึ่งเป็นแผนที่ประเทศอินโดเนเซีย แล้วตรวจคำตอบจากสมุดภาพซึ่งมีรูปและสัญลักษณ์

ศูนย์ที่ ๓ บัตรคำสั่งให้นักเรียนฉายสไลด์เพื่อศึกษาถึงภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติ ฯลฯ แล้วให้นักเรียนเขียนสัญลักษณ์ภูมิประเทศ ทรัพยากรธรรมชาติลงในเอกสารแผนที่ ตรวจคำตอบจากแผนที่ภูมิประเทศ

ศูนย์ที่ ๔ มีรูปภาพการแต่งกาย หุ่นจำลองการแต่งกาย
รูปภาพประเพณีและการละเล่นพื้นเมือง ให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าจากรูปภาพแล้ว ใ้
วาดรูปและระบายสีการแต่งกาย ประเพณี ในแบบฝึกหัดซึ่งเป็นภาพเส้นประ

ศูนย์ที่ ๕ ให้นักเรียนศึกษาถึงลักษณะ สำเนียงภาษาอินโดเนเซียจาก
เทปบันทึกพร้อมทั้งอ่านแผนภูมิภาษาอินโดเนเซีย แล้วทำแบบฝึกหัดตามบัตรคำถามลงใน
บัตรคำตอบ นำบัตรคำตอบไปตรวจจากบัตรเฉลยคำตอบ ให้คะแนนด้วยตนเอง

ศูนย์ที่ ๖ มีหนังสือและเอกสารเสริมประสบการณ์เรื่องประวัติศาสตร์
การเมือง และบุคคลสำคัญ รวมทั้งรูปภาพ ธงชาติ แผนที่แสดงอาณาเขตของประเทศ
อินโดเนเซีย ให้นักเรียนอ่านตามที่บัตรคำสั่งกำหนด เมื่ออ่านเสร็จให้นักเรียนเรียงแถบ
ประโยคซึ่งบอกเหตุการณ์และบุคคล คัญแล้วตรวจคำตอบจากแผนภูมิที่อยู่ในซองกระดาษ

ศูนย์ที่ ๗ ศูนย์สำรวจ ให้นักเรียนอ่านหนังสือและเอกสารเสริมประสม-
การณ์ รวมทั้งเอกสารนำเที่ยวประเทศอินโด เนเซีย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โซการ์โนนักปฏิวัติและบิคาแห่งเอกราชของอินโดเนเซีย

ประวัติ โซการ์โนเกิดเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๔๔ จากครอบครัวที่ไม่มั่งคั่งนัก บิคา เป็นครูประถม และเป็นคนชวา ซึ่งนับถือศาสนาอิสลาม มารดาเป็นชาวบาตลี ซึ่งนับถือศาสนาฮินดู เมื่อเป็นเด็กโซการ์โนเป็นเด็กขยันและเฉลียวฉลาด ในสมัยนั้นประเทศอินโดเนเซียยังเป็นเมืองขึ้นของฮอลันดาอยู่ ชีวิตในเยาว์วัยของโซการ์โนเกี่ยวข้องกับ การเมืองสตอลมา เมื่ออายุ ๑๐ ขวบ ได้เป็นลูกศิษย์และลูกเลี้ยงของนักการเมืองชาตินิยมชื่อดังของอินโดเนเซีย คือ จักโกรมิโนโต

การศึกษา เรียนจบชั้นมัธยมในเมืองสุราบายา จบวิชาวิศวกรรมจากวิทยาลัยเทคนิคเมืองบันดุง

ชีวิตเกี่ยวข้องกับการเมือง ความคิดทางการเมืองของโซการ์โน ไม่ยึดเหนี่ยวลัทธิใดลัทธิหนึ่ง แต่เป็นความคิดที่ผสมผสานกันระหว่างปรัชญาของศาสนาอิสลาม ศาสนาฮินดู และลัทธิมาร์กซิสม์ จากการเรียนวิศวกรรมที่วิทยาลัยเทคนิคเมืองบันดุงนี้ ทำให้โซการ์โนสนใจการเมืองมาก เพราะที่เมืองบันดุงมีนักศึกษาและนักการเมืองมากมาย ล้วนแต่มีความคิดต่อต้านลัทธิอาณานิคม ต้องการให้อินโดเนเซียเป็นเอกราช โซการ์โนได้เข้าร่วมขบวนการลัทธิต่อต้านลัทธิอาณานิคม โดยเริ่มตั้งสมาคมเล็ก ๆ สำหรับถกเถียงและสนทนากันในหมู่คนหนุ่ม ต่อมาได้กลายเป็นพรรคการเมืองขึ้นมา คือ พรรคชาตินิยมอินโดเนเซีย พรรคการเมืองนี้เป็นศูนย์กลางของความเคลื่อนไหวทางการเมืองมากที่สุด โซการ์โนได้สร้างตัวขึ้นมาเป็นนักพูดที่ประทับใจ คำพูดที่รุ่มร่ามกับความรูปหล่อและสามารถพูดให้ชาวบ้านเข้าใจได้ ทำให้โซการ์โนมีชื่อเสียงโด่งดังมากจนฟังประทับใจถึงขนาดร้องไห้หรือหัวเราะได้ เรื่องที่โซการ์โนพูดก็เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอนาคต ของชาติอินโดเนเซีย พูดถึงเอกราช พูดถึงการก่อกบฏของลัทธิอาณานิคมของฮอลันดาที่มีต่อชาวอินโดเนเซีย

เมื่อเป็นนักโทษ บทบาททางการเมืองของโซการ์โนได้ก่อความไม่พอใจให้กับรัฐบาลฮอลันดามาก ในที่สุดจึงถูกจับเป็นครั้งแรก เมื่ออายุ ๒๔ ปี ถูกจำคุกถึง ๒ ปี

ในขณะที่อยู่ในคุก ไชกัรโนได้อ่านหนังสืออย่างมากมายรวมทั้งศึกษาเกี่ยวกับศาสนาแทบทุกศาสนา เมื่อออกจากคุกแล้ว ไชกัรโนได้ดำเนินงานทางการเมืองต่อไป ขบวนการ ไชกัรโนเริ่มแผ่ขยายไปทุกที่ ขอเรียกร้องของไชกัรโนก็หนักยิ่งขึ้น จนในที่สุดรัฐบาลฮอลันดาจะปล่อยเอาไว้มิได้จึงจับไชกัรโนเข้าคุกอีกเป็นเวลา ๑๐ ปี ในระยะ ๑๐ ปีที่ ไชกัรโนติดคุกนั้น นับได้ว่าเกือบจะไม่มีเคลื่อนไหวทางการเมือง รัฐบาลฮอลันดาได้ทำการปราบปรามนักการเมืองชาตินิยมเสียราบคาบ เมื่อผู้ชุมนุมเข้ายึดครองอินโดจีน ผู้ชุมนุมปล่อยตัวบรรดานักโทษการเมืองออกจากคุก ไชกัรโนได้เข้าร่วมงานกับผู้ชุมนุม

ตำแหน่งประธานาธิบดี

ในสมัยที่ผู้ชุมนุมขึ้นนี้ ไชกัรโนใช้เวลาส่วนมากไปในการปลุกปั่นความสำนึกทางการเมือง ในหมู่คนอินโดเนเซีย และได้รวบรวมคนหนุ่มและนักศึกษาจัดเป็นกองทหารเป็นสมาคมเยาวชน ในช่วงที่ผู้ชุมนุมกำลังจะแพ้สงคราม เหตุการณ์ก็ซับซ้อนมากขึ้น จึงทำให้ไชกัรโนตัดสินใจประกาศเอกราชของอินโดเนเซียเมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๘ ซึ่งถือเป็นวันชาติตลอดมา ถึงแม้ว่าอินโดเนเซียจะประกาศเอกราชแล้ว ไชกัรโนยังคงจะต้องต่อสู้สงครามปฏิวัติต่อไปอีก ๔ ปี เพราะต้องทำสงครามกับฮอลันดา การต่อสู้เพื่อเอกราชของอินโดเนเซียได้รับความเห็นอกเห็นใจจากประเทศต่าง ๆ และประท้วงฮอลันดา รวมทั้งมติของประชาชาติเข้าข้างอินโดเนเซียจึงทำให้ฮอลันดาคดกลยยอมเจรจากับอินโดเนเซีย และให้เอกราชโดยสมบูรณ์แก่อินโดเนเซีย ไชกัรโนเข้าดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีคนแรกของประเทศ

ชีวิตบั้นปลาย ชีวิตและผลงานของไชกัรโนในบั้นปลายไม่ประสบความสำเร็จเหมือนตอนเป็นหนุ่ม เนื่องจากเกิดปัญหาต่าง ๆ มากมาย เช่น ฐานะทางเศรษฐกิจ เกิดขว้ายาก หนักหน่วง ความปั่นป่วนทางการเมืองทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ปัญหาเหล่านี้นำไปสู่การรัฐประหาร ในปี พ.ศ. ๒๕๐๘ นายพลซูฮาร์โตเข้ายึดอำนาจเต็มที่ ไชกัรโนก็หมดอำนาจทางการเมือง ถูกคุมตัวอยู่เฉย ๆ ในทำเนียบประธานาธิบดี และถึงแก่กรรมเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๓ ครอบครัวของไชกัรโนจึงนำศพไปฝังยังบ้านเกิดที่เมืองเล็ก ๆ ซึ่งอยู่ห่างจากเมืองจาร์กาตา ในปัจจุบันสุสานของไชกัรโนกลายเป็นสถานศักดิ์สิทธิ์

เมื่อกวาระตะวันระเบิด

ภูเขาไฟ เป็นลักษณะการผันแปรของเปลือกโลกอย่างหนึ่ง เกิดจากการที่วัสดุหลอมเหลวภายในโลกหรือที่เรียกว่า "หินหนืด" ไหลแทรกหรือปะทุขึ้นมาที่เปลือกโลก เมื่อหินหนืดไหลขึ้นมาตามรอยแยกแล้วก็เอ่อล้นออกไปโดยรอบ นานวันเข้าวัสดุที่เกิดจากการเย็นตัวของหินหนืดที่ถมกันจนกลายเป็นเนินสูงชัน มีรูปร่างเหมือนกรวย ยอดของเนินที่เป็นปากทางซึ่งหินหนืดไหลออกมา ก็จะมีลักษณะเป็นแอ่งขนาดใหญ่รูปร่างเหมือนจานหงาย เรียกว่า ปล่องภูเขาไฟ

เมื่อใดที่หินหนืดสะสมเป็นจำนวนมาก ๆ แทนที่มันจะเอ่อล้นมาทางปล่องหรือตามรอยแตกของเปลือกโลกตามปกติ มันจะอัดกันปะทุขึ้นมาอย่างรุนแรง ด้วยพลังความร้อนสูงของมันนั่นเอง เราเรียกว่า "ภูเขาไฟระเบิด" เมื่อปี ค.ศ. ๑๘๘๓ เกิดภูเขาไฟระเบิดครั้งสำคัญของโลก ซึ่งเป็นการระเบิดของภูเขาไฟครากะต้ว

ครากะต้วเป็นเกาะภูเขาไฟเล็ก ๆ อยู่ระหว่างเกาะชวากับเกาะสุมาตรา ซึ่งเป็นดินแดนประเทศอินโดนีเซียในปัจจุบัน แต่ในสมัยนั้นอินโดนีเซียยังเป็นอาณานิคมของเนเธอร์แลนด์อยู่ ภูเขาไฟครากะต้วซึ่งคุกรุ่นนั้นเริ่มปะทุอย่างไม่รุนแรงนักเป็นเวลาติดต่อกันถึงสามเดือน พวกชาวเกาะรู้สึกไม่วางใจเลย ทุก ๆ เช้าที่ออกไปทำมาหาเลี้ยงชีพ ก็จะแหงนหน้ามองดูยอดภูเขาไฟที่ปกคลุมไปด้วยหินหลอมละลายสีขาวและควันพวยพุ่งนั้นจะทำให้วางใจได้อย่างไรในเมื่อมันเคยระเบิดทำลายชีวิตและทรัพย์สินของบรรพบุรุษมาเป็นจำนวนมากแล้ว แต่กระนั้นทุกคนก็ไม่รู้อะไรจะทำอย่างไร ก็ได้แต่ปล่อยให้เป็นเรื่องของกาลเวลาเท่านั้น เพราะไม่มีทางรู้ไครว่า เมื่อใดภูเขาไฟจะระเบิดขึ้นและแล้วเมื่อวันอาทิตย์ที่ ๒๖ สิงหาคม ค.ศ. ๑๘๘๓ มาถึง ในตอนเช้าทุกอย่างก็ยังดำเนินไปตามปกติ ทักทายทุกคนได้ยินเสียงระเบิดกึกก้องราวแควทูจะแตก ครากะต้วเริ่มอาดะवादแล้ว ไม่กี่วินาทีต่อมา หัวทั้งเกาะก็ปกคลุมไปด้วยควัน ซี้เถ่าและลูกไฟปลิววอน ผู้คนโกลาหลอลหม่านไปกันหมด พวกชาวเกาะพากันรวมกลุ่มอยู่ด้วยความตระหนกตกใจ เสียงร้องไห้และเสียงสวดมนต์ดังระงม ดวงอาทิตย์ตกแล้ว แต่เปลวไฟจากภูเขาครากะต้วยังโชติช่วง และเสียงคำรามกึกก้องก็มีไครคอง แต่กลับรุนแรงยิ่งขึ้น

เสียงกรีกร้อง ความหวาดกลัวแทบเสียดสีตั้งขึ้นทุก ๆ สอง - สาม นาที ขณะที่เกาะ
ครากะตัวใกล้จะถึงกาลพิณานั้น ทองทะเลก็ปั่นป่วน ทั้งหินและทรายปลิวลงมาราวกับ
หาฝน

การระเบิดของภูเขาไฟดำเนินไปตลอดทั้งคืน จนถึงรุ่งเช้าราว ๕.๐๐ น.
ก็ระเบิดเสียงสนั่นหวั่นไหว เป็นครั้งสุดท้าย การระเบิดครั้งนี้ไต่ขึ้นไปไกลถึง ๓,๐๐๐
ไมล์ และแล้วภูเขาไฟครากะตัวซึ่งมีพื้นที่ ๑๑ ตารางไมล์ก็จมหายไป กลายเป็นแอ่ง
ลึกกว่า ๑,๐๐๐ ฟุต ชีวิตและทรัพย์สินสูญไปคยว้ถาดานสี่เทาหม่น

ปัจจุบันนี้ แมวครากะตัวจะจมลงไปอยู่ที่ใต้พื้นดินและสงบราวกับว่า ไม่เคย
อาละวาดอย่างรุนแรงมาก่อนเลย มันก็ยังไม่วับและไม่อาจทราบใคว่าอีกเมื่อไรมันจะ
กลับแสดงฤทธิ์ขึ้นมาเขย่าโลกอีก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบฝึกหัด

๑. ให้จับคู่ข้อความที่มีความสัมพันธ์กันโดยนำตัวเลขที่อยู่ทางซ้ายมือมาใส่ลงในช่องว่างทางขวามือ

๑. เส้นศูนย์สูตร	_____	เกาะที่เล็กที่สุดมีประชากรมากที่สุด
๒. กาลิมันตัน	_____	ประธานาธิบดีคนแรก บิดาแห่งเอกราช
๓. ครากะแก้ว	_____	ของอินโดเนเซีย
๔. ซวา	_____	เกาะที่อยู่ใกล้กับแหลมมลายู
๕. โซการ์โน	_____	ผ่านบริเวณตอนกลางเกาะต่าง ๆ ใน
๖. โบโรบอดัวร์	_____	อินโดเนเซีย
๗. สุมาตรา	_____	ภูเขาไฟลูกที่สำคัญที่เคยระเบิดอย่างรุนแรง
๘. ซูฮาร์โต	_____	ประธานาธิบดีคนปัจจุบัน
๙. ภาษาซาอินโดเนเซีย	_____	เกาะที่ใหญ่ที่สุด
๑๐. จารุกาตา	_____	ภาษาประจำชาติ
	_____	เมืองหลวงของอินโดเนเซีย
	_____	โบราณสถานทางศาสนาพุทธ

๒. เติมคำลงในช่องว่างให้สมบูรณ์ โดยเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียวที่ให้ไว้ในวงเล็บ

๑. ทรัพยากรที่มีค่ามากของอินโดเนเซียใดแก่ _____
(ข้าว, น้ำมัน, เหล็ก, ฝ้าย)
๒. ลักษณะภูมิอากาศของอินโดเนเซียมีฤดูกาล _____ ฤดู (๒, ๓, ๔, ๕)
๓. สาเหตุที่ทำให้ดินแดนของอินโดเนเซียสมบูรณ์ _____
(ลาวาจากภูเขาไฟระเบิด, มีดินคอนสามเหลี่ยมปากแม่น้ำ,
มีทะเลสาบน้ำจืดมาก, พื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม)

๔. ศาสนาประจำชาติใดแก _____ (พุทธ, อิสลาม, คริสต์, ฮินดู)
๕. ชาติยุโรปที่เคยเข้ามาปกครองอินโดเนเซียคือ _____ (อังกฤษ, ฝรั่งเศส, เนเธอร์แลนด์, สเปน)
๖. เกาะที่มีประชาชนนับถือศาสนาฮินดู ใดแก _____ (ชวา, บาหลี,ติมอร์, อีเรียน)
๗. คินแดนที่อินโดเนเซียได้รับมาจากโปรตุเกสเมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๘ คือเกาะ _____ (นิวกินี, ติมอร์, อีเรียน, ชูลาเวสซี)
๘. ภาษานึงของชาวอินโดเนเซียเรียกว่า _____ (ลองยี, กุยตัง, บาคิต, โสรัง)
๙. สินค้าออกที่สำคัญของอินโดเนเซียคือ _____ (บุหรี่, ข้าว, เยื่อกระดาษ, ยางดิบ)
๑๐. ประเทศอินโดเนเซียตั้งอยู่ในมหาสมุทร _____ (แปซิฟิก, แอตแลนติก, อินเดีย, แอนตาร์คติก)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องที่ ๔

ตอนที่ ๑	ประเทศสาธารณรัฐฟิลิปปินส์
ตอนที่ ๒	ประวัติศาสตร์และการเมือง ที่ตั้งและอาณาเขต
ตอนที่ ๓	ภูมิประเทศ
ตอนที่ ๔	ภูมิอากาศ
ตอนที่ ๕	ทรัพยากรธรรมชาติและอาชีพที่สำคัญ
ตอนที่ ๖	สถานที่และเมืองสำคัญ
ตอนที่ ๗	ประชากร
ตอนที่ ๘	ภาษา
ตอนที่ ๙	ขนบธรรมเนียมประเพณี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความนำ

แบบจำลองการสอนเรื่อง ประเทศสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ มีลักษณะเป็นหน่วย
เสนอแนะการสอนแบบหน่วย สร้างขึ้นเพื่อจะช่วยในการเตรียมการสอนของครูในการ
สอนเรื่องนี้ครูควรเน้นแนวคิดที่ว่า ประเทศสาธารณรัฐฟิลิปปินส์เป็นประเทศที่มีลักษณะทาง
ภูมิศาสตร์เป็นเกาะ เป็นประเทศที่ตั้งอยู่บนเส้นรุ้งเดียวกับประเทศไทย ชาวฟิลิปปินส์
และชาวไทยมีรูปร่าง หนาคาและผิวพรรณที่คล้ายกัน แต่มีความแตกต่างกันทั้งทางด้าน
วัฒนธรรมประเพณีและศาสนาอย่างมาก

ในการสอนเรื่องนี้อาจใช้เวลาในการสอนประมาณ ๒ หรือ ๓ ชั่วโมง
กิจกรรมที่ควรเน้นพิเศษคือ การสอนให้นักเรียนรู้จักการแสดงความคิดเห็น การยอมรับ
ฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล รวมทั้งให้นักเรียนมีโอกาสฝึกและใช้ทักษะทาง
แผนที่มากขึ้น

ความมุ่งหมาย

๑. เพื่อให้นักเรียนรู้จักสังเกตและเปรียบเทียบลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ
ความเป็นอยู่ของประเทศฟิลิปปินส์และประเทศไทยได้
๒. เพื่อให้นักเรียนฝึกการแสดงความคิดเห็นและการยอมรับฟังความคิดเห็น
ของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล
๓. เพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการแสดงละคร เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และการ
เมืองของประเทศฟิลิปปินส์ตามบทบาทที่ได้รับมอบหมาย
๔. เพื่อให้นักเรียนสามารถตอบคำถาม เขียนสัญลักษณ์และวาดรูปเกี่ยวกับ
ทรัพยากรธรรมชาติ อาชีพที่สำคัญของฟิลิปปินส์ได้
๕. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายความเป็นอยู่ ประเพณีที่สำคัญได้โดยการ
ระบายนีและเขียนคำอธิบายประกอบ

แนวคิด

๑. ฟิลิปปินส์เป็นประเทศที่มีเกาะมากมายถึง ๗๐๐๐ กว่าเกาะ
๒. บริเวณที่ลึกสุดหรือก้นมหาสมุทร อยู่ใกล้กับหมู่เกาะฟิลิปปินส์
๓. ภูมิอากาศของฟิลิปปินส์คล้ายคลึงกับภูมิอากาศของประเทศไทย
๔. ขนบธรรมเนียมประเพณีของฟิลิปปินส์มีลักษณะผสมผสานกันระหว่างวัฒนธรรมของประเทศสเปนกับประเทศสหรัฐอเมริกา
๕. ระบอบการปกครอง การบริหารประเทศและการเลือกตั้งประธานาธิบดี เป็นแบบเดียวกันกับประเทศสหรัฐอเมริกา
๖. ฟิลิปปินส์เป็นประเทศหนึ่งที่ทำให้ความร่วมมือในการก่อตั้งสมาคมเอเชีย

เนื้อหาสังเขป

ประเทศสาธารณรัฐฟิลิปปินส์

ประวัติศาสตร์และการเมือง   เฟอร์ดินานด์ แมกเจลแลน นักสำรวจชาวโปรตุเกส ได้ค้นพบฟิลิปปินส์เป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ค.ศ. ๑๕๒๑ ต่อมานักเดินเรือชาวสเปนได้นำคริสต์ศาสนาไปเผยแพร่แก่ชนเผ่าต่าง ๆ บนเกาะนี้ ชาวสเปนเข้ามามีอิทธิพลเหนือเกาะฟิลิปปินส์อยู่เกือบสี่ศตวรรษ โดยมีข้าหลวงใหญ่เป็นผู้ปกครอง ชาวพื้นเมืองไม่พอใจการปกครองของสเปน ได้ก่อการกบฏขึ้นเป็นระยะ ๆ และกลายเป็นสงครามกบฏชาติครั้งใหญ่ในปี ค.ศ. ๑๘๙๖ ฟิลิปปินส์เกือบจะได้เอกราชในขณะนั้น บังเอิญสเปนทำสงครามทางเรือกับสหรัฐอเมริกา สเปนเป็นฝ่ายแพ้สงครามต้องยกหมู่เกาะฟิลิปปินส์ให้แก่สหรัฐอเมริกา สหรัฐอเมริกาได้เข้ามาปกครองฟิลิปปินส์เป็นเวลาเกือบ ๕๐ ปี สหรัฐอเมริกายอมให้ฟิลิปปินส์เริ่มปกครองตนเองจนถึงสงครามโลกครั้งที่ ๒ ญี่ปุ่นได้เข้ามาปกครองฟิลิปปินส์เป็นเวลาเกือบ ๓ ปีครึ่ง เมื่อญี่ปุ่นออกไป ฟิลิปปินส์ได้รับเอกราชอย่างแท้จริงในปี ค.ศ. ๑๙๔๖

ในระหว่างที่สหรัฐอเมริกาให้ฟิลิปปินส์ปกครองตนเองได้แก่การเลือกตั้ง
ประธานาธิบดี ประธานาธิบดีคนแรกคือ นายมานูเอล เกซอน เมื่อผู้แทนเข้ายึด
ฟิลิปปินส์เมื่อสงครามโลกครั้งที่ ๒ ชาวฟิลิปปินส์ส่วนใหญ่คัดค้านการรุกรานของผู้แทนกับ
มาช่วยเหลือสหรัฐอเมริกา พอสงครามโลกครั้งที่ ๒ สิ้นสุดลง สหรัฐอเมริกายอมให้
ฟิลิปปินส์เป็นเอกราชในวันที่ ๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๘๕ ในระยะนี้มีพรรคคอมมิวนิสต์
เกิดขึ้นเรียกว่า พวกลูกบลาตักก่อความสงบ รัฐบาลได้พยายามปราบปรามและ
ประกาศนิรโทษกรรม พวกลูกบลาตักขอมอบตัวและวางอาวุธ ประธานาธิบดีผู้
สามารถลดจำนวนพวกลูกบลาตักได้แก่ ประธานาธิบดีแมกไซไซ ประธานาธิบดีคน
ปัจจุบันได้แก่ เฟอร์ดินานด์ อี มากอส ได้รับตำแหน่งอีกเป็นครั้งที่ ๒ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๒
ถึงปัจจุบัน เนื่องจากบ้านเมืองไม่สงบ เกิดการจลาจล จึงได้มีการประกาศกฎอัยการศึก

ฟิลิปปินส์เป็นประเทศหนึ่งที่ได้ให้ความร่วมมือก่อตั้งสมาคมที่สำคัญได้แก่
สมาคมเอเชีย ฟิลิปปินส์เริ่มหันไปคบค้ากับประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนเมื่อกลางปี
พ.ศ. ๒๕๑๘ และมีนโยบายให้สหรัฐอเมริกาถอนทัพออกไปจากฟิลิปปินส์ด้วย

ที่ตั้ง อยู่ในมหาสมุทรแปซิฟิก ใกล้กับทวีปเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อยู่ระหว่าง
เส้นรุ้งที่ ๔ - ๒๑° เหนือ และเส้นแวงที่ ๑๑๖ - ๑๒๖° ตะวันออก

เนื้อที่ ทั้งหมดประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร

อาณาเขต ทิศเหนือ อยู่ใกล้กับเกาะไต้หวัน
ทิศตะวันตก จดทะเลจีน
ทิศตะวันออก จดมหาสมุทรแปซิฟิก
ทิศใต้ จดประเทศมาเลเซีย (ส่วนที่อยู่บนเกาะบอร์เนียว)

ภูมิประเทศ ประกอบด้วยเกาะน้อยใหญ่รวมทั้งสิ้น ๗,๑๐๗ เกาะ แบ่งออกเป็น
๓ ภาคใหญ่ ๆ ได้แก่ ลูซอน วิซายัส และมินดาเนา มีอ่าวจอดเรือธรรมชาติถึง
๖๑ แห่ง ช่องแคบ ๒๐ แห่ง อ่าว แม่น้ำ ทะเลสาบอีกนับไม่ถ้วน

เกาะที่สำคัญได้แก่ เกาะลูซอน เป็นเกาะที่ใหญ่ที่สุด เกาะมินดาเนา
เกาะซามาร์ เกาะเนกรอส เกาะปาลาวัน เกาะปานาย เกาะมินโตโร
เกาะเลเต เกาะเซบู เกาะโบโฮล

ภูเขาสูงสุดได้แก่ เซียร์รา มาเตร สูงกว่า ๔๐๐๐ - ๕๐๐๐ ฟุต บริเวณ
มหาสมุทรที่ลึกที่สุดของโลก อยู่ใกล้กับเกาะมินดาเนา นอกจากนี้ยังมีภูเขาไฟทั้งที่ยัง
แล้วและยังคุกรุ่นอยู่ได้แก่ ภูเขาไฟทาล

ภูมิอากาศ มีอากาศแบบมรสุม มีฤดูกาลที่เห็นได้ชัดเพียง ๒ ฤดู ได้แก่ ฤดูร้อน
และฤดูฝน บริเวณเกาะลูซอนจะมีฝนตกระหว่างเดือนมิถุนายนถึงพฤศจิกายน นอกนั้น
เป็นฤดูแล้ง ในแถบมินดาเนาและหมู่เกาะทางใต้จะมีฝนตกสม่ำเสมอตลอดทั้งปี
อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๐ - ๓๒ °C มีพายุไต้ฝุ่นบ่อย ๆ

ทรัพยากรธรรมชาติและผลิตภัณฑ์ที่สำคัญ

ประเทศฟิลิปปินส์เป็นประเทศเกษตรกรรม ผลิตภัณฑ์ที่สำคัญได้แก่ ข้าว น้ำตาล
ปอ มะพร้าว ยาสสูบ ข้าวโพด ผักและผลไม้เขตร้อน

ทรัพยากรธรรมชาติมีทั้งเหล็ก ทอง เงิน นิกเกิล โครไมท์ แร่กานีส
ทองแดง ถ่านหิน หินอ่อน ป่าไม้ และน่านน้ำอันอุดมสมบูรณ์ด้วยสัตว์น้ำเขตร้อน
สินค้าออกที่สำคัญได้แก่ เนื้อมะพร้าวแห้ง น้ำตาล ปอ ไม้ และแร่ต่าง ๆ
หัตถกรรมที่ขึ้นชื่อได้แก่ผ้าพันเมือง ไม้แกะสลัก ผลิตภัณฑ์จากเปลือกหอย เครื่องเงิน
ผลิตภัณฑ์จาก ปอ ทองเหลือง และทองสัมฤทธิ์

การประมงเป็นอาชีพสำคัญอีกอย่างหนึ่ง เพราะมีชายฝั่งทะเลอันยาวเหยียด
ถึง ๑๑๐๐ ไมล์

สถานที่และเมืองสำคัญ

มนิลา ตั้งอยู่บนเกาะลูซอน เป็นเมืองท่าที่มีเรือมาค้าขาย มีประชากร
อาศัยอยู่มากประมาณ ๒,๓๕๐,๐๐๐ คน ถึงแม้ว่ามนิลาจะมีเมืองใหญ่มีสถานที่ราชการ

เช่น ทีวีรัฐสภา ทำเนียบรัฐบาลและยานการค้ำ แต่มิได้เป็นเมืองหลวงของประเทศ เพราะฟิลิปปินส์ได้ประกาศให้เมืองเกซอนซิตี เป็นเมืองหลวงของประเทศในปี พ.ศ. ๒๔๕๑ มนิลา มีแม่น้ำปาซิกไหลผ่าน เป็นที่ตั้งของโบสถ์ซึ่งสร้างขึ้นในสมัยที่สเปนมีอำนาจ เป็นศูนย์กลางการค้า อุตสาหกรรม การปกครองและวัฒนธรรม

เกซอนซิตี เป็นเมืองหลวงและเป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยฟิลิปปินส์ เป็นเมืองที่กำลังพัฒนา บ้านคนยังไม่ค่อยหนาแน่นเหมือนมนิลา

ตาไกไต อยู่ห่างใต้ของมนิลาประมาณ ๓๐ กิโลเมตร มีทะเลสาบตาอัล หรือทะเลสาบของบองซึ่งอยู่ในภูเขาไฟลูกหนึ่งสูง ๒๐๐๐ ฟุต สวยงามมาก มีนักท่องเที่ยวนิยมไปชมภูเขาไฟนี้มาก

บาเกียว เป็นเมืองตากอากาศหนาว อยู่บนยอดเขาสูงจากระดับน้ำทะเล ๕๐๐๐ ฟุต อากาศหนาว มีภูมิประเทศที่น่าดูและน่าตื่นใจ

ประชากร ฟิลิปปินส์มีประชากรประมาณ ๘๑ ล้านคน อัตราประชากรเพิ่มขึ้นปีละ ๓.๒ % มีชนชาติอื่น ๆ เข้าไปตั้งหลักแหล่งบ้าง ชาวฟิลิปปินส์ ๕๐ % จีน ๒ % และอื่น ๆ ๔ %

ภาษา ฟิลิปปินส์มีภาษาท้องถิ่นอยู่ถึง ๘๘ ภาษา ภาษาถิ่นที่สำคัญและคนนิยมใช้กันมาก มีเพียง ๔ ภาษาเท่านั้น ภาษาตากาล็อกเป็นภาษาที่คนนิยมพูดกันมาก ทางกรจึงประกาศใช้ภาษาตากาล็อกเป็นภาษาประจำชาติต่อมา ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่นิยมใช้กันโดยทั่วไป ใช้กันในโรงเรียน วงการรัฐบาล ศาลธุรกิจ และทางการทูต ประชากรร้อยละ ๔๕ มีความรู้ภาษาอังกฤษอยู่ในขั้นดี มีอีกประมาณ ๕๐,๐๐๐ คน ยังคงนิยมใช้ภาษาสเปนเป็นภาษารอง ถึงแม้ว่าจะมีภาษาใช้กันจำนวนมาก ฟิลิปปินส์ก็ประสบความสำเร็จในเรื่องที่มีประชากรอ่านออกเขียนได้ประมาณ ๗๕ %

ศาสนา ประชาชนชาวฟิลิปปินส์มีเสรีภาพในการนับถือศาสนาเต็มที่ ศาสนาประจำชาติคือ ไทแกคริสตศาสนา มีถึง ๘๓ % ศาสนาอิสลามประมาณ ๔ % ศาสนาอื่น ๆ ๓ %

ขนบธรรมเนียมประเพณี

การแต่งกาย ผู้ชายนิยมใช้เสื้อบอลองปลอยชาย ส่วนผู้หญิงใส่เสื้อคอกว้าง แขนจีบพองตั้ง. หนือไหล ปลอยชาย เสื้อ เสื้อทอควยโยสับประค

งานเทศกาล ของศาสนาหรืองานวัด เรียกว่า พิ เอศนา ซึ่งแต่ละบ้านทำอาหาร ไข่เค็มขก ทอนกลางคืนมีการแห่รูปปั้นพระเยซู มีการตามเทียนและแตรวงนำขบวน เดินไปตามถนนแห่ไปถึงวัดคล้ายเวียนเทียนของไทย

การละเล่นพื้นเมือง เนื่องจากฟิลิปปินส์ได้รับวัฒนธรรมผสมทั้งเอเชีย ยุโรป และอเมริกา การร่ายรำจึงเป็นแบบผสมหรือไ้มาจากประเทศที่เข้ามาปกครอง มีการเต้นรำบายานีฮาน, การเต้นรำฟิลิปปินส์เนสคาส, การเต้นรำบารังโก รวมทั้ง การแสดงเต้นรำแบบพื้นเมือง การรำลาวกระทบไม้ ยังมีการเต้นรำสเปน และเม็กซิโก บาลิตอ บันดังโก

ปัญหาการศึกษา

๑. ประเทศไทยกับประเทศฟิลิปปินส์ตั้งอยู่บนเส้นรุ้งเดียวกันหรือไม่ มีอะไรที่คล้ายคลึงและแตกต่างจากกัน
๒. เป็นความจริงเพียงใดที่ว่าชาวฟิลิปปินส์มีเสรีภาพมากกว่าชนชาติใดในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
๓. การที่ฟิลิปปินส์มีลักษณะภูมิประเทศเป็นเกาะซึ่งเป็นอุปสรรคในการพัฒนาประเทศใช่หรือไม่ ถ้าไม่ใช่อะไรเป็นอุปสรรคสำคัญ
๔. อาชีพและผลิตภัณฑ์สำคัญของฟิลิปปินส์ มีอะไรบ้าง
๕. ศาสนาประจำชาติของฟิลิปปินส์คือศาสนาอะไร และเป็นศาสนาประจำชาติของประเทศที่อยู่ในทวีปเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรือไม่
๖. ฟิลิปปินส์มีความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านในแบบใด
๗. การศึกษาของชาวฟิลิปปินส์นับว่า เจริญที่สุดในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จริงหรือไม่
๘. ขนบธรรมเนียมประเพณีของฟิลิปปินส์ได้รับอิทธิพลมาจากชนชาติใดบ้าง

หนังสืออ่านเพิ่มเติมและรายชื่อเอกสารเสริมประสบการณ์

สำหรับครู

๑. สารานุกรมภูมิศาสตร์สากล ของไฟโรจน์ โทธิไทร ๒๕๑๔
๒. ประวัติศาสตร์การปกครองและการเมืองของสาธารณรัฐแห่งฟิลิปปินส์ ของ จ. โชติพันธุ์ แพรพิทยา ๒๕๑๒
๓. การปกครองและการเมืองของประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ของ พล.อ.อ. ทวี จุลละทรัพย์ กรมแผนที่ทหาร ๒๕๑๔
๔. การปกครองและการเมืองของประเทศต่าง ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ของ พ.อ.(พิเศษ) เข็ชชาย เหลลาหล้า และนรนิติ เศรษฐบุตร แพรพิทยา ๒๕๑๔
๕. ปัญหาการเมืองของประเทศเพื่อนบ้าน แผนกวิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๖. สงครามปาก ของ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช มรรคาการ ๒๕๑๔
๗. ๑๐,๐๐๐ ไมล์ของข้าพเจ้า ของ น.อ. เลื่อน ศรีภักย์วานิช พระนคร ๒๕๑๔
๘. ฟิลิปปินส์กับบอร์เนียวเหนือ ของ ศรีนาด สุริยะ วารสารวิทยุศึกษา ตุลาคม ๒๕๐๐
๙. ข้อคิดจากฟิลิปปินส์ ของ เสนาะจิตร สุวรรณโพธิ์ศรี วารสารวิทยุศึกษา กรกฎาคม ๒๕๐๐
๑๐. ฟิลิปปินส์และอินโดเนเซีย ของ เขียน วีระวิทย์ วารสารวิทยุศึกษา ธันวาคม ๒๕๑๕
๑๑. ประเทศสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ของ ชาญวิทย์ เกษตรศิริ ชัยพฤกษ์ มิถุนายน ๒๕๑๔
๑๒. วีรชนเอเชีย โครงการหนังสือเล่มของสังคมศาสตร์ปริทัศน์ ๒๕๑๔
๑๓. Let's Travel in the Philippines ของ Darlene Geis Children Press, Inc., Chicago, U.S.A. 2511.

๑๔. The Southeast Asian World ของ Keith Buchanan,
London: G Bell and Sons, Ltd 2510.

สำหรับนักเรียน

๑. ประวัติศาสตร์การปกครองและการเมืองของสาธารณรัฐแห่งฟิลิปปินส์ ของ
จ. โชติพันธุ์ แพร่พิทยา ๒๕๑๒

๒. ประเทศสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ของ ชาญวิทย์ เกษตรศิริ ชัยฤกษ์
มิถุนายน ๒๕๑๔

๓. โลกของเรา ของ ม.ร.ว. งามสวัสดิ์ ชมพูนุช พิทยาคาร ๒๕๑๐

๔. รู้จักกับเพื่อนร่วมโลกเล่ม ๑ ของ วิทย์ พิมพ์เงิน ไทยวัฒนาพานิช
๒๕๐๘

๕. เพื่อนบ้านของเรา ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๑๐

๖. แบบเรียนภูมิศาสตร์ประวัติศาสตร์ชั้น ป. ๗ ของ พ.อ. พูนพล อาสนจินต

๗. แบบเรียนภูมิศาสตร์ประวัติศาสตร์ชั้น ป. ๗ ของ เจริญ ไชยชนะ

๘. สมุดฝึกใช้แผนที่ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ของ ดร. ประเสริฐ วิทยารัฐ
องค์การการศึกษาศึกษา ๒๕๑๓

รายชื่อเอกสารเสริมประกอบการ

๑. ประธานาธิบดีรามอน แมกไซไซ

๒. สมาคมเอเชีย

๓. ดินแดนแห่ง ๗,๐๐๐ เกาะ

แหล่งวิทยาการ

๑. สถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐฟิลิปปินส์

๒. หอสมุดแห่งชาติ ทาวาสุกรี

๓. หอสมุดคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๔. ศูนย์เอกสารแห่งประเทศไทย คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๕. หอสมุดโรงเรียน
๖. สถาบันวิทยุแห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์
๗. สมาคมเอเชียัน
๘. ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

อุปกรณ์

๑. แผนที่กระบะทรายประเทศฟิลิปปินส์
๒. หุ่นจำลอง ภูเขาไฟ เกาะ แม่น้ำ
๓. แผนที่ภูมิประเทศของฟิลิปปินส์
๔. เทปบันทึก
๕. บัตรคำ แถบประโยค
๖. รูปภาพสถานที่สำคัญ บุคคลสำคัญ การแต่งกาย
๗. ภาพยนตร์เรื่อง Philippines - Gateway To Far East
ของ ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
๘. ภาพเลื่อน U.S. Philippines Cooperation I and II
ของ ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ศูนย์วิทยุโทรทัศน์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เล่นสนุก (เกม)

ลัดใจ

วิธีเล่น

เลือกตัวแทนของนักเรียนออกมากลุ่มละ ๓ คน และให้นักเรียนอาสาสมัคร
เป็นพิธีกร ๑ คน ให้คะแนน ๑ คน ในแต่ละกลุ่มจะมีแถบประโยค
๒ แถบประกบกัน ข้างในมีคำว่า ลัดใจ ๒ โย และไขแล้ว ๑ โย
เริ่มเล่นพิธีกรจะตั้งข้อความซึ่งไม่รู้จัก เช่น บารังโกโย อุกบาดาฮับ
บนกระดาน นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มที่มีข้อความไขให้ความหมายของคำนั้น
ทีละคนจนครบ ๓ ความหมาย จะมีความหมายเดียวที่ถูกตองที่สุด ให้
ตัวแทนนักเรียนอีกกลุ่มหนึ่งทายความหมายที่ถูกตองอยู่กับใคร ถ้าผิดให้คนที่
ถูกทายยกแถบประโยคลัดใจเปิดใหญ่ ถ้าทายไขถูกตอง คนที่ถือแถบประโยค
ยกแถบประโยคไขแล้วเปิดใหญ่ กลุ่มที่ทายถูกจะได้อีก ๑ คะแนน

คำยาก

เฟอร์คินาน แมกเจลแลน อุกบาดาฮับ ดูซอน วิชาลัยส มินคาเนา ตาโกไต
มาเกี้ยว ตากาลอก พีเอตา มายานีสาน บารังโก บาดอง บาลิตอ มันตั้งโก
เซบิวโน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจกรรมเสนอแนะ

๑. เล่นเกม ดักไก่ คำว่า บารังโกย ปาดาวัน ตาโกโต เนกรอด
ลูกวาซาบิ บาลอง
๒. ฝ่ายใดชนะมีสิทธิ์ออกมาตีคือคำไหนบนแผนที่พร้อมทั้งไต่คะแนน
สำหรับฝ่ายแพ้ให้เตะระบำชาวเกาะ
๓. ให้นักเรียนศึกษาภูมิประเทศของฟิลิปปินส์จากแบบจำลองแผนที่กระมะทราย
ซึ่งมีภูเขาไฟ เกาะ อ่าวจำลอง ฯลฯ
๔. ครูแขวนแผนที่ภูมิประเทศของประเทศไทยและประเทศฟิลิปปินส์ให้นักเรียน
ศึกษาเปรียบเทียบที่ตั้ง ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ
๕. แบ่งนักเรียนเป็น ๕ กลุ่ม พร้อมทั้งแจกกระดาษแผนที่กลุ่มละ ๑ แผ่น
ให้เขียนเปรียบเทียบลักษณะที่ตั้ง ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ของสองประเทศ
๖. ให้นักเรียนออกมารายงานการเปรียบเทียบที่หน้าห้อง
๗. ครูอธิบายเพิ่มเติมใ้ใช้รูปภาพประกอบ
๘. จากการรายงาน ให้นักเรียนกลุ่มเดิมช่วยกันเขียนสัญลักษณ์ และวาดภาพ
แสดงทรัพยากรธรรมชาติและอาชีพสำคัญลงในแผนที่โครงร่างกระดาษ
๙. ครูแสดงตัวอย่างของจริงทรัพยากรธรรมชาติ เปิดโอกาสให้นักเรียนซัก
ถามแสดงความคิดเห็น เสนอประสบการณ์
๑๐. ให้ตัวแทนนักเรียนอ่านเรื่องวีรสตรีของฟิลิปปินส์จากเอกสารที่ครูเตรียม
ไว้ให้
๑๑. อภิปรายร่วมกัน เกี่ยวกับเหตุการณ์และข้อคิดเห็นที่ได้จากการฟังเพื่อนอ่าน
๑๒. นักเรียนอ่านเอกสารเสริมประสบการณ์เรื่องรามอน แมกไซไซ

รูปภาพประกอบ

๑๓. เปิดเทปบรรยายถึงเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ของฟิลิปปินส์

๑๔. คุรุมอบบทบาทตัวละคร ไคแก่ เฟอริกันาน แมกเจลแลน ลูกเสือ หัวหน้าเกาะ ชาวเกาะ ให้นักเรียนไปศึกษาบทบาทและฝึกซ้อมแสดงละคร นักเรียนที่มีได้แสดงละครให้ทำหน้าที่สร้างฉากและเป็นผู้ชม

๑๕. ให้นักเรียนแสดงละคร เกี่ยวกับเหตุการณ์ตอนคนพบหมู่เกาะฟิลิปปินส์

๑๖. นักเรียนที่เป็นผู้ชมการแสดง ช่วยกันวิจารณ์ ทิชม และให้ข้อเสนอแนะ

๑๗. คุรุสรุปเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์และ เน้นส่วนสำคัญเพิ่มเติม โดยชี้แผนที่เส้นทางการเดินเรือของชาวยุโรปสมัยแสวงหาอาณานิคม

๑๘. คุรุคิดแผนภูมิตัวอย่างภาษาตากาล็อก ซึ่งมีคำอ่านและคำแปลภาษาไทย ให้นักเรียนอ่านพร้อมกัน

๑๙. ฉายภาพยนตร์มหกรรมนาฏศิลป์ฟิลิปปินส์

๒๐. ให้นักเรียนออกมาแสดงการละเล่นพื้นเมืองของฟิลิปปินส์ เช่น รำสาวกระต๊อบไม้ เต้นระบำสเปน

๒๑. คุรุนำรูปภาพเครื่องแต่งกายของชาติต่าง ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประมาณ ๑๐ ชาติ ให้นักเรียนเลือกเครื่องแต่งกายของชาวฟิลิปปินส์

๒๒. คุรุบรรยาย เครื่องแต่งกายของชาวฟิลิปปินส์

๒๓. แบ่งนักเรียนเป็น ๔ กลุ่ม ทำแผนที่แสดงที่ตั้งอาณาเขต ภูมิประเทศ ทรัพยากรธรรมชาติ ขนบธรรมเนียมประเพณีในกระบะทราย

๒๔. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาอธิบายถึงลักษณะภูมิประเทศ ทรัพยากรธรรมชาติ ฯลฯ โดยชี้แผนที่ของแต่ละกลุ่มทำขึ้นประกอบการอธิบาย

กิจกรรมใน ๑ ชั่วโมง

๑. นักเรียนทำแบบสอบก่อนบทเรียน

๒. แขนวแผนที่แสดงภูมิประเทศของประเทศไทยและประเทศฟิลิปปินส์คู่กันบน

กระดานดำ

๓. อภิปรายถึงที่ตั้ง ลักษณะภูมิประเทศของประเทศทั้งสองจากแผนที่และรูปภาพประกอบ

๔. เล่นเกมดักไก่ มีทั้งหมด ๖ คำ แบ่งนักเรียนเป็น ๒ กลุ่ม ๆ ละ ๓ คน ฝ่ายใดชนะ ออกมาตีข้อความเหล่านั้นบนแผนที่

๕. ครูตีคัมภีร์คำที่อธิบายความหมายของคำที่นำมาเล่นเกมดักไก่ ข่าง ๆ รูปภาพและแผนที่

๖. ให้นักเรียนดูแผนที่ประเทศฟิลิปปินส์ที่แสดงถึงทรัพยากรธรรมชาติและอาชีพแล้วเก็บแผนที่ลง

๗. เลือกตัวแทนนักเรียนออกมาเขียนชื่อทรัพยากรธรรมชาติ อาชีพ บนกระดานดำ

๘. ครูนำตัวอย่างของจริงของทรัพยากรธรรมชาติให้นักเรียนชม

๙. ให้นักเรียนเขียนสัญลักษณ์ ระบายสีลงในสมุดแผนที่

๑๐. นักเรียนอ่านเอกสาร เสริมประสบการณ์เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และการเมืองของฟิลิปปินส์

๑๑. นักเรียนดูรูปภาพจากหนังสือ Let's Travel Phillippines

๑๒. นำแผนที่ที่แสดงเกี่ยวกับที่ตั้ง ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติ สถานที่เมืองสำคัญ ศาสนา ฯลฯ ให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าเรื่องราวของประเทศนี้

๑๓. ให้นักเรียนเล่นเกมปาเป้าชิงรางวัลตัวเครื่องบินกระดาษไปเที่ยวฟิลิปปินส์ นักเรียนคนใดตอบปัญหาที่ปาเป้าได้ จะได้รับของตัวเครื่องบิน ในครั้งนี้มีเอกสารเสริมประสบการณ์เกี่ยวกับสถานที่ เมืองสำคัญ ให้นักเรียนอ่านเอกสารให้เพื่อนฟัง

๑๔. แบ่งนักเรียนเป็น ๓ กลุ่ม ๆ ละ ๓ คน ช่วยกันทำแผนที่ฟิลิปปินส์ในกระเบทราย แสดงที่ตั้ง ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติ ฯลฯ โดยครูเตรียมอุปกรณ์ให้ เช่น กระดาษ สี กระเบทราย หนังสือแผนที่

๑๕. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังบทเรียน

ประธานาธิบดีรามอน แมกไซไซ

ประธานาธิบดีรามอน แมกไซไซ เป็นประธานาธิบดีคนที่ ๓ แห่งสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ เกิดเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๕๓ ที่เมืองอนาในแคว้นซัมมาเลบิกชื่อ นายเอ็กสเกล บ้านที่เกิดเป็นเพียงกระท่อมหลังเล็ก ๆ และฐานะของครอบครัวก็แร้นแค้นแทบจะเรียกหาหม้อ กินมือ รามอน แมกไซไซ ต้องรับจ้างทำงานฤดูเดียวช่วยเงินเจือทางบ้าน

รามอน แมกไซไซ ใ้รับการศึกษาระดับประถมในเมืองคาสเคิล ไฮส์นีย์ แล้วไปเรียนต่อจนจบมหาวิทยาลัยฟิลิปปินส์ เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๗๒ ได้เริ่มเข้าทำงานที่บริษัทเคมิรดาในแผนกช่าง และต่อมาได้ทำการสมรสเมื่อเดือนมิถุนายน ค.ศ. ๑๙๗๓ เริ่มใช้ชีวิตการเมืองเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๘๕ และได้รับเลือกตั้งเป็นตัวแทนราษฎร ในระยะนี้กฎพรรคคัคก่าดังก่าเร็บและຄอความวุ่นวายอยู่ในประเทศ ซึ่งประธานาธิบดีควิวิโน (ประธานาธิบดีคนที่ ๒) ต้องการปราบปรามพรรคกบฏให้สูญสิ้นไปโดยเร็ว จึงตั้งให้รามอน แมกไซไซ ในฐานะรัฐมนตรีกลาโหม ได้ทำการกวาดล้างกบฏคัคก่าและคอมมิวนิสต์เบาบางลงไปมาก ชื่อเสียงของรามอน แมกไซไซ จึงเพิ่มขึ้นในระยะนี้

ครั้นถึงปี ค.ศ. ๑๙๘๓ อันเป็นปีที่มีการเลือกตั้งประธานาธิบดีสมัยต่อไป รามอนได้เข้าชื่อสมัครในการรับเลือกตั้งครั้งนี้ด้วย ปรากฏว่าได้รับชัยชนะและเข้าดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีฟิลิปปินส์ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๘๓ นโยบายปกครองประเทศของประธานาธิบดี แมกไซไซ วางอยู่บนรากฐาน "ความสุขและความปลอดภัยของคนยากจนทั่วไป" การบริหารงานจะมุ่งพัฒนาในชนบทที่ล้าหลัง โดยให้เหตุผลว่า "อะไรที่เป็นสิ่งดีสำหรับคนยากจนทั่วไปสิ่งนั้นย่อมเป็นสิ่งที่ดีสำหรับประเทศ" นอกจากนี้ประธานาธิบดีแมกไซไซ ได้แก้ปัญหาการกอดจาดจลของชาวนา ปัญหาความยากจน โดยเสนอให้รัฐสภาออกกฎหมายเพื่อการปฏิรูปที่ดิน กำหนดให้รัฐบาลมีสิทธิ์ซื้อที่ดินแล่นนำไปขายให้กับประชาชนด้วยวิธีผ่อนชำระ ในสมัยนี้ได้มีการสร้างสะพาน อ่างเก็บน้ำ ตั้งสหกรณ์เพื่อช่วยเหลือชาวนา และที่สำคัญคือ สำนักงานพัฒนาชุมชน จัดตั้งโรงเรียนให้ชนบท เพื่อที่จะให้พัฒนาชนบทของประเทศในด้านต่าง ๆ ให้เจริญยิ่งขึ้น เปิดโอกาส

ให้ชาวนาและคนยากจนมาร้องทุกข์ได้โดยตรง ในการทำงานของประธานาธิบดีแมกไซไซ นั้นได้ตั้งใจทำด้วยความสุจริต รวมทั้งทำให้เกิดความสงบภายในด้วยการยอมแพ้ของหลุยส์ ทาร์ก หัวหน้าใหญ่ของพวกลูกบลาเลย์ ประธานาธิบดีแมกไซไซชอบเดินทางไปพัฒนาชนบท ในการไปครั้งหลังสุด เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๑๙๕๗ ได้เดินทางโดยเครื่องบิน ซากลับ เครื่องบินไครนุกูซา ทำให้ประธานาธิบดีเสียชีวิต เพื่อเป็นอนุสรณ์แห่งความดีของ ประธานาธิบดีแมกไซไซที่มีต่อประเทศฟิลิปปินส์ รัฐบาลของฟิลิปปินส์จึงได้ตั้งมูลนิธิและ ให้รางวัลแก่ผู้ที่ทำคุณประโยชน์แก่สังคมทั้งในประเทศและต่างประเทศ มูลนิธิและรางวัล นี้มีชื่อว่า รางวัล แมกไซไซ ซึ่งมีคนไทยที่ได้รับรางวัลนี้ อาทิ เช่น นายประยูร จรรยาวงศ์ นายแพทย์กระแส ชนะวงศ์ พระจรรยา ปานจันทร์ (แห่งตำบอง) ฯลฯ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

องค์การอาเซียน

ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๐ เป็นต้นมา ผู้นำของประเทศต่าง ๆ ในทวีปเอเชีย เริ่มจะกระตือรือร้นและหันมาให้ความสนใจและเห็นผลประโยชน์ของความร่วมมือกันของประเทศต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ได้เกิดสมาคมและองค์การร่วมมือกันระหว่างประเทศขึ้นหลายองค์การด้วยกัน เช่น

- องค์การซีอาโต เพื่อป้องกันการแทรกซึมและรุกรานของฝ่ายคอมมิวนิสต์
- องค์การมาฟิลินโค มีสมาชิกเข้าร่วม ๓ ประเทศ คือ มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย
- องค์การอาสา ซึ่งมีสมาชิกเพียง ๓ ประเทศ คือ ไทย ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย

องค์การทั้งสามได้ร่วมมือกันในระยะเวลาไม่นานนัก ก็ต้องประสบความล้มเหลวไป เพราะข้อขัดแย้งกันบางประการในระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิกกันเอง แต่ประเทศที่อยู่ในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ยังไม่ละความพยายามในการที่จะร่วมมือและดำเนินถึงผลประโยชน์ที่จะได้ทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม จึงได้ร่วมมือกันจัดตั้งองค์การใหม่ขึ้นมาในเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๐ มีประเทศที่เข้าร่วมทั้งหมด ๕ ประเทศ คือ ไทย ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย และสิงคโปร์ องค์การนี้มีจุดประสงค์ดังนี้คือ เพื่อช่วยกันยกระดับการครองชีพและฐานะทางเศรษฐกิจตลอดจนความเจริญในทางเทคนิควิชาการร่วมกัน รวมถึงความเข้าใจอันดีต่อกันในด้านสังคมและวัฒนธรรม จะไม่เป็นองค์การเพื่อร่วมมือกันในการใช้กำลังทหารเข้าปราบคอมมิวนิสต์ เช่น องค์การซีอาโต

ผลที่ได้จากความร่วมมือ

- สามารถประนีประนอมเรื่องบาดหมางระหว่างฟิลิปปินส์และมาเลเซีย
- เกี่ยวกับรัฐชวาบาหลี

- ประเทศสมาชิกให้ความร่วมมือกันที่จะช่วยเหลือตนเองได้โดยไม่พึ่งประเทศมหาอำนาจ เช่น สหรัฐอเมริกา รัสเซีย และจีน เพื่อหนีพ้นจากอิทธิพลของประเทศมหาอำนาจค้ำ ที่จะใช้ประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นสนามประลองอาวุธ

ปัญหาขององค์การอาเซียน

- ประเทศสมาชิกทั้ง ๕ ยังขาดความมั่นคงทางการเมือง เศรษฐกิจไม่ดี ตลอดจนกำลังทหารที่จะต้านทานการรุกรานของประเทศอื่น

- ประเทศสมาชิกขององค์การอาเซียน ต่างก็มีความขัดแย้งและมีการบาดหมางกันอยู่ตลอดมา อาทิ เช่น

มาเลเซียแสดงความไม่พอใจและประณามการฆ่าฟันพวกอิสลามโดยพวกคริสเตียนในเกาะมินคาเนา ซึ่งฟิลิปปินส์ไม่สามารถแก้ปัญหานี้ได้

ไทยไม่พอใจที่ตำรวจ ทหาร มาเลเซียปราบปรามผู้อพยพชาวจีนเข้ามาในเขตแดนไทย เมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๘

การประชุมเพื่อความร่วมมือ

ได้มีการจัดการประชุมด้วยกันหลายครั้ง ครั้งที่สำคัญเป็นการประชุมระดับผู้นำที่เกาะบาหลี ประเทศอินโดนีเซีย เมื่อต้นเดือนมกราคม ๒๕๑๘

จะมีการประชุมระดับรัฐมนตรีที่ฟิลิปปินส์ ในเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๘

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สเปน เข้ายึดครองฟิลิปปินส์

สเปนได้เข้ายึดครองฟิลิปปินส์เพื่อหวังผลประโยชน์ทางการค้าและหวังอิทธิพลทางการเมืองแข่งกับโปรตุเกส อังกฤษและฝรั่งเศสในภูมิภาคแถบนี้ สเปนเข้ายึดครองหมู่เกาะฟิลิปปินส์ ไม่ใช่โดยการไต่บริษัทการค้าเป็นเครื่องมือแล้วลอย ๆ เข้าไปคุมกิจการทางการเมือง เหมือนที่อังกฤษทำในมลายูและสิงคโปร์ หรือฮอลันดาทำในอินโดนีเซีย หรือเป็นผลไต่มาจากการทำสงครามเหมือนที่สหรัฐอเมริกาได้ครอบครองฟิลิปปินส์ แต่การไต่อาณานิคมของสเปนในฟิลิปปินส์ เนื่องมาจากการสำรวจทางทะเลของนักเดินเรือชาวโปรตุเกสชื่อ เฟอร์ดินันท์ แมกเจลแลน ต่อมาสเปนเข้ายึดหมู่เกาะฟิลิปปินส์และครอบครองดินแดนนี้เป็นเวลานานกว่า ๓๐๐ ปี ก่อนที่สหรัฐอเมริกาจะได้ประเทศฟิลิปปินส์ไว้เป็นเมืองขึ้นในระยะต่อมา

การเข้ามาของสเปนมีวัตถุประสงค์เพื่อการค้าเครื่องเทศและผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจเป็นสำคัญ เพราะที่ตั้งของฟิลิปปินส์เป็นสะพานเชื่อมในการไปจีนและญี่ปุ่น นอกจากนี้ก็ต้องการกอบโกยผลประโยชน์ทางทรัพยากรและแร่ธาตุต่าง ๆ ซึ่งมีไม่มากนักในฟิลิปปินส์ดึกกับในอินโดนีเซียและมลายู ทำให้สเปนขมขู่และดูครีห ขาวพื้นเมืองให้สงบราชการให้ตนจนเป็นสาเหตุให้ชาวพื้นเมืองไม่พอใจเพราะไม่เคยเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารประเทศเลย และการถูกบังคับให้เสียภาษีใหญ่ปกครองมากขึ้น จึงถือการกบฏขึ้น การปฏิบัติของชาวพื้นเมืองก็ยังไม่ทำให้สเปนยอมผ่อนผันการปกครองมากนัก ซึ่งชาวพื้นเมืองไม่พอใจเป็นอย่างมาก ปลายศตวรรษที่ ๑๘ เกิดสงครามระหว่างสเปนและสหรัฐอเมริกา โดยสหรัฐอเมริกาได้เข้าช่วยคิวบาต่อต้านจักรวรรดินิยมสเปน สงครามนี้ได้ขยายตัวออกไปจากเขตทะเลแคริบเบียนถึงหมู่เกาะฟิลิปปินส์ ผลของสงครามสหรัฐอเมริกาเป็นฝ่ายมีชัย และจากผลของการลงนามในสนธิสัญญาปารีส สเปนต้องยอมตกลงขายฟิลิปปินส์ให้อยู่ในความครอบครองของสหรัฐอเมริกา เมื่อสเปนออกไปจากฟิลิปปินส์แล้ว การพัฒนาทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมของฟิลิปปินส์ยังอยู่ในสภาพที่ล่าช้ามาก เพราะสเปนมุ่งจะเข้ามาครอบครองผลประโยชน์ สเปนได้นำศาสนาคริสต์เข้ามาในฟิลิปปินส์ ซึ่งได้รับผลสำเร็จเป็นอย่างมาก คือมีชาวพื้นเมืองนับถือศาสนาคริสต์ถึง ๘๒ %

แบบทดสอบก่อนและหลังบทเรียน

เขียนวงกลมล้อมรอบข้อที่ถูกต้องที่สุด

๑. ฟิลิปปินส์ได้ชื่อว่าเป็นประเทศ ..... ที่สุดในโลก
  - ก. มีทะเลสาบมาก
  - ข. มีเกาะมาก
  - ค. มีภูเขาไฟมาก
  - ง. มีแหลมและอ่าวมาก

๒. ฟิลิปปินส์ เป็นดินแดนที่ตั้งอยู่ในมหาสมุทร
  - ก. แอตแลนติก
  - ข. อินเดีย
  - ค. แปซิฟิก
  - ง. อันตาร์คติก

๓. ฟิลิปปินส์ เคยตกเป็นอาณานิคมของประเทศ..... ก่อนที่สหรัฐอเมริกาเข้ามาปกครอง
  - ก. สเปน
  - ข. ฝรั่งเศส
  - ค. อังกฤษ
  - ง. เนเธอร์แลนด์

๔. สาเหตุที่สหรัฐอเมริกาเข้ามาครอบครองฟิลิปปินส์ เพราะ
  - ก. ชาวฟิลิปปินส์ เรียกร้อง
  - ข. กษัตริย์สเปนยกให้เป็นของขวัญแก่สหรัฐอเมริกา
  - ค. สหประชาชาติบังคับ สเปน
  - ง. สเปนแพ้สงครามทางเรือกับสหรัฐอเมริกา

๕. สภาพภูมิประเทศของฟิลิปปินส์ที่ตามเกาะมี ..... จึงทำให้คุณสมบรูณ์ควยแร่ธาตุ และทรัพยากรธรรมชาติ
- ทะเลสาบ
  - ที่ราบลุ่ม
  - ภูเขาไฟ
  - เขื่อน
๖. ส่วนที่ลึกที่สุดของมหาสมุทรแปซิฟิก อยู่ใกล้กับเกาะ
- ลูซอน
  - มินคาเนา
  - ซามาร์
  - เนกรอส
๗. ภูมิอากาศของฟิลิปปินส์คล้ายคลึงกับภูมิอากาศของประเทศ
- ไทย
  - จีน
  - อินเดีย
  - บังคลาเทศ
๘. เมืองหลวงของฟิลิปปินส์คือแก
- มะนิลา
  - บาเกียว
  - คาโกไต
  - เกซอนซิตี

๘. พรรคคอมมิวนิสต์ในฟิลิปปินส์ เรียกว่า

- ก. ลาวทอง
- ข. การ์เซีย
- ค. สุกบาดาส์
- ง. ออสเมนา

๑๐. ชื่อของประธานาธิบดี ซึ่งต่อมา เป็นชื่อรางวัลให้แก่ผู้นำเพื่อประโยชน์

- ก. มานูเอล โรซาส
- ข. คาลอส การ์เซีย
- ค. มาคาปากาล
- ง. แมกไซไซ

๑๑. อาชีพที่สำคัญของชาวฟิลิปปินส์ได้แก่

- ก. อุตสาหกรรม
- ข. เกษตร
- ค. ค้าขาย
- ง. รับราชการ

๑๒. ประธานาธิบดีคนปัจจุบันคือ

- ก. มาคาปากาล
- ข. เฟร์ดินานมากอส
- ค. คาร์ลอส การ์เซีย
- ง. รามอนแมกไซไซ

๑๓. ชาวโปรตุเกส ผู้คนพบฟิลิปปินส์เป็นคนแรก

ก. เฟอริดินาน แมกเจลแลน

ข. โรเบิร์ต อันเตอร์

ค. เจมส์ บาวริง

ง. จอห์น ครอฟอร์ด

๑๔. ภาษาประจำชาติของฟิลิปปินส์ คือ

ก. สเปน

ข. มินคาเนา

ค. ทากาล็อก

ง. ซามาร์นอน

๑๕. ศาสนาที่นิยมนับถือมากที่สุดในฟิลิปปินส์

ก. พุทธ

ข. คริสต์

ค. อิสลาม

ง. ขงจื้อ

๑๖. ศิลปการแต่งกายของชาวฟิลิปปินส์ได้รับอิทธิพลมาจาก

ก. สเปน

ข. สหรัฐอเมริกา

ค. จีน

ง. มาเลเซีย

๑๗. การละเล่นพื้นเมืองชนิดหนึ่งซึ่งเหมือนการละเล่นพื้นเมืองของไทย
- รำวง
  - เล่นสะบ้า
  - รำลาวกระทบไม้
  - เป่าแคน
๑๘. วันชาติของฟิลิปปินส์ตรงกับวันชาติของประเทศ
- สเปน
  - โปรตุเกส
  - สหรัฐอเมริกา
  - ฝรั่งเศส
๑๙. สินค้าออกที่สำคัญของฟิลิปปินส์ได้แก่
- ข้าว น้ำมัน มะพร้าวแห้ง
  - มะพร้าวแห้ง น้ำตาล ปอ
  - น้ำตาล ปอ น้ำมัน
  - ปอ น้ำมัน ข้าว
๒๐. ผู้ชายของฟิลิปปินส์นิยมใส่เสื้อปดอยชาย เสื้อแบบนี้เรียกว่า
- ดาเบา
  - เลเต
  - เซบิวโน
  - บาลอง